

LØGTINGS- TIDINDI

1894

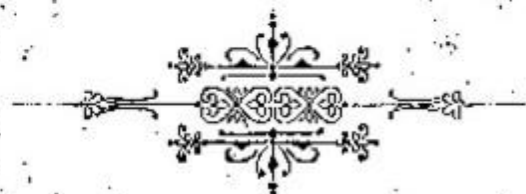
Publ. M. H. L.

BERETNING

OM

LAGTINGSSAMLINGEN

1894.

W

THORSHAVN.

* PÅVET I FÆRD-AMTSTIDENDE BOKTRYKKER.

1895.

32 8854

1894

and. 3

08. 07. 77

FØROYA LANDSBÓKASAVN

Indhold.

Lagtingets Medlemmer.	Side
I. Forslag til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne	1.
II. Forslag til Epidemilov for Færøerne	3.
III. Spørgsmaal om Bibeholdelse af Landbrugskonsulent-Institutionen	11.
IV. Sagen ang. en Dampskibsforbindelse imellem Færøerne	15.
V. Forslag til Forandring i Loven om Brændevinshandel m. v.	20.
VI. Forslag til Lov om Hvalfangst og Afgift af Hvaler	25.
VII. Forslag til Jagtlov for Færøerne	31.
VIII. Andragende om Statstilskud til en Skolestue	43.
IX. Andragende om Statstilskud til Landingsstederne ved Kvalbøjde og i Ridevig	45.
X. Andragende fra Aktieselskabet »Odin« om Statslaan	51.
XI. Andragende om Ansættelse af en Læge til i Thorshavn	54.
XII. Forslag til Forandring i Skoleloven	59.
XIII. Andragende om Salg af Præstegaardstrøer	65.
XIV. Andragende om Bortsprængning af et Skær i Sundelaget	70.
XV. Vedtagelse angaaende Kirkekassernes Bestyrelse m. v.	73.
XVI. Vedtagelse angaaende Ombygning af Vestmanhavns Kirke m. v.	76.
XVII. Sagen angaaende Forandring i Rets og Administrationsforholdene	79.
XVIII. Forhandling ang. de af Amtmanden ene afgjorte Sager	79.
XIX. Sagen angaaende Adskillelse af Bø og Hauge	80.
XX. Forslag til Vedtægt om Beskyttelse af Muslinger	81.
XXI. Andragende om Forandring i Alderdomsunderstøttelsesloven	84.
XXII. Forhandling angaaende Udgivelse af færøske Love	87.
XXIII. Forhandling angaaende Syn over Skolebygninger	90.
XXIV. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender	93.
XXV. Andre Vedtagelser:	
1. Angaaende Antagelse af en Referent og Udgivelse af en trykt Jagt-	
tingsberetning	103.
2. Angaaende Decision af Regnskaber	103.
3. Angaaende det Hansenske Legats Renter	103.
4. Angaaende Grindegarnet i Vestmanhavn	104.
5. Angaaende Behandling og Transport af Slagtesaar	104.
6. Valg af Revisorer for Færø Amts Sparekasse	104.
7. Lodtrækning angaaende Soretsmedlemmer	104.

Tillæg I.

Valg af en Landstingsmand	105.
-------------------------------------	------

Tillæg II.

Vedtagelse af en Adresse i Anledning af Deres Kgl. Højheders Kronprinsen og Kronprinsessens Sølvbryllup	105.
---	------

Tillæg III.

A. Love og Anordninger, udkomne mellem Lagtingssamlingerne 1893 og 1894	106.
B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget	106.

Lagtinget aabnedes den 30te Juli.

Medlemmer.

Amtmand Lorentz Høyer Buchwaldt (R.).
Provst Jens Christian Evensen (R.).

* * *

For Norderøernes Præstegjæld:
Kjøbmand Johan Christian Djurhuus,
Sysselmand Clement Olsen.

For Østerø Præstegjæld:
Lærer Oliver Petrus Effersø (R.),
Kongsbonde Peter Husgaard,
Skolelærer John Poulsen,
Husmand Christian Ludvig Weihe.

For Nordstrøms Præstegjæld:
Kongs- og Odelsbonde Ole Jacobsen,
Exam. jur. Fuldmægtig Søren Emil Müller.

For Sydstrøm Præstegjæld:
Sørenskriver Niels Andreas Christian Andersen,
Kjøbmand Enok Daniel Børentsen,
Maler Dione Isaksen,
Boghandler Poul Niclasen.

For Vaagø Præstegjæld:
Odelsbonde Michel Danielsen,
Kjøbmand Daniel Niclasen.

For Sandø Præstegjæld:
Kongsbonde Johan Michael Hentze,
Sognepræst Fredrik Petersen.

For Suderø Præstegjæld:
Skolelærer Poul Næs,
Odelsbonde Johan Henrik Schrøter (Jespersen).

Til Sekretærer valgtes: Poulsen og Isaksen.

I. Forslag til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 2den Jull 1894.

Da det Forslag til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne, der i Fjor af Justitsministeriet blev forelagt Rigsdagen, under Behandlingen i Folketinget undergik enkelte Forandringer, af hvilke en enkelt — Udeladelsen af sidste Stykke i Forslagets § 43*) — der undtagelsesvis under visse Betingelser aabnede Adgang til fattiges Forsørgelse ved Omgang mellem Distriktets Skatteydere — vedrørte en Bestemmelse, paa hvilken der i sin Tid ses at være lagt stor Vægt af Lagtinget, skulde Justitsministeriet, forinden Bestemmelse tages om Forslagets Forelæggelse paany, herved tjenstlig have Hr. Amtmanden anmodet om behagelig at ville forelægge det i indeværende Sommer sammentrædende Lagting bemeldte Forslag til Erklæring i den Skik-

*) § 43 i det Rigsdagen af Regeringen forelagte Lovforslag er, med Undtagelse af, at her nævnes, Forsørgelsesanstalter, i alt væsentligt overensstemmende med Lagtingets Vedtagelse og lyder saaledes:

„De fattige forses enten ved Understøttelse i Hjemmet eller Anbringelse i Pleje hos private eller ved Optagelse i Forsørgelsesanstalter.

Det skal herefter være forbudt at forsørge fattige ved at lade dem gaa paa Omgang i Fattigdistrikter saa vel som at sætte fattiges Modtagelse til Pleje og Forsørgelse til offentlig Licitation selv mellem Distriktets Beboere.

Saa længe der ikke findes Forsørgelsesanstalter paa Færøerne, kan Forsørgelse af fattige dog undtagelsesvis, naar Overøvrigheden dertil giver sit Samtykke, ske ved, at de gaa paa Omgang mellem Distriktets Skatteydere.”

Det sidste Stykke i denne § er blevet udstemt i Folketinget.

kelse, hvori det ved 3dje Behandling er vedtaget af Folketinget.

Aftryk af Forslaget saaledes som det fra Folketinget oversendtes til Landstinget, saa vel som nogle Exemplarer af det af Regeringen forelagte Lovforslag med vedføjede Motiver følge hoslagt.

J. Nellemann.

John Finsen,
Ass.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 2den August, vedtoges, at det Udvalg, til hvilket Sagen blev at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Barentsen, Effersø, Olsen, Petersen og Poulsen.

Den 30te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 2den Juli d. A. har Justitsministeriet oversendt til Amtet Forslag til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne, saaledes som det er blevet vedtaget i Folketinget i Samlingen 1893—94, hvilket Lovforslag, der af Amtet er blevet Lagtinget forelagt, har været overgivet undertegnede Udvalg til Betænkning.

Nærværende Lovforslag, der blev behandlet her i Tinget i Aarene 1891 og 1892,

er i det væsentlige overensstemmende med det af Tinget i 1892 vedtagne Forslag, dog er der i dets § 43 af Folketinget vedtaget en saa væsentlig Forandring, at Landstinget og Regeringen ikke have kunnet gaa ind derpaa, hvilket er Grunden til, at Forslaget atter er blevet forelagt Lagtinget.

Saaledes foranlediget skal Udvalget tillade sig at udtale følgende:

For en Del Aar siden blev Tanken om Oprettelse af en Fattiggaard paa Færøerne drøftet i Lagtinget, og der blev da anstillet Undersøgelser om Antallet af de Lemmer, der kunde ventes at blive indlagte paa en saadan Anstalt, hvad Opførelsen af Anstalten vilde koste, hvor store Driftsomkostningerne vilde blive og hvilken Arbejdsfortjeneste der kunde ventes at indkomme.

Efter det Resultat, man kom til, vilde Fattigudgifterne ved Fattiglemmernes Anbringelse paa en saadan Anstalt mindst blive dobbelt saa store, som naar de blive forsørgede paa den nu brugelige Maade, nemlig dels ved at støtte dem i deres Hjem, dels ved at anbringe dem for Betaling samt endelig ved at lade de mest umedgjærlige gaa paa Omgang i Sognet.

Hvis Forslaget, saaledes som det er vedtaget af Folketinget, skulde ophøjes til Lov, tvinges Færøerne uundgaaelig ind paa Fattiggaardssystemet, thi naar der skal betales for de enkelte Fattiglemmer, som nu gaa paa Omgang, ville Omkostningerne blive saa store, at Kommunerne umulig ville kunne bære dem. Derved bortfjernes tilige det humane, og Tanken om Fortjeneste ved at have Fattiglemmer i Huset kommer i Stedet. Hovedgrunden til, at man endnu holder fast ved at lade saadanne Fattiglemmer gaa paa Omgang, som ikke kan skøtte dem selv, er den, at de selv helst ønske det, da de saa gjerne ville vandre fra den ene til den anden, og at der virkelig endnu lever saa meget af den patriarkalske Aand i Befolkningen her, at der ikke er Tale om, at den Slags Individer blive slet behandlere. Tværtimod blive de behandlede fuldstændig som Forsørgerens øvrige Husstand. Dertil kommer den Omstændighed, at medens det i Reglen er vanskeligt at skaffe kontante Penge, er det ikke slet saa vanskeligt at tilvejebringe Fødevarer, navnlig Fisk, der er Færingerne Hovednæringsmiddel. Det er derfor ganske naturligt, at Befolkningen ønsker, at visse Fattiglemmer heller skulde gaa paa Omgang end for en meget høj Betaling anbringes til Stadighed hos en enkelt

Person eller sættes ind i en Arbejdsanstalt, hvor de, som bemærket, mindst ville komme til at koste det dobbelte.

Det Spørgsmaal kunde nok rejses, om man ikke kunde faa de enkelte Fattiglemmer anbragte paa Anstalter i det øvrige Kongerige, men efter det Kjendskab, Udvalget har til den Betaling, der ydes for de paa disse Anstalter anbragte Lemmer, vil en saadan Betaling, afsat fra de store Transportomkostninger herfra og til Anstalterne dernede, langt overstige vore Kommuners Evner.

Udvalget maa derfor tilraade at holde fast ved, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger, ikke bør ophøjes til Lov, hvorimod man tillader sig at foreslaa, at § 43 føres tilbage til den Affattelse, hvori den blev vedtaget af Lagtinget.

I Henhold til det saaledes anførte, tillader Udvalget sig at foreslaa til det ærde Tings Vedtagelse følgende Aendring i Lovforslaget:

- § 43. 1) I 2det Stykke 1ste Linje mellem Ordene »herefter« og »være« indskydes: »med den i Stykke 3 nævnte Undtagelse«.
- 2) Som nyt Stykke 3 indsættes: »Saa længe der ikke findes Forsørgelsesanstalter paa Færøerne, kan Forsørgelse af fattige dog undtagelsesvis, naar Overøvrigheden dertil giver sit Samtykke, ske ved, at de gaa paa Omgang mellem Distriktets Skatteydere.«

I Udvalget, der er nedsat til at afgive Betænkning over Forslag til Fattiglov paa Færøerne, Thorshavn, den 29de August 1894.

C. Olsen, Fr. Petersen.
Ordfører.

E. D. Bærentsen. Joen Poulsen.
O. P. Effersø.

Den 1ste September foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Olsen) havde refereret Betænkningen, overgik Sagen til 3dje Behandling.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 4de September, vedtoges Udvalgets Forslag enstemmig ved Navneopraab med 18 Stemmer (Andersen var fraværende og Schrøter stemte ikke).

Den 12te September opløstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til at afgive Betænkning over det af Amtet i Henhold til det høje Ministeriums Ordre Lagtinget forelagte Forslag til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne, har der været nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Saa vel Lagtinget som det i Sagen nedsatte Udvalg har tiltraadet, at Forslaget maatte ophøjes til Lov i uforandret Skikkelse med Undtagelse af § 43. At den af Folketinget vedtagne Ændring i denne § maa anses for at være højst uheldig, har ogsaa været stærkt betonet under den mundtlige Debat i Lagtinget, da den fuldstændig forbyder at forsørge fattige ved at lade dem gaa paa Omgang blandt Sognets Skatteydere, uagtet det har vist sig at være den heldigste Forsørgelsesmaade af visse Fattiglemmer, der ikke kunne skøtte dem selv og ikke kunne anbringes hos enkelte Personer uden for en uforholdsmæssig høj Betaling. Hvis denne Forsørgelsesmaade ikke kan anvendes, ville de smaa Kommuner komme i en uheldig

Stilling, idet blot et enkelt Individ vil kunne foranledige en saa stor Forøgelse af Fattighyrden, at Kommunen ikke vil kunne bære den. Udvalget har derfor tiltraadet og Tinget vedtaget at føre § 43 tilbage til den Skikkelse, hvori den blev vedtaget af Lagtinget.

Idet man forøvrigt henviser til den i Sagen afgivne Betænkning, der i Mødet den 2de dennes vedtoges med 18 St., i stemte ikke, skal man tillade sig ærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg saaledes, at Forslaget kun maatte ophøjes til Lov for saa vidt § 43 vedtages i den af Lagtinget foreslaaede Skikkelse.

Færøernes Lagting, Thorshavn den
12te September 1894.

L. H. Buchwaldt.

C. Olsen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

II. Forslag til Epidemilov for Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse og Lovudkast med Motiver:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 5te Juli 1894.

Ved hosløgt at tilstille Hr. Amtmanden et Antal Aftryk af Udkast til Lovforslag om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme paa Færøerne, skulde man tjenstligst anmode Dem om behagelig at ville forelægge samme for det i inde-

værende Aar sammentrædende Lagting, og forventes herefter den af Tinget eventuelt afgivne Betænkning hertil indsendt med de behagelige Ytringer, hvortil sammes Indhold maatte give Dem Anledning.

J. Nellesmann.

Johs. Johannessen,
Ass.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Udkast til Lov

om

Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme paa Færøerne.

I.

§ 1.

I ledelsen af Foranstaltninger mod Udbredelsen af smitsomme Sygdomme, der ere Gjenstand for offentlig Behandling, paahviler Epidemilægerne under Overtilsyn af Færøernes Oversundhedskommission. Epidemilæger ere vedkommende Distriktslæger hver for sit Distrikt. Kunne disse imidlertid i noget Tilfælde ikke overkomme, hvad der efter nærværende Lov paahviler dem, har Overtilsynet at drage Omsorg for, at der, om fornødent ved Henvendelse til Justitsministeriet, ved Siden af dem antages en eller flere Lægersom Epidemilæger.

De kommunale Styrelser og de til enhver Tid bestaaende Sundhedskommissioner ere pligtige til, enten selv eller ved et Udvalg, til hvilket Medlemmer ogsaa kunne vælges udenfor deres egen Midte, at bistaa Epidemilægen ved Gennemførelsen af de fornødne og efter de stedlige Forhold mulige Foranstaltninger til Sygdommens Bekæmpelse.

Oversundhedskommissionen bestaar af Amtmanden som Formand, Fysikus og 3 i Thorshavn bosiddende Mænd, der vælges*) for et Tidsrum af 3 Aar, de to af Lagtinget og den tredje af Thorshavns Kommunalbestyrelse**). Fysikus skal, naar Tilfælde have vist sig af de i § 2, 1ste Stykke omhandlede Sygdomme, og kan, naar ellers smitsomme Sygdomme optræde,***) ved personlig Undersøgelse i det Omfang, som han finder fornødent, paa det af Sygdommen hjemsegte Omraade, overbevise sig om, at Foranstaltninger mod Sygdommen træffes i fornødent Omfang.

De af Lagtinget (og Thorshavns Kommunalbestyrelse**) til Medlemmer af Oversundhedskommissionen valgte Mænd ere forpligtede til at modtage de paa dem faldne Valg, medmindre de have fyldt det 60de Aar eller ere forhindrede ved lovligt af (henholdsvis**) Lagtinget (eller Kommunalbestyrelsen**) for gyldigt anset Forfald.

*) Efter Afstemningen ved 3dje Behandling, skal her indskydes „af Lagtinget“.

**) De Ord, der staa i Parentes, bleve udstemte ved 3dje Behandling.

***) Her indskydes: „efter Samraad med Oversundhedskommissionen“.

§ 2.

Følgende Sygdomme skulle altid være Gjenstand for offentlig Behandling: asiatisk Kolera, gul Feber, Dysenteri, exantematisk Tyfus, Børnekopper og Pest samt Sygdomme, med Hensyn til hvilke Lov om Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Koleras Indbringelse til Færøerne m. m. af 8de Januar 1872 er sat i Kraft ved Anordning af Justitsministeriet i Henhold til den nævnte Lovs § 7.

Andre smitsomme Sygdomme, saasom Mæslinger, Skarlagensfeber, Difteritis, Krup og tyfoid Feber, kunne, naar de optræde paa en ondartet Maade eller med en større Udbredelse eller i øvrigt under Forhold, der kunne give særlig Anledning dertil, erklæres for at være Gjenstand for offentlig Behandling, naar Beslutning herom tages af Oversundhedskommissionen. Dog undtages herfra veneriske Sygdomme, for hvis offentlige Behandling de nuværende Regler forblive gjældende, og kroniske smitsomme Hudsygdomme.

I ethvert Tilfælde, hvor en ondartet smitsom Sygdom maatte optræde under Forhold, der gjøre øjeblikkelige Foranstaltninger fornødne til Forhindring af Smittens Udbredelse i videre Kredse, skal Epidemilægen, indtil Sagen kan forelægges Oversundhedskommissionen til Beslutning, hvilket hurtigst muligt bør ske, være berettiget til foreløbig at sætte de for den offentlige Behandling gjældende Isolations- og Desinfektionsforskrifter i Kraft.

Saasnart offentlig Behandling af de i denne Paragrafs 1ste Stykke omhandlede Sygdomme indtræder, skal vedkommende Epidemilæge derom gjøre Indberetning til Overtilsynet. Saa vel i dette Tilfælde som ellers, naar offentlig Behandling indtræder, skal Epidemilægen derom udstede offentlig Bekjendtgørelse, der paa hensigtsmæssigst Maade bringes til almindelig Kundskab for det paagjældende Omraade. Dog kan Bekjendtgørelse undlades, saa længe den offentlige Behandling kun omfatter Personer, der ere tagne under Behandling i det i Lov om Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Koleras Indbringelse til Færøerne m. m. af 8de Januar 1872 § 4 omhandlede Lokale, saa vel som naar den offentlige Behandling kun omfatter tvivlsomme Tilfælde af de i denne Paragrafs 1ste Stykke nævnte Sygdomme, der tages under Observation, indtil Sygdommens Beskaffenhed med Sikkerhed kan erkjendes.

Naar den offentlige Behandling i Medfør af Overtilsynets Beslutning ophører,

udstedes herom ligeledes offentlig Bekjendtgørelse.

Patienter, der lide af Difteritis, Skarlagensfeber, Tyfus eller gastrisk Feber, kunne paa Steder, hvor til Modtagelse af saadanne Patienter bestemte kommunale Syge- eller Epidemihuse findes i en saadan Nærhed, at det lader sig gjøre strax ved Sygdommens Udbrud, eventuelt saa snart Sygdommens Tilstedeværelse erkjendes, at indlægge dem paa samme, paa det nævnte Tidspunkt indlægges til vederlagsfri Behandling sammesteds, og blive Udgifterne ved saadanne syges Behandling, indtil offentlig Behandling af Sygdommen maatte blive paabudt, at udrede paa den i § 14, sidste Stykke, angivne Maade.

§ 3.

Naar et Dødsfald gjør det antageligt, at der foreligger et af de i § 2, Stykke 1, omhandlede Sygdomstilfælde, kan Politiet (i Thorshavn Landfogden, ellers Sysselmanden), saafremt det af Epidemilægen anses fornødent til Afgjørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt offentlig Behandling skal indtræde, paabyde, at Undersøgelse af enkelte Dele af Liget, eventuelt Obduktion af samme, skal finde Sted.

§ 4.

Det er forbudt til Befordring af Patienter, som lide af Sygdomme, der altid blive Gjenstand for offentlig Behandling, eller af Difteritis, Skarlagensfeber eller tyfoid Feber, at benytte Passagerskibe, medmindre de for saadan Benyttelse af vedkommende foreskrevne Regler iagttages.

§ 5.

Enhver, der ved eller har Anledning til at formode, at et i hans Husstand forekommet Sygdomstilfælde hører til de i § 2, 1ste Stykke, nævnte Sygdomme eller en Sygdom, der i Henhold til udstedt Bekjendtgørelse, i Følge § 2, 2det Stykke, er Gjenstand for offentlig Behandling, skal uopholdelig anmelde det til Epidemilægen eller Politiet (Landfogden eller vedkommende Sysselmand), der, for saa vidt en Læge ikke er tilkaldt, sørger for en saadans Tilstedekomst. Til Husstanden henregnes ogsaa tilrejsende, logerende og Pensionærer. For saadanne Personers Vedkommende, hvem der er anvist tvunget Ophold noget Sted, og ved Sygdomstilfælde, som opstaa i Sygehuse, Fattighuse og lignende Anstalter, paahviler Anmeldelsespligten Bestyreren af den paagjældende Anstalt

eller den, der nærmest fører Befaling i samme.

Enhver, der ved, at et bestemt Tilfælde af Sygdommen ikke er anmeldt, paahviler det uopholdelig at gjøre Anmeldelse derom til Epidemilægen eller Politiet.

Politiet har strax, efter at have modtaget den ommeldte Anmeldelse, derom at underrette Epidemilægen, for at fornødne Foranstaltninger mod Smittens Udbredelse kunne blive truffet.

§ 6.

Epidemilægen kan paabyde, at enhver, som lider af en af de paagjældende Sygdomme, og som ikke kan isoleres saaledes i sin Bolig, at Smitte kan forebygges, skal indlægges i et offentligt Sygehus eller i et andet Lokale, der maatte have til Raadighed, og hvor han, mod at der ydes ham behørigt Lægetilsyn og Forplejning, er pligtig til at forblive, indtil han uden Fare for Smittens Udbredelse kan flyttes. Saadant Paabud kan ogsaa gives til Iagttagelse i tvivlsomme Tilfælde. Ved Flytning bør det paases, at denne sker paa den for Patienten omhyggeligste Maade, som er forenelig med Hensyn til at forebygge Smitte.

§ 7.

Dersom Flytning af Patienten ikke kan ske eller ikke sker, fordi han kan isoleres fuldstændig i sin Bolig, kan Politiet efter Epidemilægens Anmodning formene enhver uvedkommende Adgang til den paagjældende Beboelseslejlighed eller det paagjældende Hus. Patienten maa i saa Fald ikke uden skriftligt Samtykke fra Lægen flyttes fra den Bolig, hvor han er tagen under Behandling.

§ 8.

Epidemilægen kan paabyde Desinfektion af Lokaler samt Huse eller Beboelseslejligheder, i hvilke Sygdommen er optraadt, ligesom det overhovedet paahviler saa vel den, der er eller antages at være angreben af den paagjældende Sygdom, som enhver, der er kommen i saadan Berøring med Sygdommen, at han befrygtes at være smittesførende, og hvem det derfor af Lægen paabydes at underkaste sig Rensnings- eller Desinfektionsforanstaltninger for Person eller Gjenstande, nøje at efterkomme de saaledes givne Paabud.

Hvor Desinfektion af rørige Gjenstande skjønnes at være forbunden med uforholdsmæssige Ulemper, kunne disse af Lægen foranstattes opbrændte eller paa

anden Maade flintetgjorte, mod at der ydes Ejerne Erstatning.

Desinfektion kan ligeledes af vedkommende Distriktslæge paabydes overfor smitsomme Sygdomme, der optræde enkeltvis og ikke tages under offentlig Behandling.

Omkostningerne ved alle saadanne Desinfektioner betales af det offentlige.

§ 9.

Opstaar der paa en Landejendom, i et Mejeri, en Handel eller Hus, hvorfra der sælges eller leveres Mælk, nogen Sygdom, der er Gjenstand for offentlig Behandling, kan Politiet efter Epidemilægens Anmodning paabyde, at der, indtil Fare for Smittes Udbredelse er fjærnet, ikke maa udleveres Mælk, Valle eller andre Mejeriprodukter fra bemeldte Ejendom m. v. Al Levering af Mælk til denne fra andre Ejendomme kan ligeledes forbydes.

For de Tab, som paaføres ved de saaledes givne Paabud, ydes der samtlige vedkommende Erstatning.

§ 10.

Naar Sygdommen har vist sig i en Husstand, maa de til samme hørende skole-søgende Børn ikke benytte Skolen, før de medbringe Attest fra en Læge for, at de ikke kunne antages at udhæde Smitte. Attesten udfærdiges uden Betaling. Dette finder ogsaa Anvendelse udenfor offentlig Behandling paa Børn, der høre til en Husstand, i hvilken der har vist sig Difteritis, Krup, Mæslinger eller Skarlagensfeber. Forekommer en af de nævnte Sygdomme eller en Sygdom, der er tagen under offentlig Behandling i en Lærers Husstand, vil han have at afholde sig fra Skoleundervisningen, indtil han erholder Lægeattest for, at han ikke kan antages at medbringe Smitte.

§ 11.

I de Kommuner, i hvilke Sygdommen optræder, samt i Nabokommunerne kan Politiet efter Epidemilægens Anmodning paabyde Lukning af Skoler (offentlige eller private) og forbyde Afholdelsen af offentlige Forlystelser og andre Sammenkomster (Dans, Bryllupsgilder o. desl.), ved hvilke mange Personer samles i samme Rum. Ligeledes kunne Liggeløse forbydes. Indberetning om den saaledes truffne Foranstaltning, der bliver at bekjendtgjøre paa sædvanlig Maade, sker snarest muligt til vedkommende overordnede Myndighed.

II.

§ 12.

(Under den offentlige Behandling af en Sygdom i Henhold til denne Lov tilkommer der Epidemilægen, for saa vidt der ikke ved Overtagelsen af Behandlingen er truffet anden særlig Aftale med vedkommende Myndighed, følgende Vederlag:

For et Sygebesøg i den By eller Bygd, i hvilken Lægen bor, eller indenfor $\frac{1}{4}$ Mil fra Lægens Bopæl 75 Øre for det første Besøg i en Husstand og 50 Øre for hvert af de efterfølgende Besøg i samme Husstand.

For et Sygebesøg i større Afstand fra Lægens Bopæl end $\frac{1}{4}$ Mil 2 Kr. med Tillæg af 1 Kr. for hver fulde halve Mil ud over 1 Mil fra Lægens Bopæl. Foretages der paa samme Rejse flere Sygebesøg, erlægges denne Betaling dog kun for det fjærneste Sygebesøg, medens der for hvert af de andre Sygebesøg kun ydes 1 Kr. Betalingen for et Sygebesøg omfatter alle de til samme Husstand hørende Personer, der samtidig tilses. For Sygebesøg i Sygehuse, Fattighuse, Fængsler og lignende Lokaler, hvori forskellige Personer, der ikke høre til samme Husstand, have Ophold, tilkommer der Lægen, for saavidt ikke anden særlig Aftale er truffet, 50 Øre for hver samme Dag tilset Person, dog at Betalingen ikke bliver ringere end i Henhold til ovenstaaende Regler.

Derhos tilkommer der Epidemilægen, naar han som saadan til Opfyldelse af de Pligter, denne Lov paalægger ham, kaldes over $\frac{1}{4}$ Mil fra sin Bopæl, foruden fri Befordring, en særlig Rejsegodtgjørelse for hver Dag af 3 Kr.; for Rejser under 1 Mil (Tilbagereisen medregnet) dog kun det halve.

Fysikus tilkommer der for de Rejser udover $\frac{1}{4}$ Mil fra sin Bopæl, han som saadan foretager til Opfyldelse af de ham i Følge denne Lov paahvilende Pligter, foruden fri Befordring, i Dagpenge 8 Kr. for hver 12 Timer eller Dele deraf med Tillæg af 4 Kr. for hver følgende 6 Timer eller Dele deraf.)*

*) I Stedet for Forslagets § 12 vedtoges følgende

§ 12.

Under den offentlige Behandling af en Sygdom i Henhold til denne Lov tilkommer Epidemilægen, for saa vidt der ikke ved Overtagelsen af Behandlingen er truffet anden særlig Aftale med vedkommende Myndighed, Vederlag eller Lov af 8de Januar 1872.

Fysikus tilkommer der for de Rejser, han som saadan foretager til Opfyldelse af de ham i Følge denne Lov paahvilende Pligter, foruden fri Befordring, 6 Kr. pr. Dag.

§ 13.

Det Offentlige afholder, foruden de i § 12 omhandlede Vederlag, alle de Udgifter, som flyde af Foranstaltninger i Medfør af denne Lov eller af de Paabud, som gives i Henhold til denne Lovs Bestemmelser samt, uden at dette i noget Tilfælde betragtes som Fattighjælp, de Udgifter, som flyde af den Lægebehandling ved Epidemilæge og Sygepleje samt Forsyning med Medicin, der ydes ved offentlig Behandling af en Sygdom, undtagen for saa vidt dette ydes i Hjemmet til Personer, der efter den kommunale Styrelses Skjøn ikke kunne anses for reformuende, i hvilket Fald Udgiften skal refunderes og i Mangel af Betaling inddrives ved Udpantning.

Størrelsen af den Erstatning, der tilkommer nogen i Medfør af denne Lovs §§ 8 og 9, fastsættes ved Taxation af 2de uvillige af Retten udmeldte Mænd. Udgifterne ved Taxationsforretningen bæres af det offentlige. Saa vel det offentlige som de private kunne forlange Overtaxation, der foretages af 4 af Retten udnævnte Mænd. Udgifterne ved Overtaxationen bæres af de private, naar de have forlangt Overtaxation og ved denne Forretning ikke have erholdt større Erstatning end ved den første Forretning; i modsat Fald af det offentlige.

§ 14.

De i § 13 omhandlede Udgifter udredes forskudsvis af Færø Amts Repartitionsfond. Af Udgifterne med Fradrag af, hvad der i Medfør af samme Paragraf refunderes af private, afholdes Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af bemeldte Fond.

Dog blive de Udgifter, der flyde af den Sygebehandling, som ydes Personer, der ere tagne under Behandling i det i Lov om Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Koleras Indbringelse til Færøerne m. m. § 4 omhandlede Lokale, fremdeles at afholde som i den nævnte Lov bestemt.

Af de i § 2, sidste Stykke, omhandlede Udgifter, beregnede for hver Sygedag til 2 Kr., foruden hvad der tilkommer Lægen for Udførelsen af en Operation, godtgør Statskassen vedkommende kommunale Kasse de tre Fjerdedele.

§ 15.

Overtrædelser af denne Lov eller af de i Medfør af samme givne almindelige eller særlige Paabud straffes, for saa vidt ikke højere Straf er forskyldt efter den almindelige Lovgivning, med Fængsel og Bøder.

Sagerne behandles som offentlige Politisager.

§ 16.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juli 1895. Den bortfalder den 1ste April 1903, medmindre en Fristforlængelse forinden gives.

Bemærkninger til foranstaaende Udkast.

Overensstemmende med et af Lagtinget i 1891 udtalt Ønske om, at der maatte blive udarbejdet og forelagt samme et Udkast til Lov for Færøerne om Foranstaltninger imod smitsomme Sygdommes Udbredelse med særligt Hensyn til de lokale Forhold, og saaledes at der ikke stilles for store Krav til Amtsrepartitionsfonden, har Justitsministeriet efter desangaaende at have indhentet Erklæringer fra Fysikus, Amtet og det kgl. Sundhedskollegium ladet udarbejde nærværende Forslag, der, hvad Hovedgrundsaetningerne angaar, er bygget paa den imidlertid for det øvrige Kongerige givne Lov om Foranstaltninger imod Udbredelse af smitsomme Sygdomme af 30te Marts 1892.

Ved Overførelsen af de heri indeholdte Regler har det imidlertid været et Hovedhensyn i Overensstemmelse med det af Lagtinget i saa Henseende udtalte Ønske at lempe disse efter de Krav til Økonomi og Simpelt, som stilles af de særlige Forhold paa Færøerne, for hvilke adskillige af de med den større Velstand og den nyere Samfundsudvikling i det egentlige Kongerige for Øje givne Bestemmelser i den anførte Lov ikke passe. De Afvigelser, man i saa Henseende — for de fleste Hovedpunkters Vedkommende i Overensstemmelse med Amtets Indstillinger — har ment at burde foreslaa, ville fremgaa ved en Sammenligning mellem de enkelte Bestemmelser i Loven med Indholdet af nærværende Udkast samt af de med Hensyn til dets Enkeltheder nedenfor fremsatte Bemærkninger. Her skal kun i Almindelighed bemærkes, at medens det af Hensyn til den nødvendige Sikkerhed imod de store Farer, som om sig gribende Epidemier medføre, ikke vil være tilraadeligt at gaa videre i Indskrænkninger af Sikkerhedsforanstaltningerne end i nærværende Udkast foreslaaet, vil paa den anden Side formentlig den Hjælp fra Statskassens Side til Bestridelsen af Omkostningerne, der i Følge Udkastets § 14 i Lighed med, hvad der gjælder i det egentlige Kongerige, vil

blive Amtskommunen til Del, fjærne enhver Betænkellighed ved en Ordning, som ganske vist maa ventes i større Omfang end den nuværende at ville medføre en med Udgifter forbunden Indgriben fra det offentlige Side.

Med Hensyn til Udkastets enkelte Bestemmelser skal følgende bemærkes:

Til § 1.

Da det saa vel af økonomiske som af andre praktiske Hensyn — navnlig ogsaa Hensynet til den besværlige Forretningsgang, der er en Følge af Kommunikationsforholdenes Mangelfuldhed — ikke kan anses tilraadeligt at henlægge Ledelsen af Foranstaltninger mod Udbredelsen af smitsomme Sygdomme, der ere Gjenstand for offentlig Behandling, til saadanne ordentlige eller overordentlige Sundhedskommissioner som de i Loven af 30te Marts 1892, § 1, omhandlede, er denne Ledelse i nærværende Udkast foreslaaet henlagt til de færøske Distriktslæger som Epidemilæger, eventuelt med Assistance af særligt dertil antagne Læger, og med Bistand af de kommunale Styrelser og de til enhver Tid bestaaende Sundhedskommissioner, hvor saadanne findes. Overtilsynet med Epidemilægen foreslaas henlagt til en Oversundhedskommission for hele Amtet, bestaaende af Amtmanden som Formand, Fysikus og 3 i Thorshavn boende Mænd, hvoraf 2 vælges af Lagtinget og 1 af Kommunalbestyrelsen for Thorshavn, som maa erkjendes i en særlig Grad at være interesseret i Iværksættelsen af betryggende Sikkerhedsforanstaltninger paa det her omhandlede Omraade. Nødvendigheden af, at alle Oversundhedskommissionens Medlemmer maa være bosatte i Thorshavn, saaledes at der i paatrængende Tilfælde strax kan tages Beslutning, behøver formentlig ingen nærmere Paavisning.

Til § 2.

Medens Fortegnelsen over de Sygdomme, der altid skulle være Gjenstand for offentlig Behandling, er enslydende med den tilsvarende Fortegnelse i Loven af 30te Marts 1892, § 2, ere de enkelte Sygdomme, der opregnes i Fortegnelsen over andre smitsomme Sygdomme, der under visse givne Forhold af Oversundhedskommissionen kunne erklæres for at være Gjenstand for offentlig Behandling, optagne i Udkastet efter Sundhedskollegiets Indstilling.

Til §§ 3—7.

Jfr. Lov 30te Marts 1892 §§ 5, 9, 12, 13 og 14.

Til § 8.

Jfr. Lov 30te Marts 1892 §§ 14, 15, 20 og 23.

Til § 9.

Jfr. Lov 30te Marts 1892 § 18.

Til § 10.

Jfr. Lov 30te Marts 1892 §§ 19 og 23.

Til § 11.

Jfr. Lov 30te Marts 1892 § 21, hvortil der foreslaas føjet den Bestemmelse, at der om de i Paragrafen omhandlede Paabud om Lukning af Skoler og Forbud mod Forlystelser og Sammenkomster m. m. snarest muligt vil være at gøre Indberetning til vedkommende overordnede Myndighed.

Til § 12.

Idet Ministeriet bl. a. under Hensyn til, at de færøske Embedslæger ere højere lønnede end de i det egentlige Kongerige ansatte, ikke har fundet Røje til at foreslaa de i Loven af 30te Marts 1892 § 24 fastsatte Taxter for Epidemilægernes Sygebesøg og Rejser gjorde anvendelige paa Færøerne, har man foreslaaet de nævnte Taxter lempede efter de i Lov 8de Januar 1872 om den Betaling der tilkommer Læger paa Færøerne for deres Forretninger, fastsatte.

For Fysikus, der formentlig er den eneste af Oversundhedskommissionens Medlemmer, for hvem der er Anledning til at give særlige Diætbestemmelser, ere disse ligeledes satte noget lavere end i Loven af 30te Marts 1892 § 24, 7de Stykke, bestemt for Fysici i det egentlige Kongerige.

Til §§ 13—16.

Jfr. Lov 30te Marts 1892 §§ 25—27 og § 29, jfr. § 2, 2det Stykke.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 2den August, vedtoges, at det Udvalg, der blev at nedsætte i Sagen, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Djarhuus, Effersø, Jacobsen og Müller.

Den 1ste September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, til hvilket det er overdraget at give Betænkning over det

af Ministeriet forelagte Udkast til Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme paa Færøerne, tillader sig at fremkomme med følgende Bemærkninger.

Det er indlysende, at ondartede, smitsomme Sygdomme her paa Øerne, hvor Lægedistrikterne ere saa vidtstrakte og Kommunikationsforholdene saa besværlige, kunne optræde langt mere ødelæggende, end hvor Adgangen til Lægehjælp er lettere at opnaa. Som Følge heraf er det absolut nødvendigt, ja langt mere nødvendigt her end andre Steder, at forhindre saadanne smitsomme Sygdommes Udbredelse ved alle de Foranstaltninger, som dertil udfordres. Naturligvis ville saadanne Foranstaltninger blive kostbare og navnlig føles haardt her, hvor de økonomiske Forhold ere mindre heldige, men dog maa den Byrde, som derved paalægges Øerne, betragtes som ringe mod den grænseløse Ulykke, som ondartede smitsomme Sygdomme kunne føre med sig, hvis ikke de nødvendige Foranstaltninger tages mod deres Udbredelse. Loven maa Udvalget derfor anse for absolut nødvendig, og det saa meget mere som vi, ved den stadig tiltagende Samfærdsel mellem Øerne og Udlandet, nu ere langt mere udsatte for Smitte end før. Udvalget finder dernæst ingen Anledning til at gøre nogen Bemærkning til Lovudkastet med Undtagelse af Bestemmelserne i Lovudkastets § 12.

Den Forhøjelse i Distriktslægernes (Epidemilægernes) Løn, som foreslaas ved Paragrafen, er saa ringe, at det forekommer Udvalget, at der ingen Anledning er til af den Grund at afvige fra Bestemmelserne i Loven 8de Januar 1872, og det saa meget mere, som Distriktslægerne, foruden deres Praxis, som er uden Konkurrence, tillige have en betydelig højere fast Løn, end Distriktslægerne i Danmark. Hvad angaar den Godtgørelse, som Fysikus i Følge § 12 skal have »for de Rejser, han foretager i Anledning af de Pligter, som paahvile ham i Følge denne Lov,« maa Udvalget henlede Opmærksomheden paa, hvad vistnok ved Affattelsen af Lovforslaget er overset, at den herværende Fysikus tillige er Distriktslæge og at der neppe kan være Tale om, at han i sit eget Lægedistrikt for Rejser kan have anden Godtgørelse end de øvrige Distriktslæger have i deres. I Danmark, hvor Fysici ikke ere Distriktslæger, kan der let blive Tale om mindre Afstande for Inspektioner end $\frac{1}{4}$ Mil, men ikke her paa Øerne, hvor Fysici Boligs mindste Afstand fra andre Læge-

distrikter er c. 2 Mil. I Danmark kan der derfor blive Tale om en Inspektionsrejse paa nogle Timer og for længere Rejser, paa Grund af de gode Kommunikationsforhold, i det højeste et Par Dage, men hos os vil den korreste Rejse, Fysikus har at gøre til et andet Distrikt, mindst tage en Dag, og i en længere Afstand f. Ex. til Suderø, Myggenæs eller Fuglø, under gunstige Forhold 2 Dage, men under ugunstige Forhold 8 à 14 Dage. Derhos ere Kommunikationsforholdene i Danmark ikke blot gode, men ogsaa billige, hvorimod de her paa Øerne ere vanskelige og kostbare. En Rejse paa 14 Dage vil efter Udkastets § 12 i Godtgørelse til Fysikus koste 224 Kr. og i Skyds f. Ex. til Suderø mindst 100 Kr., tilsammen 324 Kr. At en Rejse heroppe vil komme til at koste saa meget, har man næppe tænkt sig. Som Følge af det her bemærkede nærer Udvalget Betænkelighed ved at tilraade at gaa ind paa den i § 12 foreslaaede Godtgørelse til Fysikus for saadanne Rejser, saa meget mere som disse ikke for den rejsende medføre saadanne Udgifter som i Danmark, hvor Opholder paa Hoteller og Gæstgivergaarde er kostbart, medens Fysikus her paa sine Rejser kun kan indlogere sig hos private, som i Reglen ikke tage nogen Betaling herfor.

Udvalget tillader sig i Henhold til det saaledes anførte at foreslaa, at Lovudkastets § 12 forandres saaledes:

§ 12.

Under den offentlige Behandling af en Sygdom i Henhold til denne Lov tilkommer Epidemilægen, for saa vidt der ikke ved Overtagelsen af Behandlingen er truffet anden særlig Aftale med vedkommende Myndighed, Vederlag efter Lov 8de Januar 1872.

Fysikus tilkommer der for de Rejser, han som saadan foretager til Opfyldelse af de ham i Følge denne Lov paahvilende Pligter, foruden fri Befordring 6 Kr. pr. Dag.

Forøvrigt foreslaas, at Lovforslaget vedtages uforandret.

I Lagtinget, den 30te August 1894.

O. P. Effersø, J. C. Djurhuus.

Ordfører.

S. E. Müller. M. Danielsen.

Ole Jacobsen.

Den 4de September fremlagdes saalydende Ændringsforslag:

A. Fra Udvalget.

ad § 1.

I 3dje Stykke, 2den Linje, sættes imellem Ordene »vælges« og »for«: »af Lagtinget«. I 2den og 3dje Linje udgaar som Følge deraf Sætningen »de to . . . Kommunalbestyrelsen«.

I sidste Stykke, 1ste Linje, udgaar »og Thorshavns Kommunalbestyrelse« og i 3dje og sidste Linje Ordene »enholdsvis« og »Lagtinget eller«.

Samme Dag (4de Septbr.) foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Efferse) havde refereret Betænkningen og Lovforslaget med de foreslaaede Ændringer var blevet behandlet, overgik Sagen til 3dje Behandling.

Den 6te September fremlagdes følgende Ændringsforslag:

B. Fra Poulsen.

ad § 1, 3dje Stk., 5te Linje.

Ordet »han« ombyttes med »Oversundhedskommissionen«.

C. Fra Andersen.

ad § 1, 3dje Stk.

Efter Ordet »optræde« i 5te Linje tilføjes: »efter Samraad med Oversundhedskommissionen«.

Samme Dag (6te Septbr.) foretoges Sagens 3dje Behandling.

§ 1 med dertil stillede Ændringsforslag:

Udvalgets Ændringsforslag (A) sættes først under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0. Efter at Poulsens Ændringsforslag (B) var forkastet med 13 St. mod 1, vedtoges Andersens Ændringsforslag (C) med 14 St. mod 0. Endelig vedtoges § 1 saaledes ændret med 17 St. mod 0.

§§ 2—11, hvortil ingen Ændringer vare stillede, sættes samlede under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

§ 12. Udvalgets Forslag til en ny § 12 sættes under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0. — Herved bortfaldt § 12 i Regeringsudkastet.

§§ 13—16, hvortil ingen Ændringer vare stillede, sættes samlede under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

Derpaa sættes Regeringsudkastet i dets Helhed saaledes ændret under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer. (Poulsen og Provsten stemte ikke, medens Möller og Djurhuus vare fraværende.)

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Det høje Ministerium har under 5te Juli d. A. gennem Amtmanden over Færøerne begjært Tingets Betænkning og Udtalelse over Udkast til Lov om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme paa Færøerne. I den Anledning blev der af Tinget nedsat et Udvalg, som under 30te August d. A. har afgivet en Betænkning, hvortil henvises.

Af Betænkningen fremgaar det, at Loven maa anses for nødvendig, og der næres kun den Betænkkelighed, om Øerne paa Grund af deres ringe økonomiske Evner, kunne bære de Byrder, som Lovens Gjennemførelse utvivlsomt vil medføre, hvis smitsomme Sygdomme skulde indtræffe. Udvalget har derfor i Betænkningen kun foreslaaet, at § 12 i Lovudkastet udgaar, og at der i Stedet for indsættes en ny Paragraf, hvorved Godtgjørelsen til Epidemilægerne og Fysikus noget modificeres.

Under Sagens 3dje Behandling i Tinget fremkom der fra Udvalget et Forslag til en Forandring i Lovudkastets § 1, hvorefter Lagtinget skulde vælge de 3 Medlemmer af Oversundhedskommissionen. Dette Forslag motiveredes ved, at det maatte anses unødvendigt, at baade Lagtinget og Thorshavns Kommunalbestyrelse sættes i Bevægelse for at foretage et saadant Valg, saa meget mere som Thorshavns Kommune var stærkt repræsenteret i Lagtinget og 3 i Thorshavn bosiddende Mænd skulde vælges til det omhandlede Hverv, saa at Thorshavns Kommunes Interesser ingenlunde vilde blive truede ved Forslagets Antagelse. Dette Forslag blev enstemmig vedtaget.

Et andet Ændringsforslag, som stilledes til § 1, gik ud paa, at Ordet »han« i 3dje Stykke, 5te Linje, skulde ombyttes med »Oversundhedskommissionen«. Dette Forslag forkastedes med 13 Stemmer mod 1, hvorimod et andet Ændringsforslag, der gik ud paa, at der efter Ordet »optræde« i samme §'s 3dje Stykke, 5te Linje, tilføjes »efter Samraad med Oversundhedskommissionen«, vedtoges med 14 St. mod ingen.

Den af Udvalget foreslaaede ny § 12 vedtoges enstemmig.

Lovforslaget saaledes ændret vedtoges ved Navneopraab enstemmig med 16 St.

Tinget tillader sig i Henhold til det anførte at indstille til det høje Ministerium, at Lovforslaget med de vedtagne Ændringer ved dets gunstige Omsorg maa ophøjes til Lov.

Færøernes Lagting, Thorshavn den
12te September 1894.

L. H. Buchwaldt.

O. P. Effersø,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

III. Spørgsmaal om Bibeholdelse af Landbrugs-konsulent-Institutionen.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 12te Juli 1894.

Idet de 5 Aar, for hvilke Landbrugs-konsulent R. Effersø i sin Tid blev ansat, ere udløbne og ligeledes de 2 Aar, for hvilke Justitsministeriet dels for at der kunde erhverves yderligere Erfaring til at afgjøre, om den paagjældende Institution burde bibeholdes som permanent eller ej, dels af Hensyn til de forskjellige paa-begyndte og paatænkte Landbrugsreformer og Forsøg, har foranlediget fortsat Bevilling til samme optaget paa Finansloven for indeværende Finansaar, ville være udløbne den 1ste April 1896, vil paa Grundlag af den nu indvundne Erfaring med Hensyn til den Nytte, Landbrugskonsulent-Institutionen har gjort, det Spørgsmaal nu være at tage

under Overvejelse, om den bør søges bevaret ogsaa ud over det sidstnævnte Tidspunkt.

Justitsministeriet skulde derfor herved tjenstligst anmode Hr. Amtmanden om at ville indhente det indeværende Sommer sammentrædende Lagtings Betænkning om det nævnte Spørgsmaal, hvorunder selvfølgelig ogsaa Spørgsmaalet, om der, hvis Institutionen overhovedet ønskes opretholdt, maatte være Grund til at søge tilvejebragt nogen Forandring i dens hidtige Virke-maade.

Med Deres egne behagelige Ytringer saa vel over Spørgsmaalet i dets Helhed som særlig med Hensyn til den Nytte, den færøske Godsbestyrelse hidtil har haft og i Fremtiden kan ventes at ville have af en Landbrugskonsulent, forventes herefter Lagtingets Betænkning hertil indsendt for at Bestemmelse derefter for denne Posts Vedkommende kan tages med Hensyn til det Finanslovsforslag for 1896—97, der i Efter-

aaret 1895 vil være at forelægge Rigsdagen, og hvis Udarbejdelse skal være afsluttet paa et Tidspunkt, da en Betænkning fra næste Sommers Lagting ikke vilde kunne være kommet Ministeriet i Hænde.

J. Nelliemann.

Johs. Johannessen,
Ass.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 2den August, vedtoges, at det Udvalg, der blev at nedsætte i Sagen, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Hentze, Jacobsen, Petersen og Schrøter.

Den 28de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Under Henvisning til, at de 5 Aar, for hvilke Landbrugskonsulent R. Effersø i sin Tid blev ansat, ere udløbne og ligeledes de to Aar, for hvilke Justitsministeriet dels for at der kunde erhverves yderligere Erfaring til at afgjøre, om den paagjældende Institution burde bibeholdes som permanent eller ej, dels af Hensyn til forskellige paa-begyndte og paatænkte Landbrugsreformer og Forsøg, har foranlediget fortsat Bevilling til samme optaget paa Finansloven for indeværende Aar, vilde være udløbne den 1ste April 1896, har nævnte Ministerium i en til Færø Amt stilet Skrivelse af 12te forrige Maaned anmodet om Lagtingets Betænkning angaaende Spørgsmaalet om Landbrugskonsulent-Institutionen i Følge den nu indvundne Erfaring maatte have gjort en saadan Nytte, at den bør søges bevaret ud over det sidstnævnte Tidspunkt, samt om der, hvis Institutionen ønskes opretholdt, maatte være Grund til at søge tilvejebragt nogen Forandring i dens hidtidige Virkemaade.

Undertegnede Udvalg, der af Tinget er blevet nedsat for at afgive Betænkning om denne Sag, skal med Hensyn til det Resultat, man er kommen til, tillade sig at udtale følgende:

Det vil erindres, at Ansættelsen af en Landbrugskonsulent paa Færøerne i sin

Tid blev foranlediget ved en Skrivelse fra »Det kongelige danske Landhusholdnings-selskab« til Justitsministeriet. I denne Skrivelse, der findes optaget i Lagtingsberetningen for 1887, udtaler Selskabet, der lige siden Aarhundredets Begyndelse i flere Retninger havde ydet det færøske Landbrug sin værdifulde Støtte, at en lokal Konsulent-Virksomhed formentlig vilde faa en overordentlig stor Betydning for Øernes Jordbrug og Husdyrbrug, da der her vare Betingelser til Stede for en videre Udvikling af Landbruget, naar dette blev ledet paa rette Maade. Saa vel Lagtinget som det høje Ministerium tiltraadte denne Betragtningssmaade, den til Foretagendet nødvendige Bevilling blev velvilligst ydet og en Landbrugskonsulent blev ansat.

Naar Udvalget nu har søgt at danne sig en begrundet Mening om Nyttens, Omfanget og Gavnligheden af Landbrugskonsulentens Virksomhed, efter at han har været ansat paa 6te Aar, har man følt det som et stort Savn, at Landbrugskonsulenten ikke har ført en Arbejdsbog, saaledes som det er blevet ham paalagt ved Justitsministeriets Instrux af 31te Maj 1889. Af en saadan vilde man nemlig kunne faa et samlet Overblik over de af ham udførte Forretninger og Rejser, medens man nu har været henvist til at søge Kundskab desaaagaaende, dels ved Gjennemsyn af de af Konsulenten expederede Skrivelser, ved hvilket Gjennemsyn vi ogsaa have følt det som en Mangel, at der ikke føres Journal og Kopibog, dels ved de Oplysninger, Udvalgets Medlemmer, Lagtingsmænd og andre have kunnet give fra deres Bekjendtskabskreds.

Spørges der da om, hvilke Fremskridt eller Forbedringer paa det færøske Landbrugs Omraade der i hans Tid og under hans Vejledning maatte være skete, da kan det ganske vist ikke paavises, at hans Virksomhed har baaret store, iøjnefaldende Frugter; men Udvalget mener, at man heller ikke er berettiget til at forlange saadanne endnu, dertil har hans Virksomhed været for kort; de forløbne 5 Aar maa nærmest betragtes som en Saatid, og man nærer det Haab, at Høsttiden vil komme, det ligger i den færøske Landbrugers Karakter, at tage sig Betænkningstid, før han fraviger den fra Fædrene nedarvede Maade at drive sit Jordbrug og behandle sine Kreaturer paa. Næstes kan det jo heller ikke, at der de sidste 5 Aar rundt paa Øerne med Hensyn til Jord- og Husdyrbrug er foretaget Forbedringer snart i en, snart i en anden Retning, Forbedringer,

for hvilke Konsulenten i alt Fald fortjener en Del af Æren. De Foredrag, han har holdt omkring i Bygderne, om Indsamling og Behandling af Gjødning, om Vandafledning, om Indretning af Stalde, om Pasning af Kreaturer, om Forebyggelsen af forskellige Sygdomme f. Ex. Iktesygen og Drejesygen hos Faarene o. s. v., ligesom ogsaa den Vejledning og de Raad, han altid med stor Rodebonhed har givet med Hensyn til Udførelsen af forskellige Arbejder og Forbedringer, have utvivlsomt paa flere Steder gjort Gavn.

Udvalget kan derfor — aldeles bortset fra, hvilken Støtte Gudsbestyrelsen maatte have i en sagkyndig Konsulent — ikke se rettere, end at Ophævelsen af Landbrugskonsulent-Institutionen, efter at man nu til Dels har lært at indse dens Betydning og føre sig den til Nytte, i landøkonomisk Henseende maatte betegnes som et stort Tilbagekridt.

Ogsaa Hensynet til den i Kirkebo oprettede Forsøgs- og Mønstergaard burde tale for Bibeholdelsen af Landbrugskonsulenten, idet man i ham har en sagkyndig Mand til at føre Tilsyn med de paa Gaarden til Dels for Bidrag af Statskassen udførte Grundforbedringer.

Udvalget finder ikke, at der er Grund til at foreslaa nogen Forandring i Konsulentens Virkemaade, saaledes som denne er fastslaaet ved fornævnte Instrux fra Justitsministeriet af 31te Maj 1889, hvoraf en fra Amtet modtaget Gjenpart vedlægges nærværende Betænkning, men skal det kun tillade sig at udtale, at det som foran berørt vilde være ønskeligt, blandt andet af Hensyn til den nødvendige Kontrol med Konsulentens Virksomhed, at han foruden den i Instruxen nævnte Arbejdsbog, tillige fører en særlig Kopibog.

* * *

Medundertegnede, Schrøter, kan kun delvis tiltræde de af Udvalgets øvrige Medlemmer foran fremsatte Anskuelser.

Da Institutionen i sin Tid blev oprettet, fraraadede jeg det, idet jeg hævdede, at en Landbrugskonsulent ikke den Gang vilde være til noget væsentligt Gavn for Færøerne og at den Nytte, han vilde være for Landbruget, i ethvert Fald ikke vilde komme til at staa i noget passende Forhold til den Udgift, Institutionen vilde påføre Statskassen, jfr. Lagtingsberetningen for 1887, Side 3, og jeg mener, at den indvundne Erfaring har godtgjort, at denne min Udtalelse hidtil har bekræftet sig.

Jeg maa derhos bemærke, at jeg anser det for en stor Fare for Udviklingen, hvis man giver Landbrugskonsulenten for stor Myndighed eller hvis Administrationen lader hans Raad i Landboforhold være de ene afgjørende, hvad den formentlig vilde være tilbøjelig til, da han anses for den eneste sagkyndige paa dette Omraade. I denne Henseende kommer det selvfølgelig meget an paa, hvem der er Indehaver af Posten, og hvorvidt han har det rette Syn paa Sagen; og jeg kan ikke nægte, at jeg er af den Mening, at Administrationen i Reglen vil kunne faa lige saa gode Raad hos Lagtinget, Landvæsenskommissionerne, Sysselmandene og Forstanderskaberne, som hos Landbrugskonsulenten.

Naar jeg imidlertid kan være med til at anbefale at bibeholde denne Institution, da sker det navnlig af Hensyn til den nylig oprettede Forsøgsgaard i Kirkebo. Naar Landbrugskonsulenten rejste noget mere om til Bygderne end hidtil, og navnlig holdt offentlige Foredrag, hvor han kom, samt derunder påviste, hvilke Forsøg man der havde foretaget, hvilke Arbejdsmethoder man havde anvendt og hvilke Resultater man var naaet til, da kunde han paa dette Omraade efter min Mening kunne gøre ikke ringe Nytte, ligesom det ogsaa vilde være gavnligt, at han i Samraad med Fæstøren paa nævnte Gaard tog Beslutning om, hvilke Forsøg man kunde foretage der.

* * *

I Henhold til foranførte tillader Udvalget sig at foreslaa Tinget at vedtage:

1. Lagtinget anmoder Justitsministeriet om at udvirke, at den paa Færøerne oprettede Landbrugskonsulent-Institution opretholdes.
2. Lagtinget anbefaler, at Konsulenten fremdeles maa vedblive at arbejde efter de i Justitsministeriets Instrux af 31te Maj 1889 nærmere fastsatte Regler, hvorhos det maa blive ham pålagt, i Forbindelse med den i Instruxen nævnte Arbejdsbog, at føre en særlig Kopibog.

I det angaaende Landbrugskonsulent-Institutionen nedsatte Udvalg, Lagtingssalen den 28de August 1894.

Fr. Petersen, M. Danielsen,
Ordfører.

J. M. Hentze. Ole Jacobsen.

J. H. Schrøter.

Den 31te Avgust kom Sagen til 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Petersen) havde refereret Betænkningen, vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 18 St. mod 0.

Den 4de September foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalgets Forslag Punkt 1—2 sættes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer. (Weihe og P. Niclasen stemte ikke, medens Andersen og Bærantsen vare fraværende.)

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

I en til Færø Amt stilet Skrivelse af 12te Juli d. A. har det høje Ministerium anmodet om Lagtingets Betænkning angaaende Spørgsmaalet, om den siden 1ste April 1889 her paa Øerne bestaaende Landbrugskonsulent-Institution i Følge den nu indvundne Erfaring maatte have gjort en saadan Nytte, at den bør søges bevaret udover 1ste April 1896, da den Tid vil være udløben, for hvilken Ministeriet har foranlediget Bevilling optaget paa Finansloven for indeværende Finantsaar, samt om der, hvis Institutionen ønskes opretholdt, maatte være Grund til at søge tilvejebragt nogen Forandring i dens hidtidige Virkemaade.

Skjønt det ene Medlem af det i denne Anledning nedsatte Udvalg har fremsat en særlig Motivering af sit Standpunkt i Sagen, har hele Udvalget været enigt i at anbefale til Tingets Vedtagelse følgende Forslag:

1. Lagtinget anmoder Justitsministeriet om at udvirke, at den paa Færøerne

oprettede Landbrugskonsulent-Institution vedblivende maa opretholdes.

2. Lagtinget anbefaler, at Konsulenten fremdeles maa vedblive at arbejde efter de i Justitsministeriets Instrux af 31. Maj 1889 nærmere fastsatte Regler, hvorhos det maa blive ham paalagt, i Forbindelse med den i Instruxen nævnte Arbejdsbog, at føre en særlig Kopibog.

Dette Forslag er af Tinget blevet vedtaget med 16 Stemmer for og ingen imod, idet 2 Medlemmer vare fraværende og andre 2 ikke stemte.

Med Hensyn til Begrundelsen af det saaledes vedtagne Forslag kan man, da der under Sagens Behandling i Tinget ikke blev fremført noget, som fortjener at bemærkes, i et og alt henholde sig til det i medfølgende Udvalgsbetænkning anførte.

Sluttelig skal man, idet man bringer det høje Ministerium sin Tak for, at der er blevet draget Omsorg for at tilvejebringe de nødvendige Bevillinger til Landbrugskonsulent-Institutionen for Tiden indtil 1ste April 1896, tillade sig at udtale det Haab, at det høje Ministerium ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet om denne Institutions fremtidige Opretholdelse og Virkemaade gunstigst vil tage Hensyn til de af Lagtinget i denne Henseende udtalte Ønsker.

Færøernes Lagting, Thorshavn den
12te Septbr. 1894.

L. H. Buchwaldt. Fr. Petersen,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

IV. Sagen angaaende en Dampskibsforbindelse mellem Færoerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende en Dampskibsforbindelse mellem Færoerne (se Beretningen for 1893, Side 71—73).

Den 4de August fremlagdes følgende Meddelelse fra det i forrige Aars Samling i Sagen nedsatte staaende Udvalg, ledsaget af en Skrivelse fra det forenede Dampskibsselskab:

Undertegnede Udvalg, der ved Lagtingssamlingens Slutning f. A. blev nedsat i Anledning af Sagen om en forbedret Dampskibsforbindelse her mellem Øerne, og til hvilket det overdroges at indlede Underhandlinger med det forenede Dampskibsselskab eller andre, om hvorvidt de ville indlade sig paa at etablere en saadan Dampskibsforbindelse som den paatænkte, og da paa hvilke Betingelser, samt tillige at indhente andre for Sagen fornødne Oplysninger, skal herved tillade sig lige overfor det høje Ting at fremkomme med en Redegjørelse for, hvad der af Udvalget i den mellemliggende Tid er foretaget i saa Henseende.

Til det forenede Dampskibsselskab have vi rettet en skriftlig Forespørgsel, om hvorvidt Selskabet vilde indlade sig paa at etablere en saadan Dampskibsforbindelse her imellem Øerne og da paa hvilke Betingelser, hvorpaa vi have modtaget hoslagte Svarsskrivelse dat. 4de Juli, hvortil vi iøvrigt henvise og hvoraf det fremgaar, at Selskabet ikke vil indlade sig paa at overtage Etableringen af den paatænkte Dampskibsforbindelse, men er derimod tilbøjeligt til, enten at sælge eller leje et til denne Fart passende Dampskib.

Ligeledes traadte vi allerede f. A. ved mundtlig Henvendelse i Forbindelse med nu afdøde Kjøbmand G. Hejnesen, Midvaag, der, som bekjendt, i en længere Aarrække havde interesseret sig stærkt for denne Sag. Nogen Tid efter den skete Henvendelse, modtog vi fra ham en mundtlig Meddelelse om, at han paa en Rejse i Skotland havde paabegyndt Underhandlinger med der-

værende Forretningsmand, men at de af dem stillede Betingelser tilfredsstillede ham ikke. Disse Underhandlinger haabede han at kunne fortsætte med bedre Resultat under sit paatænkte næste Besøg i Skotland, hvad han, paa Grund af sin uventede Død, ikke fik iværksat.

Med Skibsreder Jens Andreasen her af Byen, der har en levende Interesse for denne Sag, have vi ogsaa underhandlet mundtlig. Da man nu i Udlandet er begyndt at anvende Petroleumsmaskiner, der have en Drægtighed af flere Hundrede Tons; og da Petroleum som Brændsels- og Opvarmings Materiale er betydeligt billigere end Kul, saa har J. Andreasen paatænkt, saafremt det maatte blive ham, der overtager Etableringen af den paatænkte Dampskibsforbindelse, at indsætte en saadan Maskine i sin Kutter »Dauntless«. For Øjeblikket er J. Andreasen i Udlandet, ved hvilken Lejlighed han efter Opgivende vil indhente nøjagtige, gennemgaaende Oplysninger angaaende Brugen etc. af de ovennævnte Petroleumsmaskiner, og vente vi med første Post at erholde Meddelelse fra ham angaaende Resultatet af de af ham anstillede Undersøgelser.

Til alle selvstændige Kjøbmænd og Handelsforretninger her paa Øerne have vi skriftlig henvendt os med Annødning om at opgive os, for hvor stort et Fragtbeløb de antage at ville komme til at benytte det paatænkte Dampskib. Af 28 Forretninger er Forespørgselen ubesvaret; kun 11 Forretninger have opgivet, hvor stort et Fragtbeløb de mene at ville komme til at anvende, nemlig:

Kjøbmand P. H. Dahl, Vaag, Søderø . . .	150 Kr.
— H. N. Nielsen, Midvaag . . .	400 —
— J. F. Jacobsen, Sandevaaag . . .	200 —
— Isak Olsen, . . .	200 —
— J. P. Olsen, Kvalvig . . .	50 —
— H. M. Thomsen, Kollefjord . . .	100 —
— J. P. Olsen, Morkendree . . .	500 —
Apotheker Pinsen, Thorshavn . . .	70 —
M. C. Restorff & Sønners Hüll, Thorshavn . . .	4000 —
Kjøbmand Evensen, . . .	300 —
Thorshavns Handelsforening, . . .	3—400 —

I alt ca. 6370 Kr.

Idet vi saaledes herved til det høje Lagting afgive foranstaaende Meddelelse om Resultaterne af vort Arbejde vedrørende denne Sag, skulle vi sluttelig tillade os at udtale, at vi føle os overbeviste om, at der, saafremt den paatænkte Dampskibsforbindelse bliver iværksat, utvivlsomt ved Godstransporten vil kunne indvindes det dobbelte af det foranstaaende Beløb, idet flere af de Forretninger, som ikke have besvaret vor Forespørgsel, ganske sikkert ville komme til at benytte Skibet, og hvis heri medtages alt, hvad der af private Personer vil blive forsendt med Skibet, da er den her opstillede Beregning vistnok ikke overdreven.

Personbefordringen mellem Øerne vil det, paa Sagens nuværende Staudpunkt, være umuligt at anstille nogen Beregning over, men da Trangen til en hurtig og billig Befordring er meget stor, fejle vi næppe ved at anslaa Indtægten heraf til mindst 6000 Kr.

Vi have tillige tænkt os, at den eventuelle Fartplan muligvis ogsaa kunde blive indrettet saaledes, at Dampskibet om For-aaret kunde faa Lejlighed til at gjøre et Par Ture til Island med færøske Fiskere og ligeledes om Efteraaret et Par Ture for at afhente disse, ved hvilke Ture der vilde kunne paaregnes en Indtægt af ca. 6000 Kr.

Thorshavn, den 4de August 1894.

Dionis Isaksen, Poul Niclasen.
Ordfører.

E. Müller.

Det Forenede Dampskibs Selskab.

Kjøbenhavn, den 4de Juli 1894.

K

I Besiddelse af det ærede Udvalgs Skrivelse dat. Thorshavn 30te April har man taget omhandlede Sag under nøje Overvejelse, men beklager at maatte meddele, at Selskabet ikke er i Besiddelse af noget Fartøj, der svarer til de af Udvalget fremsatte Fordringer, navnlig ikke noget Fartøj med en saa ringe Tonnage som 60 Tons.

De mindste Fartøjer, Selskabet har til sin Raadighed, ere omtrent af dobbelt den her nævnte Drægtighed, men selv disse antager Selskabet at være for smaa til Udførelsen af den stillede Opgave, da Færøernes ugunstige og urolige Vejrlig efter

dets Formening kræver særlig kraftige, søgaaende Baade.

Man antager ikke at kunne tilraade Anvendelse af noget Fartøj af mindre end 150—160 Tons Bæreevne (foruden nødvendige Kahyttsbekvemmeligheder), men et saadant Fartøj vil, efter Selskabets Formening, blive meget for kostbart for den Trafik, der kan paaregnes mellem Færøerne. Alene til Folkehold og Kost vil udkræves en Sum af c. 15—18,000 Kr. aarlig, og skal Skibet benyttes i nogen større Udstrækning, ville Udgifterne til Kul og Maskinfornødenheder ikke blive meget mindre. Alene ved 6 å 7 Timers Afbenyttelse hver anden Dag turde nævnte Consum komme op til en Værdi af 6 å 7000 Kr. aarlig. Naar hertil lægges Slitage, Assurance, — der næppe vil kunne gjøres under 7 pCt. af Skibets Værd —, Forrentning, Vedligeholdelse m. m., staar man lige overfor en Sum, som det efter vor Opfattelse vil blive umuligt at faa blot tilnærmelsesvis dækket ved den lokale Trafik, som — efter Selskabets Erfaring fra Kystfarten paa Island at dømme — sikkert vil vise sig aldeles minimal.

Selskabet vil derfor ikke overtage Driften af en Route som den foreslaaede, der absolut vil kræve en forholdsvis stor Subvention, der ikke staar i rimeligt Forhold til den Nytte den yder, og kun vil fremkalde Troen, at Selskabet lukrerer paa Øernes Bekostning.

Det eneste Arrangement, Selskabet kunde gaa ind paa var at sælge eller bortfragte til Øerne en af dets mindre Dampere. Man vilde foretrække den første Udvej som for begge Parter heldigst og skulde stille sig saa imødekommende som mulig. Kunde man paa Øerne benytte Damperen »Aurora«, en ret maskinkraftig Baad, 118 Tons Register (150—160 Tons Bæreevne), som Selskabet for Øjeblikket har til overs, vilde denne kunne erholdes for 40,000 Kr.

Maatte det foretrakkes kun at leje dette Skib, skal Selskabet ogsaa være villigt til at indgaa herpaa, men maa da som Sikkerhed for god og kyndig Behandling af Materiellet gjøre Fordring paa at stille de nødvendige Officerer mod Refusion af Lønning og Kostpenge, overensstemmende med Selskabets Reglement. Alle andre Udgifter, som blive en Følge af Farten, heri indbefattet Skibets Transport frem og tilbage fra Øerne, skulde bæres af Befragterne, der da ogsaa skulde nyde alle Indtægterne mod — næst efter at holde Skibet forsikret — at betale Selskabet et

aarligt Vederlag af Kr. 7000 for Afsavn, Slitage og Forrentning.

Forsaaedit det ærede Udvalg maatte attraa yderligere Oplysninger om nævnte Fartøj, staar man beredvilligt til Raadighed, ligesom man herfra skal være til Tjeneste med Raad og Anvisninger, om Øerne maatte bestemme sig for andre Udveje, idet det til enhver Tid vil være Selskabet kjær, om det kan være Øerne, for hvis Befolkning man nærer den mest levende Interesse, til Nytte.

For Det Forenede Dampskibs Selskab

Normann,
Adm. Direktør.

Til Udvalget for

Oprettelsen af en Dampskibsforbindelse mellem Færøerne.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 7de Avgust, vedtoges, efter Forslag af Isaksen, at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag, efter mundtligt Forslag af Bærentsen: Djurhuus, Isaksen, Müller, P. Nielsen og Petersen.

Den 27de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

I forrige Lagtingssamling blev der af Lagtingsmand P. Nielsen m. fl. til Lagtinget rettet en Henstilling om paany at indgaa til Regeringen med Andragende om Oprettelsen af en lokal Dampskibsforbindelse her mellem Øerne. Ved Samlingens Slutning vedtoges det at udsætte Sagen til i Aar, samt at nedsætte et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer, hvilket Udvalg det derefter overdroges, i den mellemliggende Tid, at indlede Underhandlinger med det forenede Dampskibsselskab eller andre om Etableringen af en saadan Dampskibsforbindelse samt tillige at indhente andre, for Sagen nødvendige Oplysninger.

Det saaledes nedsatte Udvalg har afgivet sin Beretning til Tinget, der, ved at nedsætte undertegnede Udvalg, har taget Sagen under fornyet Behandling.

Udvalget skal nu tillade sig at fremkomme med følgende Udtalelser og Forslag:

Det var i 1884 at Sagen første Gang blev bragt frem i Tinget, og som man vil se af Lagtingsberetningerne for 1885 og 86 har den i begge disse Aar atter været behandlet i Tinget. Af de i Beretningerne indeholdte Referater fremgaar det, at Interessen for Sagen har været meget stor hos de fleste af Medlemmerne, og naar Sagen nu paa ny er bragt frem, da er Grunden dertil den, at som Aarene gaa og Udviklingen skrider frem bliver paa samme Tid Trangen til en saadan Forbindelse større og større.

Udvalget, der ligeledes nærer en levende Interesse for denne Sag og tillige anser den for et Spørgsmaal af stor Betydning for Øernes fremtidige Udvikling, maa med alle dem, der i de forskjellige Aar har bragt Sagen frem, være enig i ikke alene Ønskeligheden, men ogsaa Nødvendigheden af en lokal Dampskibsforbindelse. Paa samme Tid, indser man at det vil være umuligt at iværksætte Foretagendet uden Statstilskud og i den første Tid med Statens Garanti til den eller dem, som ville paatage sig at sætte Forbindelsen i Gang.

Efter det Svar, som det forrige Aar nedsatte Udvalg har faaet fra det forenede Dampskibsselskab, formener Udvalget at man ikke ad den Vej kan gjøre noget. Derimod har Udvalget fortsat Forhandlingerne med Skibsreder J. Andreassen heraf Byen og fra ham modtaget medfølgende Tilbud om at stille et passende Fartøj til Raadighed for at sætte Sagen i Gang. Efter hans Tilbud vil Etableringen Aaret rundt koste 38.000 Kr. hvilket Bud Udvalget, efter hvad man kan skjønne, anser for antageligt. Der staar saaledes tilbage at paavise, hvorledes dette Beløb kan skaffes tilveje og man skal i saa Henseende tillade sig at foreslaa:

Det i Slutningen af forrige Aars Lagtingssamling nedsatte staaende Udvalg henvendte sig skriftligt til 42 selvstændige handlende saa vel her i Byen som paa Landet med Forespørgsel om, for hvor stort et Fragtbeløb de kunde antage at ville komme at benytte det paatænkte Dampskib mellem Øerne. 11 af disse Forretninger have opgivet, at de — selvfølgelig under Forudsætning af at saa vel Fartplan som Fragttaxt etc. konvenerer dem — mene at kunne give et samlet Beløb til c. 6.300 Kr. At flere af de Forretninger, som endnu ikke have besvaret Forespørgselen, ville komme til at benytte Dampskibet, er utvivlsomt, og det er derfor ikke for højt be-

regnet, om vi anslaa Fragtbeløbet for deres Vedkommende til 6700 Kr.

Hvor stort Beløb Personbefordringen vil give er naturligvis ikke godt at skjønne forud, men vi tro ikke at fejle meget ved at sætte Indtægten derved til c. 5000 Kr.

I Stedet for at de færøske Fiskere, som nu i flere Aar have drevet Sommerfiskeri med Baad ved Island, om Foraaret sejle derover og om Efteraaret hjem igjen, hovedsagelig med norske Dampbaade, saa kunde denne Fragtfart blive besørget af den færøske Lokaldampør ved 2 Ture om Forsommeren og 2 Ture om Efteraaret, hvorved formentlig vilde kunne indvindes c. 7000 Kr.

I denne Henseende skal bemærkes, at der i de senere Aar har rejst c. 800 Personer til Island og tilbage igjen og har Passagen kostet Tur & Retur 24 Kr. pro persona, hvilket ialt bliver 19,200 Kr.

Fremdeles formenes det, at Skibet om Vinteren kunde gjøre 2 Ture med Post over til Scotland og tage Fragt frem og tilbage, hvorved Posten og Fragten formentlig kunde give et Beløb af ca. 3000 Kr. Ligeledes kunde tænkes, at Skibet kunde gjøre en Vintertur til Island med Post, hvilket fra Færøerne ikke vilde medtage lang Tid.

Udover det foran paaregnede Beløb af 28,000 Kr. vil der maaske i den første Tid ikke kunne indsejles noget af Betydning ved Farten her imellem Øerne. Desværre er Landets egne Kasser ikke saa vel situerede, at man deraf vil være i Stand til at yde noget væsentligt Tilskud til dette Foretagende. Dog har man ment, at man, af Hensyn til Besparelse som Dampskibsforbindelsen her imellem Øerne vil medføre for Skydskassens Vedkommende, af denne Kasse tør foreslaa 1000 Kr. aarlig, altsaa 20,000 Kr.

Den foran opstillede Beregning af det eventuelle Dampskibs Indtægter er formentlig ikke højere end de allerede i det første Aar kunne ventes at blive. Og efter de Erfaringer, man har gjort ved lignende Foretagender andet Steds, tør det antages at Indtægterne efterhaanden ville være jævnt stigende.

At iværksætte dette Foretagende her oppe uden nogen Støtte, i det mindste i den første Tid, fra Statskassens Side, er selvfølgelig en Umulighed. Vi ere derfor nødt til, som saa ofte tidligere, at henvende os til Bevillingsmyndighederne med Begjæring om den i dette Tilfælde fornødne Hjælp. Efter vor foranstaaende Sandsynlighedsberegning vil der altsaa

mangle 9000 Kr. Men da J. Andreassen, der, som foran berørt, er den eneste, der for Tiden har gjort nogen Tilbud om at overtage Etableringen, ikke med Sikkerhed tør bygge paa denne Beregning og paa Grund heraf ikke selv tør overtage Etableringen for noget bestemt Tilskud, har Udvalget tænkt sig den Udvej, at Lagtinget hos Regeringen andrager paa at der af Statskassens Midler maa blive ydet det Beløb, som efter aflagt Regnskab maatte vise sig at mangle i den beregnede Udgift af 38,000 Kr. Vi have tænkt os, at der i Thorshavn af et af Lagtinget valgt staaende Udvalg i Forbindelse med Amtmanden vælges en Bestyrelse, som overtager Driften efter forud affattet Fartplan og Taxt, og at den af denne Bestyrelse affattede Fartplan med Taxt godkjendes af Justitsministeriet.

Da man ikke tør henvende sig til Regeringen om en ubestemt Bevilling for flere Aar, har man troet at kunne foreslaa en Prøvetid af 2 Aar, i hvilken Tid det forhaabentlig vil vise sig, at Foretagendet vil kunne, om ikke bære sig selv, saa dog holdes uden et altfor stort Tilskud. I alt Fald vil det saa kunne vise sig omtrent, hvorledes Forholdet imellem Indtægter og Udgifter ville stille sig, og at Sagen mulig vilde kunne holdes i Gang ved Oprettelsen af Aktieselskab med et passende mindre Statstilskud.

Udvalget indser, at det er en stor Fordring man har stillet til Statskassen, men vi haabe at det vil erkendes, at vi ingen anden Udvej have for at sætte denne Sag i Gang. Man gaar ud fra, at ligesom Regering og Rigsdag altid med Beredvillighed kommer de uheldig stillede og mindre bemidlede Dele af Riget til Hjælp ved Anlæg af Jærnbaner og andre industrielle Foretagender, saaledes vil man ogsaa i dette for Øernes Fremtid saa vigtige Skridt vise sig imødekommende mod denne saa fjærntliggende og med Hensyn til Forbindelser baade ind- og udadtil saa uheldig stillede Befolkning.

I Henhold til det saaledes anførte tillader Udvalget sig at foreslaa:

1. Tinget bevilger 1000 Kr. aarlig af Skydskassen til en eventuel Dampskibsforbindelse mellem Øerne.
2. Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om Tilskud af Statskassen for et Tidsrum af 2 Aar til Etableringen af en Dampskibsforbindelse mellem Færøerne saaledes at Tilskudet indskrænkes til det Underskud, der maatte fremkomme ved at Udgifterne 38,000 Kr.

aarlig overstiger den indsejlede Indtægt, der er budgetteret til 29,000 Kr. aarlig, derunder iberegnet et aarligt Tilskud af 1000 Kr. fra Færøernes Skydskasse.

3. Tinget nedsætter et staaende Udvalg, der eventuelt har at gjøre Forslag til Udnævnelse af den Bestyrelse, der skal forestaa Etableringen af en Dampskibsforbindelse mellem Øerne, hvilket Udvalg derhos udarbejder Forslag til Fartplan og Fragttaxi samt Forslag til Instrux for Bestyrelsen m. m.

Samtlige Udvalgets Forslag forelægges gennem Amtet Justitsministeriet til Approbation.

Thorshavn, den 27de August 1894.

Dione Isaksen, J. C. Djurhuus.
Oulferer.

S. E. Müller. Fr. Petersen.
P. Niclasen.

Ved Sagens 2den Behandling, den 30te August, vedtoges, efter at Ordføreren (Isaksen) havde refereret Betænkningen, Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 20 St.

Den 3dje September foretoges Sagens 3dje Behandling, hvor da Udvalgets Forslag, Punkt 1—3, sattes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 19 Stemmer, idet samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »Ja«; fraværende var Isaksen.

Til Medlemmer af det staaende Udvalg, i Henhold til Punkt 3 i det vedtagne Forslag, valgtes næste Dag: Isaksen, Müller og P. Niclasen.

Den 12te September opløstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:.

I forrige Aars Lagtingssamling indkom til Tinget et Andragende fra Lagtingsmand P. Niclasen m. fl. angaaende Oprettelsen af en forbedret Dampskibsforbindelse her imellem Øerne. Sagen blev overgivet til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der under

2den September forrige Aar afgav sin Betænkning. Efter at Sagen var underkastet tre Behandlinger, blev der den 6te September ved en Lagtingsbeslutning vedtaget at udsætte Sagen til i Aar og at nedsætte et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer, til hvilket Udvalg det overdroges at indlede Underhandlinger med det forenede Dampskibsselskab eller andre om Etablering af en Dampskibsforbindelse som den paa-tænkte samt at indhente andre for Sagen nødvendige Oplysninger. Under 4de August d. A., afgav dette Udvalg sin Betænkning, som man tillader sig at henvise til.

Atter i Aar er denne Sag taget under fornyet Behandling i Tinget og overgivet til et Udvalg paa 5 Medlemmer, som efter Underhandling med Skibsreder J. Andreasen heraf Byen, under 17de f. M. fra ham modtog Tilbud om at stille et passende Dampskib til Raadighed i to Aar for en Sum af 38,000 Kr. aarlig.

I den i Betænkningen opstillede Beregning er den aarlige Indtægt anslaaet til 29,000 Kr. I Forbindelse hermed skal man, foranlediget ved Udtalelser, som fremkom ved denne Sags 2den Behandling i Tinget anføre, at den paatænkte Forbindelse vil have megen Betydning med Hensyn til Besørgelsen af Posten imellem Øerne, hvorved der tør paaregnes en ikke saa ubetydelig Indtægt og tillige en Del Besparelse i Postvæsenets nuværende Udgifter. Som Forholdet er nu, hængaar der ofte Uger og om Vinteren et Par Maaneder uden at der er Forbindelse mellem de enkelte Øer, hvorved Breve, foruden at være længe undervejs, ofte bortkomme og ikke naa Bestemmelsesstedet. Disse Besværigheder ved Forsendelsen have til Følge, at Brevvexlingen meget indskrænkes til Skade for Udviklingen og til Tab for Postvæsenet.

Det Udvalg, der i indværende Samling har været nedsat i denne Sag, har under 27de f. M. afgivet sin Betænkning og indstillet til Tingets Vedtagelse:

1. Tinget bevilger 1000 Kr. aarlig af Skydskassen til en eventuel Dampskibsforbindelse mellem Øerne.
2. Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om Tilskud af Statskassen for et Tidsrum af 2 Aar til Etableringen af en Dampskibsforbindelse mellem Færøerne, saaledes at Tilskudet indskrænkes til det Underskud, der maatte fremkomme ved at Udgiften: 38,000 Kr. aarlig overstiger den indsejlede Indtægt, der er budgetteret til 29,000 Kr. aarlig, derunder iberegnet et aarligt

Tilskud af 1000 Kr. fra Færøernes Skydskasse.

3. Tinget nedsætter et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer, der eventuelt har at gøre Forslag til Udnævnelse af den Bestyrelse, der skal forestaa Etableringen af en Dampskibsforbindelse mellem Øerne, hvilket Udvalg derhos udarbejder Forslag til Fartplan og Fragttaxt samt Forslag til Instrux for Bestyrelsen m. m.

Samtlige Udvalgets Forslag forelægges gennem Amtet Justitsministeriet til Approbation.

Sagen har været underkastet 3 Behandlinger og ved sidste Behandling blev ovenstaaende Indstilling enstemmig ved-

taget med 19 Stemmer, medens 1 var fraværende.

Idet man foreøvrigt i det hele maa henholde sig til, hvad der i de i indenværende Samling afgivne Betænkninger er anført, tillader man sig underdanigst at anbefale denne for Øernes Fremtid saa betydningsfulde Sag til det høje Ministeriums gunstigste Forsorg.

Lagtinget, den 12te Septbr. 1894.

L. H. Buchwaldt. Dione Isaksen,
Ordfører.

Joon Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

V. Forslag til Lov om Forandring i og Tillæg til Loven af 3dje Marts 1860 ang. Brændevinshandel og Brændevinsudskænkning paa Færøerne m. m.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende Udsalg og Udskjænkning af Vin og andre Drikkevarer paa Færøerne. (Se Beretningen for 1893, Side 65—66.)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 1ste August, vedtoges, efter Forslag af Formanden, at der i Sagen nedsattes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Provsten, Djurhuus, Petersen, Jacobsen og Isaksen.

Den 3ite August fremlagdes følgende Betænkning og Lovforslag fra Udvalget:

Fra Lagtingets Formand indkom der afvigte Lagtingssamling et Forslag til Lov

om Udsalg og Udskjænkning af Vin og andre Drikkevarer paa Færøerne, hvilket Forslag blev overgivet til et Udvalg paa 5 Medlemmer. Dette Udvalg naaede imidlertid ikke til at afgive Betænkning over Forslaget, men foreslog i Betragtning af, at dette først var fremkommet noget hen i Samlingen og under Henviisning til Betydningen og Omfanget af samtlige, i Forbindelse med den rejste Sag staaende, Spørgsmaal, at Sagens videre Behandling skulde udsættes til indenværende Aars Samling.

Undertegnede Udvalg, der i Aar er nedsat ang. det saaledes udsatte Forslag, skal tillade sig at fremkomme med efterfølgende Bemærkninger i Anledning af samme:

Forslaget, saaledes som det foreligger, gaar ud paa, at almindelig Handelsbevilling i Henhold til Lov af 21de Marts 1855, § 10, ikke skal hjemle Ret hverken til Udsalg

eller til Udskjænkning af Vin, spirituose Drikkevarer eller noget Slags Øl, men at der henholdsvis til Udsalg af disse Drikkevarer fremtidig vil blive at lase særlig Bevilling, dog saaledes, at Bevilling til Udsalg og Bevilling til Udskjænkning aldrig skal kunne forenes hos samme Person.

Ihvorvel Udvalget ikke kan andet end paaskjønne, at den højtærede Formand atter har fremdraget dette Spørgsmaal, der, som bekjendt, tidligere gjentagne Gange har beskæftiget Lagtinget, maa man dog være af den Formening, at en Regulering af Handelen med og Udskjænkningen af Vin og Øl m. v. — hvor fortjenstlig den end i og for sig kan være — rettest og naturligst vil kunne foretages, naar den sættes i Forbindelse med en Regulering af al Handel med og Udskjænkning af berusende Drikke overhovedet, saaledes som det af Lagtinget er tilsigtet ved de af samme baade i 1882 og i 1889 udarbejdede Lovforslag, der desværre ikke have opnaaet at erholde Lovkraft. Thi, da det kan forudsættes, at Handel med eller Udskjænkning af Brændevin som Regel vil blive forenet med Handel med eller Udskjænkning af Vin og Øl, vil det være af forholdsvis ringe Betydning at tage Bestemmelse vedrørende sidstnævnte, naar man ikke tillige kan træffe Foranstaltninger til at modarbejde eller hindre Misbrug af de førstnævnte, der efter deres Natur ville være i Stand til at virke ganske anderledes ødelæggende.

Udvalget har derfor ment paa ny at burde fremdrage det af Lagtinget i 1889 vedtagne Forslag til Lov om Forandring i og Tillæg til Lov af 3dje Marts 1860 om Brændevinshandel og Brændevinsudskjænkning paa Færøerne med enkelte Ændringer, som man har anset for ønskelige eller heldige, og skal man i den Anledning tillade sig at fremlægge hosfølgende Udkast til et saadant Lovforslag, idet man forøvrigt skal henholde sig til de Udtalelser, som det i Aarene 1888 og 1889 angaaende denne Sag nedsatte Udvalg er fremkommet med i sine Betænkninger, og kun med Hensyn til de stedfundne Ændringer skal bemærke følgende:

I § 1 har Udvalget ment at kunne udelade den i Lagtingets Udkast fra 1889 indeholdte Bestemmelse om, at det er Amtmanden, som, efter indhentet Erklæring fra vedkommende Forstanderskab, i ethvert enkelt Tilfælde har at afgjøre, hvorvidt de omhandlede Bevillinger skulle meddeles eller ikke, som formentlig overflødig, idet der i det efterfølgende fastsættes alt fornødent

om, hvorledes der skal forholdes med de nævnte Bevillingers Meddelelse, samt om Forudsætningerne for deres Erhvervelse baade paa de Steder, hvor der forefindes Brændevinshandel, og paa de Steder, hvor saadan ikke tidligere har været. Ved Siden deraf har man anset det for uforlødent at fastholde, at vedkommende Forstanderskab skal erklære sig derfor, forinden Bevilling kan meddeles paa Steder, hvor der allerede forefindes Brændevinshandel, da det formentlig for Kommunen ikke kan have videre Betydning udover det rent pekuniære, som det indirekte kan have for den, at der tilflyder Amtsfattigkassen forøgede Brændevinsafgifter, hvorvidt der paa et Sted forefindes færre eller flere Brændevinshandler, hvorhos man, af Billighedshensyn, har ment at burde gjøre en Tilføjelse om, at saadan Bevilling som Regel vil være at udfærdige, saalænge nogen af de livsvarige Bevillinger her paa Øerne gjælde og benyttes, uanset, om disse maatte være udløbne paa vedkommende Sted eller ikke, for at stille alle de nævnte Steder under lige Vilkaar i den anførte Henseende.

Sluttelig har man anset det for rettest at tilføje, for at udelukke enhver Anledning til Frygt for mulige Vilkaarligheder, at naar vedkommende Forstanderskab og Lagting erklære sig for, at Bevilling skal meddeles paa et Sted, hvor saadan ikke tidligere forefandtes, saa vil saadan Bevilling stedse være at udfærdige, idet man har ment, at der i disse Myndigheders Tilslutning haves tilstrækkelig Betryggelse mod enhver som helst Fare for Misbrug.

Den i § 2 omhandlede aarlige Afgift for Benyttelsen af Bevilling til Handel og af Bevilling til Udskjænkning af Vin og Øl, har man, i Overensstemmelse med en Tilføjelse i det af Regeringen i Landstinget fremlagte Forslag, foreslaaet fordelt saaledes, at $\frac{1}{10}$ af den omhandlede Afgift tilfalder Statskassen, Resten Amtsfattigkassen, ligesom man til den i samme Paragrafs 3dje Stykke indeholdte Bestemmelse om, at Bevilling til Udsalg af de i Paragrafen omhandlede Drikke ikke maa forenes med Bevilling til Udskjænkning af dem, har troet at burde tilføje, at denne sidste ikke heller maa forenes med almindelig Handelsbevilling, hvorved man har ment at udfylde en formentlig Mangol i det tidligere Forslag.

Bestemmelserne i § 4 vedrørende Handel med Brændevin fra Skib har man foreslaaet udvidede til ogsaa at omfatte saadan Handel med Vin og Øl, hvad der formentlig ikke behøver nærmere Motivering.

1ste Stykke i § 7 har Udvalget derhos foreslaaet at skulle udgaa, da det, efter dets Formening, vistnok vil være ugjærligt at affatte de omhandlede Bestemmelser saaledes, at de ikke kunne omgaaes, og man desuden ikke ad Lovgivningens Vej vil kunne forhindre Personer, der ikke ere handlende, i at indforskrive enten alene eller i Forening med andre de omhandlede Drikkevarer, hvorved det tilsigtede Formaal ikke vil blive opnaaet.

I samme Paragrafs 2det Stykke har Udvalget efter Ordene »gratis trakterer med« tilføjet »eller udleverer« som en formentlig nødvendig yderligere Betryggelse.

Endelig har Udvalget anset det for hensigtsmæssigt, at man med Hensyn til Straffebestemmelserne i § 9 ikke indskrænker sig til at henvise til Lov af 21de Marts 1855, men udtrykkelig anfører de paagjældende Bestemmelser for større Tydeligheds Skyld, hvorfor man har gjort en Tilføjelse i den Henseende.

I det i ovenstaaende Sag nedsatte Udvalg, Thorshavn den 31te Avgust 1894.

J. C. Evensen, Fr. Petersen.
Ordfører.

Ole Jacobsen, J. C. Djurhuus.
Dione Isaksen.

Udkast til Forslag til

Lov om Forandring i og Tillæg til Lov af 3dje Marts 1860 om Brændevinshandel og Brændevinsudskænkning paa Færøerne.

§ 1.

Den i Lov angaaende Brændevinshandel og Brændevinsudskænkning paa Færøerne af 3dje Marts 1860, § 1, foreskrevne særlige Bevilling til at forhandle Brændevin paa Færøerne udfærdiges herefter for 5 Aar ad Gangen, efter hvilken Tids Forløb ny Bevilling bliver at løse. Saadan Bevilling vil paa Steder, hvor der allerede forefindes Brændevinshandel, som Regel være at udfærdige, saa længe nogen af de nuværende livsvarige Bevillinger paa Øerne gælde og benyttes, dog kan den ikke gælde ud over ét Aar efter den sidste livsvarige Bevillings Ophør.

Paa Steder, hvor der ikke forefindes Brændevinshandel, vil Bevilling ikke kunne meddeles, medmindre baade vedkommende Forstandskab og Lagtinget erklærer sig for samme. Naar disse udtale sig derfor, vil Bevilling stedse være at udfærdige.

§ 2.

Ret til at forhandle Vin og undergæret Øl tilkommer herefter kun den, der enten har Bevilling til Brændevinshandel eller som erhverver en særlig Bevilling, for hvis Meddelelse der erlægges en Kendelse af 20 Kr., hvoraf Halvdelen tilfalder Statskassen og Halvdelen Amtsfattiggassen, og for hvis Benyttelse der erlægges en aarlig Afgift af 30 Kr., hvoraf 3 Kr. tilfalder Statskassen og Resten Amtsfattiggassen.

Ret til at udskænke Vin og undergæret Øl tilkommer herefter kun den, der enten har Bevilling til Udskænkning af Brændevin, eller som erhverver en særlig Bevilling, for hvis Meddelelse der erlægges en Kendelse af 20 Kr., hvoraf Halvdelen tilfalder Statskassen og Halvdelen Amtsfattiggassen, og for hvis Benyttelse der erlægges en aarlig Afgift af 100 Kr., hvoraf 10 Kr. tilfalder Statskassen og Resten Amtsfattiggassen.

Bevilling til Forhandling af de heromhandlede Drikke maa ikke forenes med Bevilling til Udskænkning af dem, ligesom denne ej heller maa forenes med almindelig Handelsbevilling i Henhold til Lov af 21de Marts 1855 § 10. Ingen maa derhos drive Handel eller Beværtning med de nævnte Drikke paa mere end ét Sted.

I øvrigt gælder om Erhvervelsen og Benyttelsen af disse Bevillinger saa vel som om deres Kassation og om Afgiftens Berigtigelse de samme Regler, der ved denne Lov og Lov af 3dje Marts 1860 ere fastsatte med Hensyn til Bevillinger til Handel med og Udskænkning af Brændevin.

§ 3.

For Fornyelsen af de i §§ 1 og 2 omhandlede Bevillinger erlægges ingen Betaling. Naar nogen ikke længer er i Besiddelse af Betingelserne for saadanne Bevillingers Erhvervelse, bortfalder Retten til deres Benyttelse.

§ 4.

Den i Lov af 3dje Marts 1860 § 2 omhandlede Bevilling til at sælge Brændevin fra Skib kan kun benyttes i de Havne, hvor der paa selve Handelsstedet er meddelt Bevilling til Brændevinshandel, ligesom den, der er Indehaver af en saadan Bevilling

eller af særlig Bevilling til Udsalg af Vin og undergæret Øl, ikke maa sælge disse fra Skib, uden i de Havne, hvor der er Handelssteder, der have Bevilling til Handel med disse. Afgiften for saadant Salg af Øl og Vin bliver den samme, som i Lov af 3dje Marts 1860 § 2 er anordnet for Salg af Brændevin fra Skibe og fordeles paa samme Maade.

§ 5.

Ingen handlende maa for Eftertiden sælge eller udlevere Brændevin, Vin eller undergæret Øl i mindre Kvantiteter end følgende:

1. Af Brændevin, Rom, Kognak, Punsch-ekstrakt eller lignende samt gammel fransk Vin ikke mindre end $\frac{3}{4}$ Pot.
2. Af andre Vine og undergæret Øl ikke mindre end $\frac{3}{8}$ Pots Flasker.

Hvad der af disse Drikke udleveres paa Flaadens Maade, maa derhos kun udleveres i forsvarligt Tilstand. Overfor heraf straffes med Bøder fra 5 t Kr.

§ 6.

Den, der for Betsal af Drikke i denne Lov omhand-
handlende ikke til Børn under 15 Aar,
ligesom den, der udsælger eller for Be-
talin lænker de nævnte Drikke til
Perso-er, vedkommende vitterlig be-
ken købet af de sidste 5 Aar ere
umy-orte paa Grund af Drikfældighed,
eller terlig utilregnelige samt til saa-
dan vedkommende vitterlig bekendt,
i af de sidste 5 Aar have været
an af Drankergalskab. Samme
Sti de de være undergivne, som ere
ovennævnte Personer paa anden Maade
behjælpelige med at skaffe dem de om-
handlede Drikke til Købs.

§ 7.

Som skyldig i ulovlig Udskænkning eller Beværtning anses den, der gratis trakterer med eller udleverer ovennævnte Drikke i Handelslokaler eller overhovedet i Forbindelse med Handel.

§ 8.

Gør nogen sig skyldig i ulovlig Handel med eller Udskænkning af Brændevin, straffes han, for saa vidt han har Bevilling til Brændevinshandel eller Udskænkning, første Gang med Bøde fra 10 til 100 Kr. og anden Gang med Bøde fra 20 til 200 Kr. Begaas denne Forseelse tredje Gang, har han forbrudt Bevillingen, hvorhos

den Brændevin, som forefindes hos ham, konfiskeres.

Har paagældende derimod ikke Bevilling til Handel med eller Udskænkning af Brændevin, straffes han første Gang med Bøde fra 20 til 200 Kr., og i Gentagelsestilfælde med Bøde fra 40 til 400 Kr., hvorhos den Brændevin, som hver Gang forefindes hos ham, bliver at konfiskere.

Er den sidstnævnte handlende, straffes han for tredje Gang begaaet ulovlig Brændevinshandel eller Udskænkning tillige med Fortabelse af Handelsberettigelse.

§ 9.

Ulovlig Handel eller Beværtning med Vin og undergæret Øl straffes som uberettiget Handel i Almindelighed med Bøder fra 20 til 200 Kr., jfr. Lov af 21de Marts 1855, § 11, sidste Stykke.

§ 10.

Do i ovenstaaende Paragrafer omhandlede Bøder ligesom ogsaa de ved Salg af konfiskeret Brændevin indkomne Beløb, tilfalde den for vedkommende Kommune ved Lov af 9de Februar 1883 om Ændringer i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22de Marts 1855 anordnede Understøttelseskasse.

§ 11.

Det paahviler Forstanderskabene for Landkommunerne samt Borgerrepræsentationen i Thorshavn, i Forbindelse med Politiværgenheden, at vaage over, at ulovlig Handel med og Udskænkning af de i denne Lov omhandlede Drikke ikke finder Sted, og skal, naar vedkommende kommunale Myndighed forlanger det, offentlig Politisag anlægges i Anledning af sllg Handel eller Udskænkning.

§ 12.

Denne Lov træder i Kraft den

Den 3dje September foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Provsten) havde refereret Betænkningen, behandlede Lovforslaget §'vis. Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling sattes derpaa under Afstemning og vedtoges med 17 St. for og ingen imod.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 6te September, vedtoges Lovforslagets enkelte Paragrafer som følger:

1 med 16 St. mod ingen.
 2 med 11 St. mod 2.
 3 med 15 St. mod ingen.
 4 med 16 St. mod ingen.
 5 med 15 St. mod ingen.
 6 med 16 St. mod ingen.
 7 med 14 St. mod ingen.
 8 med 15 St. mod ingen.
 9 med 13 St. mod ingen.
 10 med 14 St. mod ingen.
 11 med 15 St. mod ingen.
 12 og Lovens Titel betragtedes som
 vedtagne uden Afstemning.

Derpaa sattes Lovforslaget i dets Hel-
 hed under Afstemning ved Navneopraab
 med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen,
 Isaksen, Provsten, Andersen, Efferse, Jacob-
 sen, Danielsen, Petersen, Husgaard, Bentze,
 P. Niclasen, Olsen, Næs og Formanden;
 nej stemte: Schrøter; — D. Niclasen,
 Bærentsen og Welhe stemte ikke, medens
 Müller og Djurhuus vare fraværende,
 og var Forslaget saaledes endelig vedtaget
 med 14 Stemmer mod 1.

Den 12te September oplæstes og
 underskrevs saalydende Indstilling i
 Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling
 med 14 St. mod 1, idet 2 vare fraværende
 og 3 ikke stemte, vedtaget hosfølgende
 Udkast til Forslag til Lov om Forandring
 i og Tillæg til Lov af 3dje Marts 1860 om
 Brændevinshandel og Brændevinsudskjæn-
 king paa Færøerne paa Foranledning af et
 fra Tingets Formand i afvigte Samling ind-
 bragt Forslag til Lov om Udsalg og Ud-
 skjænkning af Vin og andre Drikkevarer
 paa Færøerne.

Det Udvalg, der af Lagtinget har
 været nedsat i Anledning af det af For-
 manden saaledes indbragte Forslag, har,
 saaledes som det vil fremgaa af den af
 samme afgivne Betænkning, ment ikke at
 burde indskrænke sig til det af Forslags-
 stilleren angivne Omraade, men har ogsaa
 medoptaget Handel med og Udskjænkning
 af Brændevin og lignende Drikke under
 sine Overvejelser, og er, som Resultat af
 disse, fremkommet med hosfølgende Lov-
 udkast, der, som det vil ses, i det væsent-
 ligste er en Gjenoptagelse af et af Tinget
 i 1889 vedtaget og indsendt Forslag i samme
 Retning, der atter er en Omarbejdelse af
 et i 1882 ligeledes vedtaget og indsendt
 Forslag, af hvilke intet har opnaaet at er-
 holde Lovskraft.

Ved de Behandlinger, som Forslaget
 er undergaaet i Tinget, er der ikke frem-
 kommet Ændringer til samme, hvorfor det
 af Tinget er vedtaget og hermed indsendes
 i den Skikkelse, hvori det er forelagt af
 vedkommende Udvalg.

Idet nu Tinget hermed har den Ære
 at indsende det nævnte Forslag til videre
 Fremme ved det høje Ministeriums gunstige
 Forsorg, sker det i det Haab, at Forslaget
 i dets nuværende Skikkelse maatte vinde
 Lovgivningsmagtens Billigelse, saaledes at
 det kunde blive ophøjet til Lov og derved
 give et Bidrag til Løsningen af en for vort
 Samfund betydningsfuld Opgave.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 12te
 September 1894.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Rvensen,
 Ordfører.

Til
 Justitsministeriet.

Joen Poulsen.

VI. Forslag til Lov om Hvalfangst og Afgift af Hvaler.

Den 2den Avgust fremlagdes et fra Sørenskriver Andersen, som Medlem af Lagtinget, fremkommet saalydende

Forslag til Behandling

af

Bestemmelser angaaende Afgift af Tran og Hvalbarder samt angaaende Fredning af Hvaler.

Da der i Aar er paabegyndt Hvalfangst fra en Station her paa Øerne, og der er Grund til at antage, at der efter det Udfald, Driften i Aar har faaet, ad Aare vil blive oprettet flere Stationer her, turde der formentlig være Anledning til at have Opmærksomheden henvendt paa, om der ikke ved Beskatning af Fangstudbyttet kunde skaffes en Indtægt, der enten i det hele eller til Dels kunde tilfalde et særligt Fond og derigjennem anvendes til Bedste for Øernes Udvikling.

Det maa erkjendes, at den Adgang, som Befolkningen her paa Øerne ved Hvalstationens Oprettelse har faaet til at skaffe sig et billigt og godt Næringsmiddel ved Køb af Hvalkødet, er et stort Gode og til ikke ringe indirekte Fordel, og der bør selvfølgelig ved Beskatningen være at tage Hensyn hertil, saaledes at Skattepaalægget ikke bliver anderledes, end at det ikke vil være videre føleligt for den nuværende og eventuelle Hvalfangstationer, da det ellers vil hindre en fortsat Drift og videre Tilgang.

Paa Island er der lagt Afgift paa Driften af Hvalfangst, og da Lovbestemmelserne herom ville kunne være vejledende ved Behandlingen af et eventuelt Lovforslag for Færøernes Vedkommende, skal jeg, idet jeg gaar ud fra, at disse specielle islandske Bestemmelser ville være det ærede Lagting saa temmelig ubekjendte, til Sagens hurtigere Fremme give Oplysning her om. Efter den nugældende islandske Lovgivning svares følgende Afgifter til det offentlige af Hvalfangst.

1. I Følge Lov af 24. November 1893 om Tillæg til Lov om Løsegodstiende af 12de Juli 1878 bør Dampskibe, hvormed der drives Hvalfangst, ansættes saaledes til Tiende, at Dampskibe af 50 Tons Drægtighed og der under ansættes til 15 Hundreder, og Dampskibe af over 50 Tons Drægtighed til 30 Hundreder. I Følge Lov om Skat paa Brugen og Benyttelsen af Jordejendom og paa Løsegodset af 14de Decbr. 1877 § 3 erlægges af hvert tiendebart Løsegodshundrede 1 Alen paa Landsvis til Landskassen, og i Følge Lov om Løsegodstiende af 12de Juli 1878 § 12 erlægges Tiende af hvert Løsegodshundrede med $\frac{1}{10}$ Alen til lige Deling mellem Præst, Kirke og de fattige.

Evaluationen af 1 Alen paa Landsvis til Penge sker gennem de aarlige Kapitelstaxter, kfr. Fr. 16de Juli 1817 og kgl. Rsl. af s. D. samt kgl. Rsl. af 27de Febr. 1880, og Prisen paa en saadan Alen varierer for de forskellige Syslers Vedkommende fra 45—60 Øre.

2. I Følge Lov om Udførselsafgift af Fisk og Tran m. m. af 4de Novbr. 1881 § 2 erlægges af hver Tønde Tran en Afgift til Landskassen af 30 Øre, naar Tranen udføres i Skibe, der udklareres fra en Havn i Island.

3. I Følge Lov om Tillæg til nysnævnte Lov af 4de Novbr. 1881 emaneret 13de April 1894 § 1, erlægges i Udførselsafgift af Hvalbarder 1 Kr. pr. 100 Pd.

Naar jeg har refereret til de islandske Bestemmelser om Løsegodstiende paa Dampskibe, er dette kun sket til Bedømmelse af Afgiftens Størrelse. Da en slig Beskatning er ukjendt i det øvrige Rige, vil der jo ikke kunne være Tale om at overføre denne Beskatning, der hviler paa alt Løsegods, her til Øerne.

I Sammenhæng hermed skal jeg nævne, at der paa Island ikke svares nogen Tiende af Hval, der fanges med Skib lige saa lidt som af Hval, der findes med Skib (Drivhval).

Spørgsmaalet om, hvorvidt Drivhval, funden med Skib, er tiendepligtig, har i dette Foraar været til Afgjørelse ved Sørenskriveriets Ret, der gik ud fra, at der i dette Tilfælde ikke er nogen Tiendepligt til Stede. Justitsministeriet, hvem Dommen, der blev stadfæstet ved Overpolitiretten, har været forelagt, har ladet det bero ved denne Afgjørelse. Om der kunde være nogen Anledning til i et eventuelt Lovforslag udtrykkelig at udtale, at der ikke vil være at svare Tiende af Hval, fangen eller funden med Skib, skal jeg henstille. Ved en udtrykkelig Udtalelse vilde Spørgsmaalet jo være endelig afgjort, men nogen Nødvendighed for at medtage dette Forhold, er der efter min Mening ikke, da der ikkun skal tiendes »som af gammel Tid«, altsaa kun af Hval, fangen eller funden med Baad.

Ligeledes skal jeg henstille, om Fredningsbestemmelserne for Hvaler, se Lov af 19de Febr. 1886, Kfr. Lov af 15de Januar 1892, bør søges overført hertil.

Hermed skal jeg tillade mig at foreslaa, at det nærede Lagting tager Spørgsmaalet om en eventuel Afgift paa Tran og Barder i Forbindelse med Spørgsmaalet om Fredningsbestemmelser for Hvaler under Behandling i indeværende Samling.

Thorshavn, den 2den August 1894.

Arbødigst
N. Andersen.

Til Lagtinget.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 6te August, vedtoges, efter Forslag af Andersen, at nedstætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Andersen, Djurhuus, Effersø, D. Niclasen og Schrøter.

Den 28de August fremlagdes følgende Betænkning og Lovforslag fra Udvalget:

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, til hvis Behandling Forslag til Bestemmelser angaaende Afgift paa Tran og Hvalbarder samt Fredning af Hvaler er bleven henvist, tillader sig at forelægge et Forslag til Lov

i saa Henseende, hvilket Udvalget skal ledsage med følgende Bemærkninger:

Udvalget har ikke ment at burde følge den islandske Lovgivning i dens Bestemmelser om Afgift paa Tran tøndevís, idet man herved tillige vil komme til at beskattede Tran, produceret af Grindehvaler eller andre Hvaler, drevne eller drevte paa Land eller i Hvalvaag eller med Baad fundne drivende paa Søen af Øernes Befolkning, noget, som Prisen paa denne Tran vanskelig kunde taale, idet Prisen i Forvejen er stærkt trykket, og noget, der vilde være ubilligt, da der af Hvaler, saaledes fangne eller fundne drivende med Baad, svares Tiende og til Dels, nemlig ved Fangst, andre Afgifter efter Grindereglementet, medens man er gaaet ud fra, at der efter Lovgivningen ikke kan kræves Tiende af Hval, fangen eller funden af Skib, lige saa lidt som der i saa Fald svares andre Afgifter.

Det er derfor foreslaaet, at der i Stedet for Afgift paa Tran og Barder af hver Storhval skulde betales en Afgift; Opkrævningen af et bestemt Beløb for hver Hval, der kunde ske ved Sysselmanden, vilde være let, og Kontrollen ikke berede nogen Vanskelighed. En Afgift af 25 Kr. pr. Hval vilde ikke være nogen mærkelig Tyngde paa Driften. Den Hvalfanger, der i Aar har stationeret sig ved Langesand, har til Dato fanget c. 50 Hvaler, og han har først paabegyndt sin Drift noget senere i Aar end han vel i de følgende Aar vil gjøre. Man har antaget, at der af hver Hval vil kunne udvindes c. 40 Tdr. Tran og Barder til et Beløb af c. 50 Kr., hvortil kommer Indtægten af Benene samt Hvalkjødet, der pr. Hval har indbragt 50—75 Kr.

Fredning af Hvaler har Udvalget ikke ment at burde tilraade. Forholdene her ere anderledes end paa Island, hvor Landet har en større Udstrækning med brede Fjorde, der gaa langt ind i Landet.

I Analogi af Lov af 23de April 1881 om fremmedes Fiskeri, er der i Lovforslagets § 5 optaget et Forbud mod, at fremmede opsætte Trankjedler her paa Øerne.

Bødesatserne ere i Overensstemmelse med den islandske Lovgivning.

Skjønt det selvfølgelig fuldtud anerkjendes, at der ikke fra en enkelt Landsdel kan rejses Krav paa de Indtægter, som dér falde og opkræves, skulde komme Landsdelen specielt til Gode, har Udvalget dog under Hensyn dels til Øernes Beliggenhed, der afskærer dem fra mange af de Goder, der blive Befolkningen i det

øvrige Land til Del, dels til Befolkningens ringe Skatteevne, der ikkun tillader Anvendelse af faa og smaa Beløb af Amts-repartitionsfondens Midler til hvad der er allerhøjest paatrængende, tilladt sig at foreslaa, at de Beløb, som kunde indvindes ved Afgift paa Hvaler, anvendtes i et særligt Øjemed, nemlig til Afløsning af Jordehvalsrettigheden; herved forstaas Rettigheden, knyttet til Jord, beliggende om en Hvalvaag, til at faa Landpart ikke alene af den Grindehval, der driver eller drives paa Land i Hvalvaagen, men ogsaa af enhver anden Hval, Storhval, Døgling o. s. v., der tager Land.

Som det af Reglm. for Grindfangsten af 29de Decbr. 1857 § 21 vil ses, er det en meget betydelig Del af Grinden, der tilfalder hele den Jord, der ligger om Hvalvaagen. Reglementet angaar kun Grindehvalens Fangst, men, som nys bemærket, svares der af Storhval, Døgling m. v. den samme Landpart som ved Grind. Jorden om en god Hvalvaag er derfor stegen til en betydelig Pris, indtil 1000 Kr. pr. Mark Jord.

Da hele Arbejdet med at drive Grinden, der ofte findes til Søs, ind paa Hvalvaagen, og dræbe den dér udføres af Ragstermændene tidt fra andre Bygder eller Øer, medens Besidderne af Jordegodset om Hvalvaagen ofte slet ikke og aldrig have noget særligt med Drivningen og Dræbningen at gøre, er Jordehvalsrettigheden et meget ilde set Beneficium, som alle ønske afløst, uden maaske de, som nyde Fordelen af det.

Det er i Bunden af Hvalvaagen, at Grinden drives op. Jorden paa dette Sted lider ikke nogen Skade, da det er Sandet, Grinden drives op paa. Den øvrige Jord omkring Hvalvaagen lider lige saa lidt Skade, Klipperne gaa der helt ned mod Vandet, og Grinden passerer kun disse Klipper under Drivningen ind i Bunden af Vaagen. Og Ejerne af denne Jord er det, der fra gammel Tid af tager i øvens Part af dette Gode, hvorimod de, der gøre Arbejdet med at drive og dræbe, faa kun lidt for deres Arbejde; det staar tidt paa i flere Dage, i ondt Vejr, hvor de ikke kunne komme i Hus, og lykkes det at faa Grinden dræbt, bliver det tit kun lidt, ofte er Grinden lille, og Ragstermændene er altid mange. Lidt er dog bedre end intet, men tit og ofte er hele Anstrængelsen til ingen Nytte, Grinden vil ikke lade sig drive, og Mandskabet kan saa tage hjem med uforrettet Sag.

Det er særlig Odelsjorden og den benificerede Jord, se Reglm.'s § 21, der har

denne store Fordel. Den Maade, hvorpaa Statskassen hæver sin Andel af Jordehvalen, se § 22, er ikke byrdefuld, da det ikkun er et ringe Vederlag, der svares, imod at den Del, som Kongshønderne ikke faa, gaar til almindelig Deling.

Udvalget har søgt at gøre et Skjøn over, hvor meget der hvert Aar gennemsnitlig for et Tidsrum af c. 30 Aar tilfalder Odelsjorden og den benificerede Jord som Landpart, og efter det Resultat, Udvalget er kommet til ved at gennemgaa Hvalregnskaberne, kan denne Jordehvalsrettighed for samtlige Hvalvaage næppe sættes til mindre end c. 20 Gylden aarlig.

Naar hvert Skind (1 Gl. = 20 Skd.) sættes til en Værdi af 5 Kr., er det alene for Odelsjorden og den benificerede Jord aarlig 2000 Kr. Statskassens Andel kan sættes til 10 Gylden aarlig, men vil der til dennes Afløsning jo medgaa i Forhold til Odelsjorden og den benificerede Jord meget ringe Beløb paa Grund af den ubetydelige Transgift, den vedorlægges med.

Som det vil ses, er det store Summer, det her drejer sig om, naar Jordehvalsrettigheden til Odelsgodset m. v. skal afløses mod fuld Erstatning, og det er ikke til at tænke, at Afløsning nogen Sinde kan finde Sted, medmindre Staten vil træde hjælpende til.

Den almindelige Velstand vilde vinde ved Afløsningen. Befolkningen, der nu bedre end tidligere kan faa Arbejde ved at gaa i Dagløn, er ikke som før saa ivrig til at ro i Grind. Udsigten til at ro forgjæves er i Almindelighed større end Udsigten til at faa noget, og Udbyttet bliver paa Grund af den store Landpart, som sagt, jævnlige kun meget ringe.

Denne Ret, der fra gammel Tid tilkommer Jorden, se N. L. 5. 12, svarer ikke mer til Tiden, og den sætter meget ondt Blod.

Hvis Regeringen vilde indgaa paa, at den foreslaaede Hvalafgift opsparedes og forrentedes, indtil Afløsning kunde ske, naar et tilstrækkelig stort Fond var samlet, eller lod Afgiften indgaa i Statskassen og i Loven optog en Bestemmelse om, at senest efter Forløbet af 20 Aar vilde den Odelsjorden og den benificerede Jord tilkommende Jordehvalsrettighed være at afløse paa Statskassens Regning tilligemed en Bestemmelse om, at den Statskassen tilfaldende Landpart bortfalt enten strax eller til samme Tid som Odelsjordens Hvalrettighed, vilde der være vundet meget

henimod det af alle ønskede Maal: den
odløse Jordehvalsrettigheds Forsvinden.

I Udvalget for Lov om Hvalafgift,
den 27de Avgust 1894.

N. Andersen, J. C. Djurhuus.
Ordfører.
O. P. Effersø. D. Niclasen.
J. H. Schrøter.

Forslag

til

Lov om Hvalfangst og Afgift af
Hvaler.

§ 1.

Af alle Hvaler med Undtagelse af
Tandhvaler og mindre Hvaler, der fanges
eller findes af Skib eller Baad, udsendt fra
Skib, og indslæbes til Færøerne, svares en
Afgift af hver Hval, stor 25 Kr., hvilken
Afgift erlægges strax efter Indslæbningen til
paagjældende Oppebørselsbetjent, som efter
de af Amtmanden nærmere fastsatte Reg-
ler vil have maanedsvist at indbetale det
oppebaarne Beløb i Jordebogskassen.

§ 2.

Hvalafgiften benyttes til Afløsning af
Jordehvalsrettigheden, se bl. a. Reglm. for
Grindefangsten paa Færøerne af 29de Decbr.
1857, §§ 21 og 22.

Indtil denne Afløsning, som snarest
bør ske, vil kunne finde Sted, gjøres den
indbetalte Afgift frugtbringende til Fordel
for det nævnte Fond, dog under lagttagelse
af den Sikkerhed, der fordres for umyn-
dige Midler, eller ved Indsættelse med
Justitsministeriets Sanktion i en Sparekasse.

Naar Jordehvalsrettigheden er afløst,
vil der af Lovgivningen være at træffe Be-
stemmelse om Hvalafgiftens fremtidige An-
vendelse.

§ 3.

Sysselmanden er den, hvem Opkræv-
ning af Afgiften paahviler. Er han ikke
bosat paa det Sted, hvortil Hvalen ind-
slæbes, vil der kunne tilstaaes den, der paa
Sysselmandens Vegne og paa dennes An-
og Tilsvær opkræver Afgiften, 2 pCt. af den.

§ 4.

Den, der følger nogen afgiftspligtig
Hval, straffes, for saavidt strengere Straf

ikke er hjemlet i den gjældende Lovgiv-
ning, med Bøder fra 50—500 Kr., hvorhos
den tredobbelte Afgift vil være at erlægge.
Bøderne tilfalde det i § 2 nævnte Fond.

§ 5.

Fangst af eller Jagt efter Hvaler af
hvilken som helst Art under Færøerne,
dreven af Fremmede indenfor den Grænse,
hvor dette er forbeholdt danske Under-
saatter, straffes med Bøder fra 500—2000 Kr.
og Fangstfortabelse.

Det skal ligeledes under de samme
Bøder være forbudt Fremmede at opsætte
Trankjedler og drive Trankogeri paa Fær-
øerne.

Bøderne tilfalde og Fangsten fortages
til Fonden for Jordehvalsrettighedens Af-
løsning.

§ 6.

Sager angaaende Overtrædelse af nær-
værende Lov forfølges som offentlige Poli-
ti-Sager.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft den

Den 31te Avgust foretoges Sagens
2den Behandling. Efter at Ordføreren
(Andersen) havde refereret Betænkningen,
behandlede Lovforslaget §'vis. Derefter
sattes Spørgsmaalet om Sagens Overgang
til 3dje Behandling under Afstemning og
vedtoges med 17 St. mod 0.

Mellem 2den og 3dje Behandling frem-
lagdes følgende Ændringsforslag:

A. Fra Olsen:

a) til § 1.

Efter Ordet »Regler« i næstsidste
Linje indsættes: »af Sysselmanden kvar-
talsvis vil være at indseende med den første
i hvert Kvartal afgaaende Post. Sker Ind-
betalingen direkte paa Sysselmandens Bo-
pæl i Thorshavn, indbetales Afgiften inden
8 Dage efter hvert Kvartals Udløb.« —
Resten af Paragrafen udgaar.

b) til § 2.

I Stedet for »Reglement for Grinde-
fangsten paa Færøerne af 29de Decbr. 1857,
§§ 21 og 22« i Paragrafens 1ste Stykke
sættes: »Reglement for Grindefangst paa
Færøerne af 5te Febr. 1872, §§ 21 og 22«.

c) til § 3.

Efter Ordene i 3dje Linje: »vil der
kunne tilstaaes sættes: »Oppebørselsbe-

tjenten 4 pCt. af den oppehaarne Afgift. Sysselmanden maa selv afinde sig med den Mand, der paa hans Vegne og hans An- og Tilsvær maatte opkræve Afgiften. Resten af Paragrafen udgaar.

B. Fra Udvalget:

a) ad § 1.

1. Da Udtrykkene i Udvalgets Forslag: »Af alle Hvaler med Undtagelse af Tandhvaler og mindre Hvaler«, tagne fra den islandske Lov 19de Febr. 1886. anses for mindre heldige og ikke bedres ved de Exempler, den nævnte islandske Lov tilføjer, nemlig »Niser, Tantejer og Marsvin«, idet disse ere Tandhvaler, foreslaas i Stedet for de citerede Ord at sætte: »Alle Bardehvaler«.
2. Ordet »maanedsvise« udgaar.

b) ad § 2.

1. I Stedet for »27de Decbr. 1857« sættes »5te Febr. 1877«.
2. I Stedet for »til Fordel for det nævnte Fond« sættes »i det nævnte Øjemed« og Ordene »dog under Lagttagelse . . . i en Sparekasse« udgaa.

c) ad § 4.

I Stedet for »det i § 2 nævnte Fond« sættes »Amtsfattigkassen«.

d) ad § 5.

1. I Stedet for Paragrafens 2det Stykke sættes, se Lov 21de Marts 1855 § 10 og Lov 3dje Marts 1860 § 3:
»Det skal ligelædes under de samme Bøder være forbudt enhver, der ikke holder Dug og Disk paa Færøerne, og som iøvrigt ikke er i Besiddelse af de til Handelsberettigelses Erhvervelse der i Almindelighed foreskrevne Egenskaber, at opsætte Trankjedel og drive Trankogeri.«
2. I 3dje Stykke i Stedet for »Fonden for Jordehvalsrettighedens Afløsning« sættes »Amtsfattigkassen«.

C. Fra D. Niclasen:

ad § 2.

Efter Ordene: »snarest bør ske« tilføjes: »mod fuld Erstatning«.

D. Fra Petersen, Müller og Hentze (Motiveret Ændringsforslag):

Da det formentlig vil staa i bestemt Strid med gjældende Praxis at oprette et særligt Fond indenfor Jordebogskassen (Statskassen) eller at lade denne forvalte visse Indtægter i særligt Øjemed, skal man, idet man erkjender Ønskeligheden af at faa Jordehvalsrettigheden afløst og idet man henviser til, at den bestaaende Lovgivning henlægger alle Hvalafgifter — bortset fra Tienden — til forskellige lokale offentlige Kasser, — hvortilblandt Færø Amts økonomiske Fond —, der ere oprettede med særlige Formaal for Øje, tillade sig at fremkomme med følgende Ændringsforslag:

a) ad § 1.

I Stedet for Udvalgets »Jordebogskassen« sættes »Færø Amts økonomiske Fond«.

b) ad § 2.

Det 3dje Stykke udgaar.

c) ad § 4.

I Stedet for »det i § 2 nævnte Fond« sættes »Færø Amts økonomiske Fond og anvendes som Hvalafgiften«.

d) ad § 5.

I Stedet for »Fonden for Jordehvalsrettighedens Afløsning« sættes »den i § 4 nævnte Fond til Jordehvalsrettighedens Afløsning«.

Den 7de September foretoges Sagens 3dje Behandling. Lovforslaget med de til samme stillede Ændringer forhandlede og afstemtes som følger:

§ 1 med dertil stillede Ændringsforslag:

Ændringsforslag B a 1 vedtoges med 16 St. mod 0 og D a med 14 St. mod 0. Efter at Ændringsforslag A a var taget tilbage, vedtoges B a 2 med 15 St. mod 0. Derpaa sættes § 1 saaledes ændret under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0.

§ 2 med dertil stillede Ændringer:

1ste Stk.: Ændringsforslagene A b og B b 1 vedtoges med 13 St. mod 0.

2det Stk.: Ændringsforslag C vedtoges med 9 St. mod 4 og B b 2 vedtoges med 17 St. mod 0.

3dje Stk.: Ændringsforslag D b vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 2 saaledes ændret vedtoges derpaa enstemmig med 20 St.

§ 3 med Ændringsforslag A c:

Efter at Ændringsforslaget var vedtaget med 13 St. mod 1, vedtoges § 3 saaledes ændret med 18 St. mod 0.

§ 4 med dertil stillede Ændringer:

Ændringsforslag D c vedtoges med 15 St. mod 0, hvorved B c bortfaldt. § 4 saaledes ændret vedtoges derpaa med 18 St. mod 0.

§ 5 med dertil stillede Ændringer:

Ændringsforslag B d 1 vedtoges med 15 St. mod 0, medens B d 2 toges tilbage. Efter at Ændringsforslag D d derpaa var vedtaget med 15 St. mod 0, vedtoges § 5 saaledes ændret med 17 St. mod 0.

§ 6 vedtoges med 16 St. mod 0.

§ 7 og Lovens Titel betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Efter disse Vedtagelser er Lovforslaget saalydende:

Forslag

til

Lov om Hvalfangst og Afgift af Hvaler.

§ 1.

Af alle Barchvaler, der fanges eller findes af Skib eller Baad, udsendt fra Skib, og indslæbes til Færøerne, svares en Afgift af hver Hval, stor 25 Kr., hvilken Afgift erlægges strax efter Indslæbningen til paa-gjældende Oppebørselsbetjent, som efter de af Amtmanden nærmere fastsatte Regler vil have at indbetale det oppebaarne Beløb i Færø Amts økonomiske Fond.

§ 2.

Hvalafgiften benyttes til Afløsning af Jordehvalsrettigheden, se bl. a. Reglm. for Grindfangsten paa Færøerne af 3te Febr. 1872.

Indtil denne Afløsning, som snarest bør ske, med fuld Erstatning, vil kunne finde Sted, gjøres den indbetalte Afgift frugtbringende i det nævnte Øjemed.

§ 3.

Sysselmanden er den, hvem Opkrævning af Afgiften paahviler. Er han ikke bosat paa det Sted, hvortil Hvalen indslæbes, vil der kunne tilstaa Oppebørsels-

betjenten 4 pCt. af den oppebaarne Afgift. Sysselmanden maa selv affinde sig med den Mand, der paa hans Vegne og hans An- og Tilsvar maatte opkræve Afgiften.

§ 4.

Den, der dølger nogen afgiftspligtig Hval, straffes, for saa vidt strengere Straf ikke er hjemlet i den gjældende Lovgivning, med Bøder fra 50—500 Kr., hvorhos den tredobbelte Afgift vil være at erlægge. Bøderne tilfalde Færø Amts økonomiske Fond og anvendes som Hvalafgiften.

§ 5.

Fangst af eller Jagt efter Hvaler af hvilken som helst Art under Færøerne, dreven af fremmede indenfor den Grændse, hvor dette er forbeholdt danske Undersaatter, straffes med Bøder fra 500—2000 Kr. og Fangstfortabelse.

Det skal ligeledes under de samme Bøder være forbudt enhver, der ikke holder Dug og Disk paa Færøerne, og som i øvrigt ikke er i Besiddelse af de til Handelsberettigelses Erhvervelse der i Almindelighed foreskrevne Egenskaber, at opsætte Trankedel og drive Trankogeri.

Bøderne tilfalde, og Fangsten fortæbes til den i § 4 nævnte Fond til Jordehvalsrettighedens Afløsning.

§ 6.

Sager angaaende Overtrædelse af nærværende Lov forfølges som offentlige Politisager.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft den . . .

Dette Lovforslag sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Provsten, Andersen, Eifersø, Jacobsen, Danielsen, D. Niclasen, Bærentsen, Petersen, Husgaard, Müller, P. Niclasen, Djurhuus, Olsen, Schrøter, Næs og Formanden; — Weihe stemte ikke, medens Hentze, var fraværende, og var Lovforslaget saaledes enstemmig vedtaget med 18 St.

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

I Anledning af et Forslag fra Sørenskriver Andersen til Lagtinget om at lægge

en Afgift paa Hvalfangst, drevet fra Færøerne, i Forbindelse med at Opmærksomheden henledes paa, at efter den islandske Lovgivning vare Hvaler fredede en Tid af Aaret, nedsattes der til Behandlingen af denne Sag et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Udvalget har under 27de f. M. afgivet Betænkning i Sagen, tilligemed Lovudkast, hvilke vedlægges tilligemed det indsendte Forslag, under Bilag 1, 2 og 3.

Som det af Betænkningen og Lovudkastet vil ses, foreslog Udvalget, der ikke mente, at Fredning af Hvaler passede til Forholdene her, at benytte den Indtægt, der ved denne Afgifts Opkrævning kunde faas, til Afløsning af Jordehvalsrettigheden, og i Lagtinget var der ogsaa fuld Enighed om det særdeles ønskelige i, at dette kunde lade sig gjøre, hvis Lovgivningsmagten vilde indgaa herpaa.

Derimod vare Meningerne delte om, hvorvidt Afgiften skulde indgaa i Statskassen, og Rettigheden afløses ved Udbetaling i sin Tid af denne, eller den skulde tilfalde Færø Amts økonomiske Fond og derfra udelukkende anvendes til Afløsningen. Medens Udvalget havde foreslaaet at gaa den første Vej, fremkom der Ændringsforslag fra 3 Medlemmer, v. Bil. 4, om at lade Afgiften tilflyde den økonomiske Fond, og vedtoges dette Ændringsforslag.

Med Hensyn til Adgangen til at drive Hvalfangst, havde Udvalget foreslaaet i

Analogi med Lov af 23de April 1881 at forbyde fremmede dette, men fandt sig foranlediget til at fremkomme med Forslag til Ændringer bl. a. i saa Henseende, se Bil. 5, hvilket vedtoges.

Et Ændringsforslag fra C. Olsen, Bil. 6, om Salær for Opkrævningen og et, Bil. 7, fra D. Niclasen om, at Jordehvalsrettigheden kun kunde afløses mod fuld Erstatning, vedtoges.

Med Hensyn til Lovens Ikrafttræden gjorde det Ønske i Tinget sig gjældende, at Loven snarest maatte træde i Kraft, for at Afgiften kunde opkræves, fra den Tid Hvalfangst tidlig næste Foraar tager sin Begyndelse.

Ved Sagens 3dje Behandling blev Lovudkastet vedtaget med 18 Stemmer.

Idet Lagtinget fremsender Udkast til Lov om Hvalfangst og Afgift af Hvaler, Bil. 8, anbefaler Tinget denne Sag til det høje Ministeriums Forsorg, saa at Lovudkastet maa blive ophøjet til Lov.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr.
1894.

L. H. Buchwaldt. N. Andersen,
Ordfører,

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

VII. Forslag til Jagtlov for Færøerne.

Den 1ste Avgust fremlagdes et saalydende Andragende:

Da det viser sig at Sælhundene gjøre betydelig Skade i Sumbø, saa tillade undertegnede sig at henstille til Lagtinget, at virke for, at Lovbestemmelserne om Fredning af Ynglepladser for Sælhunde blive

ophævede, og om muligt Præmier givet for Drab af Sælhunde.

Sumbø, den 23de Juli 1894.

D. J. Danielsen. Joen Pauli Westergaard,
m. p. P.

Til Lagtinget.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 4de Avgust, foreslog Effersø at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer; Poulsen foreslog Sagen henvist til Udvalget for forskelligartede Sager, medens Andersen foreslog at svare Andragerne, at Sagen udsættes til næste Aar.

Efter at det med 10 St. mod 1 var vedtaget, at Sagen overhovedet skulde i Udvalg, vedtoges Effersøs Forslag om et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer med 10 St. mod 0. Herved betragtedes Poulsens og Andersens Forslag som bortfaldne.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde (6te Avgust): Andersen, Effersø, Müller, D. Nielsen og Schrøter.

Den 23de Avgust fremlagdes et saalydende Andragende:

Til Lagtinget!

Da jeg har bragt i Erfaring, at Lagtinget beskæftiger sig med Revision af Jagtloven, saa tillader jeg mig herved ærbødigst at andrage om, at der maa blive truffet strengere og mere betryggende Bestemmelser for Fredning af den saakaldte Hejafugl. Den bør efter min Mening fuldstændig fredes i 10 Aar og efter den Tid bør den ikke kunne skydes om Efteraaret forinden 15de September.

Kalbak, den 23de Avgust 1894.

Bærent Vang.

Den 24de Avgust sættes dette Andragende under foreløbig Behandling, hvor da, efter Forslag af Schrøter, vedtoges at henvise det til ovennævnte Udvalg.

Den 6te September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning og Lovudkast:

Udvalgsbetænkning.

Paa Foranledning af et Andragende fra nogle Mænd i Sunbø til Lagtinget om at dette vilde søge at udvirke, at Bestemmelserne om Fredlysning af Sælhundepladser ophævedes, blev det overdraget nærværende Udvalg at fremskomme med et

Forslag hvorved de færøske Bestemmelser om Jagt, der findes spredte i flere Love, efter sket Revision sammenarbejdes til et samlet og ensartet Hele. Til Udvalget blev dernæst henvist et Andragende fra Kongsbonde Bærent Vang, Kalbak, hvori denne bl. a. anmoder om at faa Fredningstiden for Landfugle forlænget.

Efter at have taget denne Sag under Overvejelse, er Udvalget kommet til den Erkjendelse, at de Lovbestemmelser, der gjælder for Jagten her for en Del ere forældede og derfor ikke tidssvarende, hvorhos de ere vanskelige for Folk at finde ud af, da den ene Lov griber ind i den anden og dertil ere de meget uensartede. Udvalget maa derfor anse det for ønskeligt, at man søger at faa afhjulpet de tilstedeværende Mangler samtidig med, at man sammenarbejder de 5 nugældende Jagtlove til et ensartet Hele.

Udvalget maa være enigt med de fremskomne Andragender i, at den i Loven af 9de Februar 1854 § 5 hjemlede Fredlysning af Sælhundepladser er i høj Grad uheldig og forældet, da den Indtægt, Sælhundepladserne kunne give deros Ejere, ikke staa i noget passende Forhold til den store Skade, disse Dyr gjøre paa den i vore Farvande værende Fiskebestand, hvorfor den nævnte Lovbestemmelse bør ophæves.

Udvalget maa dernæst være enigt med Bærent Vang i, at Fredningstiden for Landfugle bør udstrækkes fra 15de Avgust til Midten af September, men naar denne i sit Andragende anmoder om, at disse Fugle maa blive fredede hele Aaret i et Tidsrum af 10 Aar, da kunne vi ikke tilraade Lagtinget at gaa ind herpaa.

I Henhold til foranstaaende har Udvalget udarbejdet vedlagte Forslag til Jagtlov for Færøerne, og idet man lovrigt skal tillade sig at henvise til de ved de enkelte Paragrafer vedføjede Bemærkninger, skal Udvalget anbefale Forslaget til Lagtingets Vedtagelse.

I det Udvalg, der er nedsat for at fremskomme med Forslag til Revision af Jagtloven. Thorshavn den 6te September 1894.

J. H. Schøter,

N. Andersen.

Ordfører.

O. P. Effersø.

R. Müller.

D. Nielsen.

Forslag
til
Jagtlov for Færøerne.

ad § 1.

L. 1854 § 1.

Jagten er i mange Hauger af ringe Betydning, men naar Grundbesidderne finde, at den har en væsentlig Værdi, bør det staa i deres Magt, at Jagtretten ikke skal være lige for alle Lodsejerne, men at den skal udøves efter det Marketal, hvoraf enhver af dem er Indehaver.

ad § 2.

L. 1854 § 6.

Det kan ofte være i de mindre Lodsejeres Interesse at forhindre Oprettelse af Vedtægter ved Grandestævne, da Mangel af saadanne ikke sjælden medfører, at nogle faa Lodsejere uden forud at give Møderne Underretning herom, begive sig til Fuglepladserne og tilegne sig hele Udhytten.

Fuglepladser og »Feltlænder«, som findes i Fjældsidene, ere i Reglen delte efter Bygdens Marketal, medens Haugen kun strækker sig til Skraenten eller Bjærgets øverste Rand. Naar Fangsten i Fuglepladserne ikke er af den Betydning, at der drives aarlig eller jævnlig Jagt i dem af Lodsejerne i Fællesskab, er ofte nøjagtigt Kjendskab om, til hvilke Jorder Pladserne hører, gaaet tabt. Der dannes sig ogsaa af og til nye Fuglepladser dels i Fjældsidene dels ved Nedstyrtning af Urer, hvilende paa Bygdens fælles Forstrand; men med saadanne Urer kan, foruden mindre værdifulde Dele af Haugen, ogsaa bl. a. være nedstyrtet Dele af tidligere delte Fuglepladser eller Feltlænder. Der er derfor ikke sjælden Meningsforskjel om Ejendomsretten til saadanne nye Fuglepladser, hvilket ofte har til Følge, at den stærkeres Ret bliver den gjældende. Søgemaal for ordinær Ret i saadanne Sager bliver yderst sjælden benyttet, fordi en Mængde Personer ere indviklede i Ejendoms- og Brugsforholdet.

§ 1.

Jagtretten paa Færøerne til Lands følger med Grunden og maa ikke skilles fra denne.

I et Fællig i Hauge eller Bø har enhver Ejer eller Bruger lige Jagtret, med mindre anderledes ved Grandestævne er vedtaget. Bestemmelse om, at der i et Fællig ikkun til Dels eller slet ikke maa jages, tages af Grundbesidderne paa Grandestævne.

§ 2.

Hvorledes der skal forholdes med Fuglefangst i Urer, Bjærg og andre lignende Steder, hvor Fugl tages, samt med Hensyn til Omsæls, vil under Tagttagelse af denne Lovs Bestemmelse hero paa, hvad Grundbesidderne vedtage paa Grandestævne. Hvor ingen saadan Vedtægt er oprettet, deles den Fangst, der indvindes, efter det paagjældende Bygs Marketal.

I enhver Bygd, hvor Retten til at tage Fugl i Fuglepladser ikke er ordnet ved Dom eller andet tinglæst Brev, skulle faste Bestemmelser om Jagtretten tages enten ved Overenskomst eller ved Afgjørelse for Landvæsenkommissionen, hvilke Bestemmelser blive at tinglæse, og skal Overenskomsten være afsluttet eller Indkaldelsen til Kommissionen være udtagen inden [2 Aar fra denne Lovs Bekjendtgørelse i Syslet, da ellers Rettigheden efter Marketal tilkommer samtlige Ejere eller Brugere af den Bygds Indmark, hvortil Fuglepladsen hører]*).

*) De Ord, der staa i Klammer, bleve ved 3dje Behandling ændrede saaledes: „2 Aar fra denne Lovs Bekjendtgørelse i Syslet, da ellers Rettigheden tilfalder den eller de Bygder, hvortil Fuglepladsen hører efter det samlede Marketal enten i Bø eller Hauge. Denne Bestemmelse skal dog ikke komme til Anvendelse paa Fuglepladser, der dannes sig efter denne Lovs Ikrafttræden.“

ad § 3.

L. 1854 § 2.

Ihvorvel Jagtretten paa Søterritoriet selvfølgelig er forbeholdt danske Undersaatter, er det dog anset for rigtigst udtrykkelig at udtale dette og at sætte Straf for en saadan Jagt.

Dette har tidligere manglet, se Lov 1854 § 2.

L. 1854 § 4.

L. 1854 § 10, L. 1871 § 1, L. 1887 § 3.

ad § 6.

L. 1854 § 10, L. 1871 § 2, L. 1887 § 3.

Efter at man her har faaet en autoriseret Avis, bør Bekjendtgjørelsen om Begjæring saa vel af Fredlysning som af dennes Ophævelse for at komme til saa udbredt Kundskab som muligt ogsaa indrykkes i Bladet, hvilket ved Loven af 1887 §§ 2 og 3 er paaholdt med Hensyn til Fredlysning af Ederfuglevarp.

§ 3.

[Jagtretten til Søs indenfor den Grænse, hvor den er forbeholdt danske Undersaatter, er med de i denne Lov fastsatte Indskrænkninger fri for enhver af disse.]*)

§ 4.

Ret til at tage Hellefugl tilkommer enhver Beboer af den Bygd, hvortil Pladsen, hvor Fuglen sidder, hører.

§ 5.

Fuglebjærge, Urer, Holme eller andre lignende Steder samt Liddorfuglevarp kunne paa Begjæring af enhver Ejer eller Bruger fredlyses, dog kun naar disse Steder efter kyndige og uvillige af Retten udmeldte Mænds Skjøn ved egentlig Fangst give et virkeligt Udbytte, der i Mangel af Fredlysning maa antages at ville blive forringet.

§ 6.

Fredlysning sker af Retten og finder Sted aarligen paa Vaartingene. Vedkommende, der vil have et af de i § 5 nævnte Steder fredlyst, skal 3 Maaneder forud for det Ting, paa hvilket han vil begjære Skjønsmænd udmeldte af Retten, lade bekjendtgjøre dels ved Kirkestævne i de Sogne, hvoraf nogen Del ligger indenfor 4 Miles Afstand fra det paagjældende Steds yderste Grænse, dels i den til Optagelse af retslige Bekjendtgjørelser for Færøerne autoriserede Avis, at og paa hvilket Ting han vil fremsætte saadan Begjæring. Sørenskriveren er pligtig til, forinden Udmeldelsen foregaar, at meddele de paa Tinget tilstedeværende, hvem han agter at udmelde, og at opfordre dem til at fremkomme med deres mundtlige Indsigelser mod Udmeldelsen af disse.

Enhver af de indenfor hint Omraade bosiddende, som maatte anse sig brøstholden ved det afgivne Skjøn, kan begjære Overskjøn afholdt, dog maa Begjæringen herom fremsættes forinden Retten har lyst Fred over vedkommende Sted.

Saa vel Fredlysningen som Udmeldelsen af Skjønsmændene og Overskjønsmændene vil være at foretage uden Udgift for de paagjældende.

*) I Stedet for denne § vedtoges ved 3dje Behandling følgende § 3:

„Jagtretten paa Søterritoriet ved Færøerne er, med de i denne Lov fastsatte Indskrænkninger, fri for enhver dansk Undersaat.“

L. 1871 § 3, L. 1887 § 3.

§ 7.

Naar 3 Aar ere forløbne efter en i Overensstemmelse med § 6 foretagne Fredlysning, kan enhver af de Personer, der bo indenfor den i Paragrafen nævnte Afstand fra Stedet, begjære Skjøn afholdt om, hvorvidt samme skal vedblivende holdes fredet. Vedkommende har i saa Fald 3 Maaneder forinden han paa Tinge begjærer Skjønsmænd udmeldte, at lade sit Forehavende forkynde enten, naar Stedet bruges af en Bygds Bocer, ved Kirkestævne og i den til Optagelse af retslige Bekjendtgørelser paa Færøerne autoriserede Avis, eller, naar det besiddes af Enkeltmand, da ved Stævnevidnerne for denne.

I Henseende til Fremgangsmaaden ved Udmeldelsen af Skjønsmændene saa vel som til Overskjøns Afholdelse bliver der at iagttage lignende Regler som foreskrevne i § 6.

Antager Skjønnen eller eventuelt Overskjønnet, at Stedet eller en Del af samme ikke bør holdes fredet længere, ophæver Retten enten ganske eller til Dels Fredlysningen ved Bekjendtgørelse paa vedkommende Vaarting.

Saa vel Udmeldelsen af Mændene som Ophævelse af Fredlysningen foretages uden Udgift for de paagjældende.

§ 8.

Fra 15de Marts til August Maanedes Udgang maa ingen, hverken Fjer, Bruger eller uvedkommende, skyde indenfor en halv Mils Afstand fra et fredlyst Fuglebjerg til Havs og indenfor en Fjerdingsvejs Afstand fra Fuglebjergets Yderside langs Landet eller inden saadanne Grænser langs Landet, som nærmere betegnes ved Fredlysning. Ved fredlyste Urer skal i samme Tidsrum al Skyden være forbudt i en halv Fjerdingsvejs Afstand fra Uren og for hele Aaret, hvor Skarveurer fredlyses.

Ligeledes skal i Tidsrummet fra 25de Januar til 25de Oktober al Skyden være forbudt ved Myggemøsholmen i samme Afstand fra Holmen som ved fredlyst Fuglebjerg.

Fra 1ste Maj til August Maanedes Udgang maa ingen skyde indenfor en halv Fjerdingsvejs Afstand fra fredlyst Ederfuglevarp. Uden Hensyn til Tid og Afstand fra et fredlyst Varp er det tilladt enhver indenfor Grænserne af de ham tilhørende eller til Brug overdragne Jorder at skyde Ravne, Krager og andre for Ederfuglen skadelige Fugle, for saa vidt Fredlysning af andre Steder ikke derved krænkes.

L. 1854 § 3, L. 1891 § 2.

L. 1887 § 2, L. 1854 §§ 8 og 9, L. 1881

§ 10.

L. 1854 § 4, L. 1891 § 1.

L. 1891 §§ 2 og 3.

L. 1854 § 7, L. 1887 § 1.

ad § 12.

L. 1881 § 1, L. 1891 § 3.

Saa vel Ternene som Sildemaagen maa lige saa vel som de i Loven af 1881 fredede Landfugle anses for at være særdeles gavnlige ved at de oppille skadelige Orme samt gjøde Haugerne. Skrofen aftager alt mere og mere og paa Grund af dens værdifulde Unge bør ogsaa den fredes. Da den i Loven 1881 fastsatte Fredningstid er for kort, idet det har vist sig, at naar Ungerne af vor nyttigste Landfugl, Tjaldren, i Slutningen af August og Begyndelsen af September i store Flokke komme ned til Stranden, blive de nedskudte, hvorved det væsentligste af, hvad der er opnaaet ved Fredningsbestemmelserne, gaar tabt.

Uagtet Loven af 1881 § 1, 2det Stk. vel rettest bør forstaaes saaledes, at heller ikke den iøvrigt jagtberettigede har Ret til at borttage de fredede Fugles Æg, saa virker det dog meningsforstyrende, at det

§ 9.

Det skal ved Fangst af Søfugle være forbudt at anvende enten Spredning af Garn paa Landjorden eller saakaldt Omanflej, naar den er forbunden med Støj, ligesom det overhovedet skal være forbudt i Fuglepladserne at drive Fangst paa en saadan Maade, at Fuglen derved ødes. Omanflej maa derhos ikke anvendes af andre end vedkommende Fuglebjærgs Ejere eller Brugere.

§ 10.

I Tidsrummet fra 1ste Juli til Udgangen af August Maaned maa ingen paa Færgerne til Vands dræbe eller ødelægge Lomvier paa anden Maade end ved Kjeestang.

Æg af Lomvier maa ikke tages oftere end én Gang aarlig paa samme Sted i en Fugleplads og ikke efter 8de Juni.

§ 11.

Ingen maa paa Færgerne nogen Steds dræbe eller ødelægge Ederfugle til Lands eller til Vands paa nogen som helst Maade. Ej heller maa nogen uvedkommende indsamle Ederfugles Æg eller Dun. Det skal derhos være selv de dertil berettigede forment at optage Ederfugleæg til andet Brug end til Udrugning; Forandring i denne Bestemmelse kan ske ved kongl. Anordning.

§ 12.

Saa vel paa Fællig som paa Jnemærker skal det i Tidsrummet fra 1ste Marts til 15de September inkl. være forbudt at fange eller dræbe:

Strandskaaden	[(Tjaldre)]
Regnsboven	[(Spegvin)]
Brokfuglen	[(Lægvin)]
Bokkasinen	[(Myresneppen)]
Ternen	[(Tedna)]
Sildemaagen	[(Likkan)] og
Skrofen	[(Skraapen)]*)

samt i Tidsrummet fra 15de Februar til September Maanedes Udgang at fange eller dræbe Harer.

[Støren eller alle Landfugle mindre end denne ere fredede.]**)

Det forbydes alle og enhver at ødelægge de i denne § nævnte Fugles Reier samt at borttage eller indsamle deres Æg eller Yngel. Dog maa den jagtberettigede tage Skrofens Unger.

*) I Stedet for de Navne, der staa i Klammer, indsættes ved 3dje Behandling følgende: Tjaldred, Spøgvin, Lægvin, Myrsnippen, Ternan, Likkan, Skrapurin.

**) I Stedet for dette Stykke indsættes ved 3dje Behandling følgende:
„Støren og alle Landfugle mindre end den med Undtagelse af Snepurven (Sjofuglarin) ere fredede.“

i § 2 kun er forbudt at sælge dem i Fredningstiden, hvoraf synes at fremgaa, at det er tilladt at sælge dem efter Fredningstidens Udløb. Disse Æg kunne jo være indsamlede i Rugetiden, der indfalder i Fredningstiden. Dette, i Forbindelse med, at det i § 3 er forbudt uberettigede at indsamle vilde Fugles Æg, hvoraf fremgaar, at der er nogen, som er berettiget dertil, har bevirket, at nogle Haugeejere have misforstaaet Loven. Det er derfor nødvendigt at optage en Bestemmelse om, at det forbydes ogsaa den iøvrigt jagtberettigede at borttage de fredede Fugles Æg.

ad § 13.

Ved Lov af 1881 § 2 er det forbudt saa vel at falbyde som at købe de i nævnte Paragraf omhandlede Fugle og Harer, hvorimod der ikke i Loven af 1887 er fastsat nogen Straf for Kjøb og Salg af Ederfugle. Lovbestemmelserne bør i saa Henseende være ensartede for alle fredede Fugle.

ad § 14.

L. 1881 § 6.

Ligesom det i Lov af 23de Februar 1866 § 34 er forbudt uvedkommende at færdes i Hagerne, saaledes bør det ogsaa forbydes for Fuglebjærgenes Vedkommende.

L. 1881 § 11.

ad § 16.

L. 1881 § 12.

Der er ikke ringe Sandsynlighed for, at det alt er lykkedes at overføre Rypen til Færgerne, men da det formentlig endnu ikke er sikkert, er det rettest at bibeholde den i Loven af 1881 optagne Form for Paragrafens Affattelse.

ad § 17.

L. 1881 §§ 4, 5, 6, L. 1887 § 4, L. 1894 § 12.

Den største Skade, som paaføres et Fuglebjærg, er, naar Både fra Søen skyde

§ 13.

At Falbydelse og Kjøb saa vel af Ederfugle som af de i denne Lovs § 12, 2det Stykke, omhandlede Fugle som ogsaa af alle fredede Fugles Æg forbydes. Fra Ottendedagen efter de i den nævnte Paragrafs 1ste Stykke fastsatte Fredningstiders Begyndelse indtil 2 Dage efter deres Udløb skal dette Forbud ogsaa gjælde for de der nævnte Fugle, samt for Harer.

Kjøberen skal dog være ansvarsfri, naar han kan paavise Sælgeren.

§ 14.

IAGEN uvedkommende maa med Skydevaaben færdes i en Hauge, hvor han ikke er jagtberettiget, udenfor almindelige Veje, lige saa lidt som han der uden Tilladelse maa bemægtige sig noget Slags Vildt, som han har anskudt paa sit eget Jagtenemærke.

Al Gang af uvedkommende i de i denne Lov omhandlede Fuglepladser forbydes.

§ 15.

Justitsministeriet skal være bemyndiget til, med vedkommende Ejers Samtykke, i naturhistoriske Samlingers Interesse at indrømme Fritagelse fra Bestemmelserne i § 12, hvilken Fritagelse dog kun kan gives til bestemte Personer og paa begrænset Tid.

§ 16.

For saa vidt det maatte lykkes at overføre Rypen til Færgerne, skal det indtil videre være forbudt at fange eller dræbe den, hvorefter det ved kongelig Anordning nærmere kan fastsættes, hvorledes der vil være at forholde med Fredningen af denne Fugl.

§ 17.

Enhver, som uoerrettiget jager i fredlyste Fuglebjærg, Urer, Holme eller Ederfuglevarp enten med Skydevaaben eller paa anden Maade der antræffes med Jagt-

op i Bjærgtet. Dette medfører efter den gjældende Lovgivning ikke større Straf end simple Jagtovertrædelser, hvilket er uheldigt, da det bør straffes med de for ulovlig Jagt fastsatte højeste Bøder.

I Følge Loven af 1854 skulle Jagtredskaberne konfiskeres, naar en Person anden Gang gjør sig skyldig i ulovlig Jagt, men det anses dog for rettest først at lade Konfiskationen indtræde som Tillægsstraf for 3dje Gang begaaet Lovovertrædelse.

redskaber eller paa Søen eller Forstranden skyder ind i fredlyst Fugleplads, straffes med Bøder fra 25—200 Kr.

Overtrædelse af denne Lovs §§ 8, 9, 10, 11 og § 14, 1ste Stykke, straffes med Bøder fra 5—50 Kr. Med samme Straf anses saa vel den, der enten med Skydevaaben eller paa anden Maade iøvrigt jager, hvor ingen Jagtret tilkommer ham, som ogsaa den Ejer eller Bruger, der jager i en fælles Hauge, hvor det i Henhold til § 1 er vedtaget, at der ikke maa skydes.

Andre Overtrædelser af denne Lov straffes med Bøder fra 2—20 Kr.

Ved Bødernes Bestemmelse bliver der som skærpende Omstændighed særlig at tage Hensyn til, om den ulovlige Jagt er udøret af flere i Forening, eller om paagjældende forhen har gjort sig skyldig i et lignende Forhold.

Anvendelsen af de ovenanførte Straffebestemmelser er derhos ikke betinget af, at der ved den ulovlige Jagt er fanget eller fældet noget Slags Vildt, men er der ved den ulovlige Jagt fanget eller dræbt noget af efternævnte Slags Vildt, vil paagjældende, foruden at være ifalden Straffen, have at bøde 10 Kr. for hver Ederfugl, 6 Kr. for hver Hare og 2 Kr. for hver Strandskade, Regnspove, Brøkfugl, Bekkasin, Terne, Sildemaage og Skrof og for enhver anden Fugl, med Undtagelse af Kovfugl, der ved ulovlig Jagt dræbes eller ødelægges, 50 Øre. Den skyldige er derhos i alle Tilfælde pligtig til at erstatte Værdien af det paa Landjorden dræbte eller fangne Vildt, for saa vidt det ikke ufordærvet kan afleveres til rette vedkommende.

Naar nogen, efter tvende Gange at være straffet for ulovlig Jagt, atter gjør sig skyldig deri, skulle endvidere hans Jagtredskaber fratages ham.

ad § 18.

L. 1854 § 12, L. 1881 § 7, L. 1887 § 4, L. 1891 § 4.

Efter de bestaaende Jagtlove tilfalder Bøderne snart Amtsfattigkassen, snart Sognets Fattigkasse og snart det frivillige Fattigvæsens Kasse. Det er mere ensartet og vil være rettest stedse saa vidt muligt at lade dem tilfalde den sidstnævnte Kasse helst i det Sogn, hvor de Personer, som have lidt Tab ved den ulovlig drevne Jagt, ere bosatte og kun undtagelsesvis Amtsfattigkassen.

Da Bestemmelserne i Loven af 1887 § 4 om at Angiveren skal have Halvdelen af de Bøder, der indkomme for Drab af Eder-

§ 18.

De Bøder, der udredes for Overtrædelse af denne Lov, saa vel som hvad der maatte indkomme ved Salg af konfiskerede Jagtredskaber, tilfalder Sognets frivillige Fattigkasse.

Saaframt Jagtforsøelsen ikke er begaaet paa Landjorden eller ved Skydning i eller udenfor en Fugleplads, i hvilket Fald Bøden tilfalder det paagjældende Steds Fattigkasse, men til Søs, tilfalder Bøden Fattigkassen i den Kommune paa Færøerne, hvor paagjældende hører hjemme; er Lovovertræderen i sidste Fald bosat udenfor Færøerne, tilfalder Bøden Amtsfattigkassen.

fugle, har vist sig praktisk, vil det være hensigtsmæssigt, at denne Bestemmelse ogsaa kommer til at omfatte de i § 12 omhandlede Fugle. Det maa anses for at være lige saa vigtigt, at der vaages over, at de for disse Fugle gjældende Fredningsbestemmelser blive overholdte.

ad § 19.

L. 1881 § 7, L. 13de April 1894 § 13.
I Følge de gjældende Bestemmelser kunne Børn straffes for Overtrædelse af Lovene af 1881 og 1887 men ikke for Lovene af 1854 og 1891. Der bør i saa Henseende være ensartede Bestemmelser. Børn ere ofte paa Jagt eller Fiskeri med andre voksne Personer end deres Værge og i saa Fald bør hine, naar de lade Barnet overtræde Loven, underkastes den samme Straf, som Værgeren vilde ifalde.

ad § 20.

§ 11 i Loven af 1854 har ingen Sinde kunnet overholdes, da de Personer, der ofte fra en Fiskerbaad blive antagne til at lodse Skibe i Havn, i Reglen kun vide, hvilke Fuglepladser der ere fredede i Nærheden, hvor de bor. Paatage de sig som kjendte Mænd at lodse Skibet fra den ene Havn til den anden, kan man forlange af dem, at de skulle skaffe sig Underretning om, hvilke Fuglepladser der ere fredede i det Farvand, Skibet besejler.

ad § 21.

L. 1854 § 13, L. 1881 § 8.
Den i Loven af 1881 § 8 fastsatte Frist af et Aar for Paatale af begaaede Overtrædelser af den nævnte Lov bør ogsaa omfatte Overtrædelse af de øvrige Bestemmelser om ulovlig Jagt.

Af de Bøder, der udredes i Anledning af Drab eller Ødelæggelse af Færfugle, de i § 12 fredede Fugle eller Harer, tilfalder Halvdelen af Bøderne efter § 17 sidste Stk. Angiveren.

§ 19.

Sager mod Børn, der i en Alder af 10 til 15 Aar uden Vidende af Forældre eller den, der maatte træde Barnet i Forældres Sted, have gjort sig skyldige i Overtrædelse af denne Lov, kunne, naar Dommeren finder, at Omstændighederne tale for en saadan Afgjørelse, sluttet med, at der til Retsprotokollen enten gives Barnet en Advarsel eller med at Forældre eller de, der træde Barnet i deres Sted, erklære sig villige til at tildele Barnet en legemlig Revselse i Hjemmet, hvortil efter Omstændighederne kan sættes den Betingelse, at Revselsen bliver at tildele under Tilsyn af en ved Politiet ansat. Under skærpende Omstændigheder straffes Barnet med Ris, dog ikke over 15 Slag, og især under lagttagelse af almindelig borgerlig Straffelovs § 29, eller med simpelt Fængsel indtil 8 Dage. Saafremt Barnets Forældre eller de, der træde det i Forældres Sted, have været vidende om Jagtforsøelsen, anses disse som om de selv havde begaaet den ulovlige Handling.

Lige med dem, der træde Barnet i Forældres Sted, anses i saa Henseende de voksne Personer, der have medtaget det enten i Hauge, Fugleplads eller til Søs.

§ 20.

Det skal være de Personers Pligt, der som Lodser eller kjendte Mænd føre de fra Udlandet ankommande Skibe i Havn eller lodse dem fra den ene Havn til den anden, at gøre Skibsføreren opmærksom paa, hvilke Steder der i det Farvand, som Skibet besejler, ere fredlyste, samt paa de bestaaende Forbud imod at skyde indenfor den bestemte Afstand fra samme. Har Lodsen forsømt dette, bliver han og ikke Skibsføreren at straffe for den Overtrædelse af Loven, som Skibsføreren i saa Henseende maatte begaa, inden Lodsen er af-færdiget fra Skibet.

§ 21.

Alle Sager angaaende Overtrædelse af denne Lovs §§ 8—13 og § 16 behandles som offentlige Politisager, og har vedkommende Øvrighed, enten den i Følge Angivelse fra den forurettede eller andre, eller paa anden Maade maatte være kommen

til Kundskab om den begaaede Forseelse, at undersøge Sagen og hænde Dom over den skyldige.

Dog er det ikke den, der ved en saadan Overtrædelse finder sig forurettet, forment paa egen Regning at anlægge og forfølge Sagen desangaaende, naar han hertil maatte finde Anledning, saasom naar Øvrigheden i et enkelt Tilfælde maatte have fundet, at der ikke var fremkommet tilstrækkelig Oplysning til paa Grund heraf at iværksætte offentlig Paatale.

Alle andre Sager i Anledning af Overtrædelser af de i denne Lov indeholdte Forskrifter blive at behandle efter de for private Politisagers Behandling gjældende Regler. Betsøjet til at paatale Sagen er den jagtberettigede eller, hvor Overtrædelser er begaaet paa fællig, enhver Lodsejer eller Bruger i samme.

Er der ved en Overtrædelse, som er Gjenstand for privat Forfølgning, af den paagjældende tillige begaaet en Forseelse, der efter denne Lov bliver at forfølge af det Offentlige, staar det den private frit for at begjære Sagen i det hele behandlet som offentlig Politisag.

Paatale efter nærværende Lov finder ikke Sted, naar et Aar er forløbet, efter at Forseelsen er begaaet.

§ 22.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juli 1895, til hvilken Tid Jagtlov for Færøerne af 9de Febr. 1854, Lov af 21de Novbr. 1871, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende den i Jagtlov for Færøerne af 9de Febr. 1854 § 10 foreskrevne Fredlysning af Fuglebjærg m. m., Lov af 7de Maj 1881 om Forandring i og Tillæg til Jagtlov for Færøerne af 9de Febr. 1854, Lov af 29de Marts 1887 om Fredning af Ederfugle paa Færøerne og Lov af 1ste April 1891 om Tillæg til og Forandring i Jagtlov for Færøerne af 9de Febr. 1854 i det hele ophæves.

Den 8de September fremlagdes følgende Ændringsforslag:

A. Fra Poulsen:

1) ad § 8, 1ste Stykke.

»skyde indenfor en halv Mile Afstand . . . betegnes ved Fredlysningen», udgaar

og i Stedet sættes: »paa Havet skyde indenfor en Fjerdingsvejs Afstand fra et fredlyst Fuglebjærg»

2) ad § 10.

»Udgangen af August Maaned: forandres til: »15de August».

- 3) ad § 12.
»Ternen (Tødna)»
»Sildemaagen (Likkan)» udgaa.

- 4) ad § 17, 3te Stk.
»Ternen, Sildemaagen» udgaa.

Samme Dags (8de Septbr.) Eftermiddag paabegyndtes Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Schrøter) havde refereret Betænkningen, behandlede Lovforslaget med dertil stillede Ændringer i følgende Afsnit:

§ 1, § 2, § 3, § 4, §§ 5, 6 og 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12. Paa Grund af den fremrykkede Tid, afbrød Formanden Forhandlingerne til Fortsættelse i et følgende Møde.

Den 10de September fortsattes Sagens 2den Behandling i følgende Afsnit: § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22. Efter at den 3rde Behandling af Lovforslaget saaledes var tilendebragt, sattes Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 1.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

B. Fra Isaksen:

ad § 8.

1ste Stk. udgaa og i Stedet sættes:

»Fra 15de Marts til August Maanedes Udgang maa ingen, hverken Ejer, Bruger eller uvekkommende paa Havet skyde ved et Fuglebjerg, der er fredlyst af Hensyn til Storfugl (Lomvie, Alke), indenfor en Afstand af en halv Mil til Søs og en Fjerdingvej langs Landet eller indenfor saadanne Grænser langs dette, som nærmere betegnes ved Fredlysningen, og ved et Fuglebjerg, der er fredlyst af Hensyn til Lunder, indenfor en Fjerdingvejs Afstand. Ved fredlyste Urer skal i samme Tidsrum al Skyden være forbudt i en halv Fjerdingvejs Afstand fra Uren og for hele Aaret, hvor Skarveurer fredlyses.

C. Fra Udvalget:

1) ad § 2.

Slutningen af 2det Stk.: »2 Aar fra . . . Fuglepladsen hører» affattes saaledes:

»2 Aar fra denne Lovs Bekjendtgørelse i Syslet, da ellers Rettigheden tilfalder den eller de Bygder, hvortil Fuglepladsen hører efter det samlede Marketal enten i Bø eller Havge. Denne Bestemmelse skal dog ikke komme til Anvendelse paa Fuglepladser, der danne sig efter denne Lovs Ikrafttræden.»

2) ad § 3.

Paragrafen affattes saaledes:

»Jagttretten paa Søterritoriet ved Færøerne er, med de i denne Lov fastsatte Indskrænkninger, fri for enhver dansk Undersaat.«

3) ad § 12.

a. 1ste Stk.: De færøske Benævnelser paa de anførte Fugle forandres saaledes:

(Tjaldrið)
(Spógvin)
(Lógvin)
(Mýrisnipan)
(Ternan)
(Likkan)
(Skrápurin)

b. 2det Stk. affattes saaledes:

»Støren og alle Landfugle mindre end den med Undtagelse af Snæspurven (Snjófuglurin) ere fredede.«

Den 11te September foretoges Sagens 3dje Behandling. Lovforslaget med dertil stillede Ændringer behandlede og afstemtes i følgende Afsnit:

§ 1 vedtoges med 17 mod 0.

§ 2 med Ændringsforslag C 1: Efter at Ændringsforslaget var vedtaget med 17 St. mod 0, vedtoges § 2 saaledes ændret med 15 St. mod 0.

§ 3. Ændringsforslag C 2 sattes først under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0; herved bortfaldt § 2 i Udvalgets oprindelige Forslag.

§ 4 vedtoges med 18 St. mod 0.

§§ 5—7 sattes samlede under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0.

§ 8 med Ændringsforslagene A 1 og B. Ændringsforslag A 1 sattes først under Afstemning, men forkastedes med 12 St. mod 3; ligeledes forkastedes Ændringsforslag B med 11 St. mod 6, hvorefter § 8 i Udvalgets Forslag vedtoges med 14 St. mod 3.

§ 9 vedtoges med 16 St. mod 0.

§ 10 med Ændringsforslag A 2: Ændringsforslaget sættes først under Afstemning men forkastedes med 11 St. mod 5, hvorefter § 10 i Udvalgets Forslag vedtoges med 13 St. mod 2.

§ 11 vedtoges med 15 St. mod 0.

§ 12 med Ændringsforslagene A 3 og C 3: Efter at Ændringsforslag A 3 var forkastedes med 10 St. mod 3, sættes §'ens 1ste Stk. med Ændringsforslag C 3 a samlet under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0; Ændringsforslag C 3 b vedtoges med 16 St. mod 0; herved bortfaldt 2det Stk. i Udvalgets oprindelige Forslag. Endelig sættes § 12 i dens Helhed saaledes ændret under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 13 vedtoges med 16 St. mod 0.

§ 14 ligeledes med 16 St. mod 0.

§ 15 vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 16 vedtoges enstemmig med 20 St.

§ 17 vedtoges med 15 St. mod 0. Paa Grund af Afstemningen ved § 12, betragtedes Ændringsforslag A 4 som bortfaldet.

§ 18 vedtoges med 16 St. mod 0.

§ 19 vedtoges med 17 St. mod 0.

§ 20 vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 21 vedtoges med 13 St. mod 0.

§ 22 vedtoges med 14 St. mod 0.

Efter at Lovforslagets enkelte Paragrafer saaledes vare forhandlede og afstemte, sættes Sagen i dens Helhed under Forhandling og derpaa følgende Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Provsten, Andersen, Effersø, Jacobsen, Danielsen, D. Niclasen, Bærentsen, Husgaard, Hentze, Müller, Djurhuus, Olsen, Schrøter, og Næs; nej stemte: Poulsen, medens Isaksen, Petersen, Weihe, P. Niclasen og Formanden ikke stemte, og var Lovforslaget saaledes endelig vedtaget med 14 St. mod 1.

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Paa Foranledning af et til Færøernes Lagting indkommet Andragende, der gik ud paa, om Tinget vil søge at udvirke, at Bestemmelsen i Jagtloven af 9de Februar 1854 § 5 om Fredning af Sælhundepladser,

bliver ophævet, blev der nedsat et Udvalg, til hvilket det blev overdraget at fremkomme med et Forslag, sigtende til at revidere de om Jagten her paa Øerne gjældende Bestemmelser samt samarbejde dem til et samlet og ensartet Hele. Til Udvalget blev dernæst henvist et senere fremkommet Andragende, gaaende ud paa, at der maatte blive truffet yderligere Bestemmelser for at frede de herværende Landfugle.

Efter at Udvalget under 6te September havde afgivet sin Betænkning i Sagen ledsaget af et af dette udarbejdet Forslag til Jagtlov for Færøerne, blev dette undergivet 2 Behandlinger i Tinget. Ved 3dje Behandling, der foregik den 11te September, bleve de enkelte Paragrafer tillige med et Par Ændringer, som Udvalget har stillet, vedtagne. Hvorefter Forslaget i sin Helhed blev vedtaget ved Navneopraab med 14 St. imod 1, medens 5 undlod at stemme.

Idet Lagtinget tillader sig vedlagt at tilstille det høje Ministerium det vedtagne Lovforslag, skal man ikke undlade at paapege de vigtigste Afvigelser fra den nu gjældende Lovgivning, det indeholder. Den fornævnte Bestemmelse i Jagtloven af 9de Februar 1854 § 5 om Fredning af Sælhundepladser er ikke optaget, da den maa anses for ikke længer at være tidssvarende. Da det ofte er meget vanskeligt at udfinde, hvem der er Ejer af en Fugleplads, navnlig saadanne, der enten ved Nedstyrtning eller paa anden Maade ere nydannede, bliver den stærkeres Ret meget ofte den gjældende med Hensyn til Jagten i saadanne Pladser. Der er derfor i § 2 optaget en Bestemmelse sigtende til at fremtvinge en Ording af Ejendomsforholdene i saadanne Fuglepladser, idet Ejendomsretten, for saa vidt Ejeren eller Ejerne ikke kunne udfindes, tilfalder den Byrds samlede Marketal, hvortil Fuglepladsen hører. Fuglebjørge have nemlig oprindelig tilhørt Ejerne af dette Marketal, men gennem Tiderne ere de helt eller delvis delte. Fangsten af Søfugl i Fuglebjørge er en Skerlighed, der paa enkelte Undtagelser nær hører til Bøen eller Indmarken, hvorfor ogsaa Ejendomsretten til en Fugleplads i et saadant indtrædende Tilfælde bør tilfalde Besidderne af Indmarken, men da der ogsaa findes et Par Bygder, hvor den nævnte Fuglefangst er henlagt til Havgorne, bør en Fugleplads, hvis Ejer ikke kan udfindes, naar den er beliggende i disse Bygder, tilfalde Havgens Ejere. Helt undtagelsesvis findes der ogsaa enkelte Fuglebjørge, som høre til to Bygder.

Da det har vist sig, at den i Lov af 7de Maj 1881 § 1 fastsatte Fredningstid for Landfugle er for kort, har man i Forslagets § 12 foreslaaet den forlænget med en Maaned. Der er derhos i samme Paragraf blandt de fredede Fugle optaget 3 nye, nemlig Ternen, Sildemaagen og Skrofen, da disse maa anses for at være meget nyttige, medens Snespurven, der nu er fredet, er foreslaaet at udgaa, da den gjør Skade paa Jordbruget.

Under Sagens Behandling i Salen fremkom der Udtalelser om, at Tilladelse, der i Henhold til Lov af 7de Maj 1881 er givet enkelte Personer, er bleven benyttet i en saa udstrakt Maalestok, at endogsaa Skolebørn skulle være udsendte i Haugerne for at indsamle de fredede Fugles Æg, hvilket maa anses for utilbørligt, og at de udpustede Æg samt de udstoppede Fugleskind, i ethvert Fald til Dels, næppe kunne siges nærmest at være anvendte i naturhistoriske Samlingers Interesse, men snarere kunne henføres under Begrebet: Handel med Kuriositeter, hvorfor man tillader sig at henlede det høje Ministeriums Opmærksomhed herpaa.

I den næggjældende Lovgivning er det ikke forbudt uvedkommende at færdes i anden Mands Fugleplads, hvorfor en Bestemmelse er optaget i § 14 for at faa denne Mangel afhjulpet. I § 17 er optaget en Bestemmelse om, at det skal være undergivet de for ulovlig Jagt fastsatte højeste Straffe, fra Søen at skyde ind i et fredlyst Fuglebjerg, hvilken Bestemmelse hidtil har manglet.

Idet man iøvrigt tillader sig at henvise til Udvalgsbetænkningen samt de af Udvalget til hver enkelt Paragraf vedføjede Motiver, tillader Lagtinget sig at anmode det høje Justitsministerium om, at samme gunstigst vilde foranledige, at Forslaget bliver ophøjet til Lov.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr. 1894.

L. H. Buchwaldt.

J. H. Schrøter,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

VIII. Andragende om Statstilskud til en Skolestue i Thorsvig.

Den 2den Avgust fremlagdes et med en Skrivelse fra Skolekommissionen i Kvalvig Sogn bilagt Andragende om Lagtingets Medvirkning til at der maatte tilstaas Kvalvig Sogn 1400 Kr. til Hjælp ved Opførelsen af en Skolestue i Thorsvig.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 15de Avgust, vedtoges, efter Forslag af Provsten, at henvise den til

Kirkekassendvalget, der afgav følgende den 16de Avgust fremlagte

Betænkning.

Til undertegnede Udvalg har været henvist et Andragende til Lagtinget fra Forstanderskabet for Nordstrøms Kommune om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte bevilges Kommunen et

Beløb paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Thorsvig.

Da det, efter hvad der er oplyst i den Skrivelse fra vedkommende Skolekommission, der ledsager det nævnte Andragende, maa antages, at der virkelig er Trang til Opførelse af en Skolestue i Thorsvig, skal Udvalget tillade sig at tilraade Tinget at indgaa til Lovgivningsmagten med et Andragende i den anførte Retning og skal, som en Følge deraf, indstille til Tingets Vedtagelse:

»Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen bevilges Nordstrøm Kommune et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Thorsvig.«

I Udvalget for de Kirkekassen vedkommende Sager, Lagtingssalen den 16de August 1894.

J. C. Evensen, Dione Isaksen.
Ordfører.

J. H. Schrøter.

Den 18de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Provsten) havde refereret Sagen, vedtoges Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 19 St.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 22de August, sættes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab, med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte Ja; fraværende vare Isaksen, Hentze, Djurhuus og Olsen, og

var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 16 St.

Den 24de August oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget er der i indeværende Samling indkommet et Andragende fra Nordstrøm Kommune om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Kommunen et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Thorsvig, hvilket Andragende er ledsaget af vedkommende Skolekommissions Henstilling.

Tinget har i den Anledning vedtaget at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med det omhandlede Andragende.

Idet man derfor tager sig den Frihed at henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Forsorg maatte af Statskassen tilstaaes den nævnte Kommune det begjærte Tilskud til den omhandlede Skolestue, skal man, som nærmere Motivering, tillade sig at henvise til det i medfølgende Andragende og ligeledes medfølgende Udvalgsbetænkning ndtalte, hvilke Udtalelser man ganske kan tiltræde.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 24de August 1894.

L. H. Buchwaldt, J. C. Evensen,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

IX. Andragende om Statstilskud til Forbedring af Landingssteder.

Den 13de Avgust fremlagdes saalydende til Lagtingets anbefaling indsendt Andragende fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune bilagt med et Overslag og en anbefaling fra vedkommende Sysselmand:

Fra Kvalbø-Ejde paa Vestsiden af Suderø har der fra ældre Tider været drevet Fiskeri med aabne Baade ude paa de dér i Havet værende Fiskemød, hvilket fiskeri, uagtet Landingsstedets mindre heldige Beskaffenhed, gennem Tiderne har udviklet sig mere og mere. Da Ejdet ligger ganske aabent ud mod Havet, udøver dette, særlig i Paalandsvejr, en meget stærk Brænding paa Kysten, og da Fiskeriet paa Grund heraf i Reglen altid er forbundet med Livsfare, hvilket ogsaa har vist sig derved, at alene i den sidste Menneskealder ikke mindre end 10 Mennesker ere druknede paa dette Sted, medens endnu flere heldigvis ere blevne reddede ved at man har set sig i Stand til at yde Hjælp i rette Tid, er det os meget om at gjøre, især da Fiskeriet tillige er Beboernes vigtigste Næringsvej, at bringe vort Landingssted i en saadan Stand, at Farligheden ved Sødriften saa meget som mulig kan fjernes og Fiskeriet fremmes derved. Det er derfor til Opnaaelsen af dette Øjemed, at Baadene med dertil egnede Hejseindretninger, efter paa en besværlig Maade hist og her paa Kysten at have bjærget deres Fangst, maa trækkes opad en ca. 30 Fod høj Klippe for siden at anbringes i de dér opførte Baadehuse, ligesom man af samme Grund ved forskellige hensigtsmæssige Anlæg gennem Tiderne har søgt at udbedre selve det af Naturen meget farlige Landingssted, dels ved at opmure Broer ud mod Havet til Værn for Baadehusene og dels ved at bortsprænge Dele af Klippen højere oppe, for derved at vinde større Plads til Opførelsen af nye.

Udgifterne til disse Foretagender have været tilvejebragte ved en Afgift, som enhver Baad, der benytter Landingsstedet, erlægger, og siden indkræves ved Aarets Slutning. Af disse Midler, der ere hen-

lagte under Forstanderskabets Bestyrelse, har man saaledes i Aarene fra 1881 til 1893 anvendt til flere paatrængende Udbedringer et Beløb af 860 Kr. 17 Øre, deri indbefattet en Udgift af 428 Kr. 50 Øre, som medgik til Udfyldning med Kampesten og Cement af en Fordybning — kaldet »Hilerine« — i den ca. 20—24 Fod brede lavtliggende Klippeafsats, der strækker sig langs selve Stedet, hvor Baadene lægge til Land. Skjønt dette vigtige Arbejde med dets store Hensigtsmæssighed til en bekvem og hurtig Bjærgning af Fiskefangsten og Baadene og deraf følgende Forebyggelse af Livsfare under indtrædende Brænding blev udført med al den Omhu, som de for Haanden værende Pengemidler tillode, viste der sig dog efter nogen Tids Forløb en Revne i Cementen, og da der ikke gaves Lejlighed til i Vinteren, da dette skete, at faa den udfyldt paa ny, idet en voldsom Brænding vedblev at rase i længere Tid, blev Følgen den, at hele Anlægget skyllede væk og vore hafte Udgifter bleve ikke til anden Nytte end at vi i den Tid, Anlægget bestod, lærte at indse dets Hensigtsmæssighed og siden end mere ere komne til Erkendelse af, at dets Tilstedeværelse er en nødvendig Betingelse for en bekvem og sikker Sødrift fra Kvalbø-Ejde. Thi netop paa dette Sted kunne nemlig Baadene under indtrædende Brænding, selv om de alle paa en Gang skulde være nødt til at søge ind til Landingsstedet, uden Livsfare faa bragt deres Fangst i Sikkerhed; men da Stedet, som allerede bemærket, af Naturen er gennemfuret med Kløfter og Fordybninger fyldte med Søvand, er det kun daarlig skikket til at opfylde sin Bestemmelse, hvor kun et Par Baade med store Besværligheder og yderst langsomt kan faa bjærget deres Fangst, medens alle de andre ere henviste til under Livsfare at lægge til Land hist og her paa Klippe-kysten, hvor de ere udsatte for i Brændingen tillige at miste Fangst og Redskaber.

Vi have derfor besluttet, efter Samraad med sagkyndige Mænd, paa ny at gjøre et Forsøg med at udfylde den omtalte For-

dybning med omkringliggende Kløfter helt med Beton — mere solid og forsvarlig end tidligere —, der kan modstaa Brændingen og derved bidrage til at sikre os en god Landingsplads for Fremtiden. Men da vore Midler ere udtønte ved de Ofce. vi allerede have bragt, se vi os desværre ikke i Stand til for egen Regning at anskaffe de fornødne Materialier fornemmelig af Cement, og da den herværende økonomiske Fond heller ikke har Raad til at yde det fornødne, have vi derfor besluttet os til at henvende os til Regeringen i Haab om, at der af Statskassen, der formentlig jævnlig udræder lignende Tilskud til Landingssteder og Baadehavne i det øvrige Kongerige, maa blive ydet os en passende Hjælp ved Udførelsen af det paatænkte Arbejde særlig med Hensyn til Anskaffelsen af de til dets Udførelse fornødne Materialier, hvorover vi have ladet affatte et Overslag, som vi herved ærbødigt tillade os at vedlægge.

Til nærmere Oplysning skal endvidere anføres, at Bygden Kvalbø, der nu tæller 65 Familier, er stærkt i Tiltagende, at der fra Kvalbø Ejde drives Fiskeri med 14 Baade bemandede med 4—5 Mand hver, at der til Fremme af Sødriften her foruden de allerede anførte Udgifter, bortset fra hvad der endnu længere tilbage i Tiden er udredet, med ikke ringe Bekostning er anlagt en solid og smuk Vej hen til Ejdet, og at endelig Udbyttet af Fiskeriet, hvis det maatte lykkes os at faa det her omhandlede Anlæg i Stand, utvivlsomt vil forøges ret betydelig.

I Henhold til det saaledes anførte tillader undertegnede Forstanderskab sig herved ærbødigt at andrage hos det højtærede Lagting om, hos Bevillingsmyndigheden at udvirke, at der af Statskassen maa blive tilstaaet os et Beløb af 920 Kr. til Udførelsen af det paatænkte Foretagende paa Kvalbø Ejde, idet vi for egen Regning med Glæde ville lade udføre alt det øvrige Arbejde, som vil være forbundet med Anlægget.

Kvalbø Kommunalforstanderskab,

Kvalbø, den 4de August 1894.

O. N. Skaalum. J. P. Poulsen.

N. P. Olsen. N. O. Holm.

N. E. Petersen.

Til

Færøernes Lagting.

Overslag

over

Udgifterne ved en paatænkt Udbedring af Landingsstedet paa Kvalbø Ejde.

50 Tdr. Cement à 15 Kr. . . .	750 Kr.
200 Pd. Jern à 18 Øre	36 —
2 Stkr. 24 Fods Bjælker à 12 Kr. . . .	24 —
1 Sejldugsform	10 —
Løn til en Formand	100 —
	920 Kr.

Kvalbø, den 4de August 1894.

Nils Olsson.

* * *

At nærværende af Hr. Murarbejder Olsson udarbejdede Overslag er affattet med al den Nøjagtighed og Omsigt, som Sagens Vigtighed udkræver, kunne vi herved efter bedste Skjøn bevidne.

d. u. s.

J. P. Skaalum. J. Nattestad.

* * *

Det antages, at det øvrige Arbejde (Formandens ikke iberegnet) kan anslaaes til 150 Dage.

O. N. Skaalum.

Sysselmanden.

for

Smlers Syssel.

Trangisvaag, den 10de August 1894.

Hoslagte Andragende af 4de d. M., tilligemed 1 Bilag fra Kvalbø Kommunalforstanderskab til Færøernes Lagting, tillader jeg mig at fremsende, idet jeg efter Anmodning fra Andragerne ærbødigt skal udtale desangaaende:

For at opnaa Adgang til det rige Fiskeri ved Vestkysten af Suderø, have Kvalbø Beboere, som i Andragendet anført, anlagt et Landingssted ved Kvalbø Ejde. Kysten er af den Beskaffenhed, at der, selv med betydelige Udgifter, kun kan tilvejebringes et Landingssted, som kan benyttes med Fare og Besvær. De ret be-

tydelige, paaskjønneelsesværdige Foranstaltninger, som Fiskerne have truffet, have bidraget til at gjøre Benyttelsen af Landingsstedet bekvemmere og mindre farefuld. Imidlertid kan der vel udføres mere i samme Øjemed, og jeg trivler ikke om, at det paatænkte Foretagende vil blive til Gavn for Fiskeriet, saafremt Arbejdet udføres paa rette Maade, men det maa for at gjøre den tilsigtede Nytte paa Grund af de stedlige Forhold blive temmelig kostbart, og Udgifterne ville let overstige Fiskernes Evne.

I Henhold til foranførte og til, hvad der er bemærket i Andragendet, skal jeg paa det bedste anbefale, at der af Statskassen ydes et Tilskud til den paatænkte Udbedring af Landingsstedet paa Kvalbø Ejde.

Overslaget er affattet af en kyndig Mand, en af de faa, om ikke den eneste, her paa Øen, hvem Udførelsen af et Arbejde som det paatænkte, kan betroes.

Aerbødigst

Oliver Effersøe.

Til
Færø Amt.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 14de Avgust, vedtoges efter Forslag af Schrøter at nedsætte et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Müller, Næs og Petersen.

Den 14de Avgust fremlagdes følgende, af vedkommende Forstanderskab anbefalede Andragende fra Beboerne af Ridevig, bilagt med et Overslag:

Vi undertegnede Beboere af Ridevig andrage herved det høje Lagting om en Understøttelse af økonomisk Fond paa 989 Kr. til Hjælp til en Udbedring af Landingsstedet ved Ridevig, i Henhold til det vedlagt medfølgende Overslag.

Ridevig, den 26de Juli 1894.

Søren Lamhauge. Magnus Olsen.
Peter Højgaard.
Daniel Peter Højgaard.
Johan Christian Højgaard.
Joen Jacob Petersen.
Hans Pauli Højgaard.

Til
Færøernes Lagting.

Afskrift.

Overslag

over

at forbedre Landingsstedet i Ridevig.

For at lave en Skraaning at hale Baade efter fra selve Landingsstedet til den første Afsats, 6 Alen bred foroven, 10 Alen lang, $3\frac{1}{2}$ Alen høj, hvor den er højest, bliver 140 Kubikalen:

Arbejdsløn for at sprænge Sten og op- bygge bemeldte Skraaning, Krudt, Lunte, Smedearbejde samt Beton- arbejde	183 Kr.
12 Tdr. Cement à 14 Kr.	168 Kr.
2 Foust. Kalk à 7 Kr.	14 —
42 Tdr. Sand à 2 Kr.	84 —

266 —

For at bortsprænge af den øverste Bakke, som hænger langt udover Lod og er af en saadan Beskaffenhed, at Frost og Sol idelig bevirker at Stykker falde ned til forskjellige Tider, som slaa Baade i Stykker og ere meget farlige for Menneskeliv:

Arbejdsløn, Krudt, Lunte og Smedearbejde	120 —
For Anskaffelse af en Kran til at løfte Baadene op paa den øverste Afsats, 12 Alen højt	260 —
For Anskaffelse af et Jærn- rækværk efter den midterste Afsats, 100 Alen langt, 1 Kr. 60 Øre pr. Alen	160 —
	989 Kr.

Thorshavn, den 24de Juni 1894.

P. C. Johannessen.

* * *

Sogneforstanderne i Næs Sogn:

Christian Fr. Jacobsen.

Ole Petersen. P. Nielsen.

* * *

Afskriftens Rigtighed bevidnes.

J. L. F. Weihe,
p. F. V.

Den 15de Avgust sattes dette Andragende under foreløbig Behandling og vedtoges da, efter Forslag af Effersø, at henvise Sagen til ovennævnte Udvalg.

Den 6te September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er blevet nedsat i Anledning af et fra Kvalbø Sogns Kommunalforstanderskab indkommet Andragende om, at Lagtinget hos Bevillingsmyndighederne vilde udvirke, at der af Statskassen maatte blive tilstaaet Kvalbø Kommune paa Suderø et Beløb af 920 Kr. til Udbedring af Landingsstedet paa Kvalbø-Ejde, hvilket Andragende er bilagt med en Anbefaling fra Sysselmanden i Suderø Syssel og et Overslag over Udgifterne ved det paatænkte Udbedringsarbejde.

Som det vil være Tingets Medlemmer bekjendt, drive Beboerne af Kvalbø Fiskeri ikke alene paa Østsiden af Suderø, hvor Bygden er beliggende, men ogsaa paa Vestsiden fra det omhandlede Landingssted, der ligger i en Afstand af en halv til én Fjerdingsvej fra Bygdens Huse. Det har selvfølgelig en stor Betydning for Sødriften, at man efter Vind- og Vejrforhold og efter Fiskestimmernes forskellige Opholdssted kan vælge imellem disse to Landingssteder, og naar Bygden Kvalbø netop i de senere Aar, i hvilke Fiskeriet mer og mer er blevet Færingernes Hovednæringsvej, er voxet saa stærkt, saa skyldes det netop denne Omstændighed. Jo mere Befolkningen er tiltagen og jo mere Sødriften har udviklet sig, jo mere har man følt Ulemperne ved, at Benyttelsen af Landingsstedet paa Vestsiden, hvorfra Vejen er kortest til særdeles gode Fiskemed, er forbunden ikke alene med store Besværligheder men ligefrem med Fare. Skjønt kun 4 af de 10 Personer, der i Andragendet angives som druknede paa Havet vestenfor Kvalbø-Ejde, ere omkomne ved selve Landingsstedet og paa Grund af dets daarlige Beskaffenhed, saa have adskillige Gange flere Baadsmandskaber, ja undertiden saa godt som Bygdens samtlige Fiskere været stedte i den øjensynligste Fare under Forsøget paa at lande paa det Sted.

Da Beboerne, som i Andragendet paa vist i de sidste 12 Aar foruden betydeligt

Arbejde til nævnte Landingssteds Udbedring have anvendt et efter deres Formuesforhold meget betydeligt Pengebeløb, nemlig 860 Kroner 17 Øre, og da de ere villige til at yde 150 Dages Arbejde til den nu paatænkte Foranstaltning, der efter Udvalgets Mening vil bevirke en væsentlig Forbedring af Landingsstedet, forekommer det os, at Billighed taler for, at de paa Overslaget berøgnede Udgifter til Materialer og Løn til en Formand blive ydede af det offentlige.

Den herværende økonomiske Fond er desværre for Øjeblikket saa slet stillet, at den i en overskuelig Fremtid ikke vil være i Stand til at afholde det her omhandlede Udlæg, og man mener derfor at burde gaa den af Andragerne nævnte Vej at ansøge om det til Foretagendet nødvendige Bidrag af Statskassen, der, saa vidt vides, under lignende Omstændigheder jævnlig har ydet Tilskud til Landingssteder og Baadehavne i det øvrige Kongerige, ligesom der jo af Statskassen ved Finansloven for 1885—86 blev bevilget et Beløb paa 900 Kr. til en Betondæmning ved Landingsstedet i Kvalvig paa Suderø, en Bevilling, som imidlertid ikke blev benyttet, idet Kvalvigs Beboere, da det kom til Stykket, ikke turde paatage sig at udføre Arbejdet efter den projekterede Plan, men foretrak en anden billigere Foranstaltning, hvortil Lagtinget senere af Færø Amts økonomiske Fond tilstod dem et Bidrag.

* * *

Til samme Udvalg er blevet henvist et af Østerø Kommunalforstanderskab anbefalet og med et Overslag bilagt Andragende fra Beboerne af Ridevig paa Østerø, hvori Lagtinget ansøges om en Understøttelse af økonomisk Fond paa 980 Kr. til Udbedring af Landingsstedet i den nævnte Bygd.

Det blev ved Sagens foreløbige Behandling i Tinget udtalt, at paa Grund af den økonomiske Fonds daarlige Status, kunde der ikke være Tale om at yde den omsøgte Understøttelse af denne Kasse, hvorfor man, hvis Beboerne af Ridevig skulde blive hjulps, ikke saa anden Udvej end at ty til Statskassen med Ansøgning om Tilskud.

Udvalget maa i Henhold til, hvad man foran har bemærket, være af samme Mening, og skal, da selve Andragendet ikke indeholder de fornødne Oplysninger om nævnte Landingssted, tillade sig at fremkomme med følgende Bemærkninger:

Bygden Ridevig er en Nybygd, der er anlagt i den til Annexgaarden Thor-kildshøj og Kongsgaarden Høj paa Tofte hørende Hauge. Det første Hus i Ridevig blev opført for 20 Aar siden; nu er Husenes Antal 8 og Beboernes c. 60; til hvert Hus hører en Trø af en saadan Størrelse, at den, i fuldstændig opdyrket Tilstand, vil kunne udgjøre 2 særskilte Brug; naar hertil kommer, at der i de indlagte Trøers umiddelbare Nærhed findes Haugestykker, som særlig egne sig til Opdyrkning, og at der saa vel i Trøerne som i den om-liggende Hauge er Overflod af Tørv, synes alle Betingelser at være til Stede for, at Ridevig i en meget nær Fremtid kan udvikle sig til en stor Bygd, naar der blot ved et nogenlunde brugbart Landingssted kan skaffes uhindret Adgang til at drive Fiskeri, i hvilken Henseende den høje, stejle Kyst frembyder store Vanskeligheder.

Omtrent en Fjerdingvej fra Bygden ved det saakaldte Kråargil er Strandbredden ganske vist saa flad, at Baade nok kan trækkes op, men Stedet egner sig, bortset fra at Afstanden i høj Grad vilde besværliggjøre den daglige Drift, ikke til Landingssted, da det med visse Vindretninger paa Grund af Brænding vilde være umuligt dér at bjærge Mandskab og Baade, selv i saadant Vejr, at Baade uden Fare kunde opholde sig ude paa Havet. Man har derfor, lige siden Ridevig blev bebygget, valgt at lande og have sine Baade staaende paa det midt neden for de indlagte Trøer beliggende Sted, som Andragendet omhandler. Her har Vandet en forholdsvis stor Dybde lige til Land, her er paa Grund af Kystens Form lidt Læ for Brændingen, her bestaar endelig selve Strandkanten af en c. 15 Alen bred Stenflade, der ved Højvande kun ligger 1—2 Fod over Havfladen; her er derfor godt at lægge til Land og forholdsvis let at trække Baaden af Vandet, men Besværlighederne og Vanskelighederne komme frem, naar Tiden bliver om at bringe Baadene i Sikkerhed; thi paa den nævnte Stenflade kunne de jo for Brændings Skyld kun blive staaende i det allerfineste Vejr om Sommeren, og hvor Stenfladen ender, staar en lodret Klippevæg $5\frac{1}{2}$ Alen høj, hvor den er lavest. Fra Kanten af denne Klippe gaar en Skraaning paa c. 8 Alen op imod en stærkt fremludende Klippevæg af 10—12 Alens Højde, langs hvilken en jævnt skraanende smal Afsats paa c. 100 Alen fører op paa Skrænten. Ovenpaa denne staa Baadehusene, og her op maa

Baadene bringes for at være i Sikkerhed for Brænding og Storm. Bjærgningen af Baadene foregaar da paa følgende Maade: Ad to med passende Tværbjælker forsynede svære Tømmerbjælker, der ere stillede skraat fra den nederste Klippeflade op mod Kanten af den $5\frac{1}{2}$ Alen høje Klippe trækkes Baaden op paa denne ved Hjælp af et under den fremludende Klippevæg opstillet Spil, derpaa videre ved Haandkraft op paa den nævnte lange Afsats og ad denne til Baadehusene. Afsatsen er imidlertid saa smal, at en Del af Baadsmandskabet, naar en Baad trækkes, er nødt til at gaa paa den yderste Kant af Afsatsen; da denne tillige skraaner ud ad og stadig overrisles af Vand, der siver ud fra Klippen, er den altid vanskelig at passere og i Frostvejr næsten ufremkommelig. Hvad der end ydermere gjør Bjærgningen af Baadene i højeste Grad farlig, er den Omstændighed, at der jævnlig falder Sten ned fra den fremstaaende Klippevæg, navnlig over det Sted, hvor det nævnte Spil er opstillet. Flere Baade ere paa denne Maade blevene beskadigede og et Par helt knuste, ligesom Menneskeliv adskillige Gange har staaet paa Spil dels paa Grund af nedstyrtende Sten, Jordskred og Sneskred i Forbindelse med glat Føre, dels paa Grund af Vanskeligheden ved, navnlig i Mørke, at balancere ved Siden af Baaden ad de omtalte, kun ved Linderne til Klippen befæstede Bjælker.

Paa hvad Maade og ved hvilke Foranstaltninger de paapegede Vanskeligheder og Farer, der ere forbundne med Baadenes Bjærgning, antages at kunne fjærges, vil formentlig kunne ses af det med Andragendet indsendte Overslag, som er udarbejdet af en særdeles dygtig og indsigtfuld Stenarbejder. Udvalget skal med Hensyn til de enkelte Poster i Overslaget indskrænke sig til at bemærke, at den foreslaaede Betonskraaning, Bortspængningen af de fremspringende Klippestykker samt Rækværket langs Afsatsens Rand sikkert maa anses for absolut nødvendige Forbedringer, ligesom den paa Overslaget opførte Kran utvivlsomt vil være særdeles hensigtsmæssig til at løfte Baadene op paa Skrænten med, naar disse paa Grund af Is vanskelig kunne trækkes ad den ellers benyttede Afsats.

Det skal bemærkes, at samtlige Materialier ere beregnete til den Pris, de have i Thorshavn, idet Transporten herfra til Ridevig bør besørges af denne Bygds Beboere, ligesom Tilvejebringelsen af de opførte 12 Tdr. Sand ogsaa rigtigst paa-

lægges dem, hvorved det omsøgte Beløb vil kunne nedsættes med 84 Kr. Beboerne ville paa Grund af Fattigdom ikke være i Stand til at yde noget Pengebidrag til den paatænkte Udbedring af Landingsstedet, og man er derfor henvist til at andrage paa at faa det dertil nødvendige Beløb af Statskassen:

I Henhold til det foran anførte tillader man sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Lagtinget andrager hos Justitsministeriet paa

1. at der af Statskassen til Udbedring af Landingsstedet paa Kvalbø-Ejde i Kvalbø paa Suderø maa udvirkes bevilget et Beløb af 920 Kr.,
2. at der af Statskassen til Udbedring af Landingsstedet i Ridevig paa Østerø maa udvirkes bevilget et Beløb af 905 Kr.

I Udvalget angaaende en Udbedring af Landingsstedet paa Kvalbø-Ejde, Lagtingssalen den 3dje Septbr. 1894.

Fr. Petersen,
Ordfører.

E. Müller.

P. Næs.

Den 7de September foretoges Sagens 2den Behandling. Ordføreren (Petersen) refererede Betænkningen og anbefalede Sagens Overgang til 3dje Behandling, som derpaa enstemmig vedtoges med 19 Stemmer.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 10de September, sættes Udvalgets Forslag Post 1 og 2 samlede under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 20 Stemmer.

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

I indeværende Samling har Lagtinget enstemmig med 20 Stemmer vedtaget hos Justitsministeriet at andrage paa:

1. at der af Statskassen til Udbedring af Landingsstedet paa Kvalbø-Ejde i

Kvalbø paa Suderø maa udvirkes bevilget et Beløb af 920 Kr.

2. at der af Statskassen til Udbedring af Landingsstedet i Ridevig paa Østerø maa udvirkes bevilget et Beløb af 905 Kr.

Idet man med Hensyn til Hensigtsmæssigheden og Nødvendigheden af og Omkostningerne ved de paatænkte Foranstaltninger til Udbedring af de nævnte Landingssteder tillader sig at henvise til medfølgende Udvalgsbetænkning og vedlagte, til Lagtinget stiledte, Andragender fra Kvalbø Sogns Kommunalforstandskab og Beboerne af Ridevig samt til de Overslag over Udgifterne ved Arbejdet, hvormed Andragenderne ere bilagte, skal man til Forklaring af, hvorfor man har ment at burde ansøge om Tilskud af Statskassen til Udførelsen af de omhandlede Forbedringsarbejder, tillade sig at anføre, at Færø Amts økonomiske Fond, som plejer at afholde Udgifterne ved den Slags Forpagtninger, i flere Aar paa Grund af den sparsomme Forekomst af Grindfangster, hvoraf nævnte Fond ellers har sine væsentligste Indtægter, kun har haft saa smaa Indkomster, at den umulig, uden at tilside sætte andre berettigede Krav, i en overskuelig Fremtid vil kunne blive i Stand til at udrede Beløb af en saadan Størrelse, som her er Tale om.

Under disse Omstændigheder og i Betragtning af, at der formentlig af Statskassen jævnlig ydes Tilskud til Landingssteder og Baadehavne i det øvrige Kongerige, ligesom der ved Finansloven 1885-86 blev bevilget et Beløb af 900 Kr. til Landingsstedet i Kvalvig paa Suderø, (hvilken Bevilling dog ikke blev benyttet), har Tinget, idet man ikke har set anden Udvej til at komme Andragerne til Hjælp, ment at burde fremkomme med ovenanførte ærbødigste Andragende, som man herved anbefaler til det høje Ministeriums gunstigste Forsorg.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 12te Septbr. 1894.

J. H. Buchwaldt. Fr. Petersen,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

X. Andragende om Statsunderstøttelse til Hvalfangerselskabet „Odin“.

Den 13de Avgust fremlagdes følgende Skrivelse fra Aktieselskabet »Odin«:

Som det vil være det høje Ting bekjendt, blev der i Fjor dannet et Aktieselskab her for at drive Døglingefangst med Skib (det første af den Slags her paa Øerne) i Lighed med hvad der nu i flere Aar med Fordel er gjort af flere norske Selskaber. Som det vil ses af vedlagte Andragende til Justitsministeriet maa Fangsten i Aar anses for mislykket. Vi haabe at det høje Ting er enigt med os i, at det vilde være beklageligt, om dette første Forsøg skulde opgives paa Grund af at det første Aar var uheldigt, og at det vilde være i Øernes Interesse, om der kunde faas en saadan Hjælp udefra, at man kunde fortsætte Forsøget næste Aar. Der kan vel ikke være nogen Tvivl om, at hvis det for Normændene kan lønne sig at drive Døglingefangst i Nærheden af Færøerne, maa det ogsaa kunne lønne sig for Færingerne, naar disse have faaet den tilstrækkelige Øvelse i Arbejdet, hvortil de, som dygtige Sømænd og fortrinlige Skytter, have naturlige Anlæg.

Vi tillade os derfor at andrage om, at det høje Ting vil støtte vedlagte Andragende med sin Anbefaling.

Thorshavn, den 11te Avgust 1894.

Ærbødigst

A. W. Restorff.

Finsen.

H. A. Djuhuus.

Til

Færøernes Lagting.

Det Skrivelsen vedlagte Andragende til Justitsministeriet var saalydende:

I Fjor udgik der herfra Byen en Indbydelse til Aktielegning for at danne et Hvalfangerselskab under Navn af »Odin«

ved Anskaffelse af Fartøj og de til Driften nødvendige Materialer, bestaaende af Kanoner, Hvalbaade, Hvalliner, Jærnkasser og Koustager til Opbevaring af Olien m. m. Man anslog den Gang Driftskapitalen til 15.000 Kr., som man endelig med stort Besvær fik tegnet, da som bekjendt Folk her ikke ere Kapitalister og Færingerne ikke gjerne ville risikere deres Penge i nye Foretagender, som de desuden ikke kjende til. Man satte sig derpaa i Forbindelse med Folk i Norge, som vare bekjendte med Hvaldrift, og antog Skipper, Styrmand og Skytte, foruden 3 andre norske Fangstmænd, og sendte Fartøjet til Tønsberg for at gjøres færdigt til Fangsten. Ved Ankomsten til Thorshavn antog man 6 Færinger, som man paa den Maade mente at faa uddannet til gode Hvalmænd, og dette har ogsaa vist sig at ville ske, idet disse af Naturen ere skikkede til dette Arbejde og meget snart kom efter det, saa at man til næste Aar, om Fangsten bliver fortsat, vil kunne nøjes med 3 Nordmænd og 9 Færinger, og senere udelukkende bruge Færinger og undvære de med stor Hyre antagne Nordmænd. Aktiekapitalen slog ikke til, idet Ordningen af det hele Foretagende samt Anskaffelse af det til Driften nødvendige Materiale oversteg Driftskapitalen betydeligt og Fangsten for i Aar er mislykket, hvilket til Dels eller udelukkende maa tilskrives, at Fartøjet kom for sent ud paa Fangststedet og som Følge deraf kun har faaet 7 Døglinger til Dato, hvilken Fangst langtfra tilnærmelsesvis vil kunne dække Driftsomkostningerne.

Da Foretagendet er nyt, vilde det være sørgeligt, om Aktieselskabet skulde se sig nødsaget til at realisere sine Fjendele for at dække den Gjæld, som Selskabet har paadraget sig, og Foretagendet altsaa være viet til Undergang; dels vil Aktiekapitalen være borte, hvilket jo i og for sig er et betydeligt Tab efter vore Forhold, men hvad der maaske vil være af større Skade er, at der formentlig i den første Tid intet nyt Foretagende i samme Retning vil finde Sted af Frygt for et lignende Resultat.

Som bekjendt have Normændene i mange Aar drevet Bottlenose- eller Døglingsfangsten mellem Øen »Jan Mayen« og Færøerne, en Del af Tiden kun en 12—15 Mil fra vore Øer, og dette gav Anledning til vort Aktieselskabs Dannelse, idet vi mente, at Færingerne ogsaa burde blive delagtige i den Industriegren, der drevs lige for vore Øjne, i Stedet for at se Hvalerne blive opsnappede af fremmede, uden at vi kunde deltage i Fangsten, som efter vor Mening vilde kunne blive af overordentligt Gavn for Øerne. Man mente at Færingerne, naar de fik den fornødne Øvelse, maatte kunne drive Fangsten lige saa fordelagtig som Nordmændene, idet vi kunde benytte Kjødet som Føde om Bord og i Land, hvilket Nordmændene som bekjendt ikke gjøre, og da vi ere nærmere Fangststedet, her og der komme til det end disse.

At Foretagendet i og for sig er sundt, og at det vil kunne gjøres frugtbringende og betale sig, føle vi os overbeviste om, og for at Aktieselskabet ikke skulde gaa til Grunde under Forsøget og hæmme fremtidig Udvikling af vor Hvalfangst, tilade vi undertegnede Bestyrelsesmedlemmer paa Aktieselskabet »Odin«s Vegne os underdanigst at anbringe hos det høje Ministerium om, at der maatte ydes os et Tilskud fra Statskassen af 5000 Kr. en Gang for alle, eller i Tilfælde af at dette ikke kunde opnaas, da et rentefrit Laan paa 5000 Kr. paa 10 Aars Afbetaling og mod Sikkerhed i Skib og Baade og Fangstredskaber, hvilke Gjenstande ere assurerede for 10.000 Kr., og Skiis-Udstyr, der er assureret for 4000 Kr. i »Nord Deutsche Versicherungs Gesellschaft« i Hamborg og i »Münchener Rückversicherungs Gesellschaft« i München; i Policen fra Selskaberne er der udtrykkelig givet Ejerne af Fartøjer, der ere assurerede i disse, Ret til at pantsætte samme, naar Assurandørerne underrettes derom.

Thorshavn, den 11te Avgust 1894.

Underdanigst

A. W. Restorff.

Finsen.

H. A. Djurhuus.

Til
Justitsministeriet.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 14de Avgust, vedtoges efter

Forslag af Schrøter at nedsætte et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Andorsen, Bærentsen og Isaksen.

Den 28de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til: undertegnede Udvalg er afgivet til Betænkning et Andragende fra Bestyrelsen for Aktieselskabet »Odin« om, at Lagtinget vil anbefale det vedlagte Andragende til Justitsministeriet, der gaar ud paa at maatte erholde enten et Tilskud eller et rentefrit Laan af Statskassen paa 5000 Kr. for at sætte Selskabet i Stand til at fortsætte dets i Aar paabegyndte Drift af Døglingsfangst med Skib.

Af den vedlagte Opgjørelse af Selskabets Udgifter fremgaar, at Selskabets Udgifter andrage noget over 10.000 Kr., medens Aktiekapitalen kun udgjør 14.000 Kr., det har altsaa nu en Gjæld af noget over 5000 Kr., og da Fangsten i Aar næsten er totalt mislykket (der er kun fanget 6 Hvaler), fordi Skibet kom for sent til Fangstpladsen, er der ingen Sandsynlighed for, at noget af denne Gjæld kan blive dækket af Fangsten.

Det her begyndte Foretagende er jo nyt og ukjendt her paa Færøerne, saa det utvivlsomt vil være vanskeligt for Selskabet gennem ny Aktietegning at faa noget tilstrækkeligt ind til Fortsættelse af Driften næste Aar, saa at Selskabet er udsat for at maatte standse, hvis det ikke paa den ene eller anden Maade faar Hjælp.

At tilraade Regeringen at give et ligefremt Tilskud, tro vi dog ikke der er tilstrækkelig Anledning til, idet Selskabet vil sættes i Stand til at fortsætte Driften lige saa godt med et rentefrit Laan, som med en Gave af samme Størrelse. Hvis det skulde vise sig, at Selskabet, trods en saadan Gave, ikke skulde kunne bestaa, vilde det let komme til at virke uheldigt med Hensyn til fremtidige Anbefalinger af lignende Natur til Ministeriet. Derimod mene vi ikke, at der er noget at risikere ved at anbefale det til at erholde et rentefrit Laan af den opgivne Størrelse, thi hvis det skulde gaa galt igjen næste Aar, og Selskabet da skulde blive nødt til at standse af Mangel paa Midler, saa vil jo Statskassen faa sine Penge igjen, medens Selskabet, hvis det skulde lykkes det ved

fortsat Drift at indvinde det tabte, let maa kunne overkomme et Afdrag af 500 Kr. om Aaret.

Udvalget maa være enigt med Andragerne i, at det vilde være godt for Færøerne, om vi ogsaa kunde komme med paa dette Omraade, samt i, at det vilde afskrække fra at gjøre Forsøget om igjen, naar det første gik galt. Forinden et saasaaadant Laan kan ydes, vil det imidlertid være nødvendigt, at der foreligger Bevislighed for, at Andragerne ere bemyndigede til at optage Laan paa Selskabets Ejendele, hvilke Bevisligheder senere hen kunne tilvejebringes.

Hvad den tilbudte Sikkerhed angaar, saa forekommer den os at være fuldstændig betryggende; hvis Selskabet skulde blive nødt til at standse, vil der altid faas saa meget ind ved Salg af Fartøj og Fangstredskaber, at Laanet vil kunne blive dækket.

I Henhold hertil, tilraade vi Tinget:

At anbefale Selskabet »Odins» Andragende til Justitsministeriet, saaledes at dette maatte foranledige det tilstaaet et rentefrit Laan af Statskassen paa 5000 Kr. paa de i Andragendet nævnte Betingelser; samt at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa, at der ikke har foreligget noget for Tinget, som godtgjør, at Andragerne ere bemyndigede til at udstede Gjeldsforskrivning mod Sikkerhed i Selskabets Ejendele, saa at saadan Bemyndigelse maatte være at tilvejebringe, før Laanet udbetales.

Thorshavn, den 27de August 1894.

E. D. Bærentsen. N. Andersen.
Ordfører.

Dione Isaksen.

Den 31te August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Bærentsen) havde refereret Betænkningen, vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 20 St.

Den 3dje September fremlagdes følgende Ændringsforslag fra Schrøter:

Efter Udvalgets Indstillingspunkt sættes som nyt Indstillingspunkt:

Amtmanden anmodes om at indlede Forhandling med Thorshavns Kommunalbestyrelse om Kommunen vil garantere Statskassen Laanets Tilbagebetaling til

Forfaldstid. Skulde Kommunalbestyrelsen ikke ville indgaa herpaa, paatager Lagtinget sig paa Amtskommunens Vegne at være Garant for Tilbagebetalingen.

Samme Dag (3dje Septbr.) foretoges Sagens 3dje Behandling. Ændringsforslaget sættes først under Afstemning, men forkastedes med 13 St. mod 1. Derefter sættes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 St. (Müller og Formanden stemte ikke, medens Isaksen og Schrøter vare fraværende).

Den 12te September opkæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Fra Bestyrelsen for Aktieselskabet »Odin», der i Aar har haft et Skib ude paa Døglingefangst, blev der andraget om Tingets Anbefaling af vedlagte Andragende til Ministeriet, som gaar ud paa, at der ved Ministeriets Medvirkning maatte tilstaaes Selskabet enten et Tilskud af 5000 Kr. af Statskassen eller et rentefrit Laan af samme Størrelse for at sætte det i Stand til at fortsætte den først i Aar her paa Øerne begyndte Fangst af Døglinger med Skib.

Efter at det i denne Anledning nedsatte Udvalg havde afgivet sin Betænkning i Sagen og denne havde gennemgaaet en 2den Behandling, kom den til 3dje og sidste Behandling i Mødet den 3dje September. Under Sagens Behandling gjordes det gjældende, at Fangst af Døglinger fra Færøerne og med færøsk Bemanding maatte have Udsigt til at kunne lønne sig, naar Befolkningen var blevet øvet i denne Fangst, idet Nordmændenes Fangst af Døglinger, som med Held er drevet nu i en Aarrække, foregaar i Nærheden af Øerne, saa Sejladsen herfra til Fangstpladsen er kortere end for de i Norge hjemmehørende Skibe.

Hertil kommer, at Hvalernes Kjød her er et yndet og almindelig brugt Næringsmiddel, saa at Kjødet for den færøske Fanger vil indbringe ikke saa lidt, samt endelig at Færinger ville kunne faas til en forholdsvis billig Hyre og som vante til at færdes paa Søen og som gennemgaaende fortrinlige Skytter let maa kunne oplæres til at blive gode Fangstmænd.

I Henhold til det saaledes under Sagens Behandling fremkomne og til det i Betænkningen anførte, blev det vedtaget med 16 Stemmer, 2 vare fraværende og 2 stemte ikke, at anbefale Selskabet »Odins» Andragende til det høje Ministerium, saaledes at dette maatte foranledige det tilstaaet et rentefrit Laan af Statskassen paa 5000 Kr. paa de i Andragendet nævnte Betingelser, samt at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa, at der ikke har foreligget noget for Tinget, som godtgjør, at Andragerne ere bemyndigede til at udstede Gjældsfor skrivning mod Sikkerhed i Sel-

skabets Ejendele, saa at saadan Bemyndigelse maatte være at tilvejebringe, førend Laanet kunde udbetales.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr.
1894.

L. H. Buchwaldt. E. D. Bærentsen,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

XI. Andragende om Ansættelse af en Læge i Thorshavn foruden Fysikus.

Den 13de Avgust fremlagdes følgende Andragende fra Borgere i Thorshavn og Beboere af Arge:

Til

Færøernes Lagting!

Undertegnede Beboere i Thorshavn tillade os herved ærbødigt at andrage hos det høje Lagting om, at dette vil tage Spørgsmaalet om at faa en Læge til ansat her i Thorshavn under Behandling.

Som bekjendt har Landet kun et eneste Hospital, som ligger her i Thorshavn; her til maa altsaa hele Landet søge med de Patienter, som trænge til en længere Behandling paa et Hospital med stadigt Lægetilsyn, og her ville følgende de fleste farlige Operationer blive foretagne. Ved disse er det som oftest nødvendigt, at der ere to Læger til Stede, og naar som nu kun én Læge er bosiddende i Byen, vil det ikke kunne undgaas, at

disse Operationer ikke kunne foretages i den for Patienten mest passende Tid, da det ikke altid vil være muligt dels paa Grund af Sted- og Vejforholdene at skaffe en af de udenfor Thorshavn boende Distriktslæger her til i rette Tid, dels kunne de i længere Tid være forhindrede i at komme her til paa Grund af Pasning af deres eget Distrikt. Ligesom Patienterne saaledes af og til ville være udsatte for, at Operationerne ikke kunne foretages i rette Tid, og derved ofte deres Liv være udsat for Fare, saaledes ville de ogsaa være udsatte for ikke at kunne faa det stadige Lægetilsyn, som de maatte trænge til, naar Thorshavn kun har én Læge, der foruden at være Læge i Thorshavn og et stort Landdistrikt tillige som Øernes Fysikus kan blive beskæftiget i længere Tid udenfor Byen; hertil kommer, at han under Vakance i et af de andre Lægedistrikter kan blive nødt til som den nærmest boende at lade sig konstituere i et af de andre Distrikter, hvorved Tilstanden for Hospitals-

patienternes Vedkommende bliver end mere betænkelig.

At det ogsaa vil have stor Betydning for det øvrige Land, at der er to Læger i Thorshavn, og de her til lægesøgende kunne være mere sikre paa at faa Læge, naar de komme her til, end de nu ere, naar der kun er én, der enten kan være borte paa Rejse ude i en anden Del af Distriktet eller ogsaa være bunden til Byen af en eller anden farlig Patient, er en Selvfølge. Medens det saaledes for Landet i det hele maa være af største Vigtighed at faa en Læge til ansat her i Thorshavn, er Spørgsmaalet selvfølgelig ogsaa af største Betydning for selve Byen. Folketalet her i Thorshavn, der nu er c. 1400, er jo stadig voxende og Brugen af Læge i mindst tilsvarende Grad; naar den herboende ene Læge rejser bort til Landdistriktet eller paa Inspektion eller ogsaa som konstitueret til et af de andre Distrikter, vil saa vel Hospitalet som Byen i længere Tid kunne blive uden Læge.

Det forekommer os derfor, at det stadig i voxende Grad bliver nødvendigt at faa endnu en Læge ansat her i Thorshavn. Naar man vil have Spørgsmaalet løst, gjælder det jo ogsaa om at vælge den rette Tid dertil, og det forekommer os, at der nu er gunstigere Tidshetinger end der kunne ventes at komme igjen. Som man vil have set af Fysikus Boegs Udtalelser i »Dimmalætting«, have vi i ham en Mand, som indser Nødvendigheden af, at der skaffes forøget Lægehjælp her til, saa vi ere sikre paa, at han vil støtte Sagen, og paa den anden Side vil det nu være lettere at kunne faa en Lægebolig ved Hjælp af Almueskolens Lokale end det bliver senere hen i Tiden, naar der er disponeret over dette til andet Brug. Vi ere forvissede om, at Tilvejebringelsen af en passende Lægebolig ved Hjælp af Almueskolens Bygning, naar denne ved den ny Skolebygning fuldførelse bliver overflødig som Skolebygning, ikke vil foranledige større Udgifter end By og Land uden Overbebyrdelse af Skatteyderne maa kunne overkomme.

I Haab om, at Lagtinget med os deler Ønsket om at faa en Læge ansat til her i Thorshavn, andrage vi om, at denne Sag vil blive fremmet af Tinget paa den for samme mest formaalstjenlige Maade.

Thorshavn i Juli 1894.

(89 Underskrifter.)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 15de August, vedtoges, efter Forslag af Bærentsen, at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Bærentsen, Hentze, Isaksen, Müller og Poulsen.

Den 5te September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Udvalget maa være enigt med Andragerne i at der alt nu er Trang til at faa en Læge til ansat i Thorshavn, og at denne Trang vil blive voxende efterhaanden som Befolkningen tiltager baade i selve Byen og i det store Landdistrikt. At Fysikatforretningerne og Fysikatrejserne efterhaanden ville optage mere og mere af den Læges Tid, som har at varetage Tilsynet med Øernes hele Sundhedsvæsen, er en Selvfølge, saa at det er i Øernes fælles Interesse, at Fysikus mere og mere frigjøres for sine Pligter som Distriktslæge. Som Forholdene nu ere, hvor Fysikus foruden at være Fysikus og som saadan forpligtet til, naar fornødent gjøres, at foretage Inspektionsrejser omkring i de andre Lægedistrikter, Rejser, der kunne medtage lang Tid, tillige er Enelæge for Øernes eneste Hospital og Distriktslæge i Øernes største og folkerigeste Lægedistrikt, er det en Selvfølge, at Fysikatforretningerne ikke sjældent ville komme til at kollidere med Distriktslægeforretningerne, saa det ofte vil være ham umuligt at opfylde de Pligter, der paahvile ham som Fysikus uden at forsømme de Pligter, der paahvile ham som Hospitals- og Distriktslæge og omvendt. Det er saaledes derved, at Lægen i Thorshavn tillige er Fysikus, at det heromhandlede Distrikt, hvor tillige Øernes eneste Hospital ligger, er langt værre stillet end noget andet af Øernes Lægedistrikter. At Fysikatforretningerne og Fysikatrejserne ville komme til at tiltage, naar den forventede ny Epidemilov udkommer, behøve vi her kun at pege paa. For imidlertid at kunne gøre sig Haab om at faa Regeringen til at tage sig af denne Sag og søge at formaa Bevillingsmyndigheden til at bevilge den fornødne Løn til en Distriktslæge, maa Udvalget anse det for uomgængelig nødvendigt, at der her paa Øerne selv gives Sikkerhed for, at en forsvarlig Lægebolig tilvejebringes til den eventuelle ny Læge, og for Lag-

tinget, som Repræsentant for hele Amtet, bliver saa Spørgsmaalet, hvormeget Amtskommunen kan ofre for at afhjælpe den tilstedeværende Trang til at faa en Læge til ansat i Thorshavn. For at komme til et begrundet Begreb om, hvad en passende Lægebolig vilde koste at opføre, har Udvalget foranlediget udarbejdet en Tegning med tilhørende Overslag, som vedlægges denne Betænkning. I Følge Overslaget ville Udgifterne ved Opførelsen af Lægeboligen med Kjæld, Planering og Indhegning af Grundstykke andrage 7167 Kr. 94 Øre, Grundstykkets Værdi ikke iberegnet. At Byen Thorshavn vil faa den største pekuniære Fordel ved at faa en Læge til ansat i Byen, er en Selvfølge, idet den ikke alene vil vinde en god Skatteyder, men tillige vil trække flere lægesøgende til Byen, naar der er to end naar der kun er én Læge, idet disse da ere mere garanterede imod at rejse forgjæves fordi den ene Læge er ude paa Rejse; vi mene derfor, at Thorshavn bør kunne bidrage forholdsvis meget for at opnaa det her tilsigtede Gode.

Hvad nu først Forholdet til hele Amtet angaar, og den Interesse, som alle Øerne have af, dels at være sikrede et forsvarligt Lægetilsyn af de Patienter, som indlægges paa Hospitalet, dels Interessen i, at Fysikus frigjøres mere for sine Pligter som Hospitals- og Distriktslæge og derved sættes i Stand til at varetage sine Fysikatforretninger uden at komme i Kollision med sine Pligter som Distriktslæge, saa mene vi, at Amtskommunen maa kunne ofre et passende Beløb til Hjælp til Bygningens Opførelse, et Beløb, som vi mene kunde sættes til 3000 Kr. Da Amtsfattigkassen tidligere har bidraget til lignende Udgifter, som Opførelsen af Bygningen til sindssyge ved Hospitalet, Afholdelsen af Vagtudgifterne ved Hospitalet og Bevilling til Lægeboligen i Vestmanhavn, mene vi, at det vilde være overensstemmende med de saaledes tidligere givne Bevillinger af dette Fond, at Amtsfattigkassen gav et Bidrag af 2000 Kr. Hvad dernæst den Interesse angaar, som Thorshavns Lægens Landdistrikt angaar, da mene vi, at man, i Stedet for at gaa til de enkelte Kommuner i dette for at forespørge om og hvad de hver i sær kunne bidrage, gjør rettest i og fremmer Sagen bedst og hurtigst ved at lade Amtsrepartitionsfonden overtage Forrentningen af en mindre Del af Byggekapitalen, en Del, som Udvalget har ment passende kunde sættes til 1000 Kr.; Forrentningen af denne Kapital vilde jo kun

andrage 40 Kr., og selv om man skulde ville afdrage den i 28 Aar, vilde den aarlige Udgift kun være 60 Kr. aarlig. Som bekjendt fordeles der jo af Amtsfattigkassen aarlig til Kommunerne et saa stort Bidrag til de forskellige Sogne, som Kassens Status tillader, til Hjælp til Bestridelsen af Fattigudgifterne, ligesom en Del af Amtsrepartitionsfondsskatten fordeles over paa Kommunerne efter Lagtingets Skjøn. Ved Fordelingen dels af Bidraget fra Amtsfattigkassen, dels af Bidraget til Amtsrepartitionsfonden vil Lagtinget altid have det i sin Magt at udjævne det mulige Misforhold, der efter Tingets Mening maatte være fremkommet, med Hensyn til de forskellige Kommuners Bæreevne ved de heromhandlede Bevillinger. For at lette Thorshavns Kommune og Amtsrepartitionsfonden at overtage de Udgifter, som en Lægeboligs Opførelse vil foranledige for disse, mener Udvalget at Amtsfattigkassen, der har de hertil nødvendige Midler, kunde være Laangiver til disse for den Del af Beløbet, som de maatte komme til at overtage Forrentning og eventuelt Afbetaling af.

Der er gennem Ordføreren for Udvalget konfereret med Thorshavns Kommunalbestyrelse om denne Sag, men skjønt Kommunalbestyrelsen varmt interesserer sig for Spørgsmaalet, har den ikke nu kunnet udtale sig om, hvorvidt den ser sig i Stand til at overtage det Røstbeløb, som vil fremkomme naar de 3000 Kr., som Udvalget stiller i Udsigt, være bevilgede af Lagtinget, idet den ikke, førend den under Bygning værende Almueskole var fuldført, kunde skjønne bestemt, hvor store de forøgede aarlige Udgifter vilde være, som dette Byggeforetagende vilde medføre for Kommunens Beboere. Udvalget føler sig imidlertid overbevist om, at det vil bidrage til, at faa Kommunalbestyrelsen til at strække sig saa langt, som den mener, at Byens Evner række, naar Lagtinget nu vedtager, hvad det vil yde for at afhjælpe den heromhandlede Trang til at faa en Læge til ansat i Thorshavn.

I Henhold hertil tilraader Udvalget Tinget at vedtage:

1. Under Forudsætning af at Thorshavns Kommune overtager Forrentning og eventuelt Afdrag af de med Opførelsen af en Lægebolig i Thorshavn efter den vedlagte Tegning forbundne Udgifter, og forudsat, at Regeringen maatte indgaa paa at skaffe den nødvendige Løn til en Læge til i Thorshavn, vedtager Tinget at bidrage af Amtsfattigkassen 2000 Kr. og af Amts-

repartitionsfonden 1000 Kr., samt at lade Amtsfattiggkassen af sin rentebærende Kapital give det nødvendige rentebærende Laan saa vel til Amtsrepartitionsfonden som eventuelt til Thorshavns Kommune.

2. at anmode Tingets Formand om at meddele Thorshavns Kommunalbestyrelse den skete Vedtagelse og paa Tingets Vegne modtage dens Svar; samt for saa vidt Kommunalbestyrelsen maatte indgaa paa at overtage den Del af Udgifterne ved Opførelsen af en Lægehøi, som denne maatte overskride det foran bevilgede Beløb, at indsende denne Sag med sin anbefaling til Ministeriet.

I det i Lægesagen nedsatte Udvalg, Thorshavn, den 4de Septbr. 1894.

E. D. Bærentsen, J. M. Hentze.
Ordfører.
E. Müller. Joen Poulsen.
Dione Isaksen.

Den 6te September foretoges Sagens 2den Behandling. Ordføreren (Bærentsen) refererede Betænkningen og anbefalede Sagens Overgang til 3dje Behandling, som derpaa vedtoges med 11 St. mod 0.

Den 10de September foretoges Sagens 3dje Behandling. Fra Udvalget fremkom følgende Ændringsforslag:

Tinget andrager om, at det maa pålægges den eventuelle nye Læge, ved Vakance i andre Lægedistrikter, at lade sig konstituere i disse med Forpligtelse til at opholde sig i det Distrikt, i hvilket han er konstitueret under Vakancen, og at Fysikus i den Tid bliver Enelæge i Thorshavn.

Hertil stillede O. Jacobsen følgende Underændringsforslag:

Der tilføjes: »samt at den eventuelle nye Læge kan søges af Folk udenfor Distriktet«.

Underændringsforslaget sattes først under Afstemning og vedtoges med

16 St. mod 1, hvorefter Ændringsforslaget saaledes ændret vedtoges med 15 St. mod 0. Udvalgets Forslag i dets Helhed saaledes ændret sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 20 Stemmer.

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Efter at vedlagte Andragende fra en Del Beboere i Thorshavn om Lagtingets Medvirkning til at faa en Læge til ansat i Thorshavn, var indkommet til Tinget, blev der nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer til at afgive Betænkning over samme.

Som det fremgaar af Udvalgets Betænkning i Sagen, har det i det hele tiltraadt de i Andragendet fremførte Grunde, men naar der i Andragendet er udtalt den Formening, at man kunde faa en forsvarlig Lægehøi ved at benytte den gamle Almueskolebygning, da viste det sig ved nøjere Undersøgelse, at dette var uigjennemførligt, idet Bekostningen ved Forandringen vilde blive uforholdsmæssig stor, saa at man, for saa vidt Sagen skulde fremmes, maatte opføre en hel ny Bolig, hvortil der saa blev erhvervet Tegning og Overslag, som medfølge. Efter at Betænkningen var afgivet og Sagen havde været til 2den Behandling den 6te September, kom den til 3dje og sidste Behandling i Mødet den 10de September.

Under Behandlingen blev det stærkt fremdraget, at for saa vidt en Læge blev ansat til i Thorshavn, havde Landet berettiget Krav paa at faa fuld Nytte af denne Læge, i det Tilfælde, at der var Vakance i et af de andre Lægedistrikter, saaledes at der ved Lægens Ansættelse blev opstillet som Betingelse, at han kunde tilpligtes at tage Ophold i det Lægedistrikt, han maatte blive konstitueret i under Vakancen. Afstandene heroppe ere saa betydelige og Vejrforholdene navnlig om Vinteren saa vanskelige, at det er en meget ringe Nødhjælp, der kan faas i et af de fjærnere fra Thorshavn liggende Lægedistrikter, at faa Anvisning paa at søge en i Embedet konstitueret Læge, naar denne blev ved at opholde sig i Thorshavn i Vakancetiden og kun i Ny og Næ kom til Distriktet, naar han paa Grund af Sygdom blev hentet dertil. Ligeledes mente man, at der burde gives dem, der

boede udenfor Distriktet, Tilladelse til at søge Læge i Thorshavn, naar der var 2 Læger ansatte dér, idet der af og til kunde gives enkelte farlige Tilfælde, hvor man ønskede at bruge en anden Læge end Distriktslægen. Da Rejsseudgifterne her paa Færøerne jo ere overordentlig høje og Betalingen til Lægen, selv om den beregnes efter Taxten, for længere Rejser et temmelig høj i Forhold til de herværende Formuesvilkaar, mente man, at en saadan Tilladelse til at hente Læge i Thorshavn til et af de andre Distrikter kun vilde blive brugt i yderste Nødsfald og selvfølgelig da ikke i mange Tilfælde.

I Henhold hertil blev det nedenfor som 3dje Indstillingspunkt med tilhørende Underændring vedtaget med 15 Stemmer mod ingen.

Den samlede Indstilling, saalydende:

1. Under Forudsætning af, at Thorshavns Kommune overtager Forrentning og eventuelt Afdrag af de med Opførelsen af en Lægebølg i Thorshavn efter den vedlagte Tegning forbundne Udgifter, og forudsat, at Regeringen maatte indgaa paa at skaffe den nødvendige Løn til en Læge til i Thorshavn, vedtager Tinget at bidrage af Amtsfattiggassen 2000 Kr. og af Amtsrepartitionsfonden 1000 Kr., samt at lade Amtsfattiggassen af sin rentebærende Kapital give det nødvendige rentebærende Laan saa vel til Amtsrepartitionsfonden som eventuelt Thorshavns Kommune.
2. Tinget anmoder Formanden om at meddele Thorshavns Kommunalbestyrelse den skete Vedtagelse og paa

Tingets Vegne modtage dens Svar, samt for saa vidt Kommunalbestyrelsen maatte indgaa paa at overtage den Del af Udgifterne ved Opførelsen af en Lægebølg, som denne maatte overskride det foran bevilgede Beløb, at indsende denne Sag med sin Anbefaling til Ministeriet.

3. Tinget andrager om, at det maa paalægges den eventuelle nye Læge ved Vakance i andre Lægedistrikter at lade sig konstituere i disse med Forpligtelse til at opholde sig i det Distrikt, i hvilket han er konstitueret under Vakancen, og at Fysikus i den Tid bliver Enelæge i Thorshavn, samt at den eventuelle nye Læge kan søges af Folk udenfor Distriktet.

vedtoges enstemmig med 20 Stemmer.

Idet Tinget under den i Vedtagelsen givne Forudsætning paa det bedste anbefaler denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Omsorg, som en saa vel for alle Færøerne, som særlig for Thorshavns Lægedistrikt og navnlig for Hospitalet overordentlig vigtig Sag, maa man forevrigt henvise til de i Andragendet og navnlig i Udvalgsbetænkningen anførte Motiver.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr.
1894.

L. H. Buchwaldt. E. D. Bærentsen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

XII. Forslag til Ændringer i Skoleloven af 1ste Marts 1854 f. s. v. angaar Thorshavns Almueskole.

Den 27de Avgust fremlagdes en til Skoledirektionen stilet og af denne til Lagtinget oversendt Skrivelse fra Kommissionen for Thorshavns Almueskole saalydende:

Som det vil være den høje Skoledirektion bekendt, fastsætter Loven af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne § 45, at Forandringer i Lovens §§ 2—12, 14—24, 26—29 samt 31 og 32 efter Lagtingets Indstilling kunne foretages af Kongen. Af denne Bestemmelse blev der i sin Tid gjort Brug, idet der under 1ode Februar 1879 blev udvirket en kongelig Resolution,

Jfr. Lov 1ste Marts 1854 § 14 samt § 23 in fine; kgl. Resolution af 1ode Febr. 1879 § 1.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 §§ 15 og 4; kgl. Resolution 1ode Febr. 1879 § 2.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 §§ 16 og 5; kgl. Resolution 1ode Februar 1879 § 3.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 19; kgl. Resolution 1ode Febr. 1879 § 4.

der ændrede Skolelovens §§ 14, 15, 17, 19, 20, 22 og 32. Det har imidlertid gjentagende været under Forhandling i Skolekommissionen, at de ved den omtalte Resolution foretagne Ændringer ikke længere ere hverken tilstrækkelige eller tidssvarende, og har man derfor udarbejdet nedenstaaende Udkast til en Del Ændringer, som man formener at burde foretages ved fornyet kongelig Resolution i Henhold til Lovens ovenomtalte § 45, og man skulde derfor tillade sig at anmode den høje Skoledirektion om, efter at have underkastet Forslaget sin Prøvelse, at ville forelægge det for Lagtinget til videre Foranstaltning.

§ 1.

Skolebørnene inddeles efter deres Alder og Kundskaber i Klasser og modtage Undervisning efter en af Skolekommissionen efter Samraad med Lærerpersonalet affattet Undervisningsplan; Klasseinddelingen saa vel som Undervisningsplanen approberes af Skoledirektionen.

§ 2.

Lærerpersonalet skal være pligtigt til at undervise fra 5 indtil 6 Timer daglig, fordelt paa de enkelte Klasser efter Skolekommissionens nærmere Bestemmelse.

§ 3.

Til Fritid bestemmes Tiden fra 24de December til 3dje Januar, fra Dagen før Skærtorsdag til Onsdagen efter Paaskedag, fra 3 Dage før til 5 Dage efter Pintsen, alle de nævnte Dage inklusive; desforuden en Sommerferie paa 4 Uger, der dog kan deles saaledes, at Børnene blive fri 2 Uger i Tørvetiden og 2 Uger i Høtiden, efter Skolekommissionens nærmere Bestemmelse. Endvidere er Kongens Fødselsdag, Grundlovsdagen, Sct. Olavdag og Valgdagen Fridage.

§ 4.

I ærefagene i Almueskolen ere:
a) Religion.
b) Læsning af dansk saa vel som af latinsk Tryk og Skrift.

- c) Skjønsskrivning.
- d) Retskrivning (Diktat og for de fremmelige Børns Vedkommende tillige Gjenfortælling).
- e) Tavleregning og Hovedregning.
- f) Danmarkshistorie.
- g) Geografi.
- h) Sang.
- i) For Drengenes Vedkommende Gymnastik om Vinteren, Svømning om Sommeren; Deltagelsen i Svømmeøvelserne skal dog fra Elevernes Side være frivillig. For Pigernes Vedkommende Haandgjerning.
- j) Om mulig gives lidt Undervisning i Tegning og Naturhistorie.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet vil efter Lagtingets Indstilling kunne paabyde Indførelsen af nye Skolefag, kun at Undervisningstiden ikke kommer til at overskride mere end 6 Timer daglig.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 18; kgl.
Resolution 10de Febr. 1879 § 5.

§ 5.

Børnenes Fremgang prøves én Gang aarlig umiddelbart forud for Paaskeferien ved en offentlig Examen, som afholdes i Skolekommissionens Overværelse, efter foregaaende offentlig Anmeldelse og Indbydelse til Børnenes Forældre, Værger eller Husbønder. Efter Udfaldet af denne Prøve opflytter Skolekommissionen efter Overlæg med Lærerpersonalet Børnene i Følge de dem meddelte Examenskarakterer fra de lavere til de højere Klasser og anviser dem lavere eller højere Plads.

Med de Børn, som ønskes antagne til Konfirmation, har Sognepræsten forinden Konfirmationens Begyndelse at anstille en særlig Examination. paa hvis Udfald det beror, hvorvidt han tror at kunne antage dem til Forberedelsen. De Børn, der ere antagne til Konstitutionsforberedelsen om Efteraaret og saaledes bafundne at kunne udskrives af Skolen, bør ikke desto mindre underkaste sig den anordnede Foraars-examen.

Lister, der vise Examens Udfald, blive af Skolekommissionen at indsende til Skoledirektionen.

§ 6.

Undervisningen i Almueskolen meddeles uden Betaling til de Børn, hvis Forældre eller Værger ere hjemmehørende i Thorshavns Kommune. For ethvert af de i Skolen i Henhold til Lov 1ste Marts 1854 § 13 in fine optagne Børn kan forlanges en Betaling af 50 Øre maanedlig.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 20; kgl.
Resolution 10de Febr. 1879 § 7.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 20; kgl.
Resolution 10de Febr. 1879 § 7.

Kfr. Lov om nogle forandrede Bestem-
melser i Anordningerne om Skolegangen og
om Udskrivningen af Skolen af 2den Maj
1855 § 4.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 §§ 12 og 21.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 §§ 22 og 24
kgl. Resolution 10de Febr. 1879 § 8.

§ 7.

De Forældre, Værger eller Husbønder, som ikke lade deres Børn eller Tyende besøge Skoler, hvor anordningsmæssig Examen afholdes, ere pligtige til efter Tillysning fra Skolekommissionen i Avisen eller paa anden Maade at lade dem møde ved den aarlige offentlige Examen i Almueskolen. For saa vidt de ved denne ikke godtgjøre at besidde alle de Kundskaber og Færdigheder, som jævnaldrende Børn have opnaaet i Almueskolen, ville de være at henvisse til Undervisning i denne.

De Forældre, Værger eller Husbønder, som uden Grund lade deres i den offentlige Almueskole gaaende Børn eller Tyende forsømme samme, blive af Skolekommissionen at belægge med Mulkt, hvis Størrelse ikke maa være under 10 Øre og ikke over 1 Krone for hver forsemt Dag. De idømte Bøder afsones med simpelt Fængsel, dersom de ikke straks betales.

For saa vidt de i Henhold til Lov 1ste Marts 1854 § 13 in fine optagne Børn forsømme Skolen uden antagelig Grund, villo Forældre, Værger eller Husbønder være lignende Tvangsforanstaltninger underkastede som i nærværende Paragrafs andet Stykke anført.

Blive Forsømmelserne saa hyppige, at det maa antages, at de andre Elevers Undervisning derved hæmmes, kunne de af Skolekommissionen udvises af Skolen.

Skolekommissionen kan tillade, at de Børn, som den ikke anser for nødvendigt at tilholde til fuldstændig Skolegang, kunne nøjes med at besøge Skolen et Par Gange om Maaneden for at vedligeholde, hvad de have lært.

Enhvert Barn skal, naar det har fyldt 15 Aar, fuldstændig udskrives af Skolen, naar dets Forældre eller Værge forlange det.

§ 8.

I Behandlingen af Børnene have Lærerne at rette sig efter den Loven af 1ste Marts 1854 vedføjede Instrux, indtil en saadan maatte blive approberet af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 9.

Undervisningen ved Almueskolen ledes af mindst 2 Lærere og 1 Lærerinde, af hvilke Førstelæreren, der maa have bestaaet Seminaristexamen eller en med den ligestillet Examen, beskikkes af Ministeriet for

Kirke- og Undervisningsvæsenet, medens det øvrige Lærerpersonele, der skal have bestaaet den under 9de Febr. 1871 af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet befalede Examen for Almueskolelærere paa Færøerne, beskikkes af Skoledirektionen.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 27; Lov om Byen Thorshavns økonomiske Bestyrelse af 16de Febr. 1866 § 26.

Kfr. Lov 16de Febr. 1866 § 17.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 29.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 32; kgl. Resolution 10de Febr. 1879 § 9.

§ 10.

Skolekommissionen har aarlig ved Regnskabsaarets Udgang at aflægge Regnskab over Skolens Indtægter og Udgifter i det forløbne Aar. Dette Regnskab affattes af Skolens Kasserer, der vælges af og blandt Kommissionens Medlemmer. Kassereren har derhos at indkræve Skolepenge (smkn. § 6) og Skolemulkterne (smkn. § 7) samt at udbetale Skolens Udgifter, hvortil den fornødne Sum udbetales ham af Kommunekassen. Regnskabet indsendes inden Kalenderaarets Udgang gennem Landfogderiet til Revision og Decision sammen med Kommuneregnskabet. Endvidere indsendes til Borgerrepræsentationen et Overslag over den paalagte Indtægt og Udgift for det kommende Aar inden hvert Aars August Maanedes Udgang.

§ 11.

Skolekommissionen samles i det mindste én Gang maanedlig, og ellers saa ofte Formanden eller Flertallet af dens Medlemmer anser det nødvendigt; ved dens Samlinger indføres Forhandlingerne af Formanden i en Protokol. Skolekommissionen kan tilkalde én eller flere af Lærerpersonelet, naar saadant anses fornødent, som Raadgiver, men uden Stemmeret.

§ 12.

Lærerne skulle af Kommunen aflægges med følgende Lønninger som Minimum:

1. Førstelæreren nyder 900 Kr. aarlig samt fri Bolig for en gift og frit Brændsel; han skal tillige være Degn, Kirkosanger og Organist ved Thorshavns Kirke og nyder derfor de hermed forbundne Indtægter.
2. Andenlæreren nyder 700 Kr. aarlig og fri Bolig for en gift samt frit Brændsel; han skal være pligtig til ved forefaldende Vakance at overtage Stillingen som Klokker ved Thorshavns Kirke og skal da derfor nyde de dermed forbundne Indtægter.
3. Lærerinden nyder 500 Kr. aarlig og fri Bolig for en gift samt frit Brændsel til Skolestuen.

Kfr. Lov 1ste Marts 1854 § 33, der er omændret ved Lov 16de Febr. 1866 § 1, 2det Stk. in fine.

§ 13.
Foruden de i denne Resolution bestemte Skolepenge og Bøder, henlægges til Skolen, indtil en endelig Adskillelse af Skolefondens Kapitaler kan finde Sted, af bemeldte Fond et aarligt Tilskud af 640 Kr.

Thorshavns Almueskolekommission, den 17de August 1894.

Airbødigt

Emil Bruun.

Dione Isaksen.

Poul Niclasen.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 28de August, vedtoges efter Forslag af Provsten at henvise Sagen til Kirkekasseudvalget, som afgav følgende, den 3dje September fremlagte

Betænkning.

Til undertegnede Udvalg har været henvist en til Skoledirektionen stilet samt af samme anbefalet og Lagtinget forelagt Skrivelse fra Kommissionen for Thorshavns Almueskole, hvori den nævnte Kommission andrager om, at den kongelige Resolution af 10de Februar 1879, hvorved nogle Paragrafer i Lov af 1ste Marts 1854 om Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne, i Henhold til Lovens § 45, ere undergaaede Ændringer, maatte, som ikke længere tidsvarende, ændres ved en ny Resolution i Overensstemmelse med det derom indgivne Forslag, der tillige omfatter nye Ændringer i og Tilføjelser til de Paragrafer i ovennævnte Lov, der, i Henhold til sammes § 45, kunne forandres ved kongelig Resolution.

Udvalget skal i Anledning af det samme saaledes forelagte Andragende tillade sig følgende Udtalelse:

De væsentligste af de andragne Ændringer gaa ud paa, at Skolekommissionen ikke længere skal være bunden ved, at Skolebørnene inddeles i 3 Klasser, i hvilke samtlige Børn modtage daglig Undervisning, beregnet i halve Dage, der fordeles

forskjelligt paa Sommerhalvaaret og paa Vinterhalvaaret, samt at de anordnede Ferier maa beregnes paa en anden Maade og Undervisningsfagene derhos faa en lille Forøgelse. Ved Siden deraf gaar Kommissionens Forslag hovedsagelig ud paa at samle under ét samtlige nu gjældende Bestemmelser, Thorshavns Almueskole vedrørende, for saa vidt de ere Ændringer i eller Tilføjelser til ovennævnte Lov af 1ste Marts 1854, supplerede ved Loven af 16de Februar 1866 om Byen Thorshavns økonomiske Bestyrelse.

Udvalget kan ikke se rettere, end at de andragne Ændringer maa betragtes som heldige. Med det stærkt voxende Børn Antal i Thorshavns Almueskole maa den anordnede Inddeling i 3 Klasser med halvdaglig Undervisning, der i Vinterhalvaaret ikke maa overskride 5 Timer om Dagen, ganske naturligt føles som et hemmende Baand. Det maa derfor formentlig betragtes som den naturligste Ændring og som den, der i Længden bedst vil tilfredsstille ved den stærke Forøgelse af Børn antallet, at der gives Skolekommissionen, under Skoledirektionens Kontrol, fri Hænder med Hensyn til Klasseinddelingen, Undervisningsfagernes Fordeling og Fastsættelsen af Timeantallet, kun at dette ikke maa overstige 6 Timer og selvfølgelig ikke gaa ned under 5 Timer daglig.

Den tilsigtede Forandring i Feriernes Beregning, hvorved Pintseferien forlænges paa de andre Feriers Bekostning, kan derhos

ogsaa tiltrædes, ligesom man maa finde det naturligt, at Fædrelandshistorie og Geografi fremtidig blive obligatoriske Fag i Skolen samt at Sang, Gymnastik og til Dels Svømning samt for Pigerne Vedkommende Haandgørring ligeledes optages blandt disse, medens der gives Undervisning i Tegning og Naturhistorie, for saa vidt Omstændighederne tilstede det.

At ved Siden deraf samtlige nu gjældende Bestemmelser, vedrørende Thorshavns Almueskolevæsen, for saa vidt de afvige fra, hvad der er anordnet i Skoleloven af 1ste Marts 1854 samles under ét, kan formentlig kun betragtes som en Vinding i hvilken Forbindelse man skal henpege paa, at de foreslaaede Minimumslønninger for Lærerpersonelet svarer til den Løn, som for Tiden er dette tillagt.

I Henhold til foranstaaende skal Udvalget tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

Lagtinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Indstilling om, at der, ved sammes gunstige Forsorg, maatte udvirkes en allerhøjeste Resolution overensstemmende med hofølgende Forslag til en saadan af 17de f. M. fra Kommissionen for Thorshavns Almueskole.

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn, den 3dje Septbr. 1894.

J. C. Evensen, J. H. Schrøter.
Ordfører.

Dione Isaksen.

Den 5te September foretoges Sagens 2den Behandling. Ordføreren (Provsten) refererede Betænkningen og de enkelte Bestemmelser i Forslaget, idet han anbefalede Sagens Overgang til 3dje Behandling, hvilken vedtoges med 15 St.

Den 8de September foretoges Sagens 3dje Behandling. Forslaget behandlede og afstemtes i følgende Afsnit:

§ 1 vedtoges med 16 St. mod 0.
§ 2 vedtoges med 15 St. mod 0.
§ 3 vedtoges med 16 St. mod 0.
§ 4 ligeledes med 16 St. mod 0.
§ 5 vedtoges med 17 St. mod 0.
§ 6 vedtoges med 16 St. mod 0.
§§ 7-13 sættes samlede under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

Derefter sættes Forslaget i dets Helhed og Udvalgets Forslag til Indstilling under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 19 Stemmer (Effersø var fraværende).

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling enstemmig med 19 St. vedtaget at indgaa til det høje Ministerium med Indstilling om, at der ved sammes gunstige Forsorg maatte udvirkes en allerhøjeste Resolution overensstemmende med hofølgende Forslag til en saadan fra Kommissionen for Thorshavns Almueskole.

Idet man nu herved har den Ære at indsende det omhandlede Forslag til det høje Ministeriums videre gunstige Forsorg, skal man, som nærmere Motivering, tillade sig at henvise til selve Forslaget samt den samme indledende Skrivelse til Skoledirektionen fra den nævnte Skolekommission og til den Betænkning, som det i Sagen nedsatte Udvalg har afgivet.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 12te Septbr. 1894.

L. H. Buchwaldt. J. C. Evensen,
Ordfører,

Joan Poulsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

XIII. Andragende om Præstegaardstroers Overgang til Selvejendom.

Den 31te Juli fremlagdes følgende Andragende fra Trøbesiddere paa Onegærde Præstegaard:

Da der er udkommen en ny Trø-Lov for Færgerne, der sikrer Besidderne af Trøerne Ejendomsret til Trøerne ved Kjøb af samme, og da Præstegaardstroerne ikke ere indbefattede under Trøloven, saa er det i den Anledning at vi undertegnede Trøbesiddere af Præstegaarden Onegærde paa Viderejde, henvende os til det ærede Lagting med Anmodning om at arbejde hen til at faa Præstegaardstroerne indbefattede under samme Betingelse, som Trøerne af af Statens Fæstegods.

Enhver, der har noget virkeligt Kjendskab til Trøbesidderne paa Præstegaarden Onegærde paa Viderejde, maa vistnok indrømme, at det er mindre heldige Vilkaar, vi ere undergivne, idet man ikke alene ikke sidder betrygget paa Trøerne, men der kan let komme en Præst, som finder paa, om ikke at tage Trøerne fra os, saa dog at gjøre Betingelserne for Besidderne temmelig besværlige.

For Tiden ere Betingelserne saaledes:

For hvert Kofoder betales 12 Kroner aarlig, derunder indbefattet Ret til Tørveskær i Haugen; men Lejen har i ældre Tider været højere, for 25 Aar siden var Lejen 16 Arbejdsdage aarlig.

Desuden ere vi forpligtede til at ro paa Fiskeri med Præstens store Baade, og gaa derved glip af den Fortjeneste, som er ved at holde Baad og skaffe det bedst mulige Mandskab til at drive Baad sammen med.

Heraf vil det ses, at det er ikke lette Byrder vi have, og saa vidt vi vide, er der andre Præstegaarde, hvor Betingelserne ere lige saa uheldige.

Vi have derfor det Haab, at det ærede Lagting vil andrage paa, at Trøbesidderne paa Præstegaarden ikke alene sikres Besiddelsen af Trøerne, men at disse kunne overdrages til Selvejendom paa lignende Vil-

kaar, som er bestemt for Fæstegaards-Trøerne.

Viderejde, den 13de Juli 1894.

Jens Jacobsen.	Joan Hejnesen.
Ole Sørensen.	Joan Tommassen.
Thomas Simonsen.	Joan Hansen.
Johannes Hejnesen.	Karl M. Hansen.
Just Justsen.	J. M. Matras.
H. Joensen.	

Til Lagtinget.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 4de August, vedtoges, efter Forslag af Effersø, at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Andersen, Bærntsen, Djurhuus, Petersen og Schrøter.

Den 4de September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Under 13de April d. A. udstedtes en Lov, hvorefter Besidderen af et Jordstykke, indtaget af den til Statens Fæstegods paa Færgerne hørende uopdyrkede Hauge og opdyrket af dem, der med Fæstereis Samtykke have indtaget det, og dennes Arvinger — kunde fordrø det til Selveje paa visse i Loven bestemte Vilkaar.

Disse Vilkaar ere satte saa lavt under Hensyn til det betydelige Arbejde, der er anvendt paa Indhegningen af Jordstykket (Trøen) og Opdyrkingen af det, og Grundene til Loven vare, at det anerkjendtes, at Opdyrkeren ikke alene burde sikres Besiddelsen af Trøen i sin og Enkes Livstid, men at den burde sikres hans Arvinger,

saa at den ikke ved Besidderens og Enkens Død faldt tilbage til Fæstet.

Udstedelsen af denne Lov, der, som nævnt angik Statens Fæstegods, har givet Anledning til, at 11 Trømænd paa Præstegaarden Onegærde paa Viderø, Norderøernes Præstegjæld, have indsendt et Andragende til Lagtinget om, at Præstegaardstrøerne maatte kunne overgaa til Selveje paa lignende Vilkaar som Trøerne paa Statens Fæstegods, og er dette Andragende henvist til Behandling af under tegnede Udvalg.

Udvalget har erkjendt, at der, hvad Andragerne offer deres Udtryk i Andragendet synes at være gaaede ud fra, selvfølgelig ikke kunde være Tale om, at Loven af 13de April d. A. af Lagtinget foreskodes udvidet til Præstegaardens Jord.

Skulde en Del af denne frasælges, maatte Forslaget til en Lov i saa Henseende udgaa fra det Ministerium, der repræsenterer Præstegaardsjorden, nemlig Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

En Lov angaaende Salg af Præstegaardens Jord behandlede af Lagtinget i dettes Samling i 1892, men uden at denne Behandling ledede til noget Resultat. Udvalget har ikke fundet sig foranlediget til at optage dette Spørgsmaal under sin Drøftelse, men har indskrænket sig til det foreliggende Andragende om Overgang til Selveje af alt indlagte Trøer, en Sag, der formentlig maatte kunne ordnes ad Frivillighedens Vej, ved Overenskomst mellem Beneficiarius og Trømand.

Da Andragendet imidlertid angaar Præstegaardstrøer i det hele, har Udvalget rettet en Henvendelse til samtlige færøske Sognepræster. Disse have svaret med Undtagelse af Sognepræsten i Sandø Præstegjæld, fra hvem der ikke er indløbet noget Svar paa den til ham stillede Henvendelse. De modtagne Svarskrivelser med Bilag, ialt 10 Stkr., fremlægges. Hvad Udvalget bl. a. har bedt Sognepræsterne besvare, er Spørgsmaalet om, hvorvidt der fra deres Side vilde være noget til Hinder for, at de alt indlagte Trøer overgik til Selveje.

Fra Sognepræsterne paa Østerø, Norderøerne, Sydstrøm og Suderø er der indløbet imødekomende Svar. Derimod have Sognepræsterne for Nordstrøm og Vaagø erklæret sig uvillige til at tilstede Overgang til Selveje. Den første af disse har, motiveret herved, ikke givet nogen Oplysning om Trøforholdene, den sidste har

erklæret, at han ikke vilde være villig til for sit Vedkommende at samtykke, med mindre den aarlige Rente af den indkomne Salgssum vilde naa den Leje, der burde svares.

Udvalget maa selvfølgelig anerkjende Berettigelsen for enhver Beneficiarius til i sin Embedstid at nægte Samtykke til, at en Del af Præstegaardens Jord fraskilles, men har ej heller kunnet andet end indrømme det uheldige og usikre i den Stilling, en Trømand paa Præstegaardsjord indtager. Han selv og hans Fædre have nedlagt et betydeligt Arbejde i Trøen, saa at den fra at være værdiløs Jord repræsenterer en for hans Forhold betydelig Værdi, paa denne Jord har han bygget Hus, altsaa uden at øje Grunden.

En ny Beneficiarius kan forhøje den Afgift, der svares af Trøen, han er i sin juridiske Ret dertil, og vil, ukjendt med Forholdene, mulig ogsaa mene at være i sin gode Ret til at fordrø en Afgift, der svarer til Trøens nuværende Værdi. Tidligere vare Trømændene paa Statens Fæstegods stillede paa samme Vilkaar, nu er Spørgsmaalet der løst, og det er ikke til at undres over, at Trømændene paa Præstegaardsjorden ogsaa kunde ønske deres Stilling betrygget.

Hvor Overenskomst mellem Beneficiarius og Trømand om Overgang til Selveje kan opnaas, hvad der altsaa er Mulighed for med Hensyn til Trøerne paa 4 af Præstegaardene, vil der fra Beneficiarii Side ikke være noget til Hinder for en Forandring i de uheldige Forhold.

Hvor Overenskomst for Tiden ikke kan opnaas, vil Hindringen fra Beneficiarii Side i hvert Fald være fjærnet ved Embedsledighed.

Udvalget skal dog benytte Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa, at hvor nogen Trø er indlagt paa en af Annexgaardene, udfordres tillige Samtykke af Præsteevnen som Beneficiaria.

Udvalget foreslaar, at Lagtinget retter en Henvendelse til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om, at dette

1. i Henhold til kgl. Resolution af 2den Decbr. 1849, hvor Overenskomst mellem Beneficiarius og Trømand om Overgang til Selveje af en Trø er til Stede, vilde bevilge Afhændelsen, og
2. hvor Overenskomst ikke er til Stede, da i Tilfælde af Embedsledighed vil give Trømanden Adgang til at erholde

sin Trø til Selveje paa lignende Vilkaar som efter Lov af 13de April d. A.

I Udvalget for Præstegaardstrøernes
Salg, den 3dje Septbr. 1894.

N. Andersen, E. D. Bærentsen,
Ordfører,

J. C. Djurhuus. Fr. Petersen.

J. H. Schrøter.

Uddrag

af

de fra Præsterne til Udvalget indsendte Erklæringer.

A. Norderøerne.

Pastor Knudsen har ikke noget at erindre imod, at Trøerne overgaa til Selvejendom paa Betingelse af, »at Præstekaldets Indtægter ikke lide noget Skaar ved Overgangen.«

Trømand Joen Hejnosen har tillige indsendt nogle af Præsten attesterede Oplysninger og Afskrift af en Kontrakt, hvoraf fremgaar følgende:

Der er 9 bebyggede Trøer og 2 ubebyggede (begge tilsammen af Størrelse som en af de andre). De bebyggede Trøer ere, for saa vidt de vare indlagte . . . , blevne taxerede til 1 Kofoder hver, men antages i velopdyrket Stand at kunne fodre 2 Kør (Sommer og Vinter). Alle Trøerne ere i Leje, og hver Præst plejer for sin Embedstid at oprette Kontrakt. For hver Trø, som Lejeren selv maa »bebygge og dyrke«, samt for Tilladelse til at skære den til eget Husbrug fornødne Tørv, »skrabe Korke« og »rive Bark« betales en aarlig Leje af 12 Kr. (eller 8 Dagsarbejder paa egen Kost, om Lejeren foretrækker dette). Lejeren har Ret til at sommergræsse 2 Kør i Haugen, og skal for hver saadan, der har kælvet eller er drægtig med Kalv, betale 2 Kr. aarlig; han skal betale »Præsttal« og Kornrende; han har Ret til at holde Hund, men skal om »Efteraaret, Vinteren og Foraaret lade sit Gærde være aabent for Faarene«. — Kontrakten indeholder ikke noget om, at Trømandene ere pligtige til at ro paa Fiskeri med Præstens store Baad, men Joen Hejnosen forudsætter, at disse, om de kunde faa Trøerne for 25 Gange Lejen, vilde forpligte sig til at be-

mande Præstens store Baad med en Mand fra hver Trøeslæde (om en arbejdsdygtig Mand er i Huset), »da Baadene ere en vigtig Indtægtskilde for Præsten«. Han slutter med: »Naar vi forpligte os til at drive Præstens store Baad paa Fiskeri, saa ønske vi dog, at denne Forpligtelse kun skal gælde, saa længe der er Præster paa Onegærde, ikke derimod hvis Onegærde skulde gaa over til andre Besiddere.«

B. Østerø.

Provst Evensen meddeler: »Fra Præstegaarden »Næs« er der indlagt 5 Trøer af Størrelse fra $1\frac{1}{2}$ til 3 Kofoder (Vinterfoder), hvoraf 2 ere indlagte af de nuværende Besiddere, de 3 ved Arv ere gaaede over til disse. Fra Annexgaarden »Torkildshøj« er der indlagt 2 Trøer henholdsvis paa 2 og 3 Kofoder, der dels ved Arv dels ved Overdragelse ere tilfaldne de nuværende Besiddere. Alle disse Trøer ere bebyggede.« — Forholdet har aldrig været ordnet ved skriftlig Kontrakt, men som det i Tidens Løb har udviklet sig, »har Trømandenes Besiddelse nu faktisk Karakteren af Arvefæste, idet de dog derhos betragte sig som hørende, i videre Forstand, til Præstens Husstand og ogsaa gjøre Krav paa at betragtes saaledes af denne.« »De Rettigheder, som de ommeldte Trømand stedse have nydt og nyde, ere følgende: Brugsret for dem selv og Efterkommere til de Trøer, de ere bosiddende paa, med Rettighed til Sommergræsning i Præstegaardens Hauge for de Kør, der kunne vinterfodres af Trøerne, hvorhos de have fri Afbenyttelse af Præstegaardens Tyr, Tiendefrihed for Korn og Koriende, Ret til Tørveskær til Husbrug i Præstens Hauge, Ret til at have et Moderfaar og et Par Gæs gaaende i Haugen. Endvidere oppebærer enhver af Trømandene, foruden andre Smaaretigheder af mindre Betydning, et godt Slagtelam hvert Efteraar. . . . Som Vederlag for disse Rettigheder have Trømandene den Forpligtelse at gjøre visse Skydsture i Præstens Tjeneste til Thorshavn. Antallet af disse Ture har, siden Fisketiendens Afløsning, efter Overenskomst ikke oversteg 14 om Aaret for hver Trømands Vedkommende.« Trømandene have Ret til at holde Baade, men kun én har benyttet denne Ret og for en Tid holdt en Firemandsfaar. »Da det ikke kan betale sig for dem at holde de store Baade med tilhørende Baadhus, har Præsten selv holdt disse.« Foruden de nævnte Trøer er der af Toftøhauge, i hvilken Annexgaarden er

Lodtager, baade paa Tofte og i Ridevig indtaget flere Trøer, af hvilke der som Trø- og Haugeleje svares 3 Kr. aarlig for hver Ko. der sommergræsses i Haugen. Trøerne kunne uden Skade for Præste- og Annexgaardens Drift fraskilles disse, og vil Præsten, for sit Vedkommende, gjerne give sit Samtykke dertil.

Paa Provstegaarden »Garshod« findes ingen Lejetrøer.

C. Nordstrøms.

Pastor Madsen er ikke villig til at give Samtykke til, at Trøerne overgaa til Selvejendom, og meddeler derfor ingen Oplysninger.

D. Sydstrøms.

Pastor Bruun nævner kun en Trø i Nordredal. Den er indlagt af Nordredals Hauge (Halvdelen beneficeret Gods) og ved Kontrakt overdraget Lejeren og hans Hustru for Livstid. For denne Trø, der ialt er paa c. 3 Kofoders Størrelse, svares en Leje af 5 Kr. aarlig. Lejeren har Ret til at græsse 3 Kør i Haugen mod en Leje af 2 Kr. pr. Ko aarlig, samt Ret til Tørveskær imod for hver 90 Løb at levere et Dagsarbejde paa 12 Timer. Han skal svare Tiende efter Loven. Præsten har for sit Vedkommende ikke noget imod at Trøen overgaa til Selvejendom, men gjør opmærksom paa, at Annexgaarden Nordredal i Egenkab af Enkesæde for Tiden indehaves og bestyres, ikke af Sognepræsten, men af Enkefru Jacobsen i Kjøbenhavn som Beneficiaria.

E. Vaags.

Pastor Johansen opgiver (foruden nogle Trøestykker, der ligge i Fællig med Odelstrøer) følgende Trøer, som ere bortlejede dels fra Præstegaarden alene, dels fra denne og Annexgaarden i Forening:

1. Haraldstrøen anslaaes til 1 Kofoder (Sommer- og Vinterfoder). Jorden var oprindelig af daarlig Beskaffenhed, men den dygtige Opdyrker har i Tidens Løb gjort den til en af de bedste Trøer. Aarlig Leje 8 Kr.
2. Abrahamstrø anslaaes til et Vinterfoder. Aarlig Leje 6 Kr.
3. $\frac{1}{10}$ af Leitistrø anslaaes til $\frac{1}{4}$ Foder. »Lejeren har hidtil ingen Pengeafgift svaret af denne Trø, som er uden synderligt Værd for Jensegårde.«
4. Nord i heydum, 1 knapt Kofoder (Sommer- og Vinterfoder). Indlagt i den yngre Pastor Engelsteds Tid.

»Hidtil have Lejerne (2) ikke svaret Pengeafgift, men de ere vistnok begge tilbøjelige og i Stand til at gjøre det, naar det ønskes af dem.«

5. Præstetrøen, 1 Vinterfoder, indbegnet i Provst Struers Tid. »Det er kun en ubetydelig Del af Trøen der er opdyrket, hvilket dels hidrører fra at Opdyrkeren er en ældre mindre energisk Mand, dels fra at Gærdet om Trøen ikke er spjdehøjt Opdyrkeren svarer ingen Pengeafgift, men er pligtig at holde det nuværende Gærde om Trøen vedlige.«
6. Endelig har Pastor Johansen truffet Aftale med en Mand fra Midvaag om Indtagelse af en ny Trø paa 1 Kofoder (Vinter- og Sommerfoder), men Betingelserne ere ikke fastsatte.

Alle Trøerne ere ubebyggede og i Leje paa ubestemt Aaremaal; ang. 1, 2 og 5 foreligger skriftlig Kontrakt, ellers er det Sædvane, at der træffes mundtlig Aftale, naar en ny Præst tiltræder Embedet. Trømændene have hverken Ret til Tørveskær eller Udrægster, de svare til Dels Tiende til Beneficiarius. De 4 førstnævnte Trøer kunne uden Skade for Gaardens Drift fraskilles denne, for den nye Trøs Vedkommende er Spørgsmaalet tvivlsomt og for Præstetrøens Vedkommende vilde en Fraskillelse »være til stor Skade for Gaardens Drift«. af Hensyn til Faarenes Vintergræsning m. v. Pastor Johansens udførlige Erklæring slutter saaledes: »Skjønt det under de nuværende Forhold ikke er store Indtægter, der tilhøre Beneficiarius fra Trømændene, kan jeg dog for mit Vedkommende erklære, at jeg for Embedets Skyld ikke vil være tilbøjelig til at afstaa Trømændene deres Lejetrøer, med mindre den aarlige Rente af den indkomne Salgssum vil naa ikke blot Størrelsen af den Leje, der nu svares, men af den Leje, der burde svares. Dette vil imidlertid næppe kunne naas ved Salg efter Trølovens Salgspriser. Desuden finder jeg det rimeligt, at denne Sag ordnes frivillig ved Forhandling mellem Beneficiarius og Trømanden og ikke ved Lov.«

F. Sudersø.

Pastor Petersen skriver, at der af det Sudersø Præsteembede tilhørende Jordegods kun er indlagt en Lejetrø, beliggende i Kvalbø. Trøen er af 1 Kofoders (Sommer- og Vinterfoder) Størrelse, indlagt for et Par Aar siden af 2 Mænd i Kvalbø. Lejen er lægges med 4 Kr. aarlig, første Gang i 1000.

Kontrakten, der er approberet af Ministeriet, nævner intet om, hvorvidt Præsten skal have Tienden eller Trøen skal være tiendefri, derimod hjemler den Opdyrkerne Ret til Drivtang, naar der ikke haves Brug for denne til Gaardens egen Drift, Ret til i Udmarken at tage Sten til Gærdernes Opførelse og Vedligeholdelse, samt Muldjord til at dække de Steder i Trøen, hvor Jordlaget er tyndt eller aldeles mangler. Endelig stilles Vinterfredning uden særligt Vederlag i Udsigt, da Trøen, efter sin Beliggenhed, aldrig vil komme til at afgive Vintergræsning for Præstens Faar. Af sidstnævnte Grund vil Trøen uden Skade for Gaardens Drift kunne fraskilles denne, og Præsten har for sit Vedkommende ikke noget imod at den bliver solgt efter de i Trøloven af 13de April d. A. fastsatte Regler.

Fra Sognepræsten paa Sandø indkom ingen Erklæring.

Den 6te September foretoges Sagens 2den Behandling. Ordføreren (Andersen) refererede Betænkningen og anbefalede Sagens Overgang til 3dje Behandling, som derpaa vedtoges med 16 St. mod 0.

Den 8de September foretoges Sagens 3dje Behandling. Under Forhandlingerne fremkom følgende

Ændringsforslag fra Isaksen:

Som 3dje Indstillingspunkt foreslaas:

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet anmodes om ved indtrædende Vakance i Præsteembederne at forbeholde sig Ret til at afhænde Stykker af de bemeldte Embeder til lagte Hauger til Opdyrkning paa lignende Vilkaar som i Lov af 13de April 1894.

At dette Ændringsforslag toges under Forhandling og Afstemning, tillodes med 19 St. mod 0.

Afslutning begjæredes af Bærentsen, Andersen, Schrøter og Næs, men da kun 8 stemte herfor og ingen imod, fortsattes Diskussionen.

Isaksens Ændringsforslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0. Derefter sattes Udvalgets Forslag

Post 1 og 2 samt Ændringsforslaget samlede under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 18 St. (Hentse stemte ikke og Müller var fraværende.)

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

I Anledning af en Ansøgning fra samtlige Trømænd paa Præstegaarden Onerørde, Norderøernes Præstegjæld, til Lagtinget om, at dette vilde arbejde hen til, at Præstegaardstrøerne kunde overgaa til Selveje paa lignende Vilkaar som Trøerne paa Statens Fæstegods efter Lov af 13de April d. A., har der af Lagtinget været nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Udvalget har under 3dje ds. afgivet sin Betænkning, hvilken vedlægges tilligemed 10 Bilag, samt Ansøgningen under Bil. 1 og 2.

Som det af Betænkningen og Bilagene vil ses, er der tilskrevet Provsten og samtlige færøske Præster angaaende deres Stilling til Sagen, og der er fra Præsteskabets Side, naar 2de af Præsterne undertages, intet til Hinder for, at Trøerne paa Præstegaardene kunne overgaa til Selveje alt i de nuværende Beneficiaries Tid.

Udvalget havde ment, at da der ret naturlig hos Trømændene paa Præstegaardene kan næres Ønske om snarest at maatte stilles lige med Trømændene paa Statens Fæstegods, vilde det være heldigst for Sagens sikrere og hurtigere Fremme at indskrænke sig til en Henvendelse til det høje Ministerium kun angaaende de alt indlagte Trøer, saaledes at Spørgsmaalet om Indtagelse af nye Smaalodder til Opdyrkning ordnedes senere ved Lov, om ikke før, saa samtidig med at Præstegaardene solgtes, og Bestemmelse om disses Udparcellering toges.

De af Udvalget i Følge dette Synspunkt foreslaaede Indstillingspunkter vare, at Lagtinget ved Henvendelse til det høje Ministerium anmoder om, at dette

1. i Henhold til kogl. Resol. af 2den Decbr. 1849, hvor Overenskomst mellem Beneficiarius og Trømand om Overgang til Selveje af en Trø er til Stede, vilde bevilge Afhændelse, og
2. hvor Overenskomst ikke er til Stede, da i Tilfælde af Embedsledighed vil give Trømanden Adgang til at erholde sin Trø til Selveje paa lignende Vilkaar som efter Lov af 13de April d. A.

Ved Sagens 3dje Behandling blev imidlertid det Spørgsmaal rejst, om det ikke, ligesom ligeoverfor Fæsterne var sket ved Lov af 13de April d. A., saaledes nu ligeoverfor Præsterne burde være Tilfældet, at der af Præstegaardene kunde selv mod Beneficiarii Vilje indlægges nye Trær.

Der blev herimod gjort gjældende, at fremtidig Indlæggelse af Trær paa Præstegaardene sikkert ikke i Fremtiden, lige saa lidt som tidligere, vilde blive nægtet af Beneficiarius, og at det dog maatte være ønskeligt, hvad alle vare enige om, at Spørgsmaalet om de alt indlagte Trær snarest ordnedes, uden at andre Spørgsmaal sættes i Forbindelse med det.

Et Ændringsforslag fra D. Isaksen, Bilag 3, lydende saaledes:

3. »Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet anmodes om ved indtrædende Vakance i Præsteembederne at forbeholde sig Ret til at afhænde Stykker af de bemeldte Embeder til lagte Hauger til Opdyrkning paa lignende Vilkaar som i Lov af 13de April 1894.»

vedtoges imidlertid med 15 Stemmer.

Samtlige 3 Indstillingspunkter vedtoges derefter undet Et med 18 Stemmer, idet der nemlig næredes Forvisning om, at, saafremt det høje Ministerium ikke strax kunde indgaa paa alle Indstillingspunkter, det dog vilde indgaa paa de 2de første, hvorved det Spørgsmaal, hvorom Ansøgerne havde henvendt sig til Lagtinget, fik en Løsning, som Billighed i høj Grad talte for.

Idet Sagen herved fremsendes, anbefales de af Lagtinget gjorte 3de Indstillinger underdanigst til det høje Ministeriums Forsorg.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr.
1894.

L. H. Buchwaldt.

N. Andersen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

XIV. Andragende om Bortsprængning af et Skær i Sundet „Strømmen“ mellem Strømø og Østerø.

Den 20de Avgust fremlagdes følgende Andragende fra Handlende i Thorshavn:

Der har i mange Aar været talt om den store Gene det volder vore Sejlfartøjer, at disse ikke kunne passere Sundet mellem Østerø og Strømø, men ofte maa gaa den lange Vej østen om Østerø eller vesten om Strømø for at komme til og fra Ejde, Haldersvig og Langesand, hvilket jo dels

er en kostbarere Tur og dels farligere end om man gennem den saakaldte »Strøm« kunde sejle til og fra disse Steder. Nu er der ydermere begyndt en Industrigren ved Langesand, som for Fremtiden vil komme til at benytte dette Færvand, hvis det bliver ryddet saaledes, at Skibe uden Fare kunne benytte den meget kortere og farefri Vej til og fra Thorshavn, og efter Sigende skal der allerede være et nyt Hvalfangerselskab, der tænkes at have Station ved Nordskaale,

som ligeledes vil have Nytte af at den »Fles«, der ligger i Midten af Strømmen, kunde blive bortsprængt.

Vi undertegnede tillade os derfor at anmode det høje Lagting om dette ikke vilde gjøre Udveje for at faa denne Hindring for Skibsfarten gennem Sundelaget fjærnet, hvilket vi mene let maa kunne lade sig gjøre naar Orlogsmanden om Sommeren er her, da man fra denne kunde erholde saa vel Dynamit som elektriske Ledninger, hvorved man fra Land kunde bortsprænge den ommeldte »Fles« eller Sten. Hullene kunde bores paa Forhaand, saa at alt var færdigt til Sprængning, naar Orlogsmanden kom hertil.

Thorshavn, den 20de Avgust 1894.

M. C. Restorff & Sønner.

pr. pr. A. W. Skibsted Johs. Hansen.
Cl. Jacobsen.

J. P. Evensen. V. Mohr.

Jens Olsen. Jacob Lützen.

R. Andersen. A. W. Restorff.

J. M. Restorff. H. A. Djurhuus.

J. Hansen. E. D. Bærentsen.

Finsen.

Til

Færøernes Lagting.

Den 23de Avgust kom Sagen til foreløbig Behandling. Bærentsen foreslog at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager, medens Müller foreslog at henvise den til det Udvalg, der var nedsat i Nr. IX. Bærentsens Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0. Herved bortfaldt Müllers Forslag.

Den 27de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til Lagtinget er fra Thorshavns Kjøbmænd fremsendt et Andragende af 20de ds. om Lagtingets Medvirkning til at et Skær, der ligger i Sundet mellem Strømø og Østerø og er til Hinder for Skibsfarten, maa blive bortsprængt, og er dette Andragende henvist til undertegnede Udvalg.

Efter de Oplysninger, Udvalget har forskaffet sig, er Sundet paa det Sted, hvor Skæret, en saakaldt Fles, ligger, c. $\frac{1}{2}$ Mil norden for Strømøes, c. 20 à 30 Favne bredt. Flesen ligger midt i Strømmen, er tør ved Lavvande, den øverste Del af den er c. 6 Al i Kvadrat, men dens Fod er bredere, hvor bred kan ikke skjønnes paa Grund af den Tang, der ligger om Flesen; ved Højvande er der c. 6' Vand over den. Paa Siderne af den er der ved Højvande c. 9', ved Lavvande c. 4'.

Paa Grund af Sundets ringe Bredde paa det ommeldte Sted, staar der en haard Strøm, og Stedet er derfor meget farligt for de Baade, der ere nødte til at passere det, og for de Skibe, der vove det for at undgaa den lange og besværlige Vej østen om Østerø eller vesten om Strømø. Der er mange Baade, der ere kæntrøde og mange Skibe, der have stødt paa Flesen.

Udvalget maa fuldtud erkjende den store Betydning, en Sprængning af Flesen vilde have for Besejlingen; Løbet kunde da uden Fare passeres af Skibe og Baade, og Strømmen vilde sikkert ikke mere være saa haard. Foruden Handelsstanden er Befolkningen navnlig i følgende Bygder paa Strømø: Strømø, Kollefjord, Thorsvig, Kvalvig, Nybo, Haldersvig og Tjørnevig, — og paa Østerø: Ejde, Svinæer, Nordskaale, Øre og Selletræ interesserede i, at løbet ryddeliggjøres.

Det turde derfor ogsaa være hævet over enhver Tvivl, at Beboerne i disse Bygder vilde tage Del i Arbejdet, hvad de sikkert helst vilde gjøre in natura. Sprængningen har en saa stor almen Betydning, at Udvalget maa tilraade, at der af Lagtinget bevilges et Beløb som Tilskud til Arbejdets Udførelse.

Vanskeligheden ligger i teknisk Vejledning til Arbejdets Udførelse, først ved Sprængningen, derefter ved Borttagelsen af de sprængte Sten, og da en saadan teknisk Ledelse aldeles mangler her paa Øerne og vil være meget bekostelig at forskaffe, tillader Udvalget sig at foreslaa:

1. at Lagtinget gennem Justitsministeriet retter Hørvendelse til Marineministeriet om, at dette, naar Orlogsskibet i Aaret 1895 er her under Øerne vilde lade Flesen i Sundet mellem Strømø og Østerø undersøge, lade udføre den Del af Arbejdet, navnlig Bortsprængningen, der formentlig bør ske ved Dynamit, som udfordrer en Tekniker, og give Anvisning paa den Del af Arbejdets Udførelse, som derefter kan ske af Sundelagets Beboere,

samt at, under Forudsætning af, at Marineministeriet vilde yde den ommeldte Bistand,

2. Befolkningen i Sundelaget med deres Baade, efter Forhandling mellem Amtet og Forstanderskaberne, bygdevis udfører det nødvendige Gangdagsarbejde med Boring af Sprænghuller og Bortskaffelse af de sprængte Sten, og
3. Lagtinget af Amtsrepartitionsfonden bevilger et Beløb af indtil 200 Kr. til Borttagelse af de sprængte Sten, naar hertil udfordres Skib med Kran, dog at Sundelagets Befolkning ogsaa naar Skibet er nødvendigt, er pligtig til det i Post 2 ommeldte Gangdagsarbejde, hvad enten dette sker om Bord paa Skib eller i Baad.

I Udvalget for forskelligartede Sager, den 25de Avgust 1894.

N. Andersen, J. C. Djurhuus.
Ordfører. E. Müller.

Den 29de Avgust kom Sagen til 2den Behandling. Spørgsmaalet om Overgang til 3dje Behandling sattes under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændrings- og Underænderingsforslag:

A. Motiveret Ændringsforslag fra Petersen:

Da Beboerne af Sundelaget formentlig ikke ere særlig interesserede i at faa den omhandlede Fles fjærnet, eftersom den ikke i nogen væsentlig Grad kan siges at være til Hinder for Baadtrafikken igjennem Sundet, og da man, forinden en sagkyndig Undersøgelse af nævnte Fles har fundet Sted, ikke kan have nogen Mening om, hvilke Omkostninger der ville være forbundne med dens Bortsprængning, er det antagelig rettest, at Tinget foreløbig indskrænker sig til at faa oplyst, paa hvad Maade og med hvilke Omkostninger Flesen vil kunne fjærnes, for saa bagefter at træffe Bestemmelse om videre Foranstaltninger, hvorfor man i Stedet for Udvalgets Forslag tillader sig at foreslaa:

1. Lagtinget retter igjennem Justitsministeriet en Henvendelse til Marineministeriet om at lade det ved Island

og Færøerne stationerede Orlogsskib, naar dette i Sommeren 1895 er her under Ærne, undersøge den i Sundet mellem Strømø og Østerø liggende Fles, særlig med Hensyn til paa hvad Maade og med hvilke Bekostninger den maatte kunne bortsprænges, og efter endt Undersøgelse give Færø Amt Meddelelse om Undersøgelsens Resultat.

2. Forøvrigt udsættes Sagen til næste Aar.

B. Fra Udvalget:

I Indstillingen Punkt 1 tilføjes efter: »at Marineministeriet vilde yde den ommeldte Bistand« Ordene »og at« og i Punkt 2 udgaar efter »de sprængte Sten« Ordet »og«.

C. Fra Schrøter

(Underænderingsforslag til A.):

Imellem 1 og 2 indskydes:

»Amtmanden anmodes om at indlede Forhandlinger med vedkommeude Forstanderskaber og Andragerne om, hvorvidt de førstnævnte ere villige til at lade Beboerne i de ved Sundelaget værende Bygder yde Pligtarbejde og de sidstnævnte paa anden Maade yde Bidrag til Skærrets Bortsprængning og de sprængte Stens Bortfjærnelse.»

Den 1ste September foretoges Sagens 3dje Behandling. Petersens Ændringsforslag Post 1 (A 1) sattes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0; derpaa sattes Schrøters Underænderingsforslag (C) under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0; endelig vedtoges Petersens Ændringsforslag Post 2 (A 2) med 15 St. mod 0. Herefter betragtedes Udvalgets Forslag (med Ændringsforslag B) som bortfaldet.

Forslaget i dets Helhed saaledes ændret sattes samlet under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Provsten, Danielsen, D. Niclasen, Bærentsen, Petersen, Weihe, Husgaard, Hentze, P. Niclasen, Schrøter, Næs og Formanden, medens Andersen, Effersø, Jacobsen, Müller, Djurhuus og Olsen ikke stemte, og var Forslaget saaledes vedtaget med 14 Stemmer.

Den 12te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling til Ministeriet:

Fra en Del Kjøbmænd i Thorshavn fremkom under 20de ds. et Andragende til Lagtinget om dettes Medvirkning til at et Skær, beliggende i Sundet mellem Strømø og Østerø c. $\frac{1}{2}$ Mil norden for Strømø, der er til ikke ringe Hinder for Passage saa vel af Skibe som Baade, maatte blive bortsprængt.

Udvalget for forskjelligartede Sager, til hvis Behandling denne Sag har været henvist, afgav under 23de ds. Betænkning i Sagen.

Efter derom fremsatte Ændrings- og Underændringsforslag vedtoges ved 3dje Behandling, dels med 15 Stemmer mod 0 følgende Indstilling:

»Lagtinget røtter igjennem Justitsministeriet en Henvendelse til Marineministeriet om at lade det ved Island og Færøerne stationerede Orlogsskib, naar dette i Sommeren 1895 er her ved Øerne, undersøge den i Sundet mellem Strømø og Østerø liggende »Fles«, særlig med Hensyn til paa hvad Maade og med hvilke Bekostninger den maatte kunne

bortsprænges, og efter endt Undersøgelse give Færø Amt Meddelelse om Undersøgelsens Resultat.»

dels med 12 Stemmer mod 0 følgende Henvendelse:

»Amtmanden anmodes om at indlede Underhandlinger med vedkommende Forstanderskaber og Andragerne om, hvorvidt de førstnævnte ere villige til at lade Behoerne i de ved Sundelaget værende Bygder yde Pligtarbejde, og de sidstnævnte paa anden Maade yde Bidrag til Skærets Bortsprængning og de sprængte Stens Bortfjærnelse.»

I Henhold til den vedtagne Indstilling tillader Tinget sig underdanigst at andrage om, at det høje Ministerium vilde medgive dette Tingets Andragende til Marineministeriet sin gunstige anbefaling.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr. 1894.

L. H. Buchwaldt.

N. Andersen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

XV. Vedtagelse ang. Kirkekassernes Bestyrelse og Ombygning af Midvaag Kirke.

Den 20de Avgust fremlagdes følgende Andragende:

Nærværende Andragende, der er underskrevet af Sognepræsten til Vaagø Præste-

gjæld, Kirkeværgerne i de fire af Præstegjældets Sogne samt Forstanderskabet for Vaagø Præstegjælds Kommune, fremkommer som en indtrængende Opfordring til det høje Lagting om at yde sin Med-

virksomhed til, at Vaagø Præstegjæld kan blive udskilt fra de øvrige Præstegjælde paa Færøerne, hvad dets Kirkes økonomiske Styrelse angaar.

Det er en Selvfølge, at man kun har bestemt sig til dette Skridt, hvorved der forsøges brudt med det hidtidige Centralisationssystem for Kirkekassernes Bestyrelse, efter nøje Overvejelse og i Erkendelsen af, at det er den eneste Maade, hvorved man i en nær Fremtid kan naa det Maal, man tilstræber at naa: at faa rejst et Gudshus i Midvaag, der bedre end det nuværende kan fyldestgøre de Fordringer, man mener at være berettiget til at stille til et saadant. Vi gaa ud fra, at det høje Lagtings Medlemmer enten ved Selvsyn eller ved Gjennemlæsning af de Artikler, der i Foraaret indeholdtes i »Dimmalætting« om Kirken i Midvaag, og som i alt væsentligt gjengav den nøgne Sandhed, ere komne til Forstaaelse af, at det er vægtige Anker, der kan rejses mod den.

Af mindst Vægt ere Klagerne over Kirkens Udseende, skjønt man vel kan gaa ud fra, at det burde være Regel, at et Præstegjælds Hovedkirke havde et tiltalende Præg. Af større Betydning er det uimodsigeligt, at Kirken ikke er i Stand til ved saadanne Lejligheder, hvor den ikke netop bruges som Sognekirke, at rumme alle, der ønske Plads i den, men den vægtigste Anke mod den er og bliver den, at man har god Grund til at hefrygte, at den ikke er tilstrækkelig sikker, naar det træffer ind med Uvejr.

Det fortjener i denne Sammenhæng at bemærkes, at Kirken er kasseret allerede for over 25 Aar siden, ikke alene ved det almindelige Syn, men tillige ved Oversyn.

Nu er der ganske vist senere truffet forskellige Forsigtighedsforanstaltninger, vistnok saa gode, som det under Kirkekassens nuværende Tilstand har kunnet lade sig gjøre, men det har ikke været tilstrækkeligt til at berolige Stemningen. Det er saaledes et betegnende Udslag af denne, at en i sin Tid paabegyndt Indsamling til Anskaffelse af et Orgel i Midvaag Kirke nu er gaaet i Staa, fordi mange mene, at det er urigtigt at anskaffe et saadant, saa længe Kirken staar som den staar.

Det kan ikke nægtes, at den nuværende Tingenes Tilstand er meget uheldig; end værre er det dog, at den tilmed er en Uretfærdighed mod Præstegjældet, hvis regelmæssig erlagte Tiender hidtil kun ere komne andre Præstegjæld til Gode,

medens det selv har trængt og trænger til Hjælp.

Da man nu formener, at man vil være i Stand til at staa paa egne Fødder, selv om man skal give Afkald paa det Beløb, Præstegjældet har udestaaende i andre Præstegjæld, et Beløb af c. 11,000 Kr., tilbyder man herved at renoncere paa nævnte Tilgodehavende, saafremt man kan blive løst fra Forbindelsen med de øvrige Kirkekasser.

Midvaag, den 14de August 1894.

Carl Johansen,

Sognepræst til Vaagø Præstegjæld.

H. C. Joensen.	J. H. Heinesen.
H. Zachariasen.	Z. Ole Jacobson.
Isak Jørgensen.	O. Rasmussen.
H. Jens-Paulsen.	Thomas Haraldsen.
M. Danielsen.	J. C. Johansen.
H. Jensen.	H. Jens-Paulsen.
J. H. Svabo.	N. J. Nielsen.

Til
Lagtinget.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 22de August, vedtoges, efter Forslag af Danielsen, at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Djurhuus, Jacobsen, Petersen og Provsten.

Den 6te September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Fra Sognepræsten til Vaagø Præstegjæld, Værgerne for 4 af Præstegjældets Kirker samt Forstanderskabet for Vaagø Kommune er der til Lagtinget indkommet Andragende om, at det nævnte Præstegjæld maatte blive udsøndret fra de øvrige Præstegjæld her paa Øerne, hvad Kirkernes økonomiske Styrelse angaar.

Undertegnede Udvalg, der har haft dette Andragende til Betænkning, skal i Anledning af samme tillade sig følgende Udtalelse:

At gøre Skridt til en Adskillelse som den andragne maa formentlig betragtes som uformødent, idet der jo ved Reskript af 31te Oktbr. 1827 udtrykkelig er fastsat, at hvert Præstegjæld paa Færøerne skal have sin Kasse, hvori samtlige dets Kirkers Indtægter kunne indflyde og deres Udgifter deraf udredes, og der saaledes retslig bestaar en Adskillelse mellem Præstegjældene, hvad Kirkernes økonomiske Forhold angaar.

Derimod kunde der formentlig være Grund til at tage under Overvejelse, om det nævnte Reskript ikke fremtidig burde søges gennemført mere efter sit Indhold end hidtil er sket, saaledes at de enkelte Præstegjælde ikke blot i Kirkeregnskaberne, men i Virkeligheden fremtidig holdes adskilte, hvad deres Kirkers økonomiske Forhold angaar, og saaledes, at det bliver paaset, at det Formueforholdsskab, der hidtil faktisk har bestaaet mellem de forskjellige Kirkekasser, ophører, og at altsaa herefterdags hvert Præstegjæld, med Hensyn til sine Kirkers Vedligeholdelse og Nybygninger, vil være at henvise til sine egne Midler, og naar disse maatte vise sig utilstrækkelige til at fyldestgøre disse Formaal, det manglende saa maatte søges tilvejebragt ved Laan, enten hvor et saadant Laan overhovedet kan erholdes eller hos andre Kirkekasser, for saa vidt disse maatte være i Stand til at yde det, uden at tilside-sætte deres egne Kirkers Interesser, i hvilken Henseende det da ogsaa maatte paases, at Bestemmelserne i N. L. 2-21-70 bleve overholdte, saaledes at de laansøgende Kirker skulde give Renter af Pengene, for saa vidt de selv være formuende eller havde Penge paa Rente.

Eksempelvis skal saaledes anføres, at Vaagø Kirkekasse har et Beløb paa c. 11,000 Kr. udestaaende hos andre Kirkekasser, deriblandt Sydstrømø, uden nogen Sinde at have oppebaaret Renter af denne Kapital, hvad der formentlig burde have fundet Sted med de Summer, der ere udlaanede til Thorshavns Kirke, da denne jo har c. 3000 Kr. udestaaende, hvoraf den selv trækker Renter.

Det Forhold er nu indtraadt, at Vaagø Kirkekasse selv er kommen til at trænge til en Del af den Kapital, den har udestaaende, til en fornøden Ombygning af Midvaag Kirke, der mere og mere i Aarenes Løb har vist sig at være for svagt bygget, saaledes at der i Menigheden er opstaaet Frygt for, at den kunde styrte sammen i Stormvejr, ligesom i sin Tid

Sørvaag Kirke, der er bygget paa samme Maado som den.

Skjønt de Foranstaltninger, det i Aar afholdte Provstesyn har truffet, forhaabentlig ville sikre Kirken mod en saadan Eventualitet i den tilstundende Vinter, maa man dog være af den Formening, at et Præstegjæld, der ejer en Kapital paa 11,000 Kr., burde være fritaget for den Nødvendighed, i længere Tid at lade en af sine Kirker henstaa i en saadan Forfatning som den, hvori Midvaag Kirke for Tiden er.

Udvalget maa derfor henstille, at de enkelte Kirkekassers Mellemværende søges afviklet, saasnart Omstændighederne maatte tillade det, og at navnlig Vaagø Kirkekasse snarest mulig maatte faa en Del af sit Tilgodehavende tilbagebetalt, for at kunne fyldestgøre sine egne Kirkers Krav og skal man, under denne Forudsætning, tilraade Lagtinget at bevilge de nødvendige Midler til Midvaag Kirkes Ombygning, der efter vedlagt Overslag, som er Udvalget tilstillet fra Kirkeinspektionen, vil kunne udføres for en Sum af c. 4593 Kr. og som saa skulde foregaa i Løbet af næste Sommer.

Den nævnte Sum skal man derhos foreslaa tilvejebragt ved at Sydstrømø Kirkekasse udreder 3200 Kr. som et Afdrag paa sin Gjæld, hvad den vil være i Stand til ved at stifte et Laan paa den nævnte Størrelse hos Thorshavns Kirke, og at Suderø Kirkekasse udreder 800 Kr., ligeledes som et Afdrag paa sin Gjæld, ved at laane de nævnte 800 Kr. af Vaagø Kirkes særlige Midler — hvilke Laan selvfølgelig ville blive at forrente. De resterende 593 Kr. ville saa være at udrede af Vaagø Kirkekasse, der er i Stand til at raade over dette Beløb.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

1. De forskjellige Kirkekassers Mellemværende søges afviklet, saasnart Omstændighederne maatte tilstede det, hvorhos det fremtidig vil blive at iagttage, at Bestemmelserne i Reskriptet af 31te Oktober 1827 angaaende de enkelte Præstegjældes økonomiske Selvstændighed, hvad Kirkekassernes Indtægter og Udgifter angaar, og Bestemmelserne i N. L. 2-21-70 nøje overholdes.
2. Der bevilges af Vaagø Kirkekasse 4593 Kr. til en Ombygning af Midvaag

Kirke, i Henhold til vedlagte Overslag fra Kirkeinspektionen.

3. Der paalignes Midvaag Sogn for Regnskabsaaret 1894—95 4 Dages

Pligtarbejde for hver arbejdsdygtig Mand i Sognet, i Anledning af Kirkens Ombygning, hvilket Arbejde bliver at udføre uden Udgift for Kirkekassen.

I Udvalget i Sagen angaaende en Adskillelse af Kirkekasserne, Thorshavn, den 5te September 1894.

J. C. Evensen,
Ordfører.

M. Danielsen.

J. C. Djurhuus.

Ole Jacobsen.

Fr. Petersen.

Ved Sagens endelige Behandling, den 7de September, vedtoges Udvalgets

Forslag: Post 1 med 16 St. mod 0, Post 2 og 3 (samlede) med 18 St. mod 0.

XVI. Vedtagelse angaaende Ombygning af Vestmanhavns Kirke og Opførelse af en ny Kirke i Skopen.

Den 27de Avgust fremlagdes saalydende Skrivelse fra Amt og Provsti:

Fære Amt og Provsti.

Thorshavn den 25de Avgust 1894.

Som det vil være det højtærede Lagting bekendt, har Vestmanhavns Kirke i en Aarrække været kasseret og bestemt til Ombygning, men paa Grund af Kirkekassernes, daarlige Status og de mange andre, mere paatrængende, Krav, der stadig ere stillede til dem, har denne Ombygning maattet udsættes Aar efter Aar. Nu er imidlertid det Tidspunkt kommet, da man tør vente i en nær Fremtid at kunne

disponere over de fornødne Midler til at foretage en saadan Ombygning, og Kirkeinspektionen tager sig derfor den Frihed at henvende sig til det højtærede Lagting med Anmodning om Bevilling af Nordstrøms Præstegjælds Kirkekasse af et Beløb paa indtil 8750 Kr. i det nævnte Øjemed, i Henhold til hoslagt medfølgende Overslag, hvorhos det bemærkes, at i det nævnte Beløb er ikke medregnet Transport af Sten og Sand til Byggepladsen og Udgravning af Grunden, der tænkes udført i Pligtarbejde, uden Udgift for Kirkekassen.

I Forbindelse hermed skal man henvende Tingets Opmærksomhed paa et fra Beboerne af Skopen fremkommet Ønske

om at faa en egen Kirke, begrundet paa Bygdens stærkt tiltagende Folkemængde og den lange Vej, man har til nærmeste Kirke. Idet Kirkeinspektionen ikke kan andet end finde et saadant Ønske billigt og begrundet, tillader man sig at andrage om en Bevilling paa 2500 Kr. af Sandø Kirkekasse til Opførelse, af en Kirke i Skopen, samt om, at Tømmeret af den gamle Vestmanhavns Kirke for et ringe Vederlag maa overlades til Anvendelse ved den nye Kirkes Opførelse og at der i den Anledning maatte bevilges det fornødne Beløb af Sandø Kirkekasse hertil samt til den nævnte Kirkes Nedbrydning og til Transport af Tømmeret til Skopen, alt under Forudsætning af, at Beboerne af Skopen saa forøvrigt selv bekoste Kirken opført, i Henhold til hofølgende, fra Sognepræsten indsendte Overslag, uden yderligere Udgift for vedkommende Kirkekasse.

L. H. Buchwaldt. J. C. Evensen.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 28de Avgust, foreslog Provsten at henvise Sagen til Kirkekasseudvalget. Djurhuus stillede følgende Forslag: »Spørgsmaalet om Opførelse af en Kirke i Skopen udsættes til næste Aar.« Djurhuus's Forslag sattes først under Afstemning, men forkastedes med 10 St. mod 8, hvorefter Provstens Forslag om Sagens Henvisning til Kirkekasseudvalget vedtoges med 12 St. mod 0.

Den 6te September fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Fra Kirkeinspektionen er der under 25de f. M. sket en Henstilling til Lagtinget om, at der af Nordstrøms Kirkekasse maatte bevilges et Beløb paa indtil 8750 Kr. til en Ombygning af Vestmanhavns Kirke, der i en Aarrække har været kasseret til Nedbrydning, og om, at der, i Forbindelse hermed, maatte paalignes Vestmanhavns Sogn det fornødne Pligtarbejde i Anledning af den tilsigtede Nybygning.

Kirkekasseudvalget, der har haft denne Sag til Betænkning, skal, i Anledning af samme, tillade sig følgende Udtalelse:

Det maa formentlig betragtes som en Selvfølge, at Vestmanhavns Kirke, der i lange Tider har været kasseret, nu, da

man tør vente at kunne disponere over de fornødne Midler dertil, bliver opført fra ny af. Udvalget kan derfor kun tilraade, at Arbejderne til den nævnte Kirkes Opførelse blive paabegyndte, saasnart Omstændighederne maatte tilstede det, og at der i den Anledning bevilges de fornødne Midler af Nordstrøms Kirkekasse.

I Forbindelse dermed skal man tilraade, at Tinget ogsaa i dette Tilfælde følger den Fremgangsmaade, samme ved de sidste Nybygninger af Kirker har fulgt, saa vidt muligt at lade Arbejdet udføre i Akkord, for at undgaa mulige Overskridelser af det bevilgede Beløb. Efter at have forhandlet med den Mand, der har affattet det indsendte Overslag, og paa ny at have gennemgaaet dette med ham, er man kommen til den Overbevisning, at den nævnte Kirke vil kunne opføres med de foreslaaede Dimensioner for en Sum af 8600 Kr. og 6 Dages Pligtarbejde, udført af hver arbejdspligtig Mand i Sognet.

I Henhold til det indsendte Overslag vilde Kirken formentlig kunne opføres i Akkord for en endnu mindre Sum, men ved paa ny at gennemgaa Overslaget, er man kommen til Erkjendelse af, at der i samme er beregnet for lidt for Skifer og til Trouer paa Taarnet, ligesom at der er glemt nogle mindre Poster som til Laase og Jærubeslag samt til Glas til Vinduerne etc.: tilsammen til et Beløb af c. 350 Kr., hvorefter Overslagets samlede Sum vilde blive 9100 Kr. Udvalget maa derfor være af den Formening, at det maa anses for efter Omstændighederne gunstige Vilkaar for vedkommende Kirkekasse, naar den nævnte Kirke kan opføres for en Sum af 8600 Kr. Heri er man bleven yderligere bestyrket ved en Sammenligning med, hvad der medgik til Opførelsen af Vidarø Kirke. Til denne Kirke bevilgedes der et Beløb af 8000 Kr. og i Godtgjærelse til Beboerne for ydet Pligtarbejde 500 Kr., tilsammen 8500 Kr. Naar nu Vestmanhavns Kirke, der efter Overslaget skal være 1 Alen bredere og 2 Alen længere end Vidarø Kirke, kan opføres for ialt 8600 Kr., maa dette formentlig anses for ret gunstige Betingelser for vedkommende Kirkekasse.

Som en Følge deraf skal man indstille til Tinget til Vedtagelse:

- A. 1) Der bevilges af Nordstrøms Kirkekasse 8600 Kr. til Opførelse af en ny Kirke i Vestmanhavn, i Henhold til vedlagte Overslag.
- 2) Der paalignes Beboerne af Vestmanhavns Sogn for Regnskabsaaret 1894—95 6 Dages Pligtarbejde for

hver arbejdspligtig Mand i Sognet, hvilket Arbejde bliver at udføre uden nogen Udgift for Kirkekassen.

I Forbindelse med foranstaaende er der tillige sket en Henstilling til Tinget fra Kirkeinspektionen angaaende en Bevilling af Sandø Kirkekasse paa 2500 Kr. til Opførelse af en Kirke i Skopen, samt af det fornødne Beløb til Indkjøb, Nedbrydning og Transport til Skopen af den gamle Kirke i Vestmanhavn, naar den efter den nye Kirkes Fuldendelse eventuelt bliver solgt til Fordel for Nordstrøms Kirkekasse, alt i Henshold til et fra Beboerne af Skopen frenkømt Ønske.

Kirkekassendvalget maa, i Henshold til hvad der er oplyst, finde det af Beboerne af Skopen fremsatte Ønske billigt og rimeligt, saa meget mere som disse selv have paataget sig frivilligt at udføre en ikke ringe Del af Arbejdet ved den eventuelle Kirkes Opførelse, og man skal derfor tilraade, at den ansøgte Bevilling gives, dog at det vil være at paase, at Kirken virkelig bliver opført for de bevilgede 2500 Kr., hvorhos det formentlig bliver nødvendigt forinden ved en formel Henvendelse til Beboerne af Skopen at faa behørig Garanti for, at disse ville forpligte sig til at opføre den omhandlede Kirke for det ommeldte Beløb i Forening med Tømmeret fra den gamle Vestmanhavns Kirke, og der derhos tages de nødvendige Forholdsregler til, at Udbetaling af Beløbet, enten delvis eller fuldstændig, ikke finder Sted førend Arbejdet er udført enten for en Del eller helt og holdent.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Tinget til Vedtagelse:

- B. 1) Der bevilges af Sandø Kirkekasse 2500 Kr. til Opførelse af en Kirke i Skopen, i Henshold til det fra Kirkeinspektionen indsendte Overslag.
- 2) Der bevilges af samme Kirkekasse 300 Kr. til Indkjøb af den gamle Vestmanhavns Kirke, naar den en Gang bliver bortsolgt til Fordel for vedkommende Kirkekasse, ligesom de fornødne Beløb til den nævnte Kirkes Nedtagelse og til Transport af Tømmeret til Skopen stilles til Kirkeinspektionens Disposition ligeledes af den nævnte Kirkekasse,

under Forudsætning af, at de til ovennævnte Kirkes Opførelse bevilgede Beløb ikke overskrideres.

I Kirkekassendvalget, Thorshavn den 6te Septbr. 1894.

J. C. Evensen, Dione Isaksen,
Ordfører.

J. H. Schrøter.

Den 7de September foretoges Sagens endelige Behandling. Udvalgets Forslag A Punkt 1 og 2 (ang. Vestmanhavns Kirke) sattes samlede under Afstemning og vedtoges enstemmig med 19 St.

Derefter behandledes Udvalgets Forslag B angaaende en ny Kirke i Skopen.

Müller foreslog, at Spørgsmaalet angaaende Skopen Kirke udsattes til næste Aar.

Andersen stillede følgende Ændringsforslag:

Ad Punkt 1.

Under Forudsætning dels af, at der til den paatænkte Filialkirke i Skopen med Approbation af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet henlægges et særskilt Kirkedistrikt, dels af, at Kirkeinspektionen tilvejebringer Sikkerhed for, at Ydelsen af det til Kirken lovede Arbejde, om fornødent kan fremvinges, — enten ved at Arbejdet kan paalignes som Pligtarbejde, eller ved at de, der have lovet eller villet love Arbejde, skriftligen, én for alle og alle for én, have forpligtet sig, — bevilges der af Sandø Præstegjælds Kirkekasse et Beløb dog ikke over 2500 Kr.

At dette Ændringsforslag toges under Forhandling og Afstemning tillodes med 18 St. mod 0.

Müllers Forslag om Sagens Udsættelse sattes først under Afstemning, men forkastedes med 9 St. mod 6.

Derefter vedtoges Andersens Ændringsforslag med 13 St. mod 0. Herved bortfaldt Udvalgets Forslag B 1.

Endelig vedtoges Udvalgets Forslag B Punkt 2 med 12 St. mod 0.

XVII. Sagen angaaende en Omordning af Rets- og Administrationsforholdene paa Færoerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag ang. Rets- og Administrationsforholdene. (Se Beretningen for 1893, Side 66-70.)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 7de Avgust, foreslog Petersen at udsætte Sagen indtil videre, hvilket Forslag vedtoges med 17 St. mod 0.

XVIII. Forhandling angaaende de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Fra Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, til hvilket Udvalg Tingets Kopibog, Journal og Regningsjournal vare henviste, fremlagdes den 1ste September følgende

Udvalgsbetænkning.

Ved at gennemgaa Lagtingets Regningsjournal og Kopibog for Tidsrummet fra Afslutningen af de forskellige Regnskaber, der ere blevne deciderede af Tinget i Aar, og ved Gjennemsyn af disse Regnskabers Devisionsposter har undertegnede Udvalg ikke fundet Anledning til at stille Forslag til Tingets Vedtagelse, men skal indskrænke sig til at gjøre et Par Bemærkninger angaaende nogle af Amtsrepartitionsfonden udbetalte Regninger, som have tildraget sig Udvalgets Opmærksomhed:

1. Under 9de Marts 1894 har Fysikus Boeg indgivet Regning over Honorarer for tolv af Sorenskriveriet rekvirerede Undersøgelser med tilhørende Erklæringer, afgivne: en i Februar 1891, otte i 1892 og tre i Januar 1893, til et samlet Beløb af 38 Kr. — Samme har ved Regning af 14de Marts 1894 for-

langt i Diæter og Godtgjørelse for Befordringsudgifter paa Rejser i offentligt Øjemed et Beløb af 148 Kr. 50 Øre; en af disse Rejser ses at være foretaget allerede i Juni 1892.

For en rigtig Opgjørelse af Fondens Status, og følgelig ogsaa for en ordentlig Bestyrelse af den, er det i højeste Grad uheldigt, at ikke enhver Fordring præsenteres til Udbetaling, før den i det højeste er et Aar gammel.

2. En i Kvivig boende Forligskommissær har i Henhold til Regning af 2den September f. A. og 24de Avgust d. A. faaet Rejseudgifter paa 6 Ture frem og tilbage mellem Kvivig og Vestmanna-havn, hvor det andet Medlem af Nordstrøms Forligskommission bor, godtgjorte med et Beløb af 49 Kr. 52 Øre. — Enkelte smaa Beløb ere i tidligere Aar blevne udbetalte for Forligskommissærers Rejser af Skydskassen, men da det i § 41 i Forordning af 20de Januar 1797 angaaende Forligelses-Væsenets Indretning paa Landet i Norge hedder, at Kommissionernes Befordring reparteres paa Amtet iblandt de øvrige Omkostninger, som udredes af det offent-

lige, er det formentlig rigtigt, at de to nævnte Regninger ere bledne udbetalte af Amtsrepartitionsfonden. Beløbet forekommer imidlertid Udvalget i Forhold til Vejlængden mellem Kvivig og Vestmanhavn at være temmelig stort, og man mener derfor, at vedkommende Kommissærs Fordring om Rejsegodtgjørelse for Eftertiden bør forlanges bilagt med en Regning fra vedkommende Skydsskaffer, ligesom man, da lignende Regninger fra flere Kanter vilde medføre en ikke ubetydelig Udgift for Fonden, finder Anledning til at gjentage det i 1892 af Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager udtalte Ønske, at der for Fremtiden saa vidt muligt overalt maatte træffes den Ordning, at Forligskommissionens

Medlemmer maatte være bosiddende i samme Bygd, eller at der paa det Sted, hvor Protokolføreren bor, beskikkes en Reservekommissær.

I Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, Lagtingssalen den 30te August 1891.

Fr. Petersen, M. Danielsen.
Ordfører.
J. M. Hentze.

Den 6te September sattes denne Betænkning under Forhandling. Efter stedfunden Diskussion sluttedes Forhandlingen.

XIX. Forhandling angaaende Adskillelse af Bø og Hauge.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende Adskillelse af Bø og Hauge. (Se Beretningen for 1893, Side 74.)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 4de August, vedtoges, efter Forslag af Schrøter, at nedsætte et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil i næste Møde valgtes: Danielsen, Jacobsen og Schrøter.

Den 12te September fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg blev afgivet den fra forrige Samling udsatte Sag om Adskillelse af Bø og Hauge.

Udvalget maa i et og alt tiltræde det af det i forrige Lagtingssamling nedsatte

Udvalg i samme Sag afgivne Betænkning anførte, og da den nye Jordebog saa vel som de i Anledning af den nye Matrikuls Gjennemførelse nødvendige Forslag endnu ikke foreligger, tillader Udvalget sig at foreslaa til Vedtagelse:

»Sagen udsættes til næste Aar.«

I Udvalget i Sagen om Adskillelse af Bø og Hauge, Thorshavn den 12te Septbr. 1894.

J. H. Schrøter, M. Danielsen.
Ordfører.
Ole Jacobsen.

Denne Udvalgsbetænkning sattes strax under Forhandling udenfor Dagsordenen, hvor da Udvalgets Forslag enstemmig vedtoges.

XX. Forslag til Vedtægt om Beskyttelse af Muslinger.

Den 7de August fremlagdes følgende Skrivelse fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøms Præstegjæld tilligemed et Udkast til Vedtægt for Kvalvig og Kollefjord Sogne om Beskyttelse af Muslinger (Lov af 14de April 1893):

I Henhold til Lov for Færøerne om Beskyttelse af Muslinger, tillader Forstanderskabet sig at indsende til Amtet et Forslag til Vedtægt i ovennævnte Retning.

Efter at en Afskrift af Forslaget har henligget til Eftersyn i alle Sognene i de forenede Sogne i Nordstrøm samt i Vestmanhavns og Østerø Præstegjælds Kommuner, og ingen Indsigelser ere indkomne imod samme, saa tillader man sig ærbødigst at indsende samme til Amtet til Lagtingets Anbefaling hos Ministeriet.

Man skal ærbødigst tillade sig at bemærke, at Forstanderskabet i Forslagets § 3 har foreslaaet 2 Mænd til at paase Overholdelsen af Orden med Muslingernes Optagen, men da dette er et ulønnet Ombud, ville de Mænd maaske ikke gjøre sig stor Umage med at udføre deres Hverv, men efter at der nu er udkommen en Politilov for Færøerne, og hvis der en Gang nogen skulde blive ansat ved Politiet i de Sogne, som Vedtægten gjælder for, kunde det være hensigtsmæssigt at den holdt Opsyn med samme.

Sluttelig skal man tillade sig at anbefale Sagen til det nærede Lagtings Overvejelse.

Kollefjord, den 14de Juli 1894.

Ærbødigst

P. F. V.

Olaus Johnsen.

Til

Færøernes Lagting.

Forslag

til

Vedtægt for Kvalvig og Kollefjord Sogne om Beskyttelse af Muslinger.

§ 1.

Al Fangst af Muslinger skal være forbudt i et Tidsrum af 2 Aar fra denne Vedtægts Ikrafttrædelse at regne.

Efter 2 Aars Forløb blive de i efterfølgende §§ givne Reglor at iagttage.

§ 2.

Enhver, som optager Muslinger med River, Møggreb eller paa anden lignende Maade, maa kun udtage brugelige Muslinger og det paa saa lempelig Maade som muligt, at den tilbageblivende Yngel ikke splittes fra hinanden, der altid vil være at sætte ned igjen.

Det samme gjælder om Optagelse af Muslinger paa det Tørre.

§ 3.

Forstanderskabet kan for hver Bygd udnævne 2 Mænd for 3 Aar ad Gangen til at paase Overholdelsen af Orden med Hensyn til den i § 2 omhandlede Fremgangsmaade samt paase, at der ikke bortføres altfor store Kvantum af Muslinger af de enkelte Baade.

Undskyldningsgrunde mod dette Ombud afgjøres af Amtet.

§ 4.

Denne Vedtægt gjælder for 5 Aar at regne fra dens Ikrafttrædelse.

§ 5.

Overtrædelse af denne Vedtægt straffes med Bøder efter Lov af 14de April 1893 om Beskyttelse af Muslinger.

Den 8de Avgust foretoges Sagens foreløbige Behandling. Schrøter foreslog at henvide Sagen til Udvalget for forskjelligartede Sager, medens Andersen foreslog den henvist til det kommunale Udvalg. Schrøters Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 10 St. mod 0, hvorefter Andersens Forslag betragtedes som bortfaldet.

Den 27de Avgust fremlagdes følgende Udvalgsbetænkning og Forslag til Vedtægt:

Til nedenstaaende Udvalg er bleven henvist til Betænkning et Andragende af 14de Juli d. A. fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøms Præstegjæld om Stadfæstelse paa Vedtægt for Kollefjord og Kvalvig Sogne i Henhold til Lov af 14de April 1893 om Beskyttelse af Muslinger.

Da Udvalget har fundet, at det af Forstanderskabet udfærdigede Forslag til Vedtægt var mindre heldigt saa vel fra Formens som Indholdets Side, og da det formentlig vil være at vente, at denne — den første Vedtægt, som bliver udstedt til Beskyttelse for Muslinger, — vil blive taget til Mønster for lignende Vedtægter i andre Sogne, har Udvalget udarbejdet et nyt Forslag til en Vedtægt, som det herved tillader sig at forelægge.

Det af Forstanderskabet fremsendte Forslag vilde allerede af den Grund ikke kunne indstilles af Lagtinget til Stadfæstelse, at der mangler Attestation for, at den i Lovens § 2 foreskrevne Omgangsmaade er iagttagen, der mangler nemlig Attestation saa vel om, at Læsning ved Kirkestævne har fundet Sted, — hvilken Attestation bør ske af Kirkesangeren —, som om, at Bekjendtgørelse paa anden hensigtsmæssig Maade har fundet Sted, hvilken Attestation bør ske af en god Mand i hver Bygd. Læsning ved Kirkestævne og Bekjendtgørelse i hver Bygd maa finde Sted indenfor en Afstand af 2 Mil fra det Sted, hvor Muslingerne findes. Først naar disse Attestationer forelaa, hvilket bør ske ved Paategning paa Exemplarer af Forslag til Vedtægt, hvilket Forslag altsaa af Forstanderskabet mangfoldiggjøres i ligesaa mange Exemplarer som Antallet af de Bygder ere, hvori det skal bekjendtgøres, og Forstanderskabet derhos attesterede, at ingen Indsigelser vare fremkomne, samt de i Loven til Fremsettelse af Indsigelser givne Tidsfrister bevislig ere iagttagne, —

først da var Loven sket Fyldest, men om dette er saa, kan ikke ses.

For at en Vedtægts Ikrafttræden ikke unødvendig skal forhales, tillader Udvalget sig at foreslaa

at naar det Forslag til Vedtægt, som Lagtinget i denne Samling maatte vedtage, modtages tilbage fra Forstanderskabet, efter at Omgangsmaaden i Lov af 14de April 1893 § 2 bevislig er iagttagen, og uden at nogen Indsigelse er fremkommen, bemyndiges Lagtingets Formand til paa Tingets Vegne at meddele Vedtagten Anbefaling til Stadfæstelse ved Justitsministeriet.

I Udvalget for forskjelligartede Sager,
den 25de Avgust 1894.

N. Andersen, J. C. Djurhuus.
Ordfører.

E. Müller.

Forslag

til

Vedtægt i Henhold til Lov af 14de April 1893 om Beskyttelse af Muslinger for Kvalvig og Kollefjord Sogne.

§ 1.

Det forbydes at tage Muslinger*) noget Sted i Sognene i et Tidsrum af 2 (to) Aar fra denne Vedtægts Ikrafttræden, og tillades efter Udløbet af denne Tid ikkun under Iagttagelse af de i det følgende givne Regler.

§ 2.

Ved Optagelse af Muslinger fra Søbunden, hvad enten den altid er under Vand eller ligger tør ved Lavvande, maa ikke benyttes andet Redskab end Rive med Trætænder i en Afstand fra hinanden af mindst 2 Tm. og i en Længde af højst 5 Tm., og Optagelsen bør ske med saa stor Læmfældighed som mulig, saa at Bunden ikke til Unytte opkradses, og Yngelen forstyrres.

Muslinger, der ere saa smaa, at de ikke kunne benyttes til Agt, hvortil henregnes Muslinger af under 1 Tm.s Længde, maa ikke tages.

Ikkun de brugelige Muslinger bør

*) Efter Afstemningen ved 3dje Behandling indskydes her: „Kraekkluger“.

læsnes fra [den Tang]*), hvortil de have hæftet sig, og [Tangen]**) ved den vedhængende Yngel bør strax efter Optagelsen nedsænkes paa samme Plads.

Der maa ikke af noget Baadsmandskab bortføres en for stor Mængde Muslinger, for hvor Gang ikke mere end $1\frac{1}{2}$ — en halv — Skjæppe***) for hver Mand, der gjør Tjeneste i Baaden.

§ 3.

Forstanderskabet kan for hver Bygd lade udnævne 2 Mænd for højst 3 Aar ad Gangen til at føre Tilsyn med, at Vedtægten overholdes, hvilke Mænd, der vælges paa Grandestevne, det paahviler som Pligt for Forstanderskabet at anmelde Overtrædelser af Vedtægten.

§ 4.

Overtrædelser af denne Vedtægt, der gjælder for et Tidsrum af 5 (fem) Aar fra dens Stadfæstelse, straffes med Bøder fra 4 til 20 Kr. til Kommunens frivillige Fattigkasse.

Den 29de August foretoges Sagens 2den Behandling. Afslutning begjæredes af Andersen, Provsten, Jacobsen og Danielsen og vedtoges med 16 St. mod 0. Derefter sattes Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

A. Fra Poulsen:

1) ad § 1.

Efter Ordet »Muslinger« indskydes »(Kræklinger)«

2) ad § 2.

I Stedet for § 2 i Udvalgets Forslag foreslaas følgende:

»Ved Optagelse af Muslinger, hvor disse ligge tørre eller i saa lavt Vand, at de naas med Haanden, bør kun de, der ere brugelige til Agn, optages, hvorhos det paases, at de tilbageblivende ikke trædes i Stykker ved Støvler og lignende Fodtøj eller paa anden Maade ødelægges.

*) De Ord, der staa i Klammer, ændredes ved 3dje Behandling til: »det«.

**) Ligeledes ændret til: »dette«.

***) $\frac{1}{2}$ Skjæppe blev ved 3dje Behandling rettet til: »1 Skjæppe«.

Foregaar Optagelsen fra Baad, bør der ligeledes, saavidt muligt, undgaas at at løsrive mere end der tages op i Baaden; de ubrugelige Muslinger, der dog maatte blive optagne, bør for saa vidt dette kan ske uden at adsplitte de brugelige, strax sættes ud igjen.

Som ubrugelige til Agn betragtes alle Muslinger, der ere under en Tomme lange.

3) ad § 4.

I Stedet for Ordet »Stadfæstelse« sættes »Krafttræden«.

4) Som ny § 5 foreslaas:

»Denne Vedtægt træder i Kraft 2 Uger efter at den, efter at være stadfæstet, er fremlagt til Løffersyn (Lovens § 3) og Bekjendtgørelse herom optaget i den paa Færøerne til Optagelse af offentlige Bekjendtgørelser autoriserede Tidende.«

B. Fra Udvalget:

1) ad § 1.

Efter Ordet »Muslinger« tilføjes i Parantes »Kræklinger«.

2) ad § 2.

I Stedet for »den Tang« i Linje 16 sættes »det« og i Stedet for »Tangen« i Linje 17 Ordet »dette«.

C. Fra Schrøter:

ad § 2. sidste Stk.:

» $\frac{1}{2}$ Skjæppe« forandres til »1 Skjæppe«.

Den 1ste September kom Sagen til 3dje Behandling. Udvalgets Forslag til Vedtægt med dertil stillede Ændringer behandledes og afstemtes i følgende Afsnit:

§ 1 med den af Udvalget og Poulsen foreslaaede Ændring (B 1 og A 1) vedtoges med 17 St. mod 0.

§ 2 med dertil stillede Ændringer:

Afslutning begjæredes af Effersø, Andersen, Provsten og Isaksen og vedtoges med 14 St. mod 0. Poulsens Ændringsforslag (A 2) sattes først under Afstemning, men forkastedes med 11 St. mod 5. Efter at Schrøters Ændringsforslag (C) var ved-

taget mod 13 St. mod 0, vedtoges § 2 saaledes ændret og med den af Udvalget foreslaaede Aendring (B 2) med 10 St. mod 3.

§ 3 vedtoges med 13 St. mod 0.

§ 4. Efter at Poulsen havde taget sit Aendningsforslag til denne § og til en ny § 5 (A 3 og 4) tilbage, vedtoges Udvalgets Forslag med 12 St. mod 0.

Forslaget i dets Helhed, saaledes ændret, sættes derpaa, efter Begjæring af Poulsen, Næs, Petersen og Weihe, under

Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Provsten, Andersen, Effersø, Danielsen, D. Niclasen, Bærentsen, Hentze, Müller, Djurhuus, Olsen, Schrøter og Næs; nej stemte: Poulsen, Isaksen, Jacobsen og Petersen; — Weihe, Husgaard og Formanden stemte ikke, medens P. Niclasen var fraværende.

Udvalget tog sit Forslag om eventuelt at overdrage til Formanden at anbefale det nu af Tinget vedtagne Forslag til Vedtægt til Stadfæstelse af Justitsministeriet tilbage.

XXI. Andragende om Forandring i Alderdomsunderstøttelsesloven.

Den 1ste August fremlagdes følgende Andragende fra 2 gamle Folk i Kvalvig paa Suderø:

Til Lagtinget!

Da Lov om Alderdomsunderstøttelse for værdige trængende udenfor Fattigvæsenet under 9de April 1890 udkom, blev der en almindelig Glæde iblandt os fattige gamle her oppe paa Færøerne. Det maatte erkjendes, at Samfundet ikke havde nogen smukkere Opgave at løse end ved offentlige Midler at understøtte de fattige i deres Alderdom, naar de havde henlevet deres Liv som retskafne, ordentlige og stræbsomme Mennesker. Kort efter blev det baade i Tale og Skrift gjort bekjendt blandt Befolkningen, at Færøerne efter bemejdede Lov skulde faa et Tilskud af 12,000 Kr. aarlig til dette Øjemed. Vi fattige gamle kunde da ikke nære nogen Tvivl om, at dette Beløb i Forbindelse med et passende lidet Tilskud fra de henværende Kommuner vilde være fuldtud tilstrækkeligt til at af-

hjælpe alle hidtil fødte Savn paa det nævnte Omraade. — Men Virkeligheden er bleven en helt anden, eksempelvis skal her anføres:

Undertegnede Husmand Ole Niclasen af Kvalvig paa Suderø fylder om et Par Maaneder 78 Aar og min Hustru er 75 Aar. For ca. 45 Aar siden mistede hun sit Helbred og har siden gennem hele Livet været meget sygelig, omtrent paa samme Tid fik jeg Brok. Jeg arvede efter mine Forældre og Svigerforældre 3 $\frac{1}{4}$ Gl. Hauge med 4 $\frac{1}{4}$ Gl. Bø. Ved at jeg har ladet Indmarken holde i rigtig god Stand, giver den et Udbytte af henimod $\frac{3}{4}$ Vinterfoder aarlig, derfra maa dog regnes $\frac{1}{8}$ i Arbejdsløn, og af Haugen har jeg i de sidste 3 Aar aarlig faaet et Slagtelam. Jeg har haft 4 Børn at forsørge, desuagtet har jeg ved en streng Flid og stor Sparsommelighed henlevet min Tid, saa jeg intet har solgt eller pantsat af min Fædrenejord, hvilket jeg højest nødig vilde. Jeg har igjennem hele mit Liv været en almenagtet Mand iblandt mine Medborgere, saa vel i min Hjembygd som i en videre Kreds. Jeg har været

Baadsformand paa alle vigtigere Ture, der i min Manddomstid bleve gjorte fra min Hjembygd og nordesten til Skuz, Sandø og Thorshavn; jeg har været Sygeplejer, derunder ogsaa røgtet større Saar, ikke alene her i Sognet, men for at hjælpe paa syge Folk har jeg oftere maattet rejse bort til andre Bygder paa Søndersø og opholdt mig der i flere Uger ad Gangen. Autoriteterne have ogsaa vist mig Tillid, jeg har saaledes i et længere Aaremaal været beskikket af Amtet til ved indtrædende Døglingsfangst i Kvalvig i Sysselmandens Fraværelse paa dennes Vegne at varetage det Offentliges Tarv. Ved at sammenholde alt foranstaaende nærede jeg, da den nævnte Lov udkom, ingen Tvivl om, at jeg baade med Hensyn til Værdighed og Trang maatte være iblandt dem, som den maatte komme til gode, hvorfor jeg for et Par Aar siden androg Forstanderskabet om en aarlig Alderdomsunderstøttelse paa 140 Kr. dels for mig og dels for min Hustru, hvilket jeg fandt var et passende Beløb, hvis Lovens Ordlyd skulde følges. Der er ingen af mine Børn, der i mindste Maade kan støtte mig, min ældste Søn forulykkede for nogle Aar siden og efterlod sig Kone og Børn i højst trange Kaar, min yngste Søn, som jeg lever sammen i fælles Husstand med, har Kone og Børn at forsørge og saa vel han som hans Hustru ere meget sygelige saa de kunne med deres allerbedste Vilje intet som helst hjælpe mig, og mine zede Døtre, hvoraf den ene er gift, have heller ikke Raad til at støtte mig. Forstanderskabet gik for saa vidt ind paa mit Andragende, at det bevilgede mig og min Hustru 40 Kr. aarlig. Grunden til at Forstanderskabet kun gik ind paa at lade mig faa et saa ringe Beløb var utvivlsomt den, at Skatteevnen i Sognet er saa ringe. Forstanderskabet har ment og vistnok med Rette, at de skatteydende Borgere ikke have Raad at udrede noget væsentligt til det nye Øjemed, men da jeg ventede at Lovens Ordlyd vilde blive fulgt og jeg fandt at den mig tilstaaede Alderdomsunderstøttelse hverken var til at leve eller dø af, indankede jeg Sagen til Amtet, men fik derfra det Svar, at det skulde have sit Forblivende ved Forstanderskabets Afgjørelse. Det kan aldrig falde mig ind at tro, at Amtmanden skulde mene, at 20 Kr. aarlig i Forbindelse med Nettoindtægten af vore faa og smaa Ejendele skulde være tilstrækkeligt for ældgamle Mennesker som Underhold, men hans Højvelbaarenheds Grunde maa utvivlsomt have været, at han ikke har anset Sognet for at have Evne

til at bære væsentlig yderligere Byrder i Anledning af den nye Lov.

Jeg har bragt i Erfaring, at det anførte ingenlunde er noget enestaaende Exempel, men da de, der i ethvert Fald her paa Øen have været heldigst stillede, have opnaaet, formentlig paa Grund af de paa-gjældende Sognes ringe Skatteevne, en lignende utilstrækkelig Alderdomsunderstøttelse, som jeg, og de, der have været mindre heldig stillede, have slet intet faaet.

Jeg haaber, at det højtærede Lagting vil indrømme mig, at den nævnte Lov ikke egner sig for Færøerne saaledes som den nu er, og at det ere sørgelige Samfundstilstande, naar Folk i min høje Alder, efter i enhver Henseende at have ført en ulastelig Vandel og et stræbsomt og sparsommeligt Liv, skal tvinges til at slide og slæbe langt over Evne for at friste Livet eller som sidste Tilflugt i sin høje Alderdom at sælge sin Fædrenejord. Vi fattige gamle have i Virkeligheden ingen Grund haft til at glæde os over at Loven udkom, og i Stedet for de 12,000 Kr. aarlig, der var tilsagt os, have vi hidtil kun faaet nogle faa hundrede Kroner af Statskassen til Færøerne, saa denne Lov er paa det nærmeste betydningsløs for os.

Jeg undertegnede Anne Margrete Magnusdatter, Enke efter Johan Henrik Joen-Petersen af Kvalvig, androg ligeledes Forstanderskabet for et Par Aar siden om en Alderdomsunderstøttelse paa 60 Kr. aarlig. Grunden til at jeg fremkom med Begjæring herom var dels Sygelighed, dels Alderdom. Jeg var den Gang 67 Aar gammel og ejede 1 Gl. Jord. Forstanderskabet tilstod mig imidlertid ikkun 20 Kr. aarlig, og jeg indankede Sagen til Amtmanden, men fik ligeledes det Svar, at det skulde have sit Forblivende ved Forstanderskabets Afgjørelse. Ogsaa jeg maa formene, at naar man har taget Beslutning om denne Sag, saa har man navnlig haft Sognets ringe Skatteevne for Øje og mindre har taget Hensyn til, hvad der udkrævedes til mit forsvarlige Underhold. Det viste sig ogsaa strax, at det mig tilstaaede Beløb var ganske utilstrækkeligt, men dertil kom, at min Sygelighed mere og mere tiltog, og i de sidste 9 Uger har jeg været sengeliggende, har meget ofte maattet søge Lægen, har forbrugt en hel Del Medicin og har ofte maattet have Folk at vaage over mig om Natten, saa for ikke at dø af Sult og Nød har jeg været nødsaget at sælge min Gylden Jord, hvor nødigt jeg end vilde skille mig af med den. Jeg véd vel, at jeg, hvis jeg hevendte mig til For-

standerskabet paa Grund af min tiltagne Sygelighed, maaske kunde vente, at dette vilde forhøje den mig tilstaaede Alderdomsunderstøttelse, men selv om dette skete, vilde det utvivlsomt kun blive med nogle faa Kroner aarlig, og dette vilde paa det nærmeste blive lige utilstrækkeligt for mig. Men det er ikke alene Kvalbø Sogn, der er daarlig stillet, flere andre Sogne paa Færøerne have en endnu slettere Skatteevne.

Med Henviisning til alt foranstaaende tillade vi os ærbødigt at andrage det højtærede Lagting om at søge at faa udvirket, at Loven bliver saaledes forandret, at den virkelig kommer Færøerne tilgode. Vi have tænkt os, at det vilde blive en heldig Forandring, hvis de omhandlede 12.000 Kr. aarlig fra Statskassen virkelig kom Øernes Fattige tilgode som Alderdomsunderstøttelse og at der hertil blev ydet et passende Tilskud fra Kommunerne, som, da Sognenes Skatteevne er højst forskjellig, maatte rette sig efter denne. Et saadant Beløb vilde utvivlsomt være tilstrækkeligt til at afholde Udgifterne ved en tilfredsstillende Ordning af Forsørgelsen for de værdige fattige paa Færøerne i deres Alderdom.

Kvalvig, den 25de Juli 1894.

Allerærbødigt

Ole Niclasen.

Anne Margrete Magnusdatter.
m. p. P.

Den 4de Avgust sattes dette Andragende under foreløbig Behandling. Schrøter foreslog, at der i Sagen nedsattes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer. At Sagen overhovedet skulde i Udvalg vedtoges med 11 St. mod 0, medens Schrøters Forslag om et Udvalg paa 5 Medlemmer betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Djurhuus, Effersø, Olsen, Petersen og Schrøter.

Den 20de Avgust fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er blevet nedsat i Anledning af et fra Ole Niclasen og Anne

Margrete Magnusdatter af Kvalvig paa Søndersø indkommet Andragende, hvori Lagtinget anmodes om at søge udvirket en Forandring i Lov af 9de April 1891 om Alderdomsunderstøttelse for værdige trængende udenfor Fattigvæsenet, saaledes at den for Færøernes Vedkommende i højere Grad end hidtil maatte kunne komme de trængende gamle tilgode, hvilket efter Andragernes Mening vilde kunne opnaas, naar Statskassens Bidrag til Alderdomsunderstøttelse blev ydet de færøske Kommuner efter andre Regler end Kommunerne i det øvrige Rige.

Medens der indenfor Udvalget er delte Meninger om Nødvendigheden og Muligheden af en Lovforandring i den af Andragerne antydede Retning, er hele Udvalget enigt i, at Lagtinget af manglende Kjendskab til, hvorledes Lov om Alderdomsunderstøttelse i det hele taget virker i de forskjellige Kommuner i Riget, ikke allerede i Aar kan henvende sig til Regeringen med Andragende om at faa Loven forandret.

Da Indenrigsministeriet imidlertid ved Cirkulære af 9de Juni i Aar har forlangt Oplysninger fra samtlige Kommuner i Riget om, hvorledes Alderdomsunderstøttelsesloven har virket i Aarene 1892 og 93, kan der paa dette Punkt maaske allerede til næste Aar ventes større Klarhed, og man skal derfor tillade sig at foreslaa Tinget til Vedtagelse:

»Sagen udsættes til næste Aar.«

I Udvalget angaaende en Forandring i Alderdomsunderstøttelsesloven, Lagtinget den 20de Avgust 1894.

Fr. Petersen, J. C. Djurhuus.
Ordfører.

O. P. Effersø. J. H. Schrøter.

Ved Sagens endelige Behandling, den 23de Avgust, vedtoges Udvalgets Forslag om Sagens Udsættelse til næste Aar med 16 St. mod 0.

XXII. Forhandling angaaende Udgivelse af en Samling færøske Love.

Den 1ste Avgust fremlagdes saalydende Andragende fra en Del Beboere af Kvalvig paa Suderø:

Til Lagtinget!

Det er ofte et føleligt Savn imellem Befolkningen her, at der ikke findes nogen let Adgang til at faa at vide, hvad der er gjældende Lov for vore Øers særlige Anliggender. De forskjellige Bestemmelser findes saa spredte, og i de allerfleste Bygder kan man slet ikke faa fat i de fleste og de vigtigste Love, da de igjennem Tiderne ere bortkomne.

Vi undertegnede Husfædre tillade os herved ærbødigt at andrage det ærede Lagting om, at samtlige siden Grundlovens Emanation udkomne særlige færøske Love maa blive trykte samlede i en Bog, som Folk kunde faa for en billig Pris. Vi kunne ikke skjønne rettere, end at de fleste Husfædre vilde købe en saadan Lovbog.

Kvalvig, den 20de Juli 1894.

(13 Underskrifter.)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 6te Avgust, foreslog Schrøter at henvise Sagen til Udvalget for forskjelligartede Sager, medens Djurhuus foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer. Djurhuus's Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0, hvorved Schrøters Forslag betragtedes som bortfaldet.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Effersø, P. Niclasen og Schrøter.

Den 31te Avgust fremlagdes følgende:

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede ere af Lagtinget nedsatte som Udvalg i Anledning af et fra nogle Beboere af Bygden Kvalvig paa Suderø fremkommet Andragende om, at de siden Grundlovens Emanation udkomne særlige færøske Love maa blive trykte samlede i en Bog og solgte for en billig Pris.

Efter at Udvalget har taget denne Sag under Overvejelse, maa det være enigt med Andragerne i, at det rundt om i Bygderne er et føleligt Savn, at Befolkningen ikke lettelig kan blive bekendt med disse Loves Indhold. De blive ofte overtraadte, fordi Folk ikke véd, hvilke Handlinger der ere forbudte eller lovbestemte. Vi anse det derfor for Lagtingets Pligt at drage Omsorg for, at denne Mangel bliver afhjulpen, og at de omhandlede Love, paa enkelte Undtagelser nær, som ikke have nogen væsentlig Interesse for Befolkningen, ved Tingets Foranstaltning bør trykkes samlede, for saa vidt de ikke ere ophævede. Hvor der i en Lov ved senere Bestemmelse er foretaget Forandringer, bør det oplyses ved Noter anbragte nedenfor hver Side, hvilke Paragraffer der ere forandrede og ved hvilken Lovbestemmelse det er sket. Love, som kun gaa ud paa at forandre enkelte Paragraffer i en tidligere Lov, kunne ligeledes trykkes som Noter nedenunder det egentlige Indhold. Ophævede Lovparagraffer bør udelades og erstattes med Noter om, ved hvilken Lov de ere ophævede og eventuelt hvad der er sat i Stedet for. De Love, som vi have ment bør udgives, ere nedenstaaende. De anføres her, uden at være betegnede med deres hele Titel, for Kortheds Skyld med det Navn, som de i daglig Tale mellem Folk gaa under, nemlig:

Nr.	Lovens Benævnelse.	Dato.
1	Grundestævnelsen	1ste April 1891.
2	Haugeloven	23de Febr. 1866.
3	Loi om Hesteavlens Fremme	30te Marts 1892.
4	— - Ødelæggelse af Ravnens Yngel	11te Marts 1892.
5	Udskiftningsloven	4de Marts 1857.
6	Loi om Indskrænkning af Udstykning	4de Marts 1857, §§ 17 & 18.
7	— - Landvæsenkommissioner	1ste April 1891.
8	Trøloven	13de April 1894.
9	Trølov for Husegaard	19de Januar 1863.
10	Loi om Adgang til Kongsfæste	25de Febr. 1871.
11	— - Godtgjørelse for Grundforbedringer	12te April 1892.
12	Jagtloven	9de Febr. 1854.
13	Tillæg til samme	7de Maj 1881.
14	— - —	1ste April 1891.
15	Loi om Fredlysning af Fuglebjærge	21de Novbr. 1871.
16	— - Fredning af Læderfugle	29de Marts 1887.
17	Grindeloven	29de Decbr. 1857.
18	Grindereglementet	5te Febr. 1872.
19	Forandring i samme	28de Febr. 1880.
20	Fiskeriloven	14de April 1893.
21	Loi om Fremmedes Fiskeri	23de April 1881.
22	— - Fredning af Muslinger	14de April 1893.
23	Lagtingsloven	15de April 1854.
24	Lagtingsmændenes Diæter	17de Marts 1865.
25	Loi om Amtsrepartitionsfondsskatten	6te Febr. 1880.
26	— - Rigsdagsvalgene	29de Decbr. 1850.
27	Landkommunalloven	28de Febr. 1872.
28	Skoleloven	1ste Marts 1834.
29	Forandring i samme, kgl. Resolution	10de Febr. 1879.
30	— - —	10de Oktbr. 1880.
31	— - — , Minister-Skrivelse	30te April 1892.
32	Loi om Skolelæreres Pensionering	29de Marts 1893.
33	Fattigloven	22de Marts 1855.
34	Loi om frivilligt Fattigvæsen	9de Febr. 1883.
35	— - Forsørgelsesret	16de Febr. 1855.
36	— - Underholdningsbidrag	28de Januar 1856.
37	— - Forandring i samme	12te April 1892.
38	Expropriationsloven	7de Maj 1881.
39	Loi om Sundhedsvedtægter	7de Maj 1881.
40	Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet	16de Juni 1882.
41	Thorshavns Kommunallov	16de Febr. 1866.
42	— Bygningslov	28de Januar 1856.
43	— Brandlov	28de Januar 1856.
44	Handelsloven	21de Marts 1855.
45	Loi om Klareringshavne	14de Febr. 1874.
46	— - —	29de Marts 1887.
47	— - Forandring i Handelsloven	23de April 1881.
48	Koleraloven	8de Januar 1872.
49	Anordning om samme	15de April 1872.
50	— - —	26de Marts 1878.
51	Loi om Tilkøbsafgift af Skibe	11te Marts 1892.
52	Spisereglement for Fiskerskibe	6te Novbr. 1893.
53	Brændevinsloven	30de Marts 1860.
54	Loi om Forandring i samme	22de Decbr. 1876.

Nr.	Lovens Benævnelse.	Dato.
55	Lov om Spiritusafgiften	30te Marts 1892.
56	— . Lægetaxten	8de Januar 1872.
57	Jordemoderloven	29de Marts 1878.
58	Ligsynsloven	29de Marts 1878.
59	Tyendeloven	16de Febr. 1856.
60	Skydsloven	17de Marts 1865.
61	Lov om Forandring i samme	14de Januar 1881.
62	Skydsreglementet (med Miletabelen)	3dje Juli 1879.
63	Politilov	13de April 1894.
64	Udpantningslov	30te Marts 1894.
65	Retsvidnelov	1ste Marts 1873.
66	Retsvidnerregulativ	1874.
67	Lov om Proklama i Boer	6te Novbr. 1858.

Af disse Love formene vi, at af Nr. 6 skal kun §§ 17 og 18 optages og disse forsynes med en Note om, hvad Loven omhandler, samt at den iøvrigt er uden væsentlig Interesse for Befolkningen. Trykningen af Nr. 12—16 saavel som af Nr. 33—35 bør man søge at udsætte indtil vi faa at vide, om vi i den nærmeste Tid faa nogen ny Jagtlov og Pattiglov eller ikke. Nr. 19 skulde opføres som Note til Nr. 18. Nr. 24 og 25 som Noter til Nr. 23. Nr. 29—31 som Noter til Nr. 28. Nr. 37 som Note til Nr. 36. Nr. 45—47 som Noter til Nr. 44. Nr. 49 og 50 som Noter til Nr. 48 og Nr. 54 som Note til Nr. 53.

Desuden maa man optage de Love, der maatte udkomme fra nu af, indtil Lovsamlingen bliver udgivet og de særlig færøske Love, som maatte egne sig dertil og som Udvalget maatte have overset. Lovene om Kapitelstaxten, Sportelreglementet, Skjøde- og Panteregister samt Skydsætnings-Loven har Udvalget ment man uden Skade for Øjemødets Opnaaelse kunde udelade.

For lettere at kunne overskue Lovene, bør Begyndelsen af hver Paragraf opføres som ny Linie med §-tallet foran, og hvor en Lov, ligesom Haugeloven og Grunde-loven, er inddelt i Afsnit eller Kapitler, bør Afsnittets Navn anføres med stor Skrift, hvad der ogsaa bør gjælde med Hensyn til Lovens Titel.

Efter et Skjøn, Udvalget har taget herover, vil disse Love saaledes trykte i Oktav komme til at omfatte omtrent eller henved 16 Ark. Vi have forespurgt hos Bestyrelsen for Færø Amts Bogtrykkeri om Prisen paa Trykningen, og bemeldte

Bestyrelse har i Følge vedlagte Skrivelse svaret, at den i dette Tilfælde af særlige Grunde vil overtage Lovsamlingens Trykning for den særdeles billige Pris af 35 Kr. pr. Ark i et Oplag af 500 Exemplarer, trykt paa samme Slags Papir som »Föringsallindie«, hvilket altsaa vil komme til at udgjøre 560 Kr. for hele Oplaget.

Udvalget formener dernæst at der bør udstedes en Subskriptionsindbydelse, dels igjennem Avisen, dels ved trykte Opfordringer, der fordeles omkring til Bygderne, og hvori man indbyder til at subskribere paa Lovsamlingen mod en Betaling af 1 Kr. for hvert Hæfte paa 8 Ark. Lovsamlingen kan saa udkomme i Løbet af 2 Aar med 1 Hæfte aarlig. Naar Subskriptionen er sluttet, da bør en højere Pris indtræde. Det kan overlades til nærværende Udvalg at udstede Indbydelsen. Dernæst kan Tinget nedsætte et staaende Udvalg paa 5 Medlemmer til efter Lagtingssamlingens Slutning at foretage det videre fornødne samt til at lede Udgivelsen.

I Henhold til det foran anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

1. Det overdrages til det i denne Sag nedsatte Udvalg at udstede Indbydelse til Subskription paa en Lovsamling bestaaende af de særlige færøske Love, der ere udkomne siden Grundlovens Emanation, for saa vidt Kjendskab til dem maa anses for at være af Interesse for den herværende Befolkning. Lovsamlingen trykkes i Oktavform og udgaar i Hæfter paa 8 Ark aarlig samt leveres Publikum til en Pris af 1 Kr. for hver 8 Ark. Indbydelsen udgaar

dels ved Bekjendtgjørelse i »Dimmalætting«, dels ved en trykt Opfordring, der udsendes omkring til Bygderne.

2. Der nedsættes et staaende Udvalg af 5 Medlemmer til efter Samlingens Slutning at foretage det videre fornødne i denne Sag.
3. Hvis der tegner sig mindst 200 Subskribenter, lader det i Post 2 omhandlede Udvalg Lovsamlingen trykke og leder dens Udgivelse i Overensstemmelse med det i Betænkningen udtalte, i hvilken Anledning Lagtingets Bogsamling stilles til Udvalgets Raadighed. Tegner der sig ikke et saa stort Antal Subskribenter, udsættes Sagen til Lagtinget atter træder sammen.
4. De Udgifter, som foranlediges ved Vedtagelsen af Post 1, 2 og 3, afholdes af Amtsrepartitionsfonden.
5. Hvad yderligere skal foretages i Sagen udsættes til næste Aar.

Thorshavn, den 31te August 1894.

J. H. Schrøter, O. P. Effersø.
Ordfører.

Poul Niclasen.

Den 3dje September fremlagdes følgende Forslag til Beslutning fra Bærentsen:

»Idet Tinget opfordrer Tingets Medlemmer om hver i sin Kreds at skaffe sig Kundskab om, hvilken Trang der hos Befolkningen er til Stede for at faa en saadan Lovsamling samt om, hvor stort Subskribentantal der kunde fremskaffes fra de forskjellige Kredse, udsættes denne Sag til næste Aar.«

Samme Dag (3dje Septbr.) foretoges Sagens endelige Behandling.

Udvalget tog Post 2, 3 og 4 i sit Forslag tilbage. Bærentsen tog sit Forslag til Beslutning tilbage, men Andersen gjenoptog Forslaget. Udvalget stillede derpaa følgende Ændringsforslag til sit første Indstillingspunkt:

Imellem Ordene »8 Ark« og »Indhyldelse« sættes: »Lovsamlingen ventes at ville omfatte omtrent 16 Ark«.

At dette Forslag toges under Forhandling og Afstemning tillodes med 14 St. mod 0.

Det af Bærentsen stillede og tilbagetagne, men af Andersen atter gjenoptagne Forslag til Beslutning sættes først under Afstemning og vedtoges med 11 St. mod 5.

Herefter betragtedes Udvalgets Forslag Punkt 1 og 3 med det dertil stillede Ændringsforslag som bortfaldet.

XXIII. Forhandling angaaende periodiske Syn over Skolebygninger.

Den 5te September fremlagdes saalydende Henstilling fra Lagtingsmand Djurhuus:

Der er nu rundt omkring paa Øerne bygget mange Skolebygninger og Skole-

stuer, hvortil der af Statskassen er ydet ialt betydelige Tilskud. Ihvorvel Bygningerne for største Delen ere opførte af Sten, er det dog en Nødvendighed at de blive godt vedligeholdte ikke alene udvendig men ogsaa indvendig, idet det mod-

satte vil bevirke: at en betydelig Reparation i Tidernes Løb kan komme til at falde noget trykkende. Naar Kommunerne imidlertid sørge for god og stadig Vedligeholdelse ville store Reparationer paa Stenbygninger i Reglen kunne undgaas, og det er dette Hensyn, som har givet mig den Tanke, at henlede det høje Lagtings Opmærksomhed paa denne Sag.

Ligesom Lagtinget har andraget hos Regeringen om Bevilling af alle de Tilskud, som ere ydede, og der ved Lagtingets Foranstaltning er oprettet en gjensidig Assurance for Skolebygninger, saaledes forekommer det mig ogsaa, at Tinget bør have Overblik med at Bygningerne vel vedligeholdes. At Kirker, Præstegaarde og Embedsboliger holdes forsvarlig vedlige, bliver pauset ved at der afholdes 3-aarige Syn og det forekommer mig, at Tinget hensigtsmæssigt burde paase, at saadanne Syn ogsaa ske for Skolebygningers og Skolestuers Vedkommende.

I Henhold til det anførte tillader jeg mig at bede denne Sag taget under nærmere Overvejelse.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 4de Septbr. 1894.

Ærbødigst

J. E. Djurhuus.

Til

Lagtinget.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 6te September, vedtoges, efter Forslag af Djurhuus, at henvise Sagen til Kirkekasseudvalget, som afgav følgende, den 8de Septbr. fremlagte

Betænkning.

Fra Lagtingsmand Djurhuus er der sket en Henvendelse til Tinget om, at samme vilde foranledige, at de herværende Skolebygninger bleve underkastede periodiske Syn, for at man paa den Maade kunde have Indseende med, at de, uden større Udgifter for Kommunerne, kunde holdes i tilbørlig Stand.

Kirkekasseudvalget, der har haft denne Sag til Betænkning, skal i Anledning af samme tillade sig følgende Bemærkninger:

At Tinget foranlediger, at der bliver afholdt periodiske Syn af de med Stats-tilskud opførte Skolebygninger, kan man

ikke andet end tilraade. Thi da Vedligeholdelsespligten af de ommeldte Skolebygninger paahviler Kommunerne, vil det være i disses velforstaaede Interesse, at Lagtinget har Indseende med, at de ikke, af Mangel paa jævnlige Tilsyn, forfalde; og har man tænkt sig, at den Maade, hvorpaa saadanne Syn lettest og naturligt kunde iværksættes, vilde være ved at sætte dem i Forbindelse med de aarlige Kirkesyn, hvorved altsaa hver Skolebygning vilde blive underkastet Syn hvert tredje Aar.

I Overensstemmelse hermed skal man tillade sig at fremkomme med nedenstaaende Forslag, der indstilles til Vedtagelse:

1. Sammen med de ordinære Kirkesyn bliver der, under Provstens Ledelse, at afholde Syn over Skolebygningerne i vedkommende Præstegjæld af tvendedertil af Retten udmeldte Mænd. Disse skulle i Reglen være de samme, som syne Kirkene, kun at det iagttages, at de ikke maa være hjemmehørende i det Sogn, hvor Synet foregaar, og at de ikke maa udføre de af Synet foranledigede Arbejder. Betaling til Synsmændene, der beregnes i Henhold til Sportelreglementet af 30te Marts 1836, udredes af vedkommende Kommune, medens eventuelle Rejsegodtgjørelser udredes, efter derom indgiven Regning af Skydskassen.

De ommeldte Syn skulle omfatte saa vel selve Bygningerne — baade udvendig og indvendig — som Skolens Inventarium og Materiel. Til den Ende bliver der af vedkommende Forstanderskab at indsende til Lagtinget en Beskrivelse af Skolebygningerne i Kommunerne og derhos aarlig at indsende til samme en Fortegnelse over deres Inventarium og Materiel, sammen med Kommunens Regnskaber, til Efterretning for Lagtinget.

En af Provsten autoriseret Protokol, hvori Synsforretningerne indføres, anskaffes for samtlige Kommuners Regning, hvorhos bliver at iagttage, at der ved hver enkelt Synsforretning angives: 1) Bygningernes Navn, 2) Synets Datum, 3) hvorvidt de ved sidste Syn udsatte Mangler maatte være afhjulpne eller ikke, 4) de nye Mangler særskilt specificerede under forskellige Nummere og omsatte i Penge og endelig 5) at Manglerne maa være afhjulpne senest inden næste Syn.

Udskrift af Synet bliver, umiddelbart efter Synsrejsernes Ophør, at ind-

sende til Amtmanden, der tilstiller vedkommende Forstanderskab en Gjenpart af det, med Paalæg om at afhjælpe Manglerne inden den af Synet angivne Frist. En anden Gjenpart tilstilles Lagtinget, der vil have Indseende med, at Forstanderskaberne efterkomme de givne Paalæg lige som ogsaa, naar det maatte finde Anledning dertil, at foranledige Oversyn.

2. Approbation paa denne Ordning søges hos Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Kirkekasseudvalget, Thorshavn den
8de Septbr. 1894.

J. C. Evensen, Dione Isaksen,
Ordfører.

Med Reservation
J. H. Schrøter.

Samme Dags (8de Septbr.) Eftermiddag foretoges Sagens 2den Behandling. Overgang til 3dje Behandling vedtoges enstemmig med 15 St.

Den 10de September fremlagdes følgende

Ændringsforslag fra Schrøter:

Til Post 1. I Stedet for det sidste Stykke i denne Post sættes et saalydende nyt Stykke:

»Udskrift af Synet bliver, umiddelbart efter Synsforretningens Ophør, at indsende til Amtmanden, der forelægger den for Lagtinget, for at dette kan foranledige de forefundne Mangler afhjælpne. En anden Gjenpart tilstilles Forstanderskabet. Dette kan foranledige at der bliver afholdt Oversyn.«

og Forslag til Belutning fra Hentze:

»Det fremkomne Forslag og Ændringsforslag tilstilles Forstanderskaberne til Erklæring, hvorhos Sagen udsættes til næste Aar.«

Samme Dag (10de Septbr.) foretoges Sagens 3dje Behandling. Bærentsen foreslog at udsætte Sagen til næste Aar. Dette Forslag sættes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0, hvorved de øvrige Forslag betragtedes som bortfaldne.

XXIV. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Til de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8 og Tillæget vare valgte:

for de Amtsrepartitionsfonden vedkommende Sager:

Effersø, Jacobsen og Welhe;

for de Amtsfattiggkassen og Landkommunerne i Almindelighed vedrørende Sager:

Bærentsen, Danielsen, Husgaard, Olsen og Schrøter;

for de Kirkøkasserne vedkommende Sager:

Provsten, Isaksen og Schrøter;

for de den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn samt Renterne af det Hansenske Legat vedrørende Sager:

Djurhuus, P. Næs og P. Nielsen;

for de Skydskassen vedrørende Sager:

Müller, D. Nielsen og Poulsen;

for de øvrige under Lagtingets Decision hørende offentlige Kasser

samt for de forskjellige Andragender, som henvises til Udvalget (Udvalget for forskjelligartede Sager):

Andersen, Djurhuus og Müller;

for de af Amtmanden ene afgjorte Sager:

Danielsen, Hentze og Petersen.

1. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

Med Hensyn til Paaligningen til Amtsrepartitionsfonden for Aaret fra Olaidag 1894 til Olaidag 1895 vedtoges:

at Størrelsen af den samlede Udskrivning fastsættes til 8040 Kr. 30 Øre,

at deraf paa det matrikulerede Jordegods ilgnes 2 Kr. 36 Øre pr. Mark Jord eller i alt 6161 Kr. 32 Øre,

at der paa Kommunerne i Amtet fordeles et samlet Beløb af 1878 Kr. 98 Øre og

at den Fjerdedel af dette Beløb, som i Henhold
til Lov af 6te Februar 1886 skal fordeles

efter Lagtingets Skjøn, fastsættes som paa
nedensaaende Repartition anført *).

*) Med Hensyn til det til Fordeling paa Kommunerne bestemte Beløb af 1878 Kr. 98 Øre er af Amtet i Henhold
til Lagtingets Vedtagelse foretaget følgende

Repartition:

Kommunernes Navne.	Efter Marketal.					Efter Folkemængde.			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse.		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Mrk.	Gl.	Skd.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.	(1/2)		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
I. Norderøernes Præstegjælds Kommune.														
Vaag Sogn.	114	"	5	44	30	534	19	36	15	"	78	86		
Husum —	40	12	"	15	91	134	4	86	4	"	24	77		
Mygledal —	40	"	"	15	61	118	4	28	4	"	23	89		
Kunø —	64	8	"	25	18	176	6	38	2	"	33	56		
Viderø —	86	"	"	33	57	297	10	77	10	"	51	34		
Svinø —	32	8	"	12	69	124	4	50	3	"	20	19		
Fuglø —	47	"	"	18	34	145	5	26	3	"	26	60		
													262	21
II. Østerø Præste- gjælds Kommune.														
Næs Sogn.	101	"	"	39	42	554	20	9	21	"	70	51		
Sjov —	111	2	"	43	38	492	17	83	6	75	67	96		
Gøte —	69	2	"	26	97	329	11	93	4	"	42	90		
Fuglefjord —	64	8	"	25	18	497	18	2	5	"	48	20		
Andefjord —	62	4	"	24	30	330	11	96	10	"	46	26		
Funding —	30	"	"	11	71	305	11	6	3	"	25	77		
Kjæde —	64	"	"	24	98	501	18	18	4	"	47	16		
													348	76
III. De forenede Sogne i Nordstrøms Præstegjæld.														
Kvivig Sogn	75	"	"	29	27	374	13	56	9	"	51	83		
Kollefjord —	55	8	"	21	67	284	10	30	6	"	37	97		
Kvalvig —	55	"	"	21	47	238	8	62	4	"	34	9		
Haldersvig —	36	"	"	14	5	303	11	6	3	"	28	11		
Saxen —	29	8	"	11	51	56	2	4	4	"	17	55		
													169	55
IV. Vestmanhavn Sogns Kommune. .														
	56	"	"	21	86	346	12	55	6	"			40	41
V. De forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld.														
Kirkebo Sogn	106	"	"	41	37	220	7	97	9	"	58	34		
Kalbak —	56	"	"	21	86	100	3	63	6	"	31	49		
Thorshus udenbys	59	"	"	23	3	173	6	27	3	"	32	30		
													122	13
Overføres	1454	12	5	567	83	6632	240	48	134	75			943	6

2. Vedkommende Amtsfattigkassen.

a. De fra Kommunene indkomne Forsørgelsesplaner vare gennemgaaede af Udvalget og bleve approberede dog med følgende Bemærkninger:

1) Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøms vil for Fremtiden have nøjagtig at opgive Grunden til Fattiglemmernes Trang, hvad ikke ses at have fundet Sted for

Jacob Davidsen Kvalvigs Vedkommende.

2) Forstanderskabet for Kvalbø Sogn vil for Fremtiden have nøjagtig at opføre under Hovedrubrikken den Andel, Sognet har at udrede af Udgifterne ved de fælles Fattiglemmers Forsørgelse, hvilket ikke er sket ved den for 1894—95 indsendte Forsørgelsesplan.

Kommunernes Navne.	Efter Måltal, (%)					Efter Folkemængde, (%)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (%)		Til sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Mk.	Gl.	Skd.	Kr.	Ø.	Folketal.	Rr.	Ø.	St.	Ø.	St.	Ø.	St.	Ø.
Overført	1454	12	5	567	83	6632	240	48	34	75			943	6
VI. Nolsø Sogns Kommune.	48	"	"	18	74	209	7	57	10	"	...	...	36	31
VII. Vaagø Præste- gjælds Kommune.														
Midvaag Sogn	30	"	"	19	31	374	43	56	10	"	43	7		
Sandevaag	56	4	"	21	96	295	10	70	10	"	42	66		
Sørvaag —	48	"	"	18	74	366	13	27	9	"	41	1		
Bø —	38	"	"	14	83	119	4	32	3	"	22	15		
Myggenæs —	40	"	"	15	61	152	5	51	5	"	26	12	175	1
VIII. Sandø Præste- gjælds Kommune.														
Sand Sogn.	110	"	"	42	94	544	19	73	11	"	73	67		
Skaalevig —	42	4	"	16	29	147	5	33	8	"	29	82		
Husevig —	66	"	"	25	76	198	7	18	10	"	42	94		
Skus —	60	"	"	23	42	104	3	77	3	"	30	19	176	62
IX. De forenede Sogne i Sudersø Præstegjæld.														
Famien Sogn	24	"	"	9	37	116	4	21	3	"	16	58		
Porkere —	72	6	"	28	25	415	15	5	8	"	51	30		
Vaag —	49	4	"	19	23	416	15	9	10	"	44	32		
Sumbø —	64	2	"	25	8	396	14	36	3	"	42	44	151	64
X. Kvalbø Sogns Kommune	98	4	"	38	35	518	18	78	12	"	...	...	69	13
XI. Frodebø Sogns Kommune	60	"	"	23	42	650	23	58	20	"	...	...	67	"
XII. Thorshavns Kommune.	25	8	"	9	96	1303	47	25	200	"	...	...	257	21
Summa	2406	12	5	939	49	12951	469	74	469	75			1878	98

b. I Henhold til Lov om Fattigvæsenet af 22de Marts 1855 § 6 bevilgedes følgende Bidrag af Amtsfattiggassen for Aaret fra 1ste Oktober 1894 til 30te September 1895:

1. Norderøernes Præstegjælds Kommune:	
til Vaag Sogn	30 Kr.
2. Østerø Præstegjælds Kommune:	
til Næs Sogn	20 Kr.
- Sjøv —	200 —
- Ejdes —	40 —
- Funding —	40 —
- Andefjord —	20 —
- Fuglefjord —	30 —
- Gøte —	20 —
	370 —
3. De forenede Sogne i Nordstrøms Præstegjæld:	
til Kvalvig Sogn	70 Kr.
- Haldersvig —	30 —
	100 —
4. Vestmanhavns Sogns Kommune	60 —
5. De forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld:	
til Kalbak Sogn	80 —
6. Vaagø Præstegjælds Kommune:	
til Midvaag Sogn	20 —
7. Sandø Præstegjælds Kommune:	
til Sand Sogn	150 Kr.
- Skaalevig —	30 —
- Husevig —	20 —
	200 —
8. De forenede Sogne i Suderø Præstegjæld:	
til Porkere Sogn	20 —
9. Kvalbø Sogns Kommune	20 —
10. Thorshavns Kommune	150 —
Tilsammen	1050 Kr.

Hvorhos der paalægdes Forstanderskaherne for de forenede Sogne paa Suderø og Frodebø Sogn at aflægge de aarlige Status-Oversigter overensstemmende med det af Lagtinget sidst tilsendte Schema, hvoraf et Exemplar vedlægges.

c. I Anledning af denne sidste Vedtagelse fremkom der fra Schrøter et motiveret

Forslag til Beslutning, der med Udeladelse af Motiverne var saalydende:

»Der gives Forstanderskaherne for Norderøernes Præstegjæld, Vestmanhavns Sogns og Nolsø Sogns Kommuner Paalæg om ved Affattelse af Fattigvæsenets Statusoversigter at iagttage følgende:

Naar der ved Regnskabsaarets Begyndelse paa Fattigvæsenets Konto har været Overskud, fradrages dette i Forbindelse med de paa Overslaget under den Fattigvæsenet omhandlende Post opførte Indtægter fra Forsørgelsesplanens Beløb og kun den derved fremkomne Difference opføres som indkommet ved Paaligning. Naar der ved Regnskabsaarets Begyndelse har været Underskud, lægges dette til det Beløb, der er opført paa det løbende Aars Forsørgelsesplan. Fra denne Sum drages de paa Overslaget under den Fattigvæsenet omhandlende Post opførte Indtægter, og den derved fremkomne Difference opføres som indkommet ved Paaligning.

Det meddeles derhos fornævnte Forstanderskaher, at de af dem til Lagtinget indsendte Statusoversigter ere fejlagtig affattede.

Ved et andet motiveret Forslag foresloges at anmode Amtmanden om at paalægge Thorshavns Kommune at benytte det af Tinget udsendte Schema ved Oversigternes Affattelse.

Efter en længere Forhandling herom vedtoges efter Forslag af Effersø:

»Da den Paastand er fremsat her i Tinget, at Statusoversigterne fra flere Forstanderskaher ere fejlagtige, vedtager Lagtinget, at der strax i Begyndelsen af Tingets Samling næste Aar nedsættes et Udvalg for at undersøge Sagen.« — Vedtaget ved Navncopraab med 9 St. mod 1. Ja stemte: Andersen, Effersø, Danielsen, D. Niclasen, Weihe, Huusgaard, Müller, Djurhuus og Olsen; nej stemte Isaksen; — Poulsen, Provsten, Bærntsen, Petersen, Hentze, P. Niclasen, Schrøter, P. Næs og Formanden stemte ikke, medens Jacobsen var fraværende.

3. Vedkommende Skydskassen.

- a. Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges til Bestridelse af Skydsudgifterne for Aaret 1894—95 at paa-

ligne et samlet Beløb af 2908 Kr. 32 Øre, der i Henhold til Lov af 17de Marts 1863 og Lov af 14de Januar 1881 fordeles saaledes mellem Kommunerne:

Nr.	Kommunernes Navne.	Folketallet.	Særlige Skydsudgifter.		Frelles Skydsudgifter.		Samlet Beløb.	
			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1	Norderøernes Præstegjælds Kommune .	1528	113	28	244	48	357	76
2	Østerø — — — — —	3008	337	45	481	28	818	73
3	De foren. Sogne i Nordstrømø Præstegjæld	1257	62	40	201	12	263	52
4	Vestmanhavns Sogns Kommune	346	17	18	55	36	72	54
5	De foren. Sogne i Sydstrømø Præstegjæld	493	24	47	78	88	103	35
6	Nolsø Sogns Kommune	209	10	37	33	44	43	81
7	Thorshavns Kommune	1303	64	68	208	48	273	16
8	Vaagø Præstegjælds Kommune	1306	67	94	208	96	276	90
9	Sandø — — — — —	993	45	82	158	88	204	70
10	Kvalbø Sogns Kommune	518	19	»	82	88	101	88
11	Frødebø — — — — —	650	23	84	104	»	127	84
12	De foren. Sogne i Suderø Præstegjæld.	1343	49	25	214	88	264	13
	Tilsammen	12954	835	68	2072	64	2908	32

- b. Foranlediget ved, at Revisor havde gjort en Bemærkning til Skydsregnskabet om, at en Sysselmand havde erholdt udbetalt Skydsudgifter paa Rejse til og fra Thorshavn i Anledning af Indbetaling af »Tiender, Vrag m. v.», blev, efter Forslag af vedkommende Udvalg, der iøvrigt var vidende om, at lignende Beløb vare udbetalte enkelte Gange tidligere, vedtaget følgende

Resolution.

- Der godtgøres for Fremtiden ikke Embeds- eller Bestillingsmænds Udgifter af Skydskassen for Rejser med kontante Penge til Jordebogskassen eller andre offentlige Kasser.
- Amtmanden anmodes om at bringe denne Resolution til samtlige vedkommendes Kundskab.

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

A. Andragender om Bidrag til Broer og Landingssteder:

- a. Fra Forstanderskabet for Vaagø Præstegjælds Kommune var der atter i Aar indkommet Andragende om Bidrag til Broerne over »Kirke-

aaerne« i Midvaag og Sørvaag ledsaget af Overslag over Udgifter til Materialier, henholdsvis 78 Kr. 76 Ø. og 76 Kr. 50 Ø. (Se Beretningen for 1893, S. 78—79.) — Efter Forslag fra vedkommende Udvalg vedtoges at svare, at der for Tiden ikke kan bevilges noget Beløb til Broerne over Kirkeaaen i Midvaag og Kirkeaaen i Sørvaag, som maa betragtes for at være Bygdebroer. Efter Sysselmandens Indberetning trænge Broerne til Reparation, men hvis de ere kassable, formener Tinget det at være uforvarsligt, at Kommunen ikke har ladet dem opføre af nyt.

- b. Fra Sognekommisionen i Sandevaag var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Tilskud til en Træbro over den saakaldte »Løbene-gjov« paa Vojen mellem Sandevaag og Øregjov, ledsaget af et Overslag lydende paa 100 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at Tinget paa Grund af Fondens Status ikke kan gaa ind paa Andragendet for i Aar.

- c. Fra Sognekommisionen for Haldersvig Sogn var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbe-

falet Andragende om Tilskud til Reparation af Broen i Haldersvig, til hvilken Bro der i 1889 blev bevilget 66 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at da Fonden for faa Aar siden har ydet et forholdsvis stort Beløb til Broen, maa Kommunen sørge for Vedligeholdelsen.

- d. Fra Thorshavns Kommunalbestyrelse og Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrøm var indkommet Andragende om et passende Tilskud til Udgifterne ved Opførelse af en Stenbro over Højdselven, hvilken Bro har kostet at opføre 225 Kr. og er betalt med Halvdelen af hver af Kommunerne. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 100 Kr.
- e. Fra Sognekommisjonen for Gøte Sogn var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Tilskud af henholdsvis 38 Kr. 56 Øre og 8 Kr. 32 Øre til Reparationer af Broerne i Nordregate og over Gøtegjov. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare: Andragendet kan ikke bevilges, da Fonden for ikke lang Tid siden har opført Broerne, som Sagnet formenes at burde holde vedlige.
- f. Jacob Jacobsen af Lejnum havde andraget om at faa Resten af sit Tilgodehavende for Broen i Lejnum 300 Kr. udbetalt. (Se Beretningen for 1893 Side 79.) — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at udbetale 100 Kr.
- g. Fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøm var indkommet Andragende om Tilskud til 2 Broer og Landingsstedet i Tjørnevig tilsammen 206 Kr. 91 Ø. — Til det nævnte Landingssted blev i Fjor bevilget 80 Kr. og stillet i Udsigt 84 Kr. 8 Øre. (Se Beretningen for 1893 S. 79.) Foruden Landingsstedet havde Beboerne nu gjenopført 2 Broer, der vare ødelagte af Brænding, hvorved Forbindelsen med Haldersvig meget vanskeliggjordes. Saa vel til Broerne som til Landingsstedet var der af Beboerne, der ikke have Raad til betydelige Pengesofre, ydet betydeligt Arbejde. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges foruden de

forrige Aar bevilgede 80 Kr., der gjenbevilgedes, yderligere at bevilge 100 Kr.

- h. Fra Beboerne af Kunø var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Hjælp til Istandsættelse af Landingsstedet i Kunø og en Bro over Skarddalsaa. Det oplystes, at ved et stærkt Elvebrud i 1891 bortreves Opgangen fra Landingsstedet tilligemed den nævnte Bro. For at bringe Landingsstedet igjen i brugbar Stand var der af Beboerne udført 300 Dagsarbejder og forbrugt til Krudt og Stenbor 13 Kr. 20 Øre. Gjenopførelsen af Broen havde foruden 60 Dagsarbejder medført en Udgift af 50 Kr. til Materialier. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 63 Kr. 26 Øre.
- i. Fra Forstanderskabet for Østersø Kommune var indkommet Andragende, med et Overslag, om en Bevilling paa 291 Kr. til Istandsættelse af Landingsstedet i Avevig. Det forrige Aar bevilgede Beløb, 24 Kr. 52 Øre, (se Beretningen for 1893, S. 79) var ikke benyttet, uagtet der i Følge Sysselmandens Indberetning manglede »Lunner« ved Landingsstedet; den store Bevilling, der søgtes i Aar, var ikke nærmere motiveret. Det vedtoges: 1) Der gjenbevilges til Landingsstedet i Avevig de forrige Aar bevilgede 24 Kr. 52 Øre, med Paalæg til Forstanderskabet om at lade de manglende »Lunner« lægge. 2) Det i Aar modtagne Andragende om Tilskud til samme Landingssted kan ikke bevilges. Men naar Forstanderskabet for Østersø Kommune fremkommer med yderligere Oplysninger vedrørende Nødvendigheden af den ansøgte Bevilling til Landingsstedet i Avevig, udtaler Tinget, at et nyt Andragende i samme Retning vil blive taget under Overvejelse.
- j. Fra Beboerne af Gøtegjov var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om en Bevilling paa 212 Kr. til Anlæg af et Landingssted ved Gøtegjov. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare: Andragendet kan ikke bevilges.

B. Andragende om Erstatning for Skade lidt ved Grindedrab.

Fra Ole Arge af Arge indkom Andragende om en Erstatning paa 84 Kr. 57 Øre i Anledning af en Skade, han fik i sin højre Fod ved Gringefangsten i Vestmanhavn den 28de Juli 1894. Det var ved Lægeattest oplyst, at Andrageren som Følge af den lidt Skade havde været under Lægebehandling og uarbejdsdygtig i 23 Dage. Til Lægehjælp og Medicin var medgaaet 27 Kr. 7 Øre, og som Erstatning for Indtægts-tab havde Andrageren beregnet sig 2 Kr. 50 Øre pr. Dag. — Udvalget mente, at medens Udgiften til Lægehjælp og Medicin burde godtgøres med dens fulde Beløb, var Godtgørelsen for Arbejdstab beregnet for højt, idet denne formentes at burde regnes efter en almindelig Arbejders Dagløn med 1 Kr. 92 Øre pr. Dag. Udvalget foreslog og Tinget vedtog at tilstaa Andrageren en Godtgørelse for Lægehjælp, Medicin og Arbejdstab af ialt 71 Kr. 23 Øre.

5. Vedkommende Kirkekasserne.

- a. Fra Kirkeværge S. J. Joensen, Haldersvig, indkom Andragende om en Bevilling af Nordstrøms Kirkekasse til Anskaffelse af 2 Tdr. Cement til Spækning af den Del af Kirkegaardsgærdet, der vender mod Søen og Elven, for at beskytte det mod at beskudiges af disse. — Efter Forslag af Udvalget bevilgedes Andragendet under den Forudsætning, at Arbejdet bliver udført uden yderligere Udgifter for Kirkekassen.
- b. Fra Kirkeværge O. Jacobsen af Kvivig indkom Andragende om en Bevilling af samme Kirkekasse paa 66 Kr. 45 Ø., der i Følge Regning var medgaaet til en formentlig nødvendig Udbedring af Grunden nedenfor Kvivig Kirke ud imod Bygdens Landingssted. — Udvalget fandt, at det udførte Arbejde var at betragte som Afslutning af et Sikringsarbejde, der efterhaanden er blevet udført for den nævnte Kirkekasses Regning, og at det, efter det oplyste, maatte betragtes som paa-trængende nødvendigt; skjønt et Beløb af 5 Kr. 25 Øre, der var udbetalt som Arbejds løn, formentes at kunne være sparet ved Anvendelse af Pligt-

arbejde, foreslog Udvalget at udbetale det hele Beløb, hvilket vedtoges.

c. Fra Værgerne for Husevig Kirke var der indkommet et Andragende om at der paa Foranledning af Tinget maatte blive paalignet Beboerne af Husevig Sogn 7 Timers Pligtarbejde pr. Mand til Gjenopførelse af Gærdet omkring Husevig Kirke, hvilket efter Værgernes Erklæring er aldeles forfaldet, navnlig paa den østlige Side. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

1. Der paalignes Husevig Sogn for Regnskabsaaret 1894—95 7 Timers Pligtarbejde for hver arbejdspligtig Mand i Sognet til Gjenopførelse af Gærdet omkring Kirken.
2. Der udredes af Sandø Kirkekasse det fornødne Beløb til Lønning af en Formand til at lede det nævnte Arbejde, hvorhos det bliver at iagttage, at Formandsløn ikke udbetales paa de Dage, hvor ikke mindst 5 af Pligtmandskabet møde og deltage i Arbejdet.

d. Fra Amt og Provsti indkom der Andragende om Paaligning af Pligtarbejde i Anledning af en paatænkt Udvidelse af Kirkegaarden i Skaalevig ved at den gamle Kirkegrund ved Rydning og paabaaren Muld indrettes til Begravelsesplads, da denne nu er for lille, samt om at der hertil paalignes det fornødne Pligtarbejde. Efter Forslag af Kirkekassendvalget vedtoges:

1. Der paalignes Skaalevig Sogn for Regnskabsaaret 1894—95 4 Dages Pligtarbejde for hver arbejdspligtig Mand i Anledning af en nødvendig Udvidelse og Udbedring af Kirkegaardsgærdet sammesteds.
2. Der udredes af Sandø Kirkekasse det fornødne Beløb til Lønning af en Formand til at lede det nævnte Arbejde, hvorhos det bliver at iagttage, at der ikke udbetales Formandsløn, uden paa de Dage, hvor mindst 5 af Pligtmandskabet møde og deltage i Arbejdet.

6. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. Efter Tingets Indstilling af 8de Septbr. 1893 (se Beretningen for 1893, S. 55—56) havde Justitsministeriet under 5te Decbr. s. A. tilladt, at Ejdes Sogn udskilles

af Østerø Præstegjælds Kommune til Bestyrelse som en særlig Kommune, idet det overlodes til Lagtinget nærmere at fastsætte Tidspunkter for denne Udskillelse og Betingelserne for samme, navnlig Fordeling af Formue og Gjæld, efter at der af Forstanderskabet var givet Beboerne i de øvrige Sogne Lejlighed til at udtale dem herom og mulig fremkomme med Indsigelser. Efter Forstanderskabets Indstilling havde Amtmanden allerede paa Tingets Vegne approberet, at Udskillelsen skulde finde Sted ved Udgangen af Regnskabsaaret 1893—94 (30te Septbr. 1894) samt at Forstanderskabet for Ejdes Sogns Kommune skal bestaa af 5 og for de 6 forenede Sogne af 9 Medlemmer. Nu forelaa der fra Forstanderskabet Forslag til Ordning af Formue og Gjæld m. v., men der forelaa ikke noget om, at Forslaget var bekendtgjort for Kommunens Beboere. — Efter at Forslaget var behandlet i det kommunale Udvalg, vedtoges: Naar Forstanderskabet for Amtet har godtgjort, at den i Justitsministeriets Skrivelse af 5te Decbr. f. A. ommeldte Bekjendtgørelse har fundet Sted, samt ingen Indsigelse er fremkommen, overdrages det Amtmanden paa Tingets Vegne at bifalde Adskillelsen paa de af Forstanderskabet foreslaaede Betingelser, der findes at være i Overensstemmelse med Lovgivningens Bestemmelser. Skulde der fremkomme Indsigelser imod Forstanderskabets Forslag, overdrages det ligeledes Amtmanden at afgjøre om og hvorvidt der skal tages Hensyn til disse*).

- b. Fra Forstanderskaberne for Norderøernes, Østerø og Sandø Præstegjælds samt Nolsø og Kvalbø Sogns Kommuner var indkommet Forslag om det Forhold, hvori Skatten skal lignedes for de næste 3 Aar paa Marketalen og efter Formue og Lejlighed i Henhold til Kommunallovens § 22, 1ste Stk., hvorimod der ikke forelaa noget Forslag fra Forstanderskaberne for de forenede Sognes Kommuner i Nordstrømø, Sydstrømø og Suderø samt Vestmanhavns og Frodebo Sogns Kommuner. Efter Udvalgets Forslag vedtoges:

1. Forslagene om Forholdet mellem Skatten paa Jordegodset og Skatten paa Formue og Lejlighed appro-

beres fordelt saaledes for efternævnte Kommuner og Sognes Vedkommende:

- a. Norderøernes Præstegjælds Kommune henholdsvis . . . $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{8}$
 b. Østerø Præstegjælds Kommune henholdsvis $\frac{1}{7}$ - $\frac{6}{7}$
 c. Vaagø Præstegjælds Kommune:
 Midvaag og Bø Sogne hlds. $\frac{1}{3}$ - $\frac{4}{5}$
 Sandevaag og Myggens Sogne hlds. . . $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{4}$
 Sørvag Sogn $\frac{1}{6}$ - $\frac{5}{6}$
 d. Sandø Præstegjælds Kommune:
 Sand Sogn hlds. . . . $\frac{1}{7}$ - $\frac{6}{7}$
 Skaalevig, Husevig og Skov Sogne hlds. . . $\frac{1}{6}$ - $\frac{5}{6}$
 e. Nolsø Sogn hlds. . . $\frac{1}{6}$ - $\frac{5}{6}$
 f. Kvalbø $\frac{1}{5}$ - $\frac{4}{5}$

2. Amtmanden anmodes om at affordre efternævnte Forstanderskaber Forslag om Forholdet mellem Skatten paa Jordegodset og Skatten efter Formue og Lejlighed for de ovennævnte 3 Aar:

- a. Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrømø og Vestmanhavns Sogn.
 b. Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø og Thorshavns udenbys Sogn.
 c. Forstanderskabet for Frodebo Sogn, samt de forenede Sogne paa Suderø, og derefter udfærdige den fornødne Approbation*).

- c. Fra Forstanderskabet for Vaagø Præstegjælds Kommune var indkommet Andragende om Lagtingets Approbation paa, at 16 Skd. Jord i Lervig, som Forstanderskabet har overtaget i Boet efter afdøde Fattiglem Cecilie Hansdatter af Sandevaag, bortsælges ved offentlig Auktion. — Approbationen vedtoges.

- d. Fra Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune var indkommet en fornyet Henvendelse til Tinget om, at nogle Personer fra Thorshavn og Arge, der

*) I Henhold hertil har Amtet approberet, at Forholdet fastsættes saaledes:

- For de foren. Sogne i Nordstrømø hlds. $\frac{1}{5}$ og $\frac{4}{5}$
 — Vestmanhavns Sogns Kommune — $\frac{1}{5}$ - $\frac{4}{5}$
 — de foren. Sogne i Sydstrømø — $\frac{1}{3}$ - $\frac{2}{3}$
 — de foren. Sogne paa Suderø:
 Vaag Sogn henholdsvis . . . $\frac{1}{6}$ - $\frac{5}{6}$
 Porkere $\frac{1}{4}$ - $\frac{3}{4}$
 Smøbo og Familien Sogne hlds. . $\frac{1}{3}$ - $\frac{2}{3}$
 — Frodebo Sogns Kommune . . . $\frac{1}{10}$ - $\frac{9}{10}$

*) Amtet har senere meddelt den omhandlede Approbation.

havde arbejdet ved Fyranlægget paa Nolsø, maatte blive tilpligtede at betale den dem for Aaret 1893—94 paalignede Kommuneskat til Nolsø Sogns Kommune, jfr. Beretningen for 1893, S. 81 og 82. Efter Forslag af Andersen vedtoges strax til Protokollen at svare: Nolsø Forstanderskabs Opmærksomhed henledes paa den i afvigte Samling stedfundne Afgjørelse, hvorefter Forstanderskabet henvises til Domstolene, ved hvilken Afgjørelse det maa have sit forblivende.

e. Fra D. J. Petersen af Fuglefjord var indkommen en Besværing over, at han var bleven sat i Skat i Sands Sogn for Aaret 1893—94. Som Grund for sin Besværing anfører Klageren bl. a., at han kun havde opholdt sig i Skopen for at arbejde ved Opførelsen af en Bygning, uden at holde Dag eller Disk dér, hvad han iøvrigt heller ikke har oplyst at han gjorde i noget andet Sogn. Af de i Sagen indhentede Oplysninger fremgik, at Klageren uafbrudt havde opholdt sig i Sands Sogn fra Begyndelsen af April til Slutningen af Oktober 1893. Forstanderskabet for Østerø Kommune, hvis Erklæring var indhentet, har ikke paalignet ham Skat til Fuglefjord Sogn, hvor han opgiver at have haft fast Ophold i over 2 Aar, men udtaler som sin Formening, at Sandø Forstanderskab har været berettiget til at paaligne Klageren Skat til Sands Sogn. — Efter Forslag af det kommunale Udvalg vedtoges at svare: Idet Tinget udtaler, at det formener, at Forstanderskabet for Sandø Præstegjælds Kommune har haft fuld Føje til at sætte Klageren, D. J. Petersen af Fuglefjord, i Skat til Sands Sogn for Aaret 1893—94, skal man tilføje, at Spørgsmaalet hører under Domstolenes Afgjørelse.

f. Fra P. J. Petersen af Fuglefjord var der ligeledes indkommen Besværing i samme Anledning. Omstændighederne vare nøjagtig de samme som anført under e. — Det vedtoges at svare som ovenfor.

g. Fra Rasmus Niclasen af Sørvaag var der indkommet Indsigelse imod, at der var blevet paalignet ham Skat til Sørvaag Sogn for 1893—94, da han opholdt sig i Udlandet fra 14de April til 1ste November 1893. Det var ikke oplyst, om dette Ophold i Udlandet havde været at betragte som fast eller blot som en Rejse, eller om Klageren, der

tidligere havde været Skatteyder i Sørvaag, overhovedet kunde betragtes som fraflyttet Kommunen. — Efter Forslag af det kommunale Udvalg*) vedtoges at svare: Tinget har ikke fundet Føje til at fritage Klageren, Rasmus Niclasen af Sørvaag for den ham til Sørvaag Sogn for Aaret 1893—94 paalignede Kommuneskat. Forøvrigt hører Spørgsmaalet under Domstolenes Afgjørelse.

h. Fra Lagtingsmand Hentze var der indkommet en Besværing over, at Forstanderskabet for Sandø Præstegjælds Kommune havde fastnaglet Brædder til hans Hus for at lette Vejførselen forbi samme. Af Sagens Akter fremgik, at Hentze havde søgt om og faaet Bygningskommissionens Tilladelse til at sammenbygge 2de ham tilhørende Huse i Trødum, at han siden, uden at indhente Bygningskommissionens Tilladelse, havde opført en Trappe ved Siden af Huset og at Bygningskommissionen, da Trappen nu en Gang var opført, havde tilladt, at den blev der imod at Hentze ved den anbragte et Rækværk, der sikrer de forbigaaende imod at falde over Trappen. Det Rækværk, Hentze havde anbragt, havde Forstanderskabet ikke fundet fyldestgørende, hvorfor det havde ladet de omhandlede Brædder anbringe skraat mellem Huset og Trappen og fastnaglet dem til disse. Hentze havde derpaa indsendt en Besværing til Amtet, der havde givet Forstanderskabet Medhold, hvorfor han nu androg om, at Tinget vilde paalægge Forstanderskabet at fjærne disse Brædder. — Efter at Sagen havde været behandlet i det kommunale Udvalg, der foreslog at betragte Amtets Afgjørelse som endelig, og Sagen derefter var drøftet i Tinget, hvor Amtmanden fandt sig foranlediget til at bemærke, at han ikke havde noget imod at optage Sagen til fornyet Overvejelse, vedtoges: Amtmanden anmodes om at indhente nye Oplysninger i Sagen og derefter at tage den under fornyet Overvejelse og træffe endelig Afgjørelse af den.

i. Fra M. Samuelson af Haldersvig, Medlem af Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøm, var der, foranlediget ved, at han ved det sidst

*) M. Danielsen, der er Formand i Forstanderskabet for Vaage Præstegjælds Kommune, var ved denne Sags Behandling traadt ud af Udvalget.

afholdte Forstanderskabsmøde havde hørt, at det skulde være Kvalvig Sogns Hensigt at beskattede den nylig paa »Gjånøre« bosatte norske Hvalfanger, medens han (Samuelson) formente, at den Skat, denne Mand kommer at bære, udelte bør tilfalde Haldersvig Sogn, indkommet en Forespørgsel om, hvor denne Mand eller hans Etablissement bør beskattes. — Efter Forslag af det kommunale Udvalg vedtoges at svare: Før der foreligger en Besværing angaaende Beskatningen af den norske Hvalfanger eller Indehaveren af Hvalfangeretablisementet paa »Gjånøre« fra det samlede Forstanderskab eller Skatteyderne, kan Tinget ikke udtale sig om Sagen.

7. Decision af Regnskaber.

Til Tinget vare indkomne efternævnte Regnskaber, forsynede med Revisionsantegnelser og Besvarelser samt Lagtingsrevisors Vedtegnelser:

1. Regnskab for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret til Olaidag 1893.
2. Regnskab for Færø Amts Fattigkasse for Aaret til 30te September s. A.
3. Regnskab for Færø Amts Skydskasse for s. A.
4. Regnskab for Færø Amts Skolefond for Aaret 1893.
5. Regnskab for Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
6. Regnskab for Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
7. Regnskab for Fonden for forulykkedes efterladte for s. A.
8. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
9. Regnskab for Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkjendtlighedslegat for s. A.
10. Regnskab for Norderøernes Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
11. Regnskab for Østerø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
12. Regnskab for Sydstrømø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
13. Regnskab for Thorshavns Kirkes særlige Kasse for s. A.
14. Regnskab for Nordstrømø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
15. Regnskab for Vaagø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.

16. Regnskab for Sandø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
 17. Regnskab for Suderø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
 18. Regnskab for Vaag Kirkes særlige Kasse for s. A.
 - 19—25. Regnskaber for de til Norderøernes Præstegjælds Kommune hørende Sogne for Aaret til 30te Septbr. 1893.
 - 26—32. Regnskaber for de til Østerø Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.
 - 33—37. Regnskaber for de forenede Sogne i Nordstrømø Præstegjælds for s. A.
 38. Regnskab for Vestmanhavns Sogns Kommune for s. A.
 - 39—41. Regnskaber for de forenede Sogne i Sydstrømø Præstegjæld for s. A.
 42. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for s. A.
 - 43—47. Regnskaber for de til Vaagø Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.
 - 48—51. Regnskaber for de til Sandø Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.
 - 52—55. Regnskaber for de forenede Sogne i Suderø Præstegjæld for s. A.
 56. Regnskab for Frodebo Sogns Kommune for s. A.
 57. Regnskab for Kvalbø Sogns Kommune for s. A.
 58. Regnskab for den gjensidige Forsikringsforening for Skolebygninger for s. A.
 59. Regnskab for den gjensidige Forsikringsforening for forulykkedes efterladte for 1893, gennemset af Foreningens Revisorer.
- Samtlige disse Regnskaber decideredes.

8. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer til Valgforstanderskabene for Folke- og Lagtingsvalgene valgtes:
 - for Norderøernes Præstegjæld: Handelsbestyrer N. Lützen og Skolelærer S. M. Joensen, begge af Vaag.
 - for Østerø Præstegjæld: Kjøbmand Simon Andreasen og Skolelærer Joen Poulsen, begge af Strænder;
 - for Nordstrømø Præstegjæld: Kjøbmand A. S. Reinert af Vestmanhavn og Kongsbonde Daniel Jacob Jacobsen af Kvivig;

for Sydstrøms Præstegjæld:
Boghandler H. N. Jacobsen og Apo-
theker Finsen, begge af Thorshavn;
for Vaagø Præstegjæld:
Kjøbmændene Peter Hentze Thoma-
sen af Sandevaag og Daniel Niclasen
af Sørvaag;
for Sandø Præstegjæld:
Skolelærer A. C. Joensen og Kjøb-
mand Mourits Mohr, begge af Sand;

for Sudersø Præstegjæld:
Skolelærer O. N. Skaalum af Kvalbø
og Kjøbmand J. Dahl af Vaag.

- b. Til Medlem af Færø Amts Skole-
direktion gjenvalgtes Lærer O. P.
Effersø.
- c. Til Medlem af Realskolekommissionen
gjenvalgtes Skomager Kjelnæs.

XXV. Andre Vedtagelser.

1. Angaaende Antagelse af en
Referent og Udgivelse en trykt
Lagtingsberetning.

Den 6te Avgust forhandlede angaa-
ende Antagelse af en Referent og Ud-
givelse af en trykt Lagtingsberetning.
Spørgsmaalet om Antagelse af en Re-
ferent sattes først under Afstemning, men
forkastedes med 10 St. mod 2, hvorefter
Formanden stillede følgende Forslag:

1. Det overdrages Lagtingsmand Poulsen,
efter Samraad med Tingets Formand,
at affatte et passende Uddrag af de
Sager, der komme til at foreligge til
Behandling i indeværende Samling,
hvilket Uddrag derefter trykkes.
2. Der tilstaas Lagtingsmand Poulsen for
Affattelsen af et saadant Uddrag af
Lagtingssagerne en Godtgjærelse af
50 Kr.

Dette Forslag (1 og 2) sattes samlet
under Afstemning og vedtoges med 14 St.
mod 0.

2. Angaaende Decision af de
under Tingets sorterende Regnskaber.

Efter Forslag af Lagtingsmand Poulsen
vedtoges:

1. De Forslag til Decision paa samtlige
under Lagtinget hørende Regnskaber,

som i indeværende Samling maatte
fremkomme fra et af de i Henhold til
Forretningsordenens § 8 Nr. 1—6 ned-
satte Udvalg, forelægges Tinget, og
er ethvert af Tingets Medlemmer be-
rettiget til at stille Ændringsforslag
hertil.

2. Naar Udvalget er enigt i et saaledes
fremkommet Forslag til Decision, og
der, efter dets Fremlæggelse i Tinget,
ikke i Løbet af 8 Dage er stillet noget
Ændringsforslag hertil, betragtes For-
slaget som vedtaget. I modsat Fald
— saa vel som naar noget Punkt af
Udvalget foreslaas afgjort ved særlig
Resolution —, finder en Behandling
og Afgjørelse desangaaende Sted i
Tinget.

3. Angaaende det Hansenske
Legats Renter.

- a. For Bestyrelsen for et Tørlægnings-
arbejde i Kvalbø havde Lagtingsmand
Schrøter andraget om, at der, i Henhold
til Tingets Vedtagelse f. A. (se Be-
retningen for 1893, S. 84) maatte blive
udbetalt et Beløb af 184 Kr. 74 Øre,
der var medgaaet til Materialier ved
nævnte Arbejde. Andragendet var bi-

lagt med specificerede Regninger og Erklæringer fra vedkommende Forstanderskab og Landbrugskonsulenten. Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, vedtoges, efter Forslag af P. Niclasen, at udbetale Beløbet.

b. Landbrugskonsulent Effersø havde for Ole Debes, Gjøv, andraget om 35 Kr. af Legatets Renter til Hjælp ved Anskaffelse af en jydsk Ko. (Se Beretningen for 1893, S. 84). Efter Forslag af Udvalget for økonomisk Fond m. v. vedtoges: »Der gjenbevilges Ole Debes af Gjøv af Hansenske Legats Renter et Beløb af 35 Kr. til Hjælp ved Anskaffelse af en Ko af jydsk Race, saasnart der ingen Hindringer for Indførselen ere til Stede og Koen ledsages af fornøden Sundhedsattest.«

4. Angaaende Grindegarnet i Vestmanhavn.

I Henhold til Tingets Vedtagelse f. A. (se Beretningen for 1893, S. 85) fremlagdes ved Tingets Aabning en Skrivelse fra Sysselmand Müller, bilagt med Erklæring fra Opsynsmændene for Grindegarnet, til Amtet angaaende Betaling for Rensning og Bjærgning af de nævnte Garn. Opsynsmændene antage, at der til Rensning og Ophængning af Garnene efter at disse ere trukne i Land vil medgaa 20 Skd. Hval i Arbejdsløn. — Efter Grindefangsten den 28de Juli 1891 indberette Opsynsmændene, at Grindemandskabet ikke har villet bringe Nøterne i Hus, og forespørge, hvad videre skal foretages, hvorefter Amtet, efter at have indhentet Sysselmandens Erklæring, paalægger dem uopholdelig at lade Garnene bjærges paa billigste Maade.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, henvises denne til Udvalget for økonomisk Fond m. v. — Udvalget afgav imidlertid ikke nogen Betænkning.

5. Angaaende Behandling og Transport af Slagtefaar.

Fra en Del Beboere af Ejde var indkommet et Andragende, hvori Tingets Op-

mærksomhed henledes paa det Dyrplageri, der menes at finde Sted ved, og det ønskelige i et Forbud imod, Transport af levende Slagtefaar, saaledes som denne nu foregaar, ofte milelange Veje til Lands og til Vands. Ved Sagens foreløbige Behandling foreslog Poulsen at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager, medens Andersen foreslog strax til Protokollen at vedtage følgende Svar: »Lagtinget maa henvise Andragerne til, naar Tilfælde af Dyrplageri foreligger, at gjøre Anmeldelse til Politiet desangaaende. Saafremt Andragerne tilsigte Bestemmelser angaaende Transport af Faar, maa Lagtinget henvise til Lov af 13de April d. A. om Politiet paa Færøerne, hvorefter Bestemmelser af lignende Natur ville kunne optages i en Politivedtægt.« — Andersens Forslag vedtoges med 14 St. mod 0, hvorved Poulsens Forslag bortfaldt.

6. Valg af Revisorer for Færø Amts Sparekasse.

Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse gjenvalgtes Sørenskriver Andersen og Førstelærer H. C. Petersen.

7. Lodtrækning angaaende Udtredelse af Soretsmedlemmer.

Amtet havde udbedt sig Tingets Bistand ved den Lodtrækning, der skulde foretages overfor de af Amtet beskikkede Soretsmedlemmer. Lodtrækningens Udfald blev, at følgende Medlemmer skulde udtrede med Udgangen af 1894, nemlig: E. D. Bærantsen, H. A. Djurhuus af Thorshavn, P. Jacobsen og J. Rasmussen paa Østerø, J. Mortensen og J. A. Nolsø paa Suderø, J. C. Djurhuus og J. Joensen paa Norderøerne, Johs. Petersen og A. S. Reinert paa Strømø, Chr. J. Davidsen paa Sandø; for Vaagø Syssel var R. G. Hoinesen alt afgaaet ved Døden.

Lagtinget sluttedes den 12te September efter at have været samlet i 46 Dage, i hvilken Tid der var afholdt 35 ordinære Møder og 1 Extramøde (til Afholdelse af Landstingsvalg).

Tillæg I.

Valg af et Medlem til Rigsdagens Landsting.

I Henhold til Justitsministeriets Ordre i Skrivelse af 1ste August til Amtmanden over Færøerne blev der den 2de August, efter forudgaaet Bekjendtgørelse, foretaget Valg af et Medlem til Rigsdagens Lands-

ting for 12te Kreds (Færøerne). 20 Stemmesedler afgaves. Valgt blev Pastor Fr. Petersen af Kvalbø med 11 Stemmer, medens 9 Stemmer faldt paa Sysselmand Olsen.

Paa Forespørgsel af Formanden erklærede Pastor Petersen sig villig til at modtage Valget.

Tillæg II.

Vedtagelse af en Adresse i Anledning af Deres kongelige Højheder Kronprinsens og Kronprinsessens Sølvbryllup.

Da Tinget var traadt sammen, ned-sattes, efter Forslag af Formanden, et Udvalg til at affatte en Adresse til Deres kongelige Højheder Kronprinsen og Kronprinsessen i Anledning af Højstsammes Sølvbryllup, Udvalget, bestaaende af Provsten, Andersen og Olsen, foreslog og Tinget vedtog da følgende Adresse:

Deres kongelige Højheder
Kronprins Fredrik og Kronprinsesse Lovisa!

Færøernes Lagting, der i Dag er traadt sammen til indeværende Aars Samling, har, forinden det begynder sit Arbejde, følt Trang til at henvende sig til Deres kongelige Højheder, for underdanigst at føje sin Lykønskning til de mange, som Deres kongelige Højheder have modtaget ved den Fest, Højstsamme nys have fejret i Anledning af 25 Aars lykkelige og rige Samliv.

Skjønt disse fjærne Øer ligge vidt adskilte fra det øvrige Rige, mødes dog Befolkningen her i Glæden over enhver lykkelig Begivenhed indenfor den kongefamilies Kreds med det øvrige Folk.

Til den Ærbødighed for og Kærlighed til det kongelige Hus, som vi have taget i Arv fra vore Fædre, knytter sig hos os Mindet om mange Udtalelser af og Vidnesbyrd om Bevaagenhed for Færøerne og deres Beboere fra den kongelige Families Side.

Derfor har og Glæden over den Fest, som Deres kongelige Højheder have fejret, fundet sand og virkelig Gjenklang her paa Øerne, og idet vi samtlige Medlemmer af Lagtinget underdanigst bede Deres kongelige Højheder modtage denne Udtalelse som et synligt Udtryk herfor, ville vi, i fuldeste Samklang med den Befolkning, som vi her paa Tinget møde for, bede Gud bevare Deres kongelige Højheder for det kongelige Hus og vort elskede Fædreland.

Lagtinget, den 30te Juli 1894.

L. H. Buchwaldt.	J. C. Evensen.
N. Andersen.	O. P. Effersø.
Ole Jacobsen.	M. Danielsen.
D. Niclasen.	E. D. Børentsen.
Fr. Petersen.	Chr. L. Weihe.
P. Husgaard.	J. M. Hentze.
E. Müller.	P. Niclasen.
J. C. Djurhaus.	Olsen. Schrøter.
P. Næs.	Joon Poulsen.
	Dione Isasen.

Herpaa er modtaget følgende Svarskrivelse:

Hs. Kgl. Højhed Kronprinsens Hofstat,
Amalienborg, den 4de Septbr. 1894.

I Henhold til Hr. Amtmandens Anmodning i Skrivelse af 21de Avgust har jeg overrakt Deres Kongelige Højheder Kronprinsen og Kronprinsessen den dermed fulgte Lykønskingsadresse.

Deres Kongelige Højheder have følt megen Glæde ved deraf at se, at samtlige Medlemmer af Færøernes Lagting omfatte dem med saa stor Hengivenhed og Trofasthed, og bede Hr. Amtmanden selv modtage og til hver af de Herrer, hvis Navn findes paa Adressen, venligst at ville bringe en hjertelig Tak.

J. Moltke.

Hr. Amtmand Buchwaldt,
Ridder af Dannebrog.

Tillæg III.

A. Love og Anordninger udkomne imellem Lagtingssamlingerne 1893 og 1894.

1. Anordning af 16de Septbr. 1893 om Lempelser i Lov om danske Skibes Registrering m. m. af 1ste April 1892, for saa vidt angaar Færøerne.
2. Anordning af 24de Novbr. 1893, hvorved Lov om anerkjendte Sygekasser af 12te April 1892 sættes i Kraft paa Færøerne.
3. Lov for Færøerne om Udpantning m. v. af 30te Marts 1894.
4. Lov af 13de April 1894 om Afhændelse af Træer og Grundstykker fra Statens Fæstegods paa Færøerne.
5. Lov af s. D. indeholdende Bestemmelser om Politiet paa Færøerne.

B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

1. Bekjendtgjørelse af 30te Septbr. 1893 om Bestemmelser i Henhold til Lov om danske Skibes Registrering m. m. af 1ste April 1892 § 68 med Hensyn til de der omhandlede Bøder for Færøernes Vedkommende.

2. Reglement af 6te Novbr. 1893 i Henhold til Sølovens § 45 for Skibsmandskabs Forplejning og Opholdsrum om Bord i færøske Fiskerskibe.
3. Skrivelse fra Justitsministeriet af 31te Marts 1881 vedrørende den af Lagtinget i 1893 rettede Henstilling til Amtet angaaende Anvendelse af Lov af 12te April 1892 om Godtgjørelse for udførte Grundforbedringer m. v. paa Statens Fæstegods paa Færøerne.
4. Skrivelse fra Apotheker Finsen af 21de April 1894, hvorved han paa egne og Familiens Vegne tilstiller Lagtinget et Billede af afd. Stiftamtmand Finsen.
5. Uddrag af Regnskabet for det Hønsenske Legats Renter for Finansåret 1893—94.

Indtægt.

Kr. Ø.

A.	Beholdning den 1ste April 1893, indestaende i Færø Ams Sparekasse . . .	1899 86
B.	Det Hønsenske Legats Renter ere tilfaldne Færøerne for de 5 Aar fra 1ste April 1886 til 31te Marts 1891 . . .	„ „

At overføre . . . 1899 86

Overført . . . 1899 85

C. Renter af det i Sparekassen
indestaaende Beløb for
Aaret fra 1ste April 1893
til 31te Marts 1894 . . . 56 56
Summa Indtægt . . . 1956 42

Udgift.

Kr. Ø.

A. Bevilget i Regnskabsaaret
1893-94:
til en Del Behov af
Kvalbø på Suderø til An-
skaffelse af Materialier i
Anledning af Tørlægning
af et Bøstykke i Kvalbø et
Beløb af indtil 200 Kr.
(Ubevet d. 31. Marts 1894.)

B. Beholdning den 31te Marts
1894, indestaende i Færø
Amts Sparekasse mod 3
pCt. Rente . . . 1956 42
Summa Udgift . . . 1956 42

6. Kapitelstaxt for Færø Amt for Aaret
fra Olaidag 1894 til Olaidag 1895.

Kr. Ø.

Uld, uvasket	pr. Pd.	40
Lammeskind, nordenfjords	pr. Stk.	60
Do. søndenfjords	—	40
Hoser, 1 Alens	pr. Par	75
Do. $\frac{1}{4}$ do.	—	84
Do. Puls-	—	12
Trøjer, $\frac{1}{4}$ Pd.s	pr. Stk.	48
Do. 2	—	62
Do. $2\frac{1}{2}$ —	—	53
Talg	pr. Pd.	33
Smør	—	61
Raafisk, stor	—	4
Do. mindre	—	3
Klipfisk, stor	—	12
Do. mindre	—	11
Do. Langer	—	12
Tørfisk, stor	—	16
Do. mindre	—	10
Do. Langer	—	17
Fjer	—	16
Fran	pr. Pot	14

Færø Amt og Provsti, den 29de Juli 1894.

I. H. Buchwaldt. J. C. Evensen.

The first part of the paper discusses the importance of the study and the objectives of the research. It highlights the need for a comprehensive understanding of the subject matter and the role of the researcher in this process. The second part of the paper presents the methodology used in the study, including the data collection methods and the analysis techniques. The third part of the paper discusses the results of the study and the conclusions drawn from the findings. The final part of the paper provides a summary of the key points and offers suggestions for future research.

The study was conducted in a systematic and rigorous manner, following the principles of scientific research. The data was collected from a large sample of participants, ensuring the representativeness of the findings. The analysis was performed using advanced statistical techniques, allowing for a detailed examination of the data. The results of the study are presented in a clear and concise manner, highlighting the key findings and their implications. The conclusions drawn from the study are based on a thorough analysis of the data and are supported by the findings. The study has important implications for the field and offers valuable insights into the subject matter. Future research should build on the findings of this study and explore new areas of interest.

The study was conducted in a systematic and rigorous manner, following the principles of scientific research. The data was collected from a large sample of participants, ensuring the representativeness of the findings. The analysis was performed using advanced statistical techniques, allowing for a detailed examination of the data. The results of the study are presented in a clear and concise manner, highlighting the key findings and their implications. The conclusions drawn from the study are based on a thorough analysis of the data and are supported by the findings. The study has important implications for the field and offers valuable insights into the subject matter. Future research should build on the findings of this study and explore new areas of interest.

Trykfejl og Rettelser.

Side	10	Sp.	1	Lin.	5 f. o.:	2den Linie, læs: 3dje og 4de Linie.
—	—	—	—	7	f. o.:	2den og 3dje Linie, læs: 4de og 6te Linie.
—	—	—	—	12	f. o.:	3dje og sidste Linie, læs: 7de og 8de Linie.
—	—	—	—	21	f. o.:	5te Linie, læs: 10te Linie.
—	—	—	—	30	f. o.:	5te Linie, læs: 10de Linie.
—	11	—	—	3	f. o.:	5te Linie, læs: 10de Linie.
—	—	—	—	8	f. o.:	5te Linie, læs: 10de Linie.
—	—	—	—	20	f. n.:	Skivelse, læs: Skrivelse.
—	20	—	—	2	f. n.:	ved Linjens Slutning sættes: i.
—	21	—	—	3	f. o.:	efter »Udsalg« tilføjes: og Udskjænkning.
—	67	—	—	25	f. n.:	efter vindlagtes tilføjes: inden 1869.

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200